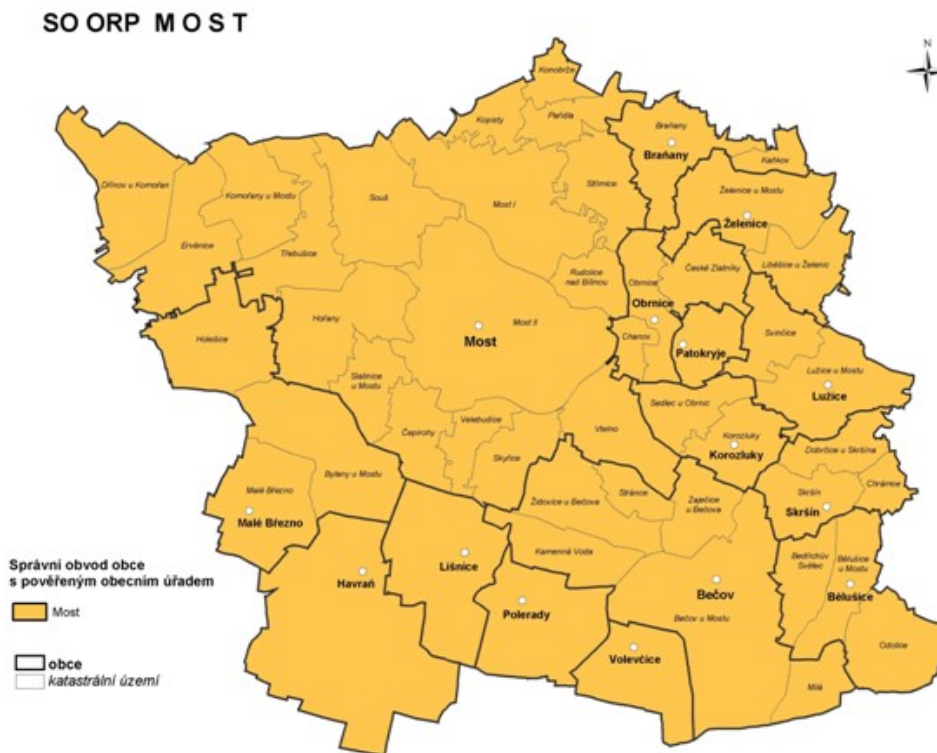

Strategie území správního obvodu ORP
MOST
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti

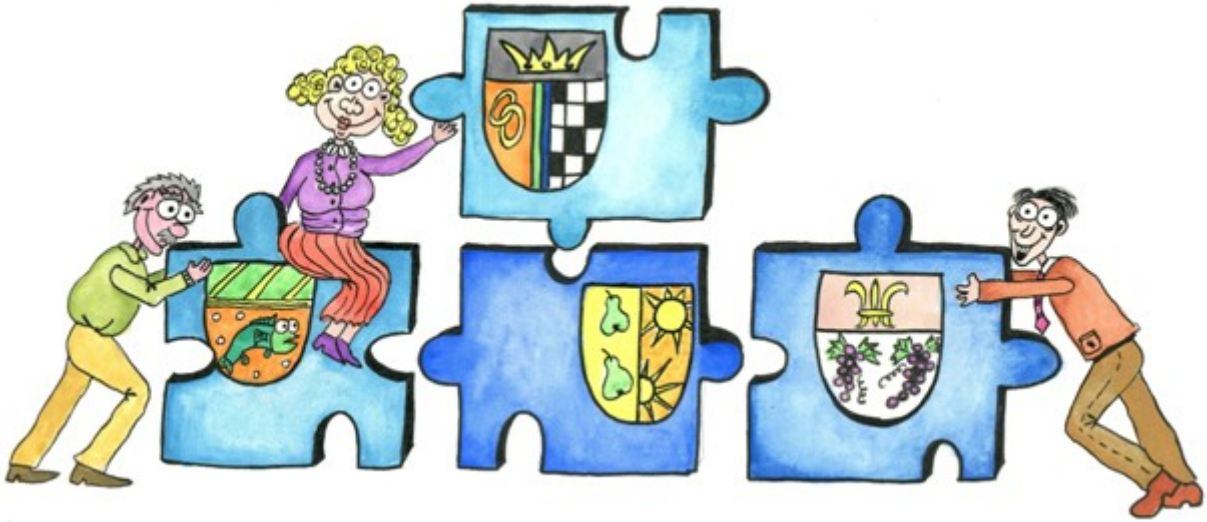
Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Finální verze (březen / 2015)

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	7
1.1. Základní informace o strategii	7
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	8
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována.....	10
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží.....	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty.....	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	11
2.1. Profil území správního obvodu.....	11
2.1.1. Identifikace správního obvodu	11
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	12
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	28
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu.....	30
3. Téma 1.: základní a předškolní vzdělávání	30
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	31
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	31
Základní legislativa	32
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	33
A) Obecné informace	33
Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	36
B) Základní vzdělávání	39
Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	44
C) Základní školy – jen 1. stupeň	51
D) Předškolní vzdělávání	51
MŠ v ORP	53
E) Zařízení pro péči o děti do 3 let.....	57
F) Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby	58
Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	60
Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP.....	60
G) Financování.....	63
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	67
3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání.....	72
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	73

3.2.	Návrhová část pro oblast základního a předškolního vzdělávání.....	74
3.2.1.	Struktura návrhové části	74
3.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	76
3.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	78
3.2.4.	Indikátory	79
3.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	81
3.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	81
3.3.2.	System změn strategie	82
3.3.3.	Akční plán	83
3.4.	Závěr a postup zpracování.....	85
3.4.1.	Shrnutí	85
3.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	85
3.5.	Přílohy.....	86
3.5.1.	Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	86
3.5.2.	Seznam zkratk.....	86
4.	Téma 2.: sociální služby.....	88
4.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	88
4.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	88
4.1.2.	Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	89
	Dobrovolnická služba	108
	Finanční analýza	110
	Očekávaný vývoj ve správním obvodu ORP Most	111
4.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	112
4.1.4.	SWOT analýza oblasti	117
4.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	118
4.2.	Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	121
4.2.1.	Struktura návrhové části	121
4.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	123
4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	125
4.2.4.	Indikátory	128
4.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	130
4.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	130
4.3.2.	System změn strategie	133
4.3.3.	Akční plán	133
4.4.	Závěr a postup zpracování.....	135

4.4.1.	Shrnutí	135
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	136
4.5.	Přílohy	136
5.	Téma 3.: odpadové hospodářství	142
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	142
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	142
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	144
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	174
a)	Analýza cílových (dotčených) skupin	174
b)	Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	175
5.1.4.	SWOT analýza oblasti	177
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	179
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	181
5.2.1.	Struktura návrhové části	181
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	183
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	186
5.2.4.	Indikátory	192
5.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	196
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	196
5.3.2.	Systém změn strategie	199
5.3.3.	Akční plán	199
5.4.	Závěr a postup zpracování.....	202
5.4.1.	Shrnutí	202
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	202
5.5.	Přílohy.....	202
6.	Téma 4.: bezpečnost	231
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	231
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	231
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	232
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	249
a)	Analýza cílových (dotčených) skupin	249
a)	Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	250
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	253
	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	254
6.2.	Návrhová část pro oblast bezpečnost	259

6.2.1.	Struktura návrhové části	259
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	261
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	265
6.2.4.	Indikátory	268
6.3.	Pravidla pro řízení strategie.....	271
6.3.1.	System monitorování a hodnocení realizace strategie	271
6.3.2.	System změn strategie	273
6.3.3.	Akční plán	273
6.4.	Závěr a postup zpracování.....	275
6.4.1.	Shrnutí	275
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	276
7.	Závěr, kontakty	277
8.	Seznam příloh	278
8.1.	Seznam tabulek	278
8.2.	Seznam grafů	281
8.3.	Seznam obrázků.....	282

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Most v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a doplnit volitelné téma
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a bezpečnosti.)
Řešené území	Správní obvod ORP Most
	Počet obyvatel správního obvodu: 76 314
	Počet obcí ve správním obvodu: 15
	Rozloha správního obvodu: 23 111 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Most
	Obce: Bečov, Bělušice, Braňany, Havraň, Korozluky, Lišnice, Lužice, Malé Březno, Obrnice, Patokryje, Polerady, Skršín, Volevčice, Želenice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Statutární město Most
Koordinátor tvorby strategie	Ing. Markéta Jahnová
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Most
Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne 24. 6. 2014 Schváleno na shromáždění starostů dne 28. 4. 2015
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace.
Související legislativa	Zákon o obcích č. 128/2000; zákon o odpadech č. 185/2001; zákon o soc. službách č. 2006/108; školní zákon č. 561/2004
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Most
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP MOST realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se statutárním městem Most a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu (Ing. Markéta Jahnová, Ing. Michala Kudrličková, Ing. Veronika Fialová, Sandra

	Kronychová).
	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná): 1. předškolní a základní vzdělávání, 2. sociální služby, 3. odpadové hospodářství, 4. volitelné téma: bezpečnost

(Zdroj: www.mmr.cz)

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 15 obcí, z toho jedna má statut města.

Tab. 2 Obce správního obvodu

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Most Počet obyvatel: 67490 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Korozluky Počet obyvatel: 191 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bečov Počet obyvatel: 1603 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Lišnice Počet obyvatel: 220 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Braňany Počet obyvatel: 1309 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Lužice Počet obyvatel: 620 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bělušice Počet obyvatel: 214 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Malé Březno Počet obyvatel: 238 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Havraň		Název obce: Obrnice

<p>Počet obyvatel: 626 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	<p>Počet obyvatel: 2321 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
 <p>Název obce: Patokryje Počet obyvatel: 425 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	 <p>Název obce: Polerady Počet obyvatel: 246 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
 <p>Název obce: Želenice Počet obyvatel: 486 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	<p>Název obce: Volevčice Počet obyvatel: 95 Obec bez znaku Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
<p>Název obce: Skršín Počet obyvatel: 230 Obec bez znaku Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	

(Zdroj: webové stránky obcí, ČSÚ)

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Most a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Most je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Markéta Jahnová. Strategie byla zpracována realizačním týmem (Ing. Markéta Jahnová, Ing. Michala Kudrličková, Ing. Veronika Fialová, Sandra Kronychová).

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP název realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Most a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a město Most je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátor meziobecní spolupráce Ing. Markéta Jahnová. Strategie byla zpracována realizačním týmem. (Ing. Markéta Jahnová, Ing. Michala Kudrličková, Ing. Veronika Fialová, Sandra Kronychová)

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	Politika územního rozvoje	www.uur.cz
2	Plán odpadového hospodářství ČR	www.mzp.cz
3	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020.	www.mmr.cz
4	Strategie sociálního začleňování 2014 - 2020	www.mpsv.cz
5	Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020	www.mpsv.cz
	Kraj	
1	Zásady územního rozvoje	www.kr-ustecky.cz
2	Strategický plán kraje	www.mmr.cz
3	Odpadový plán kraje	www.kr-ustecky.cz
4	Střednědobý plán sociálních služeb ÚK	www.kr-ustecky.cz
	Mikroregiony, města a obce	

1	Akční plány statutárního města Mostu	www.mesto-most.cz
2	Územní plány jednotlivých obcí v ORP Most	www stránky obcí v ORP Most
3	Integrovaný plán rozvoje města Most-Doprava	www.mesto-most.cz
4	Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Mostu	www.mesto-most.cz
5	Plán odpadového hospodářství statutárního města Most	www.mesto-most.cz
6	Strategický plán rozvoje města Mostu do roku 2020	www.mesto-most.cz
7	Podpora prorodinných aktivit ve městě Most	www.mesto-most.cz
8	Koncepční záměry statutárního města Mostu v oblasti sportu	www.mesto-most.cz
9	Integrovaný plán rozvoje města - Rozvoj deprivovaných obytných zón města a soužití občanů - Most	www.mesto-most.cz
10	Strategický plán lokálního partnerství (2013-2014)	www.mesto-most.cz
11	Integrovaný plán rozvoje města Most – Sídliště Liščí Vrch a Výsluní	www.mesto-most.cz

(Zdroj: místní šetření)

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní území obce s rozšířenou působností Most (dále též "ORP Most") leží v severozápadních Čechách, ve střední části Ústeckého kraje. ORP Most vznikl z jižní části okresu Most. Převážnou část území ORP Most zaujímá Mostecká kotlina, pouze jihovýchodní část náleží do chráněné krajinné oblasti Českého středohoří. ORP Most sousedí s pěti správními obvody Ústeckého kraje ORP Litvínov (severozápad), Bílina (východ), Louny (jihovýchod), Žatec (jihozápad) a Chomutov (západ). Rozloha ORP Most je 23 113 ha (231,13 km²), což představuje 4,3 % rozlohy kraje. ORP Most je rozlohou třetím nejmenším obvodem v Ústeckém kraji.

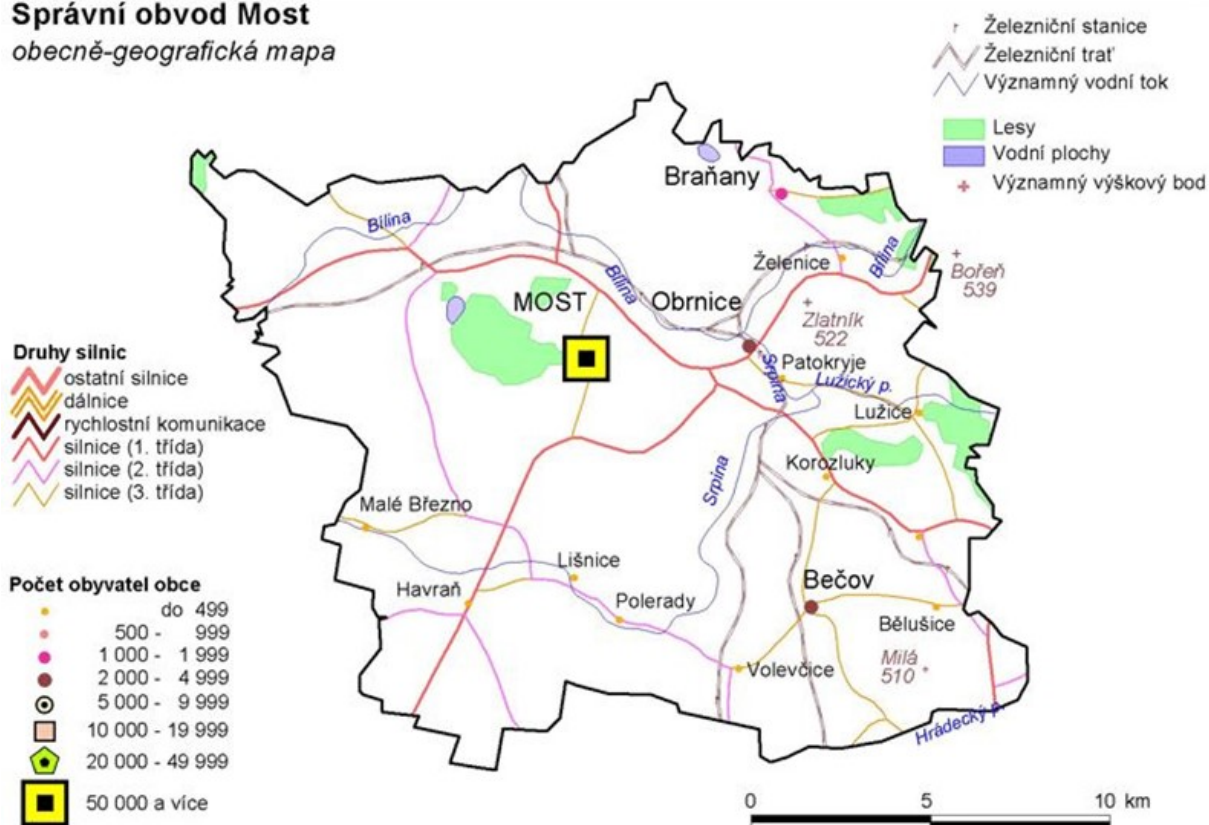
Nejvýznamnějším sídlem je statutární město Most, které tvoří přirozené správní centrum ORP. Jedná se o dřívější okresní město, ve kterém byla koncentrována většina ekonomických aktivit a občanské

vybavenosti v území. Tuto funkci si ponechává město Most dosud, je jediným výrazným centrem osídlení, koncentruje se zde 88 % (66 672) obyvatel ORP Most. Svým významem překračuje hranice ORP i okresu. Vedle Mostu jsou dalšími většími obcemi také Obrnice (2 369 obyvatel) a Bečov (1 675 obyv.). Naopak nejmenšími obcemi jsou Volevčice (96 obyv.) a Bělušice (194 obyv.)

Obr. 1 Administrativní členění správního obvodu

Správní obvod Most

obecně-geografická mapa

(Zdroj: ČSÚ)

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

V ORP Most se nachází 15 obcí. Jediná obec se statutem města je město Most, zaujímá největší rozlohu (8 694 ha) a je zde největší koncentrace obyvatel z celého ORP. V ORP Most se nachází 39 částí obcí a 49 katastrálních území, jejichž počet se během posledních sedmi let nezměnil (viz tab. 4).

Hustota zalidnění v ORP Most je velmi vysoká a činí 330,2 obyvatel/km² (průměr v ČR je 133 obyvatel/km²). Je to dáno především charakterem zástavby ve městě Most, kde převládají panelové a cihlové domy nad rodinnými domy. Znamená to, že je zde koncentrováno velké množství obyvatel na velmi malé ploše. Výměra ORP Most je 23 111 ha. Nejvíce je zastoupená zemědělská půda. Lesní pozemky nejsou tak početné.

Tab. 4 Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	15	15	15	15	15	15	15	15
Počet částí obcí	39	39	39	39	39	39	39	39
Počet katastrálních území	49	49	49	49	49	49	49	49
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra (tis. ha)	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1
-zemědělská půda	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6	10,6
-lesní pozemky	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,9
-zastavěné plochy	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Hustota zalidnění (osoby/km2)	331,6	331,4	330,3	330,8	330,8	330,2	327,3	330,2

(Zdroj: ČSÚ)

Pro zjištění demografického vývoje obyvatel v území ORP Most bylo čerpáno ze dvou zdrojů. Data za celkový počet obyvatel z Českého statistického úřadu (viz tab. 5) příliš neodpovídala skutečnému stavu v území, protože vychází z výsledků sčítání lidu. Proto je tento údaj upřesněn v tabulce 6, která je zpracována podle Centrálního národního registru obyvatel na základě jejich trvalého pobytu. Hodnoty v této tabulce spíše kopírují skutečnost. Nicméně další údaje jako počet žen a mužů, složení obyvatel podle věku, průměrný věk a migrace svým trendem znázorněným v tabulce 5 odpovídají skutečnosti, a proto byly zachovány pro lepší znázornění demografického vývoje v ORP Most.

Vývoj počtu obyvatel celého ORP Most v posledních letech mírně klesá (viz tab. 5). Tento jev je pozorovatelný jak v kraji, tak v celé ČR. Nejméně obyvatel v ORP Most bylo v roce 2010, protože celková migrace se pohybovala v záporných číslech. Migrace stěhováním v roce 2010 zásadně převyšuje přirozenou migraci. V jednotlivých obcích je zaznamenán přírůstek obyvatel (vyjma obce Bečov, Obrnice a Volečice). Ve městě Most je naopak citelný úbytek obyvatel. Přírůstek obyvatel v ostatních částech ORP se zvyšuje především v důsledku migrace – stěhováním, než přirozenou migrací, která je naopak záporná (mortalita převažuje nad natalitou).

Věkovou strukturu obyvatelstva lze označit za příznivou. Index stáří se pohybuje ve vyrovnaných hodnotách (předproduktivní věk mírně převyšuje věk postproduktivní). Průměrný věk obyvatelstva se za posledních 8 let mírně zvýšil na 40,2 (v roce 2006 byl průměrný věk 38,4). V ORP Most žije více žen než mužů a dožívají se vyššího věku.

Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		76 633	76 599	76 346	76 445	76 461	76 314	75 639	76 314
v tom:	muži	37 333	37 280	37 224	37 277	37 389	37 436	36 973	37 335
	ženy	39 395	39 305	39 207	39 098	39 068	38 930	38 507	38 488
Věkové skupiny									
v tom ve věku:	0 - 14	12 298	12 118	11 894	11 722	11 586	11 566	11 406	11 488
	15 - 64	55 442	55 486	55 246	55 280	55 083	54 719	53 625	53 616
	65 +	8 893	8 995	9 206	9 443	9 792	10 029	10 608	11 210

Průměrný věk (celkem)		nezjištěno	38,4	38,7	38,9	39,1	39,4	39,9	40,2
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		72,3	74,2	77,4	80,6	84,5	86,7	93	97,6
Muži									
v tom ve věku:	0 - 14	6 383	6 292	6 157	6 056	6 035	6 003	5 905	5 943
	15 - 64	27 566	27 670	27 563	27 712	27 657	27 500	27 026	27 308
	65 +	3 341	3 375	3 480	3 593	3 750	3 878	4 195	4 468
Průměrný věk		nezjištěno	36,9	37,1	37,2	37,4	37,7	38,4	38,7
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		52,4	53,6	56,5	59,3	62,1	64,5	71	75,2
Ženy									
v tom ve věku:	0 - 14	5 915	5 826	5 737	5 666	5 551	5 563	5 501	5 545
	15 - 64	27 876	27 816	27 683	27 568	27 426	27 219	26 599	26 308
	65 +	5 552	5 620	5 726	5 850	6 042	6 151	6 413	6 742
Průměrný věk		nezjištěno	39,9	40,2	40,4	40,7	41,0	41,5	41,7
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		93,8	96,4	99,8	103,2	108,8	110,5	116,6	121,6
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		-1	0	-3	1	0	-2	5	9
přirozená		1	1	2	2	1	0	-1	0
stěhováním (mechanická)		-1	-1	-5	-1	-1	-2	5	9

(Zdroj: ČSÚ)

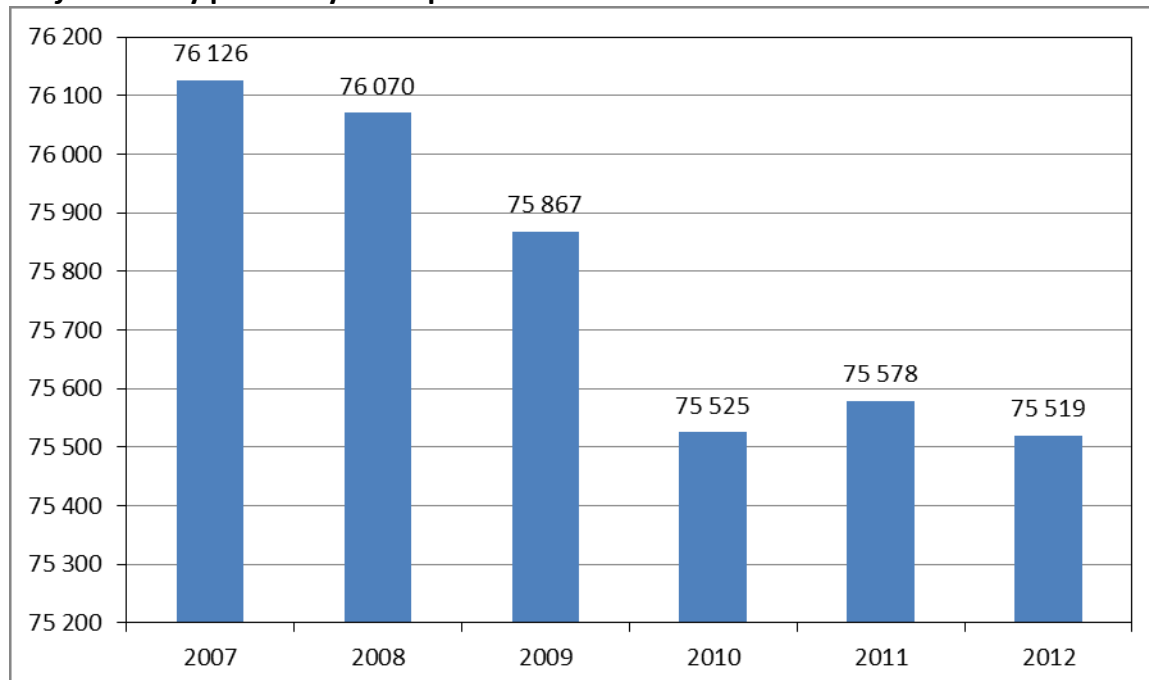
Tab. 6 Evidence obyvatel v území ORP

Počet obyvatel	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bečov	1 967	1 953	1 898	1 851	1 790	1 705
Bělušice	175	187	187	185	195	192
Braňany	1 187	1 215	1 202	1 229	1 239	1 251
Havraň	494	501	509	522	529	551
Korozluky	160	166	177	185	188	196
Lišnice	187	195	206	219	218	214
Lužice	432	431	433	444	454	474
Malé Březno	205	205	215	230	234	239
Obrnice	2 567	2 576	2 575	2 455	2 476	2 405
Patokryje	426	432	431	429	428	437
Polerady	203	217	220	223	229	228
Skršín	210	213	217	218	221	229
Volevčice	106	103	101	99	94	96
Želenice	465	474	479	479	486	498
Most	67 342	67 202	67 017	66 756	66 797	66 804

Celkem:	76 126	76 070	75 867	75 525	75 578	75 519
----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

(Zdroj: Centrální národní registr obyvatel)

Graf 1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2007 až 2012

(Zdroj: Centrální národní registr obyvatel)

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Z celého ORP je pouze město Most zajištěno komplexní občanskou vybaveností. Kvalitativně vyšší služby jsou zastoupeny pouze v krajském nebo hlavním městě. Nabídku služeb a obecně občanskou vybavenost ve zbývajících čtrnácti obcích obvodu ORP silně ovlivňuje poměrně snadná dosažitelnost centra ORP a síla jeho obslužné, pracovní i obytné funkce.

Obec Obrnice a Braňany vykazují vyšší stupeň občanské vybavenosti oproti ostatním obcím ORP – nabízejí přinejmenším vyšší množství jednotlivých zařízení sociální infrastruktury (občanské vybavenosti) případně možnost výběru v rámci poskytovatele zdravotní péče.

Nejnižší stupeň vybavenosti je v obcích Patokryje, Korozluky, Lužice, Volevčice a Lišnice. V některých uvedených obcích je vybavenost velmi omezená a zahrnuje mimo pobočky veřejné knihovny pouze například veřejná sportoviště nebo dětská hřiště.

V ORP Most je v provozu 16 základních škol (z toho dvě speciální), sedm školek mateřských s jedním pracovištěm + jedna mateřská škola se čtrnácti odloučenými pracovišti a dvě školy mateřské soukromé. Dále se na území města Mostu nachází dvě základní umělecké školy, jedenáct středních škol (zřizovatelem pěti je Ústecký kraj, ostatní jsou zřizovány soukromými subjekty) a detašované pracoviště pěti vysokých škol.

Tab. 7 Stručná charakteristika základního a předškolního vzdělávání v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	5	33,00%	Most, Obrnice, Bečov, Braňany, Lužice
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	0	0,00%	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	27,00%	Most, Obrnice, Bečov, Braňany
Počet středních škol:	11	7,00%	Most
-obory gymnázií	1	7,00%	Most
-obory středních odborných škol a praktických škol	7	7,00%	Most
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	2	7,00%	Most
Počet základních uměleckých škol	1	7,00%	Most
Počet konzervatoří	0	0,00%	
Počet jazykových škol	0	0,00%	
Počet vyšších odborných škol	1	7,00%	Most
Počet vysokých škol	5	7,00%	Most

(Zdroj: odbor školství, Magistrát města Mostu)

Občanská vybavenost v oblasti kultury a sportu je v Mostě velmi dobrá, až nadstandardní. Sportovní aktivity je možné provozovat na řadě sportovních zařízení různého stupně vybavenosti. Mimo město Most se jedná hlavně o hřiště či tělocvičny vázané na provoz vzdělávacího zařízení v obci. Větší sportovní zařízení jako fotbalové či zimní stadiony nebo kryté bazény se nacházejí ve městě Most. Kulturní zařízení se opět nacházejí především na území města Mostu, ale za to jsou hojně zastoupena. Obyvatelé ORP mají možnost využít divadlo, kino, muzeum, knihovnu a jiné kulturní domy.

Tab. 8 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	18	100,00%	
Stálá kina	4	13,00%	
Divadlo	2	7,00%	Most
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	3	7,00%	Most
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	2	7,00%	Most
Kulturní zařízení ostatní	15		
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	1	7,00%	
Koupaliště a bazény	7	20,00%	Most, Havraň, Obrnice
-z toho kryté	1	7,00%	Most
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	29	53,00%	

Tělocvičny (vč.školních)	30	27,00%	
Stadiony otevřené	3	7,00%	Most
Stadiony kryté	3	7,00%	Most
Zimní stadiony kryté i otevřené	3	7,00%	Most
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	37		

(Zdroj: webové stránky města Mostu a obcí)

Vybavenost v oblasti zdravotní a sociální péče je odpovídající v případě města Mostu. Možnosti využití lékařské péče jsou ještě v obcích Obrnice, Havraň, Braňany, Bečov a v omezené míře též v obcích Bělušice a Želenice (viz tab. 9).

Tab. 9 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	0	0,00%	
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00%	
Ambulantní zařízení	3	7,00%	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	1	7,00%	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	37	47,00%	29 Most (Most, 1x Bečov)+ detašovaná pracoviště obce v ORP - 8 (Želenice, Havraň, 2x Most, Braňany, 2x Bělušice, Obrnice)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	19	33,00%	15 (Most, 1x Bečov, 1x Obrnice) samostatné + detaš.prac - 4 (2x Most, Havraň, Braňany)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	39	27,00%	36 (Most a 1x Bečov) samostatné + detaš.prac. - 3 (Havraň, Braňany, Most)
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	10	13,00%	10 (9 Most, 1 Bečov)
Zařízení lékárenské péče	12	13,00%	Most 11x, Bečov 1x
Nemocnice	2	7,00%	KZ, a.s., Nemocnice Most, o.z. a Nemocnice následné péče Most, p.o.
Odborné léčebné ústavy	0	0,00%	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,00%	
Ostatní lůžková zařízení	3	7,00%	

(Zdroj: místní šetření)

V ORP Most jsou též dostupné další zdravotnické služby jako služby rehabilitace, ortodontisty nebo dentální hygieny, které bývají většinou soukromých subjektů. Sociální infrastruktura zahrnuje rovněž služby pečovatelské. Domy s pečovatelskou službou (evidence mimo domovy důchodců) jsou lokalizovány pouze ve městě Most. Dále je ve městě Most v provozu sedm domovů a penzionů pro seniory. Oproti městu Most, které je velmi dobře občansky vybaveno, ostatní obce v ORP vykazují o mnoho menší pokrytí služeb pro občany. Ve většině obcí chybí např. pobočky pošt (nebo je jejich otevírací doba silně omezena) nebo bankomaty. Vzhledem k dojezdové vzdálenosti (průměrně 10 km) do města Mostu jsou služby pro občany ze zbytku ORP snadno dostupné. Zhoršená situace ovšem nastává při navštívení kulturních/stravovacích zařízení ve večerních hodinách, kdy je špatná návaznost spojů veřejné dopravy zpět z Mostu do obcí nebo tyto spoje zcela chybí.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Ekonomicky aktivních obyvatel v ORP Most žije přes 35 tisíc, přes 5 tisíc z nich jsou nezaměstnaní. Ekonomicky neaktivních obyvatel včetně důchodců a studentů je přes 32 tisíc. U šesti tisíc obyvatel se nepodařilo zjistit jejich ekonomickou aktivitu. Z těchto hodnot vyplývá, že v ORP Most je vysoká nezaměstnanost a poměr ekonomicky aktivních ku ekonomicky neaktivních obyvatel je téměř rovný jedné. Z tabulky 10 je tedy patrné, že ekonomická situace území není příliš příznivá a je silně ovlivněna vysokou nezaměstnaností.

Tab. 10 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		35 211	18 534	16 677	
v tom:	zaměstnaní	29 671	15 928	13 743	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	-	-	-
		zaměstnavatelé	-	-	-
		pracující na vlastní účet	-	-	-
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	1 305	617	688
		ženy na mateřské dovolené	536	-	536
nezaměstnaní		5 540	2 606	2 934	
Ekonomicky neaktivní celkem		32 718	14 208	18 510	
z toho	nepracující důchodci	15 024	5 617	9 407	
	žáci, studenti, učni	10 132	5 091	5 041	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		6 009	3 544	2 465	

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 11 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			13 456
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		10 300
	v tom	v rámci obce	6 113
		do jiné obce okresu	
		do jiného okresu kraje	2 546
		do jiného kraje	1 345
		do zahraničí	296
	vyjíždějící do škol		3 156
	v tom	v rámci obce	1 449
mimo obec		743	

(Zdroj: ČSÚ)

Největším centrem ORP je město Most, kde se soustředí nejvíce zaměstnavatelů a tudíž většina obyvatel z ostatních obcí ORP Most dojíždí za prací právě do Mostu. To samé se týká i studentů dojíždějících do škol, protože pouze ve městě Most z celého ORP se nacházejí střední, vyšší a vysoké školy. Z jiných měst v Ústeckém kraji, kam lidé dojíždějí za prací či studiem, jsou to Louny, Bílina, Teplice, Ústí nad Labem, Litvínov nebo Chomutov. Z jiných krajů je to kraj Středočeský, Karlovarský a Praha. Jelikož se město Most nachází v blízkosti hranic s Německem, vznikla zde přeshraniční spolupráce v oblasti kultury, sportu, ale právě také trhu práce.

Tab. 12 Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			51 334	
v tom:	tvořené 1 rodinou		28 483	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	12 731
			se závislými dětmi	7 864
		neúplné	bez závislých dětí	3 029
			se závislými dětmi	4 859
	tvořené 2 a více rodinami		390	
	domácnosti jednotlivců		19 512	
	vícečlenné nerodinné domácnosti		2 949	

(Zdroj: ČSÚ)

Nezaměstnanost ukazuje na stav ekonomické situace v území s významným dopadem na sociální pilíř. Situace z hlediska nezaměstnanosti není v ORP Most příznivá. Registrovaná míra v ORP byla v roce 2011 14,6% (viz tab. 13) a byla vyšší než míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji a

ČR. ORP Most patří k regionům s dlouhodobě vysokou nezaměstnaností. Pozitivní je, že v posledních letech nezaměstnanost postupně klesá. V roce 2004 byla 23,7% a v roce 2008 byla již pouze 12,5%. Je tedy patrné, že došlo k velkému poklesu míry registrované nezaměstnanosti mezi roky 2004 – 2008. V roce 2009 byl však zaznamenán opětovný nárůst o 3%, který může být způsoben dopady finanční krize, nyní je opět zaznamenáván pokles. Nejpočetněji zastoupenou skupinou nezaměstnaných jsou osoby s délkou evidence nad 12 měsíců. Jedná se především o hojně zastoupenou Romskou komunitu, která v ORP Most žije.

Nezaměstnanost má závažné sociální dopady i dopady na produktivitu ekonomiky. Jedním ze sociálních dopadů je např. zvýšená kriminalita v některých lokalitách, která se přesouvá do obcí v okolí Mostu, kde nejsou tak velká bezpečnostní opatření, jako v Mostě. V mosteckém regionu je nezaměstnanost jedním z nejzávažnějších sociálních i ekonomických problémů. Vysoká míra nezaměstnanosti v ORP Most je způsobena postupným útlumem těžby uhlí v 90. letech. Rozsáhlá ložiska hnědého uhlí předurčila charakter a ekonomický význam okresu na dlouhou dobu. Tehdejší Československo se orientovalo na energeticky náročný, těžký průmysl a hnědé uhlí se stalo rozhodující složkou palivoenergetické základny. Od konce 90. let docházelo k postupnému útlumu těžby, který vedl k masivnímu propouštění zaměstnanců se specifickou kvalifikací, jen obtížně využitelnou v jiných oborech. To je jedním z hlavních důvodů současné vysoké míry nezaměstnanosti. Příčina dalšího nárůstu nezaměstnanosti bylo zavedení automatizované výroby v průmyslových závodech Chemopetrol a Česká rafinérská. V neposlední řadě se na vysoké nezaměstnanosti podepsala ekonomická krize v letech 2007-2010, kdy byly firmy nuceny snižovat náklady a často proto přistoupily k hromadnému propouštění zaměstnanců, v některých případech došlo i k zániku firmy.

Nejvyšší poptávka po pracovní síle ze strany zaměstnavatelů je poptávka po vyučených uchazečích. Problematickou zůstává skupina občanů se základním vzděláním, která má stále největší podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání. Dalším negativním jevem je nízký počet vysokoškolsky vzdělaných osob, jelikož v území ORP Most je pro ně málo pracovních příležitostí, a proto tito lidé po ukončení studia raději zůstávají nebo odcházejí do větších měst.

Tab. 13 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	9 883	9 659	9 460	8 502	6 182	5 295	6 478	6 466	6 043
z toho (%): občané se zdravotním postižením	9,5	9,8	9,9	9,6	11,2	13,4	11	9,9	9,9
z toho (%): absolventi	5,1	4,3	4,2	3,9	3,4	4	3,9	4,4	4
z toho (%): osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	60,2	63,7	61,9	62,8	58,4	41,2	36,4	41,9	44,4
Volná pracovní místa	232	207	237	566	921	614	166	191	202

Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	42,6	46,7	39,9	15	6,7	8,6	39	33,9	29,9
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	24,21	23,66	21,82	19,68	14,27	12,5	15,59	15,54	14,6

(Zdroj: ČSÚ)

Počet ekonomických subjektů v ORP Most je k 31. 12. 2012 celkem 15 103, z toho je fyzických osob 11 587 a právnických osob 3 377 (viz tab. 14). Nejvíce ekonomických subjektů je evidováno v centru ORP měste Most, téměř přes 90%. Další obcí s největším počtem ekonomických subjektů je obec Obrnice, Bečov, Braňany a Lužice. Nejméně ekonomických subjektů je v obci Volevčice. Z hlediska odvětvové činnosti převládá ve všech obcích podnikání v oblasti obchodu, ubytování, stravování a pohostinství. Dále je zastoupeno stavebnictví a průmysl. V zemědělství podniká v ORP Most pouze 1,9% z celkového počtu ekonomických subjektů v ORP Most, z toho nejvíce v obci Most, Havraň a Lužice. Zemědělství převažuje ve struktuře hospodářské základny rovněž ve Volevčicích. Nejvýznamnější koncentrace zaměstnavatelů je v Mostě, kde je i nejpestřejší struktura zaměstnavatelů. Od roku 2007 je v provozu nová rozvojová zóna v Mostě pod Lajsníkem. Z ostatních obcí je nutné zmínit Havraň s původním průmyslovým areálem v severní části a novou strategickou průmyslovou zónou Joseph, kterou vlastní statutární město Most. Nevýhodou této zóny je, že nemá napojení na dálnici, tato situace se řeší.

Tab. 14 Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (podle Registru ek. subjektů)	13 666	13 730	13 792	14 065	14 299	14 472	14 698	14 806	15 038	15 103
fyzické osoby celkem	11 340	11 287	11 232	11 380	11 488	11 512	11 574	11 566	11 661	11 587
z toho zemědělní podnikatelé	144	149	152	154	156	159	69	69	71	69
vyjádření v %	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	0,6	0,6	0,6	0,6
právnické osoby celkem	2 326	2 443	2 560	2 685	2 811	2 960	3 124	3 240	3 377	3 516
z toho obchodní společnosti	1 252	1 295	1 358	1 405	1 473	1 568	1 635	1 659	1 706	1 729
vyjádření v %	53,8	53,0	53,0	52,3	52,4	52,9	52,3	51,2	50,5	49,2
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ekonomických činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	1,8	1,8	1,9	1,8	1,9	1,9	1,5	1,6	1,7	1,9

průmysl celkem	10,6	10,6	10,7	10,5	10,6	10,6	10,4	10,3	10,2	10,1
stavebnictví	9,9	10,1	10,2	10,3	10,6	10,8	11,2	11,4	11,2	11,3
obchod, ubytování, stravování a pohostinství	40,6	39,8	39,8	39,7	39,6	38,6	37,5	37,2	36,6	35,6

(Zdroj: ČSÚ)

D. Doprava

CHARAKTERISTIKA DOPRAVY V ORP MOST

Silniční síť v ORP Most je tvořena silnicemi I. třídy, které ORP propojují s dalšími významnými regionálními centry, např. Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Plzeň. Silnice II. a III. třídy propojují ORP Most s blízkými ORP a také obce mezi sebou v ORP Most. Silnice I/13 patří k nejdůležitějším dopravním koridorům v Česku a umožňuje napojení na dálnici D8, která vede do Prahy, nebo do německých Drážďan. Část koridoru (Most – Chomutov) vznikla v důsledku zrušení původních tras a cest v oblasti současné těžby uhlí.

Technická úroveň silniční sítě je v některých úsecích nevyhovující, zvláště pak v úsecích s nadlimitní zátěží tranzitní dopravou. V úsecích ovlivněných těžbou dochází k poklesům a vzniku nerovností na komunikacích, např. koridor Chomutov - Most (I/13), který patří k nevytíženějším silnicím v ORP Most. V roce 2010 se intenzita dopravy na této komunikaci pohybovala mezi 14000 až 21500 průjezdy za 24 hodin. Na zbývajících úsecích se intenzita pohybovala v řádech tisíců, přičemž na I/27 (propojuje Plzeň, Žatec, Most a Litvínov) a I/28 (nejrychlejší spojení mezi Mostem a Louny) dosahuje hodnot kolem 10 000. Nejzávažnější dopady má uvedená intenzita dopravy primárně v obydlených územích, přes které úseky silnic doposud procházejí, např. Havraň, Korozluky.

VEŘEJNÁ HROMADNÁ DOPRAVA

V ORP Most je MHD zajišťována prostřednictvím 4 tramvajových a 14 autobusových linek, které vyjíždějí také do okolních obcí Obrnice, Patokryje, Korozluky, Havraň, Skršín a do strategické průmyslové zóny Joseph. Současný tramvajový systém vznikl v souvislosti s likvidací starého Mostu. První úsek rychlodráhy od nádraží v Litvínově k chemickým závodům byl vybudován (v r. 1957) z důvodu dojížděky lidí do zaměstnání. Postupně vznikla páteřní trať Most – Litvínov a dnes spojují Most a Litvínov 3 tramvajové linky. Převážná většina autobusů je plynofikována, a proto je MHD ekologická. Linkovou autobusovou dopravu v regionu zajišťuje několik soukromých i krajských přepravců. Přímé spojení z Mostu je do okolních měst (Chomutov, Teplice, Louny, Žatec) a z těch vzdálenějších např. do Prahy, nebo Plzně.

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Město Most je také důležitým železničním uzlem, prochází jím významný železniční koridor, který spojuje nejen okolní regionální centra, ale také umožňuje spojení s významnými centry v SRN. Železniční trať spojuje město Most i s obcemi v ORP (Obrnice, Želenice, Bečov a Volevčice). Železniční doprava je důležitá nejenom pro přepravu osob, ale především pro přepravu uhlí z pánevní oblasti do celého státu.

Osobní železniční doprava

Nejvýznamnější tratí osobní dopravy je trať číslo 130 spojující největší města regionu Chomutov, Most, Teplice v Čechách a Ústí nad Labem – s napojením na 1. tranzitní koridor. Ostatní tratě mají především lokální význam, jsou vesměs obsluhovány motorovými vozy. Další tratí s osobní dopravou je trať č. 110 Most – Kralupy nad Vltavou (trasa Praha, Louny, Most, Chomutov). Regionální horská trať č. 135 Most – Moldava v Krušných horách (úsek Louka u Litvínova až Moldava v K. h. byla prohlášena za kulturní památku), nabývá na významu zejména v zimním období, kdy jí hojně využívají turisté. Jedná se o obnovení provozu do Německa. Elektrifikovanou trať č. 123 Most – Žatec západ obsluhuje několik párů osobních vlaků a rychlíků v trase (České Budějovice, Beroun, Rakovník, Most).

Nákladní železniční doprava

Poloha v oblasti severočeské hnědouhelné pánve a v blízkosti rozsáhlého komplexu chemických závodů určuje význam železničního uzlu zejména v nákladní dopravě. Nákladní doprava se soustřeďuje v lokalitách Doly a úpravny Komořany (závod Armáda), Doly Ležáky (závod Hrabák) v Čepirozích. V letech 2008 a 2004 byly tyto lokality začleněny pod státní podnik Palivový kombinát Ústí, s. p. V obci Obrnice je železniční stanice pro soustředěné nakládky a vykládky, kterou využívá také Unipetrol Doprava s.r.o.

Letiště

V Mostě bylo uvedeno do provozu v roce 1990 malé letiště pro sportovní létání a příležitostné odba-
vování malých dopravních letadel. Je vybudováno na Střimické výsypce východně od města u obce Braňany.

Dopravní síť v ORP Most je dostačující a snaží se pokrýt kapacitu automobilů. Komunikace jsou v dobrém technickém stavu až na výjimky především v oblastech postihnutých těžbou a také v oblastech, kde jsou nadměrně využívány. Dobře zastoupena je i železniční a autobusová doprava, která pokrývá spojení s okolními městy i Německem.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

ORP Most patří k průmyslové oblasti s povrchovou těžbou uhlí a chemickým průmyslem. Mostecko bylo v posledních padesáti letech významným energetickým zdrojem republiky, převažoval zde těžební průmysl (povrchová těžba hnědého uhlí, uhelné elektrárny, energetika). Zaměření na těžký průmysl deformovalo vzdělanostní a profesní skladbu obyvatelstva. Je proto věnována velká snaha vytváření podmínek pro investory, kteří svými podnikatelskými záměry a ekologicky šetrnou výrobou pomohou obohatit sortimentní skladbu výroby a snížit nezaměstnanost. Velkou příležitostí jsou i rekultivace vytěžených území, kterých je na Mostecku několik. Na rekultivovaných územích po těžbě uhlí se rozvíjí pěstování vinné révy a budování rekreačních vodních ploch. V ORP se nachází 2 rozvojové zóny (Most, Havraň), ve kterých se výroba zaměřuje na automotive. V ORP Most se také nachází velké množství stavebních firem a obecně stavební průmysl je zde velmi rozšířen. Velké stavební firmy patří k důležitým zaměstnavatelům v ORP.

Nejvíce ekonomických subjektů je zaměřeno v oblasti terciéru (služeb) ve městě Most, dalšími středisky v tomto odvětví jsou obce Braňany a Obrnice. Celkově je ORP Most pokryto službami různého

charakteru dobře. Obyvatelé mají možnost výběru z různých nabídek poskytovatelů stravovacích služeb, ubytovacích zařízení, obchodní sítě a dalších. Většina těchto poskytovatelů provozuje své služby právě ve městě Most. Některé služby jsou dostupné i v ostatních obcích ORP, ať už se jedná o malé obchody s potravinami nebo ubytovací a stravovací zařízení. Vzhledem k tomu, že dojezdová vzdálenost z obcí ORP Most do města Mostu je v průměru 10 km a lze využít autobusovou i vlakovou dopravu, tak zastoupení služeb a jejich umístění je dostatečné i dostupné pro všechny obyvatele ORP Most.

TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

Z nerostných surovin je nejvýznamnější poměrně kvalitní hnědouhelná sloj, díky níž Mostecko patří k nejvýznamnějším těžebním regionům v Česku. Rozsáhlá těžba hnědého uhlí zcela přeměnila ráz této oblasti. Území několika obcí (včetně původního Mostu) bylo postoupeno těžbě. Nyní jsou již zásoby hnědého uhlí do značné míry vytěženy, v mnoha dobývacích prostorech je ukončena činnost a probíhá rekultivace. Těžba stále probíhá nedaleko obce Malé Březno (lom Vršany), města Mostu (Velkolom ČSA) a na severu Braňan, kam zasahuje bílinský Velkolom M. Gorkij.

Dalším významným zdrojem jsou ložiska bentonitu. Ten je v současné době těžen v blízkosti obce Braňany a Bečov. Tuto surovinu využívá a zpracovává KERAMOST, a.s., který je svou činností znám po celé Evropě.

V ORP Most je vyhlášeno 11 chráněných ložiskových území. Především jde o ochranu zásob hnědého uhlí (Mostecká pánev) a bentonitu (Braňansko).

Intenzivní těžba výrazně ovlivnila nejen podobu města, ale i krajiny. Po jejím drastickém útlumu po roce 1989 nastalo období náročné obnovy regionu.

PRŮMYSLOVÁ VÝROBA

Průmyslová zóna Joseph

Strategická průmyslová zóna (SPZ) Joseph byla vybudována v Ústeckém kraji, okrese Most, katastrálním území obce Havraň vzdálené od města Mostu 8 km. Zóna byla vytvořena na míru pro mexického investora Nemark Czech Republic, s. r. o., v roce 2002. Tato společnost vyrábí hliníkové hlavy do motorů automobilů a je významným mosteckým zaměstnavatelem.

Průmyslová zóna Pod Lajsníkem

Tato zóna se nachází přímo ve městě Most a rozkládá se na ploše 12 ha s možností a předpokladem dalšího rozšiřování. Hlavním investorem je ROS a.s., který se zabývá výrobou komponentů do automotive.

KOMERČNÍ SLUŽBY A MALOOBCHODNÍ SFÉRA

Na tomto území jsou zastoupeny služby, které plně uspokojují potřeby obyvatel Mostu. Město má několik obchodních zón, z nichž nejvýznamnější jsou soustředěny spíše uvnitř města než na jeho okraji. Ve středu centra Mostu je nově postaveno obchodní centrum Central Most s 90 obchody a 100 byty. Podél nejdelší ulice ve městě (ul. Budovatelů) se nachází značné množství drobných obchodů různého typu. V posledních 20 letech zde došlo k velkému nárůstu hypermarketů, které jsou zdrojem dalších pracovních míst. V obcích ORP Most jsou postačující obchodní služby odpovídající potřebám obyvatel.

POHOSTINSTVÍ A UBYTOVÁNÍ

Nachází se zde dostatečné množství pohostinství a ubytovacích kapacit, od menších penzionů až po velké tříhvězdičkové hotely s kapacitou 350 lůžek. Ubytovací kapacity slouží zejména turistům, kteří přijíždějí na automobilové závody a na konference, semináře a za sportovními aktivitami.

INOVACE

Město Most získalo tři významná ocenění za kvalitu a inovaci ve veřejné správě. Cenu inovace získaly projekty Most do minulosti, aneb od císařské mapy po ortofotomapsu a „Snižování míry nezaměstnanosti s využitím speciální podmínky v sociální oblasti v rámci veřejného zadávání“. Úspěšnou recertifikaci normy ISO 9001 pak porotci ocenili stříbrným stupněm ceny kvality ve veřejné správě.

F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

EKOLOGICKÁ SITUACE

ORP Most i jiné oblasti Ústeckého kraje se již dlouhodobě řadí mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO). Tato skutečnost je dána zejména vysokou koncentrací průmyslové výroby, těžební činnosti a výroby energie. Významným zdrojem emisí je však i zemědělství.

Od 90. let minulého století se kvalita ovzduší rapidně zlepšovala, poslední smogová událost byla zaznamenána v Mostě v roce 1997. Přesto se tento region řadí mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší v ČR. V rámci Ústeckého kraje patří Most mezi čtyři oblasti, ve kterých je zhoršená kvalita ovzduší na 100% území.

Časté zhoršení rozptylových podmínek v oblasti ORP Most je způsobeno zejména jeho polohou v kotlině, uzavřené hradbou Krušných, které vytvářejí tzv. srážkový stín. Proto zde dochází k častému výskytu inverzí.

Ze všech sledovaných škodlivin je nejvíce rizikový poletavý prach, který dosahuje stále nejvyšších indexů kvality ovzduší a snižuje celkovou kvalitu ovzduší až na velmi špatnou.

Hydrologická síť v ORP Most není příliš hustá a byla výrazně ovlivněna těžební činností, hlavně v oblasti Mostecké pánve. Nejvýznamnějším tokem je řeka Bílina, která protéká přes obce Most, Obrnice a Želenice. Tato řeka je jednou z nejvíce znečištěných řek v ČR. Kvalitu vody nejvíce ovlivňuje chemický průmysl a důlní činnost.

V ORP Most se nachází velmi málo ekologických zátěží. Převážně se jedná o komunální skládky s nízkým rizikem. Další problémy z hlediska znečištění životního prostředí mohou způsobovat ilegální skládky (černé skládky), případně areály brownfields.

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Do ORP Most zasahuje CHKO České středohoří a to hlavně do jihovýchodní části území obce Bečov, Bělušice, Korozluky, Lužice a Skršín. Maloplošných chráněných území se v ORP vyskytuje osm. Jedná se o tato území: Národní přírodní památka (NPP) Jánský vrch, Národní přírodní rezervace (NPR) Bořeň, Přírodní rezervace (PR) Písečný vrch, PR Milá, Přírodní památka (PP) Chloumek, PP Lužické šípáky a PP Velká Volavka. Jako Evropsky významné lokality (EVL) jsou v ORP Most kromě NPR Bořeň vyhlášeny Kopistská výsypka a Vrch Milá. Evropsky významné lokality jsou součástí soustavy NATURA

2000, která je vytvořena ve všech státech EU. V téměř celém území ORP Most je vymezený Územní systém ekologické stability (ÚSES), který navazuje na ÚSES za hranicemi ORP. Tento systém zajišťuje organismům život v pro ně přirozených místech a možnost migrace a rozmnožování.

Ve městě Most působí Ekologické centrum Most, které na svém webovém portále shromažďuje veškeré dostupné informace z oblasti životního prostředí z ORP Most a blízkého okolí. V celém ORP se třídí odpady a město Most má plně ekologickou MHD.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělská půda na tomto území tvoří 10566 ha, což je zhruba 46% z celkové výměry ORP Most. V zemědělství převládají činnosti jako včelařství, chov hospodářských zvířat, chov ryb, pěstování zeleniny, osiv, ovocnářství nebo pěstování vinné révy. Zemědělství je rozvinuto především v obcích ORP Most než v samotném městě Most.

LESNICTVÍ

Lesy mají v ORP Most velmi nízké zastoupení (cca 8% rozlohy). Nejvyšší zastoupení lesů je v obcích Braňany a Lužice. Celkově se lesní plochy více soustředí při východním okraji a na severozápadě, na místech bývalých těžebních ploch. Podíl listnatých lesů převažuje nad jehličnatými. Nejhojnějšími dřevinami jsou dub, jasan a bříza, z jehličnanů je to borovice. Nejvíce je zastoupena kategorie lesů zvláštního určení a hospodářských lesů.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Obce v ORP Most v průměru disponují dostačujícím technickým vybavením s výjimkou napojení některých obcí na síť technické infrastruktury zahrnující kanalizaci ukončenou ČOV. Dvě třetiny obcí ORP Most jsou napojeny na kanalizační síť ukončenou ČOV (napojeny nejsou Korozluky, Lišnice, Poleřady, Skršín a Volevčice). Obce jsou zásobovány elektrickou energií sítěmi o napětí 110 kV a 35 kV. Všechny obce jsou zásobovány vodou z veřejného vodovodu, což odpovídá stavu v celém kraji. Voda je čerpána z vodní nádrže Fláje, která je zdrojem velmi kvalitní pitné vody. Plynifikováno bylo 80% obcí ORP Most, tedy více než je průměrný stav v celém Ústeckém kraji (62%). Plynifikace v obcích ORP přispěla ke zlepšení ovzduší, protože tento způsob vytápění je ekologičtější než vytápění např. uhlím. Území je pokryto signálem televizního a rozhlasového vysílání a signály operátorů sítí mobilních telefonů včetně sítě internet. Dále územím ORP Most prochází tranzitní a zásobovací plynovod (dovoz z Norska) plynárenské soustavy RWE Transgas, a.s. Ropovod Družba procházející územím ORP Most je směřován k terminálu Litvínov. Významným energetickým zdrojem lokalizovaným v území ORP je tepelná elektrárna Počerady s instalovaným výkonem 5x200 MW v katastru obce Volevčice a dále teplárna Komořany v Mostě. Elektroenergetické rozvody jsou v území zastoupeny elektrickým vedením VVN 220 kV.

ORP Most je díky své poloze mimo riziko záplav z toků. Je to dáno i tím, že územím protéká pouze jeden větší tok. Riziko záplav hrozí pouze z lokálních přívalových dešťů anebo z místních toků v obcích, které se mohou rozvodnit v důsledku trvalého deště. Proto jsou na vybraných tocích (např. v Malém Březně) umístěny kontrolní čidla, která měří hladinu vodního toku a průtok, aby obyvatelé

případně mohli včas zareagovat. Pro případ jiných krizových situací jsou v provozu hasiči ve spolupráci s dobrovolnými hasiči.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Cestovní ruch se řadí v rámci sektorů ekonomiky mezi důležitá odvětví služeb. Váže množství ekonomických aktivit a napomáhá nejen ke stabilizaci populace regionu, nýbrž i umožňuje zvyšování prestiže a zlepšování image regionu, důležité zejména při lokalizaci nejrůznějších průmyslových a obchodních aktivit, ale též přímých zahraničních investic. V případě ORP Most představuje cestovní ruch odvětví, které může pomoci při celkové přeměně území.

Mostecko má dlouhodobě image průmyslového regionu s převahou urbánní struktury krajiny. Navíc je pro mnohé synonymem těžební oblasti severočeské hnědouhelné pánve. Významný podíl řešeného území zaujímají právě prostory těžby surovin a prostory určené k deponování skrývky. Tato území představují nejen obrovskou zátěž pro ekonomiku celé země z pohledu nákladných rekultivací, ale rovněž zahrnují specifický potenciál pro krajinářské úpravy navazující na procesy rekultivace a revitalizace. Tyto rekultivace území, uměle vytvořená posttěžební krajina, skýtají jistý potenciál z hlediska cestovního ruchu. Jedná se o unikátní atraktivitu cestovního ruchu, která prozatím v ČR nenašla adekvátní uplatnění. Při rekultivacích se vybudovaly atraktivity cestovního ruchu nadregionálního významu (volnočasový areál a vodní plocha Benedikt, volní plocha Matylda, hipodrom, autodrom, aquadrom, golfové hřiště).

Rovněž trend znovuoživení tradic vinařství v regionu navazuje na více než tisíciletou tradici pěstování vinné révy. Vinná réva se pěstuje v části obce Skršín – Chrámce a také přímo v Mostě.

Územím ORP Most prochází značené turistické a cykloturistické trasy a cyklostezky, které jsou udržovány a renovovány. Cyklotrasy, kterých je v současné době 8, vedou krajinou s vrchy Českého středohoří, ale i v místech, kde dosud probíhá těžba hnědého uhlí. Pro všechny trasy však platí, že vedou po stávajících málo frekventovaných silnicích a lesních i polních cestách a voleny byly tak, aby vyhovovaly i rodinám s dětmi. Na trasách je možné vidět památky, jako např. kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, osadu Kaňkov s kaplí sv. Anny, Farní kostel svatého Jiljí v Bečově, kostel sv. Jiří v obci České Zlatníky, kostel sv. Jakuba v Bedřichově Světci je nejstarší historickou památkou Mostecka, zámek v obci Korozluky, barokní kostel ve Vtelně, kostel sv. Augustina v Lužicích a další.

Nejvíce služeb cestovního ruchu se soustředí ve městě Most. Je zde více než desítka hotelů a penzionů, 2 kempy u Hipodromu a vodní nádrže Matylda a bungalovy u vodní nádrže Benedikt. Jsou zde více než 3 desítky restaurací, vinárny, kavárny a další zařízení služeb. Jejich počet je dostačující současné potřebě klientů. Seznam restaurací, hotelů a ubytoven je pro turisty k dispozici na stránkách Informačního turistického centra.

V ORP Most se nachází Podkrušnohorské technické muzeum v bývalém dole Julius III. a Oblastní muzeum se sídlem v Mostě, které se zaměřuje především na historii a přírodu Mostecka. V budově městské knihovny je umístěna galerie Zlatá trojka s expozicí původního města Mostu. Další galerie výtvarného umění je k vidění v suterénním sálu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, v jehož areálu se každoročně koná také Sochařské sympozium.

Mostecko je bohaté na sportovní aktivity a zážitky. Dostihové závodiště, plavecký areál, golfové hřiště, letiště nebo automobilový závodní okruh s polygonem. Mnoho druhů sportovního vyžití nabízí víceúčelové rekreační areály Benedikt a Matylda. Jsou zde k dispozici dráhy pro in-line bruslení a cyklistiku. Město je vybavené také sportovní halou, kde se pořádají nejen sportovní, ale i kulturní akce a k dispozici je i zimní stadion. Dalším cílem turistického ruchu je Městské divadlo v Mostě, jeho hlediš-

tě pojme až 500 diváků a je vybaveno moderní jevištní technologií. K činohře, která v Mostě působí, přibýlo v roce 1987 Divadlo rozmanitostí, jehož tvorba je určena především dětem a mládeži. Přestože má Mostecko co nabídnout, turisté zde zůstávají spíše na krátkodobé 1-2 denní návštěvy, než na dlouhodobé rekreace oproti jiným (např. lázeňským) městům. K rekreačním účelům jsou využívány vodní nádrže vznikající na plochách bývalých těžebních a skrývkových ploch. Největším projektem v této oblasti je Jezero Most, jehož dopuštění je chystáno na září 2014. V dalších letech se zde plánuje výstavba přístaviště, přírodního koupaliště, rekreačního areálu včetně hotelu a dalších zařízení. Jezero se bude rozkládat na ploše 310 ha a je situováno v bývalém lomu Ležáky na území původního města Mostu v katastrálním území Most I. Další možnosti koupání a vodních sportů nabízí několik koupališť (včetně jednoho krytého) ve městě Most, v obcích Havraň a Obrnice. Turistické informace nabízejí informační centra při příslušných městských a obecních úřadech, přičemž hlavní úlohu v rozvoji propagace turismu na Mostecku sehrává Centrum rozvoje turismu Mostecka. Nemovité kulturní památky jsou koncentrovány a evidovány zejména v obcích Bečov, Bělušice, Lišnice, Malé Březno, město Most a dalších. Bohužel všechny památky, které můžeme najít ve městě Most, nejsou původní. Byly přestěhovány ze starého Mostu předtím, než byl postoupen těžební činnosti. Přírozenou dominantou Mostecka je vrch a hrad Hněvín vypínající se na severozápadním okraji města nabízející rozhled po okolí a další služby v cestovním ruchu, jako je hvězdárna, otevřená divadelní scéna a nově vzniklá zážitková expozice - Dílna magistra Edwarda Kelleyho, restaurace a ubytování. V území ORP Most nejsou evidovány městské či vesnické památkové rezervace ani památkové zóny. V několika obcích se nacházejí evidované objekty lidové architektury.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

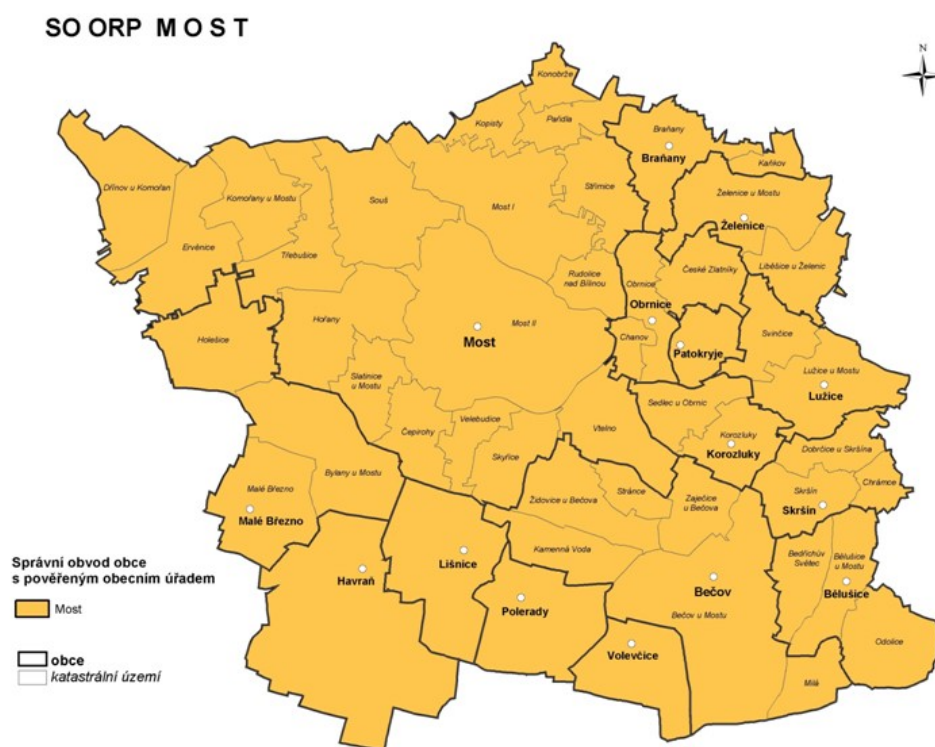
Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 15 Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář
Počet obcí s platným územním plánem	15	100,00%	
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0,00%	
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	1	7,00%	Most

(Zdroj: ČSÚ)

Obr. 2 Mapa ORP Most

(Zdroj: ČSÚ)

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 16 Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město - Most	1	Je přirozeným centrem území.
Obec – Most, Obrnice, Bečov, Braňany	4	Jsou zřizovatelé ZŠ.
Ostatní obce SO	15	Pečují o rozvoj svého území.
Kraj	1	Zřizovatel středních škol, nemocnice.
Stát	1	Důležitý z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)
Státní instituce Magistrát města Mostu	1	Vykonává státní správu a je poskytovatelem pracovních míst.
Mikroregion	1	Most – Jih

MAS	1	MAS Naděje o.p.s.
Významný zaměstnavatel	5	Chemické závody, Czech Coal a.s., NEMAK Czech Republic s.r.o., Statutární město Most, Herkul a.s.
VŠ	2	Vysoká škola finanční a správní, VŠB
Průmyslová zóna	1	Průmyslová zóna Joseph (Havraň)

(Zdroj: místní šetření)

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 17 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. dobrá občanská a technická vybavenost	1. vysoká nezaměstnanost
2. lokalita Podkrušnohoří, blízkost hlavního města, oblast CHKO České Středohoří	2. nepříznivá vzdělanostní struktura (odliv vysokoškolsky vzdělaných lidí, velký počet středoškoláků, velký počet lidí se základním vzděláním)
3. dobrá dopravní dostupnost	3. image neatraktivního průmyslového a těžebního území
4. atraktivita cestovního ruchu v ORP Most - autodrom, hipodrom, aquadrom, hrad Hněvín, lesopark, golf.	4. významné poškození krajinného rázu těžbou
5. příznivý podíl vodních ploch a zeleně	5. zvýšená kriminalita
6. zdroje nerostných surovin (bentonit, keramické jíly, hnědé uhlí)	6. zvýšené množství soc. vyloučených osob na území ORP
Příležitosti:	Hrozby:
1. využití brownfields pro různé typy ekonomických aktivit (např. sociální podnikání)	1. další zvyšování nezaměstnanosti v důsledku útlumu těžby
2. další vzdělávání a rekvalifikace obyvatelstva	2. pokračující odliv vysokoškolsky vzdělaných lidí
3. rozvoj cestovního ruchu a propagace ORP Most	3. malý zájem turistů (Mostecko je stále synonymem znečištěného životního prostředí, i když už tomu tak není)
4. využití rekultivovaných ploch	4. zánik hlavních podnikatelských subjektů v regionu
5. vytvoření kamerového systému v obcích ORP	5. rozšiřování sociálně vyloučených oblastí
6. propojení ÚSES v celém ORP (územní systém ekologické stability)	

(Zdroj: místní šetření)

3. Téma 1.: základní a předškolní vzdělávání

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítanou do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolní výchovy a základního školství s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý

proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů v základním a předškolním vzdělávání, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti vzdělávání svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

A) Obecné informace

Tab. 18 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Most	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
Počet obcí	2	8	1	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	11	0	12
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	5	0	7
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
2011/2012											
Počet obcí	2	8	1	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	5	0	7
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
2010/2011											
Počet obcí	2	8	1	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2009/2010											
Počet obcí	4	5	2	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Počet MŠ	0	0	1	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2008/2009											
Počet obcí	4	7	0	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2007/2008											
Počet obcí	4	7	0	2	1	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2006/2007											
Počet obcí	4	7	0	1	2	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	12	0	13
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6
2005/2006											
Počet obcí	4	6	1	1	2	0	0	0	1	0	15
ZŠ 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	0	0	0	13	0	14
ZŠ jen 1. stupeň	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet MŠ	0	1	0	0	1	0	0	0	4	0	6
Gymnázia	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sloučené organizace ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
Jiná zařízení	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6

(Zdroj: ČSÚ)

Nejvíce školních zařízení se soustředí ve statutárním městě Most, kde je 11 základních škol, 5 mateřských škol z toho jedna soukromá, která začala fungovat ve školním roce 2011/2012 (MŠ Lidická má dalších 14 odloučených MŠ), gymnázium a další zařízení. V jiných zařízeních je zahrnuta speciální ZŠ Jana Palacha a ZŠ Zdeňka Matějčka pro děti se specifickými vývojovými poruchami (zřizovatel kraj), 2 umělecké školy a 1 SVČ. V Bečově a Braňanech mají každá obec sloučenou MŠ se ZŠ a jsou uvedeny ve sloučených organizacích. Další školní zařízení jsou v obcích Obrnice (MŠ a ZŠ) a v obci Lužice (MŠ). V předchozích letech se v Mostě střídají instituce Centra volného času se Střediskem volného času a zaniká Dům dětí a mládeže:

- 2010/2011 jiná zařízení - 2 speciální ZŠ (krajské), 2 ZUŠ, 1 SVČ (vznik 1. 6. 2010) a 1 DDM (zanikl 31. 12. 2010).
- 2009/2010 jiná zařízení - 2 speciální ZŠ (krajské), 2 ZUŠ, 1 DDM, 1 CVČ (zánik 1. 9. 2010).
- 2008/2009 jiná zařízení - 2 speciální ZŠ, 2 ZUŠ, CVČ a DDM.

Během sledovaného období dochází k zániku 2 základních škol v Mostě a to 16. ZŠ Albrechtická, která nefunguje od školního roku 2012/2013 a 17. ZŠ Okružní 960 od školního roku 2006/2007.

Tab. 19 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Most Název obce	celkem ředitelství	z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
celkem škol	27	9	16	2	1	5	0	1
Bečov	1	1	1	0	0	0	0	0
Bělušice	0	0	0	0	0	0	0	0
Braňany	1	1	1	0	0	0	0	0
Havraň	0	0	0	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Lužice	1	1	0	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0	0	0	0
Most	22	5	13	2	1	5	0	1
Obrnice	2	1	1	0	0	0	0	0
Patokryje	0	0	0	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0	0	0	0
Želenice	0	0	0	0	0	0	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, internetové stránky obcí)

Z tabulky je patrné, že nejvíce ředitelství je soustředěno ve statutárním městě Most. Další školská zařízení jsou rozmístěna v obcích Bečov, Braňany, Obrnice a Lužice. MŠ Lidická v Mostě má 14 odloučených pracovišť, ZŠ se speciálními třídami se v této tabulce rozumí i ZŠ které mají alespoň 1 speciální třídu. Speciální třídy mají 2 speciální ZŠ - zřizovatel kraj + 3 ZŠ zřizované městem Most mají několik tříd speciálních (ne všechny). V MŠ je zahrnuta 1 soukromá školka Borůvka v Mostě. ZŠ se speciálními třídami jsou zároveň zahrnuty v položce ZŠ.

Tab. 20 Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Most Název obce	celkem ředi- telství	z toho				
		MŠ	ZŠ	Gymnázia*	ZUŠ	SVČ
celkem	1	1	0	0	0	0
Bečov	0	0	0	0	0	0
Bělušice	0	0	0	0	0	0
Braňany	0	0	0	0	0	0
Havraň	0	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0	0
Lužice	0	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0	0
Most	1	1	0	0	0	0
Obrnice	0	0	0	0	0	0
Patokryje	0	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0	0
Želenice	0	0	0	0	0	0

(Zdroj: internetové stránky škol, www.msboruvka.cz)

*Gymnázia - je myšleno víceleté soukromé gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ. V ORP Most je ve sledovaném období 2012/2013 pouze 1 soukromá MŠ Borůvka ul. Opletala. Nově vznikla 1. 9. 2013 další mateřská škola AMA SCHOOL ul. V Sadech. od 1. 9. 2014 plánuje otevřít i ZŠ.

Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

V ORP Most není žádná církevní škola.

Tab. 21 Pracovníci ve v základním a předškolním vzdělávání ORP

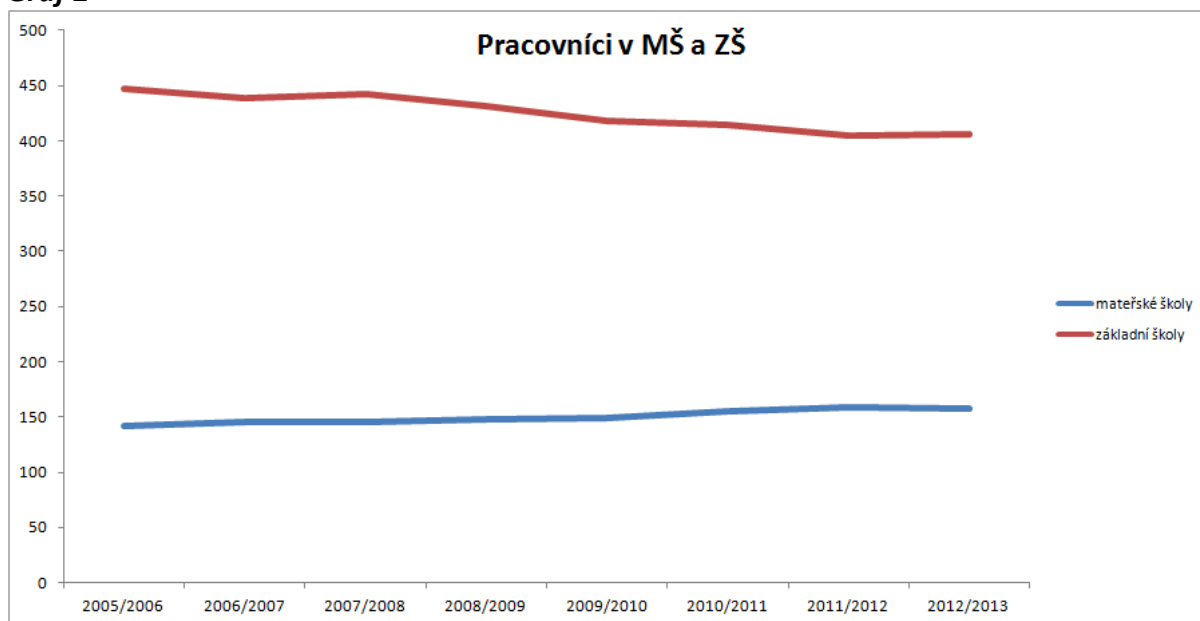
typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	214,8	157,5	57,3
základní školy	518,7	405,4	113,3
základní umělecké školy	45,6	37,4	8,2
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	50,9	50,9	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	9,8	6,4	3,4
zařízení školního stravování	120,3	0	120,3
celkem rok 2012/2013	960,1	657,6	302,5

2011/2012			
mateřské školy	217,5	158,7	58,8
základní školy	521	404,9	116,1
základní umělecké školy	44,8	34,6	10,2
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	50,9	50,9	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	15,2	10,2	5
zařízení školního stravování	122,7	0	122,7
celkem rok 2011/2012	972,1	659,3	312,8
2010/2011			
mateřské školy	214,4	155,6	58,8
základní školy	533,3	414	119,3
základní umělecké školy	43,8	33,4	10,4
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	51,1	50,8	0,3
střediska pro volný čas dětí a mládeže	4	3,4	0,6
zařízení školního stravování	124,7	0	124,7
celkem rok 2010/2011	971,3	657,2	314,1
2009/2010			
mateřské školy	207,9	149,6	58,3
základní školy	539,6	418	121,6
základní umělecké školy	43,4	33	10,4
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	52,5	52,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	125,7		125,7
celkem rok 2009/2010	969,1	653,1	316
2008/2009			
mateřské školy	203,2	147,6	55,6
základní školy	557,2	431,7	125,5
základní umělecké školy	45,1	34,6	10,5
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	51,8	51,8	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0

zařízení školního stravování	127,1	0	127,1
celkem rok 2008/2009	984,4	665,7	318,7
2007/2008			
mateřské školy	199,9	145,7	54,2
základní školy	567,2	441,8	125,4
základní umělecké školy	44,1	33,6	10,5
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	52,3	52,3	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	129,5	0	129,5
celkem rok 2007/2008	993	673,4	319,6
2006/2007			
základní školy	568,8	439	129,8
základní umělecké školy	43,4	33,3	10,1
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	50,5	50,5	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	128,7	0	128,7
celkem rok 2006/2007	992,6	668,7	323,9
2005/2006			
základní školy	579,3	447,4	131,9
základní umělecké školy	42,4	33,2	9,2
gymnázia	0	0	0
mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
školní družiny a kluby	52	52	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
zařízení školního stravování	128	0	128
celkem rok 2005/2006	1003,2	674,2	329

(Zdroj: výkazy MŠMT, P1-04)

Tabulky představují přehled počtu pedagogů a ostatních pracovníků v jednotlivých letech. Jsou sledována jednotlivá školská zařízení. Pod tabulkami je graficky znázorněn růst/pokles počtu pracovníků v letech 2005 až 2013 v ZŠ a MŠ. V základních školách počet pracovníků mírně klesal a v mateřských školách mírně stoupal.

Graf 2

(Zdroj: graf vychází z tabulky č. 21)

Pokles počtu pracovníků v základních školách byl způsoben zrušením 2 základních škol během sledovaného období. Ve školním roce 2012/2013 již nefiguruje 16. ZŠ Albrechtická a od školního roku 2006/2007 byla zrušena 17. ZŠ Okružní 960. Naopak v mateřských školách je mírný nárůst pracovníků vlivem zvyšujícího se počtu dětí a nově vzniklých tříd.

B) Základní vzdělávání

Tab. 22 Počet ZŠ za ORP

Za ORP Most	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
obec	14	14	0
kraj	2	2	0
církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
celkem	16	16	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3)

Na území ORP Most se nachází 14 ZŠ, jejichž zřizovatel je obec nebo město, z toho 11 ZŠ je soustředěno v Mostě a zbylé 3 v obcích Obrnice, Bečov, Braňany. Další dvě ZŠ (pro děti se specifickými vývojovými poruchami) jsou zřizované krajem. Během období 2005 – 2013 se počet škol nijak výrazně nemění. Došlo k zániku 2 základních škol v důsledku malého počtu dětí. V roce 2012 zanikla 16. ZŠ ul. Albrechtická Most a v roce 2005 zanikla 17. ZŠ ul. Okružní 960 Most.

Tab. 23 ZŠ zřizované obcemi

školní rok	počet ZŠ	samost.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
		ZŠ							
2012/2013	14	12	267	7	5895	394,1	14,95813245	22,07	421
2011/2012	15	13	271	8	5856	397,2	14,74320242	21,60	390
2010/2011	15	13	266	10	5804	393,6	14,74593496	21,81	386
2009/2010	15	13	269	10	5852	407,4	14,36426117	21,75	390
2008/2009	15	13	274	10	6153	419,7	14,66047177	22,45	410
2007/2008	15	13	283	13	6512	435,9	14,93920624	23,01	434
2006/2007	15	13	295	13	6798	441,5	15,39750849	23,04	453
2005/2006	15	14	302	13	7145	443,1	16,12502821	23,65	476

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3, P1-04)

V ORP Most se nachází 14 základních škol, jejichž zřizovatel je obec, z toho v Mostě je v současné době 11 základních škol, ostatní jsou v obcích Bečov, Braňany a Obrnice. V tabulce 18 jsou v sloupci samostatné ZŠ uvedeny pouze ZŠ, které nejsou spojeny s mateřskou školou. V ORP Most jsou spojeny s mateřskou školou 2 základní školy a to v Bečově a Braňanech. Během sledovaného období zanikly 2 ZŠ - 31. 8. 2012 zanikla 16. ZŠ Albrechtická ul. a 1. 9. 2005 zanikla 17. ZŠ Okružní ul. 960 Most, ta už nefiguruje v tabulce.

Tab. 24 ZŠ zřizované krajem

školní rok	počet ZŠ	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků na školu
2012/2013	2	1	37	386	54,4	7	10,4	193
2011/2012	2	0	39	393	55,2	7	10,0	196,5
2010/2011	2	0	43	419	58,7	7	9,7	209,5
2009/2010	2	0	44	431	60,1	7	9,8	215,5
2008/2009	2	0	46	442	62,3	7	9,6	221
2007/2008	2	0	47	439	62,3	7	9,3	219,5
2006/2007	2	0	46	451	45	10	9,8	225,5
2005/2006	2	0	45	446	58,2	8	9,9	223

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3, P1-04, internetové stránky škol)

V tabulce jsou sledovány 2 speciální základní školy, jejichž zřizovatelem je kraj. Jedná se o ZŠ Jana Palacha Most a základní školu profesora Zdeňka Matějčka, Most, která se zaměřuje na vzdělávání dětí se specifickými vývojovými poruchami. ZŠ Jana Palacha se specializuje na vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, sluchovým, zrakovým postižením a žáky s autismem. Součástí školy je základní škola speciální, základní škola praktická, základní škola, praktická škola, školní družina, školní jídelna, přípravný stupeň ZŠ speciální.

Tab. 25 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	16	16	2	21	15	0
Bečov	1	1	1	1	1	0
Bělušice	0	0	0	0	0	0
Braňany	1	1	1	1	1	0
Havraň	0	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0	0
Lužice	0	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0	0
Most	13	13	0	18	12	0
Obrnice	1	1	0	1	1	0
Patokryje	0	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0	0
Želenice	0	0	0	0	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3)

Poznámka: Obrnice mají MŠ a ZŠ zvlášť. Lužice mají MŠ, ale ne ZŠ. Tabulka obsahuje i školy, které zřizoval kraj.

Tab. 26 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
ORP Most					
celkem	14	274	5895	421	21,5
Bečov	1	9	123	123	13,7
Bělušice	0	0	0	0	0
Braňany	1	9	117	117	13
Havraň	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0
Lužice	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0
Most	11	243	5401	491	22,2
Obrnice	1	13	254	254	19,5
Patokryje	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0

Želenice	0	0	0	0	0
----------	---	---	---	---	---

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3, místní šetření)

Průměrný počet žáků na třídu se pohybuje nejvýše na 22 žáčích na třídu v Mostě. Oproti tomu nejméně žáků na třídu (13 žáků) mají ZŠ v obcích Bečov a Braňany. Je to způsobeno menším počtem dětí v obci a také tím, že mnozí rodiče vozí své děti do ZŠ v Mostě.

Tab. 27 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Most Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	16	16	0
Bečov	1	1	0
Bělušice	0	0	0
Braňany	1	1	0
Havraň	0	0	0
Korozluky	0	0	0
Lišnice	0	0	0
Lužice	0	0	0
Malé Březno	0	0	0
Most	13	13	0
Obrnice	1	1	0
Patokryje	0	0	0
Polerady	0	0	0
Skršín	0	0	0
Volevčice	0	0	0
Želenice	0	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3)

Všechny ZŠ v ORP Most jsou úplné (s 1. i 2. stupněm), v tabulce jsou zahrnuty i dvě ZŠ zřizované krajem.

Tab. 28 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Most		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		377,5	323,6
v tom vyučující	na 1. stupni	172	170
	na 2. stupni	205,5	153,6

(Zdroj: výkazy MŠMT, P1-04)

Pracovníci v základních školách v ORP Most jsou v převážné většině ženy. Na 2. stupni ZŠ je větší počet mužů (25%) oproti 1. stupni (1% mužů) z celkového počtu pracovníků. Jedním z faktorů nízkého podílu mužů-pedagogů v základních školách mohou být i nízké mzdy.

Tab. 29 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Most		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	13	13	10,5	10,5
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	10	9	9,4	8,4
psychologové		1	1	0,5	0,5
speciální pedagogové		6	5	4,5	3,5
výchovní poradci		19	16	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, P1-04)

Data z registru ÚIV jsou z roku 2010. Aktuálně bylo zjištěno u 2 speciálních škol v Mostě tento stav ostatních pedagogických pracovníků: asistenti pedagoga pro žáky se zdravotním postižením 22, pro žáky se sociálním znevýhodněním 0, psychologové 0, speciální pedagogové 56, výchovní poradci 2.

Tab. 30 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	16	6281	448,5	14
2011/2012	17	6249	452,4	14
2010/2011	17	6223	452,3	14
2009/2010	17	6283	467,5	13
2008/2009	17	6595	482,0	14
2007/2008	17	6951	498,2	14
2006/2007	17	7249	486,5	15
2005/2006	18	7591	501,3	15

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3, P1-04)

V tabulce jsou zahrnuty i 2 základní školy zřizované krajem. Počet žáků klesá úměrně počtu škol.

Tab. 31 Počet absolventů ZŠ v ORP

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S
v tom	v 1. – 5. ročníku	2	0	5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	2	0	5	1	3	0	4	1	2	0	3	1	1	0	0	0

	v 7. ročníku	24	2	18	1	12	0	11	1	10	0	9	1	11	1	9	1
	v 8. ročníku	50	8	49	13	49	1	46	13	44	11	35	11	42	13	36	8
	v 9. ročníku	761	70	814	53	773	85	829	45	774	83	629	49	568	81	515	54
	v 10. ročníku	0	8	0	1	0	1	0	5	0	2	0	4	0	9	0	6
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	31	0	31	0	30	0	26	0	30	0	29	0	27	0	22	0
	ze 7. ročníku	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		32	0	16	0	14	0	16	0	11	0	12	0	9	0	12	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3)

Poznámka: B jsou běžné třídy, S jsou speciální třídy.

Tabulka znázorňuje přehled počtu žáků, kteří ukončili školní docházku a kteří přešli na střední školy. Nejvíce žáků ukončilo školní docházku v 9. ročníku ZŠ. V 5. ročníku přecházejí někteří žáci na osmileté studium Podkrušnohorského gymnázia v Mostě. Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání, (ukončily v 7 a 8 třídách) jsou k dispozici kurzy pro získání základního vzdělání. Tyto kurzy jsou realizovány ve spolupráci s řediteli škol a se zřizovateli.

Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP

V ORP Most máme 2 ZŠ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. ZŠ Zdeňka Matějčka - má 2 pracoviště (součástí školy je ZŠ při zdravotnickém zařízení J. E. Purkyně (při nemocnici a na adrese ředitelství ul. Zdeňka Štěpánka 340). Podle ředitelky školy se dá zařadit do skupiny ZŠ pro osoby se zdravotním postižením, ZŠ při zdravotnickém zařízení i zároveň jako ZŠ speciální. Druhá speciální ZŠ je Jana Palacha (ta se zaměřuje i na děti s mentální retardací oproti předchozí ZŠ).

Tab. 32 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			

- obcemi	21	94	zřizované obcí
- jinými subjekty	10	6	zřizované krajem
Průměrný počet žáků celkem	19		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	94	
- jinými subjekty	11	6	
Průměrný počet žáků celkem	19		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	93	
- jinými subjekty	15	7	
Průměrný počet žáků celkem	20		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	20	93	
- jinými subjekty	14	7	
Průměrný počet žáků celkem	19,5		
2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21	93	
- jinými subjekty	14	7	
Průměrný počet žáků celkem	20		
2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	94	
- jinými subjekty	16	6	
Průměrný počet žáků celkem	20,8		
2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	94	
- jinými subjekty	17	6	
Průměrný počet žáků celkem	20,9		
2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	22	94	

- jinými subjekty	14	6	
Průměrný počet žáků celkem	22,4		

(Zdroj: výkazy MŠMT, M3)

Tabulka porovnává průměrný počet dětí ve školách zřizovaných obcemi a krajem. Nižší průměrný počet žáků na třídu u krajských škol je způsobený specializací těchto škol. Jedná se o speciální a praktické školy, které učí žáky se specifickými vývojovými poruchami, různým druhem postižení a autismem. Tyto žáci potřebují více péče a pozornosti od pedagogů, proto je jich ve třídách méně.

Tab. 33 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		8330	6281	2049	
Základní škola, ul. Svážná 2342	Most	480	228	252	1. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má v současné době 12 tříd. Zaměření: environmentální (ekologická) výchova, přírodní vědy. Umístění blízko lesa, učebny v přírodě, nový sportovní areál, moderní vybavení učeben, interaktivní výuka.
Základní škola, ul. Jakuba Arbesa 2454	Most	650	643	7	7. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 25 tříd. Zaměření: matematika a informatika, anglický jazyk již od 1. třídy, kvalifikovaná náprava vývojových poruch učení a grafomotorických potíží. Škola klade důraz na maximální využívání nových informačních technologií ve výuce.
Základní škola a mateřská škola Bečov 17	Bečov	330	123	207	Zřizovatelem je obec Bečov. Škola má 2 vzdělávací centra pro integrované mentálně retardované žáky a vybavení, které umožňují rozvoj motoriky, logiky, koordinace pohybu, představivosti a fantazie. Jsou k dispozici 2 oddělení školní družiny.
Základní škola, ul. Obránců míru 2944	Most	600	496	104	11. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 22 tříd. Zaměření: navazuje na dlouholetý školní projekt

					tříd s rozšířenou hudební a výtvarnou výchovou. Škola leží v panelákové sídlištní výstavbě nedaleko centra.
Základní škola, ul. Okružní 1235	Most	765	387	378	18. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 20 tříd + 3 přípravné třídy. Zaměření: výuka cizích jazyků, certifikát škola in eTwinning, využívání informačních a komunikačních technologií, ekologická výchova, kvalifikovaná náprava vývojových poruch učení, grafomotorických obtíží a logopedie.
Základní škola, ul. J. A. Komenského 474	Most	620	512	108	15. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 26 tříd. Zaměření: jazykové vyučování, informační a komunikační technologie, environmentální výchova a zdravý životní styl s dostatkem pohybových aktivit. Ve škole funguje školní poradenské pracoviště, žákům a jich rodičům poskytuje služby školní psycholog, výchovný poradce a preventista.
Základní škola, Vítězslava Nezvala 2614	Most	600	444	156	8. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 20 tříd. Zaměření: informatika a práce na počítači, rozvoj dovedností v oblasti výpočetní techniky, důraz je kladen na získávání nejen vědomostí, ale také dovedností a kompetencí potřebných jak pro další vzdělávání, tak pro život. Výrazná je také snaha o bezpečné a zdravé školní prostředí.
Základní škola, ul. U Stadionu 1028	Most	600	590	10	3. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 25 tříd. Zaměření: na všestrannost žáka, ve sportu především na atletiku, hokej, plavání, míčové sporty. Od 6. roční-

					ku je otevřena sportovní třída, které se věnují trenéři s kvalifikací I. třídy. Již u žáků 1. stupně je rozvíjena jazyková a počítačová gramotnost. Škola má stálý kontakt s psychologem a speciálními pedagogy.
Základní škola Obrnice	Obrnice	460	254	206	Zřizovatelem je obec Obrnice. Škola má 13 tříd. Celkově je učební plán sestaven tak, aby žák ZŠ měl možnost seznámit se v rozumné míře se všemi obory. Škola vychází z myšlenky, že ze základní školy by měla vycházet harmonicky rozvinutá osobnost, ne specialista. Škola nabízí množství nepovinných a volitelných předmětů, kroužků apod.
Základní škola, ul. Václava Talicha 1855	Most	585	495	90	4. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 23 tříd. Zaměření: ekologická výchova, spolupráce s badmintonovým oddílem Super Stars Most, odborná péče o děti s poruchami učení a chování, výuka čtení v 1. ročníku genetickou metodou, možnost vzdělávání žáků se zrakovým postižením.
Základní škola, ul. Zdeňka Štěpánka 2912	Most	640	622	18	10. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 26 tříd. Zaměření: od 6. ročníku třídy s rozšířenou výukou matematiky přírodovědných předmětů, spolupráce se sportovními kluby FK Baník Most (žáci již od 1. třídy) a DHK Baník Most - házená, projektová výuka, využití informačních technologií ve výuce, kvalifikovaná náprava vývojových poruch učení a grafomotorických potíží. K dispozici je školní psycholog.

Základní škola, ul. Zlatnická 186	Most - Chanov	300	290	10	5. ZŠ zřizovatel město Most. Škola má 16 tříd. Zaměření: součástí školního vzdělávacího programu je učivo podporující příslušnost k romské etnické menšině, zařazením romských dějin, učiva o romské rodině a romských zvycích.
Základní škola, ul. Rozmarýnová 1692	Most	1000	694	306	14. ZŠ zřizovatel město Most. Je školou s největší kapacitou a v současné době je zde 31 tříd. Zaměření: jediná škola v Mostě s rozšířenou výukou jazyků. Škola byla krajským úřadem pověřena výukou českého jazyka dětí cizinců. Škola se zapojuje do výzkumu v oblasti pedagogiky.
Základní škola a mateřská škola Braňany, Sídlíště 191	Braňany	180	117	63	Zřizovatel je obec Braňany. Základní škola má 9 tříd. Součástí základní školy je i mateřská škola (+2 třídy), školní družina a školní jídelna. Škola se zapojuje do mnoha projektů např. na podporu přírodovědného a technického vzdělávání.
Základní škola profesora Zdeňka Matějčka, ul. Zdeňka Štěpánka 340	Most	200	159	41	Zřizovatel – kraj. Základní škola s kapacitou 200 žáků se specifickými poruchami chování, s klubem a družinou pro 28 dětí. Nabízí keramický, dramatický a taneční kroužek včetně výuky hry na flétnu, zpěvu s kytarou i anglického jazyka.
Základní škola a střední škola, Jana Palacha 1534	Most	320	227	93	Zřizovatel – kraj. Škola vzdělává žáky s mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, i žáky s autismem. Škola využívá multismyslovou místnost Snoezelen, pro účely stimulace, relaxace a prožití osobní zkušenosti. K dispozici jsou učebny s nástroji pro opracování

					dřevo, práci s kovem i jinými mate- riály, kuchyňka, 2 PC učeb- ny a keramická dílna.
--	--	--	--	--	--

(Zdroj: kapacity – výkazy MŠMT, R13-01, M3, výkazy rok 2012, popis - internetové stránky škol a zřizovatele)

Kapacita základních škol je momentálně dostačující, v některých školách až vysoká ke konkrétní potřebě. Kapacita ZŠ zřizovaných jen městem Most je 6840 žáků.

Tab. 34 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	6840	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	5994	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	5401	1439	79%
Předpoklad ke konci roku 2018	5994	846	88%
Předpoklad ke konci roku 2023	6373	467	93%

(Zdroj: ČSÚ, odbor školství Most)

Z tabulky je patrné, že se budou přelévat tzv. „silné“ ročníky z MŠ do základních škol a kapacita se bude naplňovat (znázorněno v %). Počet žáků vlivem demografického vývoje poroste, ale kapacity základních škol budou dostačující. V dalších letech mají opět počty narozených dětí klesat. Očekávaný vývoj počtu žáků je sledovaný za základní školy, kterých je zřizovatelem město Most.

Graf 3

(Zdroj: Graf vychází z tabulky č. 34. a znázorňuje budoucí vývoj počtu žáků v ZŠ)

C) Základní školy – jen 1. stupeň

V ORP Most nejsou ZŠ jen s 1. stupněm.

D) Předškolní vzdělávání

Tab. 35 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	8	2002	79	2002	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	18	1	18	0	0
celkem:	9	2020	80	2020	0	0
2011/2012						
obec	8	2005	79	2005	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	1	7	1	7	0	0
celkem:	9	2012	80	2012	0	0

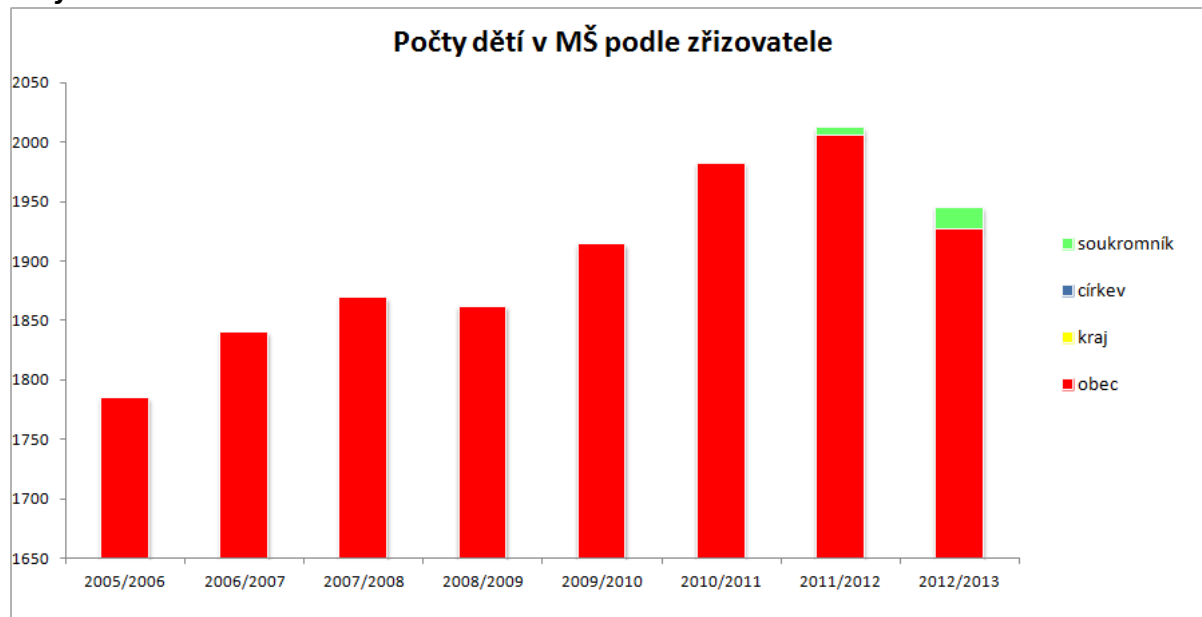
2010/2011						
obec	8	1982	79	1982	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1982	79	1982	0	0
2009/2010						
obec	8	1914	78	1914	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1914	78	1914	0	0
2008/2009						
obec	8	1862	78	1862	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1862	78	1862	0	0
2007/2008						
obec	8	1869	78	1869	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1869	78	1869	0	0
2006/2007						
obec	8	1840	77	1840	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1840	77	1840	0	0
2005/2006						
obec	8	1785	77	1785	0	0
kraj	0	0	0	0	0	0
církev	0	0	0	0	0	0
soukromník	0	0	0	0	0	0
celkem:	8	1785	77	1785	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, S1-01)

Většina mateřských škol je soustředěna v Mostě a město je zároveň jejich zřizovatel. Město Most má 4 mateřské školy z toho MŠ Lidická má dalších 14 odloučených pracovišť. Nachází se zde i 1 soukromá MŠ a od školního roku 2013/2014 přibude druhá soukromá MŠ. Další 4 MŠ jsou v obcích Obrnice, Bečov, Braňany a Lužice. Kapacity škol jsou ve většině MŠ plně naplněné. Poslední rok zaznamenal

počet dětí mírný pokles, který je v počtu o 67 dětí z celkového počtu 2012 dětí v předchozím roce zanedbatelný. Jedná se o cca 1 dítě na třídu.

Graf 4

(Zdroj: výkazy MŠMT, S1-01, Graf vychází z tabulky č. 35.)

MŠ v ORP

Tab. 36 (MŠ zřizované obcí)

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	8	5	79	2002	175,8	10,96	25,34	241
2011/2012	8	5	79	2005	175,7	11,41	25,37	251
2010/2011	8	5	79	1982	172,7	11,48	25,09	248
2009/2010	8	5	78	1914	166,8	11,47	24,54	239
2008/2009	8	5	78	1862	167	11,15	23,87	233
2007/2008	8	5	78	1869	166,7	11,21	23,96	231
2006/2007	8	5	77	1840	167,1	11,01	23,90	230
2005/2006	8	5	77	1785	165,3	10,80	23,18	223

(Zdroj: výkazy MŠMT, S1-01)

V ORP Most se nachází celkem 8 obecních MŠ, z toho 4 jsou soustředěny v Mostě. Další jsou v obcích Obrnice, Lužice, Braňany, Bečov. MŠ Lidická v Mostě má dalších 14 odloučených pracovišť, které se soustřeďují tamtéž a fungují jako plnohodnotné školky. Z počtu dětí na třídu je vidět, že kapacity jsou naplněné. Podle Školského zákona může být ve třídách max. 24 dětí na třídu, pokud je více dětí u

zápisu, které splňují podmínky přijetí, může si škola zažádat o výjimku, která je až o další 4 děti na třídu navíc. Na tyto děti ale nedostává MŠ finanční prostředky od kraje.

Tab. 37 (soukromé MŠ)

školní rok	počet MŠ	počet tříd /z toho spec.	počet dětí	úv. pedagog.	počet dětí na 1 pedagog. úvazek	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	1	1	18	2	9	18	18
2011/2012	1	1	7	1	7	7	7
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0
2009/2010	0	0	0	0	0	0	0
2008/2009	0	0	0	0	0	0	0
2007/2008	0	0	0	0	0	0	0
2006/2007	0	0	0	0	0	0	0
2005/2006	0	0	0	0	0	0	0

(Zdroj: internetové stránky škol, www.msboruvka.cz, www.amaschool.cz)

V ORP Most se nachází jedna soukromá MŠ (NATUS – soukromá mateřská škola Borůvka s.r.o.) Mateřská škola je jednotřídního typu s maximální kapacitou 18 dětí. Od školního roku 2013/2014 přibude druhá soukromá MŠ. AMA SCHOOL – základní škola a mateřská škola Montessori o.p.s.

Tab. 38 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP (zřizovaných obcemi)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	175,8	6,2	4%
2011/2012	175,7	5	3%
2010/2011	172,7	5,2	3%
2009/2010	166,8	5,4	3%
2008/2009	167	7,6	5%
2007/2008	166,7	6	4%
2006/2007	167,1	3,5	2%
2005/2006	165,3	3	2%

(Zdroj: výkazy MŠMT, R13-01)

V mateřských školách je převážná většina pracovníků kvalifikovaných.

Tab. 39 (soukromé)

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	2	0	0%
2011/2012	1	0	0%
2010/2011	0	0	0%
2009/2010	0	0	0%

2008/2009	0	0	0%
2007/2008	0	0	0%
2006/2007	0	0	0%
2005/2006	0	0	0%

(Zdroj: www.msboruvka.cz)

V soukromé mateřské škole jsou všichni pedagogičtí pracovníci kvalifikovaní.

Tab. 40 Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Popis / komentář
Celkem		2031	2020	11	
Mateřská škola Hutnická 2938	Most	150	150	0	MŠ má 6 tříd pro děti od 3 do 6 let. Součástí je i zařízení pro děti od 1-3 let, středisko denní péče s kapacitou 15 dětí. Zaměřuje se na netradiční výtvarné techniky a pohybové aktivity, náprava logopedických potíží.
Mateřská škola Růžová 1427	Most	150	150	0	MŠ má 6 tříd pro děti od 3 do 6 let. Nabízí rozšířenou tělesnou výchovu ve spolupráci s Fotbalovou školou Most, výuku anglického jazyka formou hry, logopedickou péči atd. Součástí je rozsáhlá zahrada s velkým množstvím nových herních prvků a tělocvična.
Mateřská škola Antonína Sochora 2937	Most	150	150	0	MŠ má 6 tříd pro děti od 3 do 6 let a 1 třídu pro děti od 1-3 let. MŠ má vlastní saunu a bazén, ve kterém je prováděna plavecká výchova.
Mateřská škola Lidická 44	Most	1330	1330	0	Má dalších 14 odloučených MŠ pro děti od 3 do 6 let. Aktivity: výuka anglického jazyka, základy plavání na plaveckém bazénu ve 3 ZŠ nebo Aquadromu, základy bruslení na místním zimním stadionu a výuku míčových sportů ve sportovní hale pod vedením házenkářských trenérů. Odloučená MŠ Fr. Kmocha nabízí i tzv. internátní provoz – provoz nonstop. Ostatní MŠ mají provozní dobu od 6 do 16 hod. MŠ A. Dvořáka je vybavena interaktivní tabulí a využívá vlastní keramickou pec pro výtvarné dílny.
Mateřská škola Nová vý-	Obrnice	75	75	0	MŠ má 3 věkově smíšené třídy,

stavba 168					k dispozici je interaktivní tabule pro vzdělávání dětí. MŠ přijímá i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí je zahrada s herními prvky.
Mateřská škola Sídliště 191	Braňany	48	48	0	MŠ je součástí ZŠ Braňany a samotná mateřská škola má 2 třídy, jednu smíšenou a druhou předškolní. MŠ přijímá děti od 3 do 6 let, ale výjimečně i od 2 let. K dispozici je v obci fotbalové hřiště a dvě nová dětská hřiště.
Mateřská škola Bečov 50	Bečov	75	75	0	MŠ je součástí ZŠ Bečov. Děti mateřské školy jsou rozděleny do 3 tříd. MŠ přijímá děti od 3 let, ale výjimečně i od 2 let. Součástí je velká zahrada se 3 pískovišti.
Mateřská škola Lužice 97	Lužice	35	24	11	MŠ má 1 třídu s počtem 24 dětí. Celková kapacita MŠ dle m2 je až pro 35 dětí, ale v současné době je zde hygienické zařízení pouze pro kapacitu 25 dětí. Denní řád MŠ Lužice je pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Součástí školky je zahrada s pískovištěm.
NATUS - Soukromá mateřská škola Borůvka s.r.o.	Most	18	18	0	MŠ má 1 třídu s max. počtem 18 dětí. Zařízení je určeno pro děti předškolního věku do 6 let. Je umístěna v budově vilového charakteru s malou zahradou v klidné části města. MŠ je zapojena do projektu „Škola plná zdraví“, kde získala ocenění. Je zde individuální přístup k dětem. Možnost vegetariánské stravy a výběr z 3 druhů jídel.

(Zdroj: kapacit a počtu dětí: odbor školství Most, soukromá MŠ – místní šetření)

Z tabulky je patrné, že kapacity mateřských škol jsou plné jak v městě Most, tak i v menších obcích. V budoucích letech se podle vývoje počtu narozených dětí očekává, že začnou počty dětí klesat a v současné době vznikla v Mostě ještě druhá soukromá MŠ, která začala fungovat ve školním roce 2013/2014.

Tab. 41 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

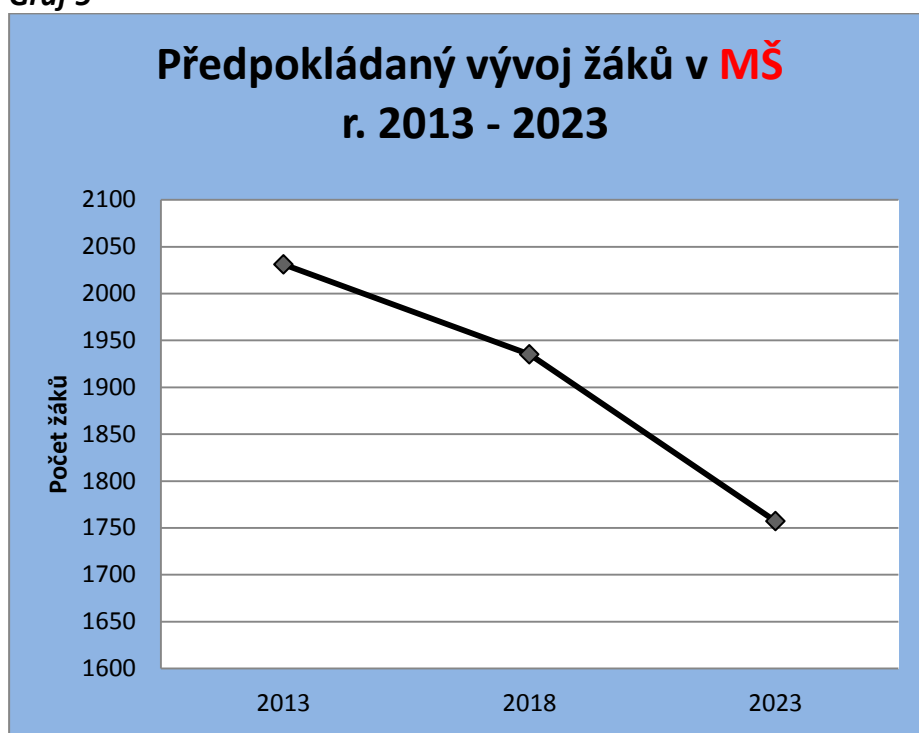
Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	2013	----	----

Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	96	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	2002	11	99%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	1935	96	95%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	1757	274	87%

(Zdroj: zřizovatel a český statistický úřad)

Počet dětí k 30. 9. 2013 je bez soukromých MŠ. Hodnota do roku 2018 vychází z počtu již narozených dětí, hodnota v roce 2023 je orientační dle ČSÚ. Kapacita v roce 2023 se bude snižovat vlivem menšího počtu narozených dětí, nedokážeme v tuto chvíli odhadnout přesnou hodnotu.

Graf 5

(Zdroj: zřizovatel, ČSÚ) Graf vychází z tabulky č. 41.

E) Zařízení pro péči o děti do 3 let

Tab. 42 Zařízení pro péči o děti do 3 let

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst k 31. 12. 2013
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				53	0
Most	A. Sochora 2937 (jesle)	12	40	15	0
Most	Středisko denní péče o děti do 3 let, F. Malíka 923/16	16	36	23	0

Most	Hutnická (jesle)	12	36	15	0
------	------------------	----	----	----	---

(Zdroj: výroční zprávy zařízení, internetové stránky: www.msss-most.cz, www.ms-sochora-most.unas.cz)

V ORP Most se nacházejí 3 zařízení pro péči o děti do 3 let věku. Všechny jsou soustředěny v Mostě. Jejich kapacita je naplněná. Každoročně je větší počet zájemců, než mohou zařízení přijmout. Situaci by mohl řešit zákon o dětských skupinách, který se připravuje. Dalším řešením by mohly být třídy od 2 let věku v mateřských školách, které budou mít v budoucnu méně dětí.

F) Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 43 Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem	3	47	13	60
obcemi	55	1643	131	1774
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	58	1690	144	1834
2011/2012				
krajem	3	36	25	61
obcemi	55	1645	147	1792
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	58	1681	172	1853
2010/2011				
krajem	3	48	7	55
obcemi	51	1595	197	1792
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	54	1643	204	1847
2009/2010				
krajem	3	45	9	54
obcemi	52	1653	265	1918
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	55	1698	274	1972
2008/2009				
krajem	3	31	22	53

obcemi	52	1701	285	1986
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	55	1732	307	2039
2007/2008				
krajem	3	25	26	51
obcemi	51	1565	323	1888
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	54	1590	349	1939
2006/2007				
krajem	2	73	34	107
obcemi	51	1527	261	1788
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	53	1600	295	1895
2005/2006				
krajem	7	89	9	98
obcemi	51	1340	15	1355
církví	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0
celkem	58	1429	24	1453

(Zdroj: výkazy MŠMT, Z2-01)

Školní družiny a školní kluby jsou stabilní, za období 2005 – 2013 se jejich počet příliš nezměnil.

Tab. 44 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagogičtí pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem	0	0	0	0	0	0
obcemi	63	63	0	0	0	10
církví	0	0	0	0	0	0
soukromou osobou	0	0	0	0	0	0
celkem	63	63	0	0	0	10

(Zdroj: výkazy MŠMT, Z2-01)

Školní družiny jsou v zařízeních zřizovaných obcemi a pedagogičtí pracovníci ve školních družinách jsou ženy.

Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

V ORP Most se nachází 2 ZUŠ. U obou je zřizovatel město Most. Základní umělecká škola F. L. Gassmanna ul. Obránců míru, Most a Základní umělecká škola, Most, Moskevská 13.

Tab. 45 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	44	37,3
Bečov	0	0
Bělušice	0	0
Braňany	0	0
Havraň	0	0
Korozluky	0	0
Lišnice	0	0
Lužice	0	0
Malé Březno	0	0
Most	44	37,3
Obrnice	0	0
Patokryje	0	0
Polerady	0	0
Skršín	0	0
Volevčice	0	0
Želenice	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, P1-04)

V tabulce č. 45. je celkový počet pracovníků v ZUŠ. V ORP Most se nachází pouze 2 ZUŠ a to ve městě Most.

Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

V ORP Most je jedno SVČ zřízené městem Most ul. Albrechtická od 1. 1. 2011 - dříve fungoval Dům dětí a mládeže zřizovaný krajem a Centrum volného času zřizované městem. V současné době už jen SVČ.

Tab. 46 SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	počet zájmových útvarů (kroužků)	počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
celkem	54	423	130	1	554
Bečov	0	0	0	0	0
Bělušice	0	0	0	0	0
Braňany	0	0	0	0	0
Havraň	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0
Lužice	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0
Most	54	423	130	1	554
Obrnice	0	0	0	0	0
Patokryje	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0
Želenice	0	0	0	0	0

(Zdroj: odbor školství v Mostě)

Tab. 47 Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	pedagogičtí pracovníci				ostatní pracovníci			
	celkem	interní		externí	celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
celkem	26,9	8	6,9	12	10,4	5	3,4	2
Bečov	0	0	0	0	0	0	0	0
Bělušice	0	0	0	0	0	0	0	0
Braňany	0	0	0	0	0	0	0	0
Havraň	0	0	0	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Lužice	0	0	0	0	0	0	0	0
Malé Březno	0	0	0	0	0	0	0	0
Most	26,9	8	6,9	12	10,4	5	3,4	2
Obrnice	0	0	0	0	0	0	0	0
Patokryje	0	0	0	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0	0	0	0

Želenice	0	0	0	0	0	0	0	0
----------	---	---	---	---	---	---	---	---

(Zdroj: výkazy MŠMT, Z15-01)

Tab. 48 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravova- ných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
celkem	35	6076	2092	3827	10450
Bečov	2	118	75	43	320
Bělušice	0	0	0	0	0
Braňany	1	140	51	89	250
Havraň	0	0	0	0	0
Korozluky	0	0	0	0	0
Lišnice	0	0	0	0	0
Lužice	1	24	24	0	35
Malé Březno	0	0	0	0	0
Most	29	5577	1867	3553	9460
Obrnice	2	217	75	142	385
Patokryje	0	0	0	0	0
Polerady	0	0	0	0	0
Skršín	0	0	0	0	0
Volevčice	0	0	0	0	0
Želenice	0	0	0	0	0

(Zdroj: výkazy MŠMT, Z17-01)

Většina školních jídelen je v městě Most, je zde i většina školských zařízení. Bečov má - ZŠ školní jídelnu, MŠ výdejnu. Cílová kapacita kuchyně (kolik jídel jsou schopni vydat), v obcích kde je více jídelen jsou jídla sečteny za všechny jídelny.

Tab. 49 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	26	23,5
obcemi	117	112,5
církví	0	0
soukromé	3	3

(Zdroj: výkazy MŠMT, Z17-01)

G) Financování

Tab. 50 Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	60895	40331	44918	52191	54075	60324	63832	55822
ZŠ (jen 1. stupeň)	0	0	0	0	0	0	0	0
MŠ	25888	17747	18552	22148	20434	19417	15633	18107
Jiné	3331	1675	4658	5001	5638	5833	4982	6194
celkem	90114	59753	68128	79340	80147	85574	84447	80123

(Zdroj: zřizovatel - město Most)

Tabulka 50. do roku 2005 zahrnuje 13 základních škol, v daném roce byl ukončen provoz Základní školy, Most, Okružní 960 (17. ZŠ) – poslední školní rok 2004/2005. V dalších letech město Most zřizovalo 12 základních škol, a to až do roku 2012, kdy byl ukončen provoz Základní školy, Most, Albrechtická 414 (16. ZŠ) – poslední školní rok 2011/2012.

Položka MŠ jsou 4 mateřské školy, z nichž MŠ Lidická má dalších 14 odloučených pracovišť.

Položka Jiné obsahuje bývalé Centrum volného času (CVČ), Středisko volného času (SVČ), Městskou knihovnu a dvě základní umělecké školy.

Roky 2005 a 2006 jsou bez CVČ (nejsou data ve výroční zprávě), v roce 2010 došlo ke sloučení CVČ a SVČ.

Tabulka se týká ZŠ a MŠ, kterých je zřizovatel město Most.

Tab. 51 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
mzdové prostředky celkem (v tis. Kč)	214297	224482	228343	225131	233018	236716	251501	248722	
z toho	platy	212892	222734	226650	223229	230964	234605	247018	246685
	ostatní osobní náklady	1405	1749	1693	1903	2054	2111	4483	2037
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje (v tis. Kč)	86959	90906	90626	87822	88529	87760	90304	94867	
neinvestiční výdaje celkem (v tis. Kč)	301256	315388	318969	312953	321547	324476	341805	343589	

(Zdroj: zřizovatel – město Most)

Data jsou za školy, předškolní a školská zařízení v působnosti pověřené obce Most. Jedná se pouze o školská zařízení. Finanční prostředky v jednotlivých letech se liší z důvodu:

1. rozpisu finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT pro RgŠ ÚSC do rozpočtů jednotlivých krajů,
2. úpravy legislativy, a to především NV č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě (příloha č. 1 a příloha č. 5) – úprava platových tarifů,
3. vykázaných počtu výkonů za daný školní rok (úbytek nebo nárůst dětí, žáků).

Tab. 52 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	71399241	35646	486
základní školy	204434761	33954	1070
gymnázia	0	0	0
stravování MŠ, ZŠ	26553204	4373	44
školní družiny a kluby	17555659	9689	66
základní umělecké školy	20732133	14142	97
využití volného času	2914128	6889	79
celkem použité finanční prostředky	343589126	104693	1841

(Zdroj: zřizovatel – město Most)

Finanční prostředky za jednotlivá školská zařízení se liší z důvodu:

1. vykázaných počtu výkonů za daný školní rok (např. všichni žáci základní školy nenavštěvují současně školní družinu a školní jídelnu nebo např. všichni žáci základní školy nechodili do mateřské školy, protože není povinná).

2. stanovených krajských normativů na daný kalendářní rok odvíjející se z rozpisu finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT pro RgŠ ÚSC do rozpočtů jednotlivých krajů.

Data jsou za školy, předškolní a školská zařízení v působnosti pověřené obce Most. Jedná se pouze o školská zařízení.

Tab. 53 Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	61 988 000	68 948 938
Bečov	1 584 000	3 155 395
Bělušice	0	0
Braňany	1 320 000	3 020 888
Havraň	0	0
Korozluky	0	0
Lišnice	0	0
Lužice	192 000	244 412
Malé Březno	0	0
Most	57 448 000	57 879 000
Obrnice	2 632 000	4 893 655
Patokryje	0	0
Polerady	0	0
Skršín	0	0
Volevčice	0	0
Želenice	0	0

(Zdroj: Celkové skutečné náklady - ekonomky jednotlivých MŠ a ZŠ, zřizovatelé)

V tabulce jsou zahrnuty ZŠ a MŠ zřizované obcemi. Celkové skutečné náklady jsou vyšší než finanční prostředky z RUD, zvláště u obcí ukazuje sloupec s celkovými skutečnými náklady, že potřebují více finančních prostředků na provoz, než dostávají z RUD. Finanční prostředky z rozpočtového určení daní byly vypočítány dle metodiky: počet žáků (2012/2013) * 8000 Kč (podle provedených studií odpovídá celostátnímu průměrnému nákladu na jednoho žáka 8000 Kč z rozpočtového určení daní). Tento výpočet není přesný, ale pro porovnání potřeb obcí je dostačující.

Tab. 54 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhadovaný rok	Orientační částka
celkem			32 750 000
Most - 1. ZŠ	Rekonstrukce sociálního zařízení pro žáky	2014	600 000
	Malba tříd		
	Výměna hlavních vstupních dveří do školy	2015	100 000
Most - 3. ZŠ	Oprava střechy na terase školy	2014	13 000 000
	Rekonstrukce bazénu a těl. areálu – v případě poskytnutí dotace		
Most - 4. ZŠ	Výtah ve školní kuchyni	2015	1 500 000
	Oprava elektroinstalace - postupná, třídy, chodby		
	Oprava nádvoří, prostoru před vchodem 1. stupně a schodiště		
	Výměna hlavní brány 2x		
Most - 5. ZŠ	Rekonstrukce sociálního zařízení dívek a chlapců a výměna vodovodního řádu v 1. patře hlavní budovy školy pavilon C	2015	2 500 000
	3. etapa rekonstrukce osvětlení v hlavní budově školy		
	Výměna oken v budově B - v bývalé MŠ		
Most - 7. ZŠ	Výměna propadajících se stropů v učebnách (havarijní situace) + výměna osvětlení	2015	1 600 000
	Plynový kotel, třípatrová trouba – do školní jídelny - nákup ZŠ z odpisů		
Most - 8. ZŠ	Hydroizolace části budovy školní jídelny	2014	800 000
	Renovace sociálních zařízení v hlavní budově školy		
	Renovace šaten - výměna dlažby + nákup skříněk pro 1. stupeň	2015	600 000
Most - 10. ZŠ	Rekonstrukce rozvodů vody ve školní kuchyni, včetně výměny podávacích okének	2014	1 300 000
	Zateplení objektu dílen		
	Oprava oplocení areálu		
Most - 11. ZŠ	Odstranění obložení stěn sololitem - stavební úpravy zdí, opatření nátěry a vymalování - pavilon B	2014	320 000
	Opravy zdí, opatření nátěry a vymalování - pavilon C		
	Oprava zdí, výmalba suterénu ŠJ - pavilon S		
	Rekonstrukce ředitelny	2015	230 000
	Výměna zastřešení spojovacího chodníku polykarbonátem		
Most - 14. ZŠ	Oprava další části střechy a výměna další části oken	2014	2 000 000
	Rekonstrukce sociálních zařízení na nižším stupni	2015	500 000
Most - 15. ZŠ	Vodovodní přípojka, výměna poškozené podlahové krytiny na hlavní chodbě	2014	3 000 000
	Výměna oken a zateplení budovy		
	Výměna osvětlení ve třídách a osvětlení tabulí		
	Výměna podlahy v šatnách		
	Oprava vnějšího pláště spojovací chodby		

	Vadná hydroizolace obvodového pláště U 11 Zabezpečení areálu - zvýšení plotu a nátěr plotu	2015	1 700 000
Most 18. ZŠ	Výměna osvětlovacích těles včetně kabeláže ve všech budovách školy	2014	300 000
	Výměna oken v pavilonu B - 1. patro a výměna oken u hl. vchodu školy včetně hlavního vchodu Oprava fasády včetně izolace spár v pavilonu A a B	2015	2 700 000

(Zdroj: zřizovatel – město Most)

Nezbytné investiční potřeby obcí = investice (opravy a údržbu si dělá každá PO sama v rámci čerpání rezervního fondu a investičního fondu.

Odhadovaným rokem je r. 2014, ve kterém bylo oddělením investic zvoleno, které investiční akce jsou prioritní (tudíž musí se uskutečnit) a rok 2015 (většinou výhledově do tří let, záleží na finančních prostředcích). V případě, že organizace najdou ve svých fondech (investičním či rezervním) dostatek finančních prostředků, zapojí se do akce samy nebo se spolupodílejí s oddělením investic na dané investici. Částky jsou orientační.

Pro shrnutí je nutné říci, že rozpočty škol vykazují mírně klesající tendenci v souvislosti se zateplováním objektů a výměnou oken, ale na druhou stranu se zvyšují ceny energií. V budoucnu bude potřeba dalších rekonstrukcí škol (rozvody, elektroinstalace a další).

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Tab. 55 Analýza dotčených skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	<i>Profesionální učitelský sbor, individuální přístup a příjemné prostředí. Očekávají učitele, kteří přistupují s respektem k rodičům i dítětem.</i>	<i>Nespolupráce a malá komunikace ze strany rodičů, nepřiměřené nároky na pedagogy, nezájem o vzdělávání a prospěch dítěte, podkopávání autority pedagogů.</i>	<i>Rodičovské schůzky, individuální schůzky, internetové stránky, telefon, email, nástěnky.</i>	<i>Větší spolupráce mezi školou a rodiči.</i>
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	<i>Dostupnost školy, naplněnost tříd (velké počty dětí v MŠ), kvalita školy a učitelského sboru. Jaké zájmové útvary škola nabízí. Možnost využití služeb specialistů (logoped, pedagogicko-psychologický pracovník, atd.)</i>	<i>Přihlašování dětí na zápis do více MŠ najednou, boj o to jestli se dítě dostane do MŠ.</i>	<i>Dny otevřených dveří, internetové stránky, telefon, email, nástěnky, úřední desky.</i>	<i>Větší flexibilita v přizpůsobení kapacity MŠ a ZŠ - sledování vývoje počtu žáků. Zvýšení prezentace školy navenek.</i>
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	<i>Učit se fungovat ve skupině, rozvíjet se a učit se nové věci. Dobrý kolektiv ve třídách, příprava na ZŠ. Získání znalostí pro přijímací zkoušky na střední školu. Aktivita a zájmové útvary v MŠ a ZŠ.</i>	<i>Agresivní chování dětí v ZŠ, záškoláctví, šikana, drogy.</i>	<i>Osobní komunikace s pedagogy, žákovská knížka, školní informační systém.</i>	<i>Začlenění psychologického poradce v problémových školách. Besedy na riziková témata pořádané školou, preventivní programy. Individuální přístup. Komunikace s rodiči.</i>
Pedagogové a další zaměstnanci	<i>Uspokojivé finanční ohodnocení, dobré pracovní prostředí, větší kompetence ve způsobu výuky, morální ohodnocení.</i>	<i>Psychické přepětí, syndrom vyhoření, frustrace.</i>	<i>Osobní komunikace, porady, rodičovské schůzky, email.</i>	<i>Personální práce ředitele na motivaci a morálním ohodnocení pedagogů, ocenění učitelů ze strany veřejnosti, propagace úspěchu.</i>

Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	<i>Dostatek finančních zdrojů na udržení dobrého technického stavu budov, naplněné kapacity škol, prestiž školy, udržení školských zařízení.</i>	<i>Naplněné kapacity v MŠ a zařízení do 3 let věku dítěte, potřeba investovat do údržby, nenaplněné kapacity v některých ZŠ, legislativa.</i>	<i>Porady ředitelů, výroční zprávy škol, email, telefon, internet, Městské listy.</i>	<i>Meziobecní spolupráce, využívání dotačních titulů, uspořené prostředky ponechat ve školách.</i>
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	<i>Zajištění dopravní obslužnosti do obcí, kde škola je.</i>	<i>Nezajištění dopravní dostupnosti.</i>	<i>Meziobecní spolupráce, vzájemná komunikace představitelů obcí, porady.</i>	<i>Dohoda s jinou obcí (městem) kde školu mají, meziobecní spolupráce.</i>
Soukromí zřizovatelé	<i>Naplněné kapacity škol, dobrá alokace zařízení, optimalizace nákladů, prestiž školy.</i>	<i>Rentabilita zařízení, nenaplněné kapacity. Rozdílná cena pro klienty oproti zařízení zřizovaných obcí.</i>	<i>Komunikace prostřednictvím médií, internetové stránky školy, komunikace s obcí, ve které je zařízení provozováno.</i>	<i>Propagace zařízení, spolupráce s obcí.</i>
Školská rada	<i>Správné fungování škol, dobrá komunikace s ředitelem školy.</i>	<i>Malá aktivita.</i>	<i>Schůze školské rady, komunikace s řediteli škol.</i>	<i>Větší aktivita.</i>
Kraje	<i>Finanční optimalizace nákladů, kvalita škol a jistá úroveň výuky, naplněné kapacity škol, dobrá alokace, dobrá dopravní obslužnost.</i>	<i>Neakceptuje skutečný počet dětí v MŠ, ale jen kapacitu z rejstříku škol.</i>	<i>Setkávání se zástupci obcí.</i>	<i>Vycházet vstříc zvýšenému počtu dětí (KHS) aktuálně dle potřeb a poskytnutí finančních prostředků na skutečný počet dětí.</i>
Stát	<i>Finanční optimalizace nákladů, kvalita škol a jistá úroveň výuky, naplněné kapacity škol, dobrá alokace, dobrá dopravní obslužnost.</i>	<i>Nesoulad právní praxe se skutečnou praxí.</i>	<i>Výroční zprávy, prostřednictvím zákonů a vyhlášek.</i>	<i>Soulad právních předpisů.</i>
Média	<i>Náměty pro mediální prezentaci.</i>	<i>Negativní reklama školských zařízení, neúplné či chybné informace.</i>	<i>Osobní kontakt, rozhovory.</i>	<i>Spolupráce se seriózními komunikačními médii.</i>

(Zdroj: konzultace se zástupci škol a odborem školství v Mostě)

Jednou z nejdůležitějších dotčených skupin jsou pedagogové a další zaměstnanci škol. Zaměstnanci škol v Mostě jsou každoročně oceňováni v Den učitelů za svoji nadstandardní práci. Veřejné ocenění pomáhá vrátit prestiž tomuto povolání. Další důležitou skupinou jsou představitelé obcí, kde není MŠ ani ZŠ. Pro ty je důležitá otázka zajištění dopravní obslužnosti do obcí, kde škola je. V ORP Most je ve všech obcích autobusové spojení do města nebo obce se školským zařízením. Školské rady v Mostě zajišťují komunikaci mezi školou, rodiči a zřizovatelem. Mohli by však vyvinout větší aktivitu.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání

Tab. 56 Registr rizik oblastí předškolního a základního vzdělávání správního obvodu

Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	Zavést sdružené nákupy energií ke snížení výdajů. Zavést motivační systémy pro ZŠ a MŠ k úsporám tam kde ještě není. Uspořené prostředky ponechat pro potřeby MŠ, ZŠ.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Využít fondy EU a dotace ze státního rozpočtu.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Organizační riziko					
Nedostatek dětí v budoucnu / příliš mnoho dětí nyní v MŠ a v zařízeních do 3 let věku	3	4	12	Sledování demografického vývoje a včas reagovat.	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	4	8	Meziobecní spolupráce (společná dohoda o zajištění svozu žáků do školy).	Obce, kraj
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	Jednání s krajem.	Obce daného území
Právní riziko					

Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	2	4	8	Upozornění na dopady změn legislativy prostřednictvím krajů.	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	2	4	8	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	5	10	Využití fondy EU a operačních programů pro zateplení budov a další energetické úspory.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	4	8	Využití fondů EU, zapojování se do projektu (podpora technického vzdělávání - tech. vybavení). Nesnižovat výši výdajů poskytovaných státem na učební pomůcky.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	Výběr kvalitního vedení školy. Změna legislativy - závěr konkurzní komise při konkurzním řízení by musel být závazný pro zřizovatele.	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	Propagace škol, informovanost veřejnosti o nabídce školy. Spolupráce s neziskovými organizacemi.	Konkrétní ZŠ, MŠ
Migrace	3	4	12	Změna legislativy v sociálních dávkách.	Konkrétní ZŠ, MŠ, obec

Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk)	1	4	4	<i>Motivace ze strany vedení školy (lepší pracovní podmínky, zaměstnanecké výhody).</i>	<i>Konkrétní ZŠ, MŠ</i>
---	---	---	---	---	-------------------------

(Zdroj: konzultace se zástupci škol a odborem školství v Mostě)

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika (souvisí se způsobem financování), organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje), právní rizika (legislativa), technická rizika (např. stav budov, vybavení), věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem - např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

§ hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a

§ hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5). Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo.

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

3.1.4. SWOT analýza předškolního a základního vzdělávání

Tab. 57 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. dostupnost 2. dobré rozmístění škol 3. kvalifikovaní učitelé 4. moderní vybavení většiny škol 5. doprava dětí do 15 let zdarma (pouze v Mostě) 6. vzdělávání dětí z cizojazyčného prostředí (v Mostě) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. malá kapacita MŠ 2. rostoucí agresivita žáků 3. velký počet dětí ve třídách mateřských škol (Ø24-25 dětí ve třídě) 4. sociální skladba obyvatelstva (nejnižší podíl VŠ) 5. vysoká migrace dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí v průběhu školního roku (přestupy, přistěhovalci z jiných obcí - souvislost se zákony - doplatek na bydlení)
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. rozšíření stávajících MŠ o nové třídy a podpora vzniku soukromých MŠ 2. dobrá praxe – vzdělaná škola 3. komunitní aktivity 4. docházka psychologického poradce do škol dle potřeby 5. větší spolupráce s rodiči 6. podpora technického vzdělávání 7. využívání zdrojů z EU při integraci žáků 8. spolupráce jednotlivých aktérů ovlivňující situaci na trhu práce (zaměstnavatelé, školy, ÚP) 9. systematický zájem o kariérové poradenství pro žáky 	<ol style="list-style-type: none"> 1. sociální exkluze jako důsledek sociální inkluze 2. neřešení situace s povinnou školní docházkou - obce nemají dohodu s jinou obcí s plněním PŠD 3. nedostatek finančních prostředků hlavně v malých obecních školách 4. nedostatečná legislativa

ORP Most má celkově dobrou dostupnost a vybavenost základních a mateřských škol. V průběhu sledovaného období (2005-2013) došlo několikrát k optimalizaci počtu základních škol v Mostě – zrušení 2 základních škol. V současné době je stav optimální a prozatím se neuvažuje o rušení dalších škol. Ze sledování vývoje počtu žáků v budoucích letech vyplývá zvyšující se počet žáků základních škol, kde jsou v současné době rezervy v naplněnosti tříd a jsou dostatečné kapacity budov. Zároveň mají v mateřských školách mírně klesat počty dětí, které byly v posledních letech na maximu a byly plné kapacitě současných MŠ. Slabá stránka – malá kapacita MŠ, ani velký počet dětí ve třídách mateřských škol nebude v příštích letech aktuální, díky klesajícímu počtu dětí v MŠ se situace vyřeší sama.

Největším problémem v ORP Most je rostoucí agresivita žáků, která existuje všeobecně, ale nejvíce ve školách v obcích Obrnice, Bečov a Mostě – Chanov. Příležitost v řešení této situace by školy mohly nalézt ve spolupráci se školním psychologem, který by musel být ve škole přítomen nejlépe neustále. Další příležitost pro prevenci agresivity se naskýtá ve zřizování různých volnočasových aktivit pro komunitu i ostatní mládež. V současné době už v ORP Most funguje komunitní centrum Duhovka, které

nabízí smysluplné trávení volného času pro děti a mládež z obcí Obrnice a Bečov. Vysoká migrace dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí je způsobena přistěhovalci z jiných obcí a má souvislost i s legislativou.

3.1.5.Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z analýzy cílových (dotčených) skupin vyplývají následující opatření: větší spolupráce mezi školou a rodiči, větší flexibilita a přizpůsobení kapacit školských zařízení aktuálnímu počtu dětí, začlenění nebo docházka psychologického poradce do škol se zvýšenou agresivitou, motivace pedagogů a jejich morální ohodnocení. Uspořené prostředky ponechat ve školách a více využívat dotačních titulů. Kraje by měly vycházet vstříc zvýšenému počtu dětí aktuálně dle potřeb a poskytovat finanční prostředky na děti zapsané na výjimku. Krajský úřad přiděluje finanční prostředky na mzdy podle skutečného počtu dětí uvedeného v zahajovacím výkazu, nejvýše však do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku (& 160 odst. 5 zákona č. 564/2004 Sb.). Pokud zřizovatel rozhodne, že má mateřská škola přijmout více dětí nad její kapacitu uvedenou ve školském rejstříku, tak to s sebou nese vyšší nároky na počet, limit pedagogických pracovníků při počtu dětí na třídu vyšším, než ukládá právní předpis. Pro přijetí vyššího počtu dětí musejí být splněny stavebně technické a hygienické podmínky. Děti, které jsou přijaty nad kapacitu, nejsou finančně pokryty od krajského úřadu ve státním rozpočtu. Kraj nezohledňuje napjatou situaci, neohlíží se na výjimky z nejvyššího počtu dětí na třídu povolené škole zřizovatelem, tudíž nedá více prostředků na to, aby škola mohla přijmout dalšího pedagoga. Vedení mateřských škol musí i při vysokém počtu dětí situaci zvládnout se stávajícími pedagogy. Tato situace byla problémem v mateřských školách v Mostě posledních 4 let (školní období 2009/2010 až 2012/2013), od následujícího školního roku se situace zlepšuje (úbytek dětí) a v příštích letech bude počet dětí postupně klesat. Stát by měl vydávat právní předpisy v souladu s praxí.

V analýze rizik vycházejí jako nejvyšší rizika nedostatek financí na investice a vybavení, které by se dalo řešit např. využíváním prostředků z EU a dotací ze státního rozpočtu. Dalším rizikem je demografický vývoj (příliš mnoho dětí v MŠ a zařízeních pro péči o děti do 3 let, nedostatek dětí v ZŠ), který se nedá ovlivnit, ale je možné na něj včas reagovat. Dalším rizikem, které bylo hodnoceno vysokým počtem bodů, jsou nevhodně stanovené normativy ze strany kraje. Řešení by byla jednání s krajem nebo změna legislativy. Menších obecních škol se týkají rizika nezájmu umístění dětí do některých MŠ, ZŠ. Důvodů je několik: menší počet dětí v obcích, rodiče, kteří dojíždějí do Mostu a zároveň vozí děti do škol v Mostě, nebo vyhledávají sportovní, jazykové a další zaměření škol. Dalším důvodem může být exkluze jako důsledek sociální inkluze. Ve snaze začleňovat do škol děti ze sociálně nepříznivých rodin, dávají pak rodiče přednost jiným školám. Jako opatření je potřeba větší informovanost veřejnosti o nabídce škol, spolupráce s neziskovými organizacemi, propagace škol. Nesmíme zapomenout také na riziko špatného řízení školy. Pro každou školu je důležitý výběr kvalitního vedení. Pro zřizovatele by měl být závazný výběr konkursní komise při konkursním řízení. Migrace je také velkým rizikem tohoto regionu, vyskytuje se zde migrace v rámci ČR, ale i přeshraniční, kdy vzniká problém v jazykové bariéře a hloubce probrané látky ve výuce. Migrace se dá však těžko ovlivnit pomocí meziobecní spolupráce, souvislost má hlavně s legislativou.

Ve SWOT analýze vidíme příležitosti v podpoře technického vzdělávání už od mateřských škol (formou technických her a stavebnic). Dále podporovat komunitní centra, která pomáhají vyplnit volný čas dětem a určitým způsobem pomáhají vzdělávat děti z rizikového prostředí. Působí tak i jako pre-

vence předčasného opouštění vzdělávání. Tato prevence je i jedním z úkolů ve Strategickém plánu města Mostu (III. pilíř).

Terénní pracovníci dochází do rodin a mimo jiné kontrolují docházku dětí do škol v obci Obrnice, kde se tato spolupráce osvědčila. V Mostě také fungují terénní pracovníci, kterých je však stále málo na počet rodin, kde by byli zapotřebí. Spolupráce jednotlivých aktérů na trhu práce (škola, zaměstnavatelé, ÚP) by mohla částečně řešit vysokou nezaměstnanost a lepší přehled studentů o možnostech výběru studia, ze kterého budou mít uplatnění na trhu práce.

Návrh meziobecní spolupráce by mohl přispět k řešení již zmiňovaného problému s rostoucí agresivitou žáků. Prohlubovat spolupráci mezi školou a rodiči, za podpory spolupráce obcí, které jsou zřizovateli škol. Nabízí se možnost využít služeb školních psychologů a speciálních pedagogů. Školní psycholog vykonává činnosti konzultační, poradenské, diagnostické, metodické a informační, pracuje se žáky, pedagogy i rodiči, spolupracuje se specializovanými školskými zařízeními, ale i se zařízeními zdravotnickými a sociálními a může být v tíživé situaci velmi prospěšný.

Spolupráce nabízí širokou možnost společně realizovaných aktivit. Například společná setkávání, výměny informací a zkušeností, které považují za prospěšné. Zástupci obcí ORP Most se v předchozích letech setkávali při společných „snídaních s primátorem“ a v současné době pokračují v setkávání mimo jiné i v rámci projektu „Podpora meziobecní spolupráce“.

3.2. Návrhová část pro oblast základního a předškolního vzdělávání

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „základní a předškolní vzdělávání“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti základního a předškolního vzdělávání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusi o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma základní a předškolní vzdělávání.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců starostů a vedoucích odboru školství na magistrátu města Mostu z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma základní a předškolní vzdělávání.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

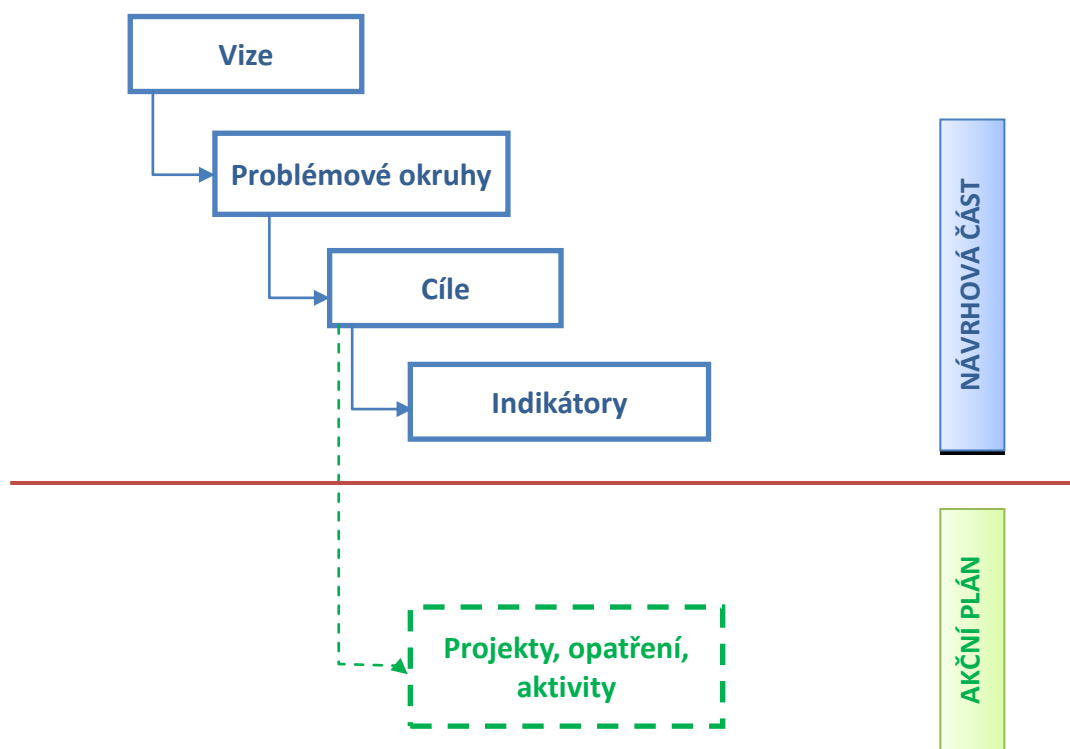
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma základní a předškolní vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu základní a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce		
Školství a předškolní vzdělávání	Problémová oblast 1	
	cíl 1.1.	cíl 1.2.

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize: Za spolupráce všech obcí v ORP Most se zajistí rozšíření komunitního plánování na celé území ORP a tím docílí efektivnější spolupráce s veřejností v oblasti sociálních služeb. Této spolupráce dosáhne i v ostatních oblastech – OH, vzdělávání a bezpečnost a to díky dostupnosti informací veřejnosti, které podníká její aktivnější účast na tvorbě jejich životních podmínek. V neposlední řadě ORP Most vytvoří strategii pro vzájemnou spolupráci obcí v oblasti úspor nákladů ve všech čtyřech oblastech.

Slogan: Mostecko – všichni společně!

Problémové okruhy

PO1: „Zvyšující se agresivita žáků základních škol – nezájem rodičů o spolupráci se školou“

Popis stávající situace a příčiny problému

Školy komunikují s rodiči různým způsobem (rodičovské schůzky, internetové stránky, žákovské knížky – i elektronické, během konzultačních hodin, dnů otevřených dveří, prostřednictvím vývěsních tabulí atd.) Rodiče mají možnost se podílet na dění ve školách, účastnit se různých programů podle svého zájmu. Školy zprostředkovávají poradenský servis PPP, SPC, logopeda. Některé školy pořádají také přednášky pro rodiče prostřednictvím projektů (na různá témata). Mnohé školy se snaží podchytit i rodiče budoucích prvňáčků, pořádají pro ně akce již před zápisy do 1. tříd. Rodiče jsou do dění v základních školách zapojeni také prostřednictvím školských rad, v nichž tvoří třetinu členů (konkrétně v mosteckých základních školách jsou školské rady šestičlenné, tudíž rodiče mají 2 zástupce v každé školské radě). Záleží však na složení každé konkrétní školské rady, jak je v tomto ohledu aktivní. Na některých školách funguje tzv. Klub rodičů, kde se mohou rodiče vyjadřovat ke koncepci školy, vznášet připomínky a dávat návrhy na řešení problémů.

Ze strany některých rodičů je bohužel malý zájem o dění ve škole a akcí pořádaných školou se takřka nezúčastňují. Bohužel se v těchto případech většinou jedná o rodiče právě těch žáků, pro něž by komunikace a kontakt se školou při akcích mimo vyučování mohl být velmi prospěšný a přínosný (např. žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí).

Příčina problému vychází z výchovy v rodině a z upadající autority učitelů, která časem ztratila na hodnotě. Další příčinou může být i celkové složení obyvatelstva, ORP Most má nejvyšší procento nezaměstnaných osob v ČR a vysokou kriminalitu.

Školy spolupracují s obcí v rámci její zřizovatelské funkce – zřizovatel hradí prostředky na provoz a investice. Prostřednictvím magistrátu a jeho odborů poskytuje školám metodickou pomoc – odbory školství, kultury a sportu, OKPaT – oddělení kontroly, ORaD – oddělení veřejných zakázek a další. Odbor školství, kultury a sportu pro ředitele škol a školských zařízení, jichž je zřizovatelem, i pro ředitele škol v rámci ORP pravidelně svolává porady. Je tedy nastavena obousměrná komunikace ve vztahu ředitel-zřizovatel. Obec se také snaží prezentovat úspěchy škol – využívá k tomu zejména svá média (tištěný měsíčník, on-line noviny, webové stránky).

Protože největší význam pro prevenci a nápravu agresivního chování mají rodina a škola, je také důležitá jejich vzájemná spolupráce. Dobré je vědět, že u mnoha dětí s problémovým chováním stačí poměrně malé úsilí doma nebo ve škole, aby se výsledky dostavily. (Alan Train 1997)

Důsledky neřešení problému

Neřešení problému s narůstající agresivitou žáků může mít v budoucnu za následek zhoršené prostředí pro výuku ve třídách, jak pro učitele, tak pro žáky. A s tím spojené negativní dopady jako je šikana, záškoláctví atd.

Doplnění popisu problému fokusní skupinou

Zástupci obcí vidí jádro problému hlavně ve výchově rodinou a v upadající autoritě pedagogů. Spolupráce rodiny a školy je tedy důležitá. Navrhován byl psychologický poradce do problémových škol. Zmiňována byla také prevence pomocí zájmových činností a sportu, například v jedné z obcí funguje komunitní centrum Duhovka, která napomáhá vyplňovat volný čas dětem.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1.	Zvyšující se agresivita žáků-malá spolupráce rodičů se školou
Cíl 1.1	Zavést psychologického poradce do škol (společný poradce pro školy)
Popis cíle	Školy v ORP Most se nacházejí i v lokalitách s větším výskytem sociálně slabých rodin a v lokalitách s vysokou kriminalitou. Z analýzy byl zjištěn problém se zvyšující se agresivitou žáků, která v dnešní době trápí téměř všechny školy v různé míře. Školy v ORP Most mají výchovné poradce, kteří však nemohou dostatečně nahradit práci psychologa. Ze čtrnácti městských a obecních škol v ORP Most mají školního psychologa již dvě základní školy v Mostě a další škola je s ním v kontaktu. Jedná se o tyto školy: ZŠ J. A. Komenského (15. ZŠ), ZŠ Zdeňka Štěpánka (10. ZŠ) a ZŠ U Stadionu (3. ZŠ). Školní psycholog by mohl sídlit na škole s nejvyšším výskytem agrese a dojíždět do ostatních škol podle potřeby (plánovaný rozvrh, nebo na zavolání). Mohl by být nápomocen v obtížných situacích a působit i jako prevence před vznikem a prohlubování agrese pomocí konzultací, poradenské činnosti, informační a diagnostické. Náplní práce psychologa je také práce s rodiči, žáky i pedagogy, spolupráce se specializovanými školskými zařízeními, ale i se zařízeními zdravotnickými a sociálními.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní opatření Zpracování možností zaměstnání psychologického poradce v souladu s platnou legislativou. Pracovní smlouva.</p> <p>B.1 Finanční opatření Výběr vhodného dotačního programu, pro získání finančních prostředků na zaměstnání psychologického poradce.</p> <p>C.1 Organizační opatření Zjištění potřeby 1 či více poradců, podle počtu zapojených škol. Výběr vhodného psychologického poradce.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zapojených škol.
Správce cíle	<i>Mgr. Petra Trojnová (odbor školství MmM)</i>

Problémový okruh 1.	Zvyšující se agresivita žáků-malá spolupráce rodičů se školou
Cíl 1.2	Získání certifikátu rodiče vítání
Popis cíle	Umožní rodičům více se podílet na školním životě a větší komunikaci mezi školou a rodiči. Učitelé ocení větší zapojení rodičů. Škola musí splňovat 7 základních požadavků a další 2 volitelné, na výběr je ze 17 volitelných požadavků (např. kromě třídních schůzek nabízí škola i konzultační hodiny, nebo škola poskytuje rodičům na svých webových stránkách prostor k otevřené diskusi). V současné době už tento certifikát má 5 základních škol v Mostě. Po splnění požadavků získá škola certifikát a informační tabuli o značce „Rodiče vítání“, kterou si umístí u vstupu do školy. Zde může fungovat meziobecní spolupráce ve formě příkladu dobré praxe – učení se od těch škol, které již certifikát zavedli.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní opatření Žádost o přidělení značky.</p> <p>B.1 Finanční opatření Poplatek za udělení značky činí 500 Kč a je určen na propagaci projektu a zapojených škol. Zahrnuje: zpracování žádosti, certifikát, označení ve škole (cedule, samolepka, newsletter) propagaci školy.</p> <p>C.1 Organizační opatření Výběr a splnění požadavků (základních a povinných) pro získání certifikátu.</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet certifikovaných škol
Správce cíle	<i>Mgr. Petra Trojnová (odbor školství MmM)</i>

3.2.4. Indikátory

Problémový okruh	<i>Zvyšující se agresivita žáků – malá spolupráce rodičů se školou</i>		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	<i>Zřízení funkce školního psychologa</i>		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	<i>Mgr. Petra Trojnová (odbor školství MmM)</i>		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	<i>NE (pouze ve třech školách v Mostě)</i>		
Popis měřítka:	<i>Indikátor změří, zda došlo k zavedení dalšího psychologa nebo ne.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Došlo k zavedení dalšího psychologa ANO, nedošlo NE.</i>		

Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, ředitelství škol		
Cíl	Zřízení psychologického poradce		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet zapojených škol		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mgr. Petra Trojnová (odbor školství MmM)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6 základních škol	9 základních škol
Skutečnost	3 základní školy		
Popis měřítka:	Pro snížení agresivity žáků, nebo alespoň zastavení nárůstu agresivity je vhodné zřídit společného školního psychologa, kterého by využívaly další obce v ORP Most. Indikátor bude sledovat počet obcí, které využívají školního psychologa.		
Metodika a výpočet:	Součet škol, které využívají školního psychologa.		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelství škol		

Cíl	Zavedení certifikátu – Rodiče vítání		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet certifikovaných škol		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Mgr. Petra Trojnová (odbor školství MmM)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	8
Skutečnost	5		
Popis měřítka:	Pro zvýšení spolupráce rodičů může být prospěšné zavedení certifikátu „Rodiče vítání“, který nastavuje školám kritéria (povinná a volitelná), která vedou k větší dostupnosti informací a otevřenosti škole vůči rodičům. V současné době má certifikát 5 škol v Mostě.		
Metodika a výpočet:	Součet certifikovaných škol v ORP Most		
Zdroj čerpání dat:	Ředitelství škol, nebo www.rodicevitani.cz		

Návrhová část volí problémové oblasti s ohledem na výstupy z analytické části, na doporučení fokusní skupiny a na osvědčené příklady dobré praxe. V území ORP Most je potřeba řešit hlavně zvyšující se agresivitu žáků. Tento problém je spojený i s malým zájmem rodičů o spolupráci se školou. Hlavním cílem bude podpořit zavedení dalšího školního psychologa (případně psychologů) do škol.

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny	
Mgr. Petra Trojnová	
Bc. Petr Pillár	
Veronika Pochobradská	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1.	Zavést psychologického poradce do škol	Mgr. Petra Trojnová
1.2.	Získání certifikátu rodiče vítáni	Mgr. Petra Trojnová

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Zřízení funkce školního psychologa	Mgr. Petra Trojnová
2	Počet zapojených škol	Mgr. Petra Trojnová
3	Počet certifikovaných škol	Mgr. Petra Trojnová

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným.

V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

Na závěr můžeme shrnout problémové oblasti a navržené cíle v základním školství a předškolním vzdělávání. V diskusních skupinách a při konzultacích s odborníky bylo zjištěno, že většina škol se potýká s výskytem agresivity žáků a zároveň s malou spoluprací rodičů. V návrhové části byl zvolen jeden problémový okruh: Zvyšující se agresivita žáků – malá spolupráce rodičů se školou. K tomuto problémovému okruhu byly nastaveny 2 cíle: 1) Zřídit psychologického poradce do škol a 2) Zavedení certifikátu rodiče vítáni. Cíle mají svého správce a jeho naplňování bude sledováno prostřednictvím sady tří indikátorů.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhová část byla zpracována v období červenec – prosinec 2014. Za zpracování návrhové části za oblast základního školství a předškolního vzdělávání zodpovídá Ing. Markéta Jahnová – koordinátorka projektu. Do tvorby dokumentu byli zapojeni nejméně 3 odborníci z řad zástupců škol (ředitelé škol, pracovníci z odboru školství v Mostě), 15 zástupců obcí v ORP Most, kteří se vyjadřovali v diskusích k jednotlivým tématům a zbytek realizačního týmu. Metodickou pomoc poskytoval odborný tým projektu zastupující Svaz měst a obcí v ČR.

Prvotní návrh byl zpracován na základě výsledků analýz a konzultací s odborníky z řad zástupců škol. Dále byly upraveny problémové okruhy na základě diskusních skupin se starosty a odborníky z oblasti základního a předškolního vzdělávání. Následně byly navrženy společně s odborníky cíle, které mají v budoucnu řešit problémové okruhy a tyto cíle byly opět předloženy zástupcům obcí, kteří k nim neměli námítky. Indikátory byly stanoveny ve spolupráci s odborníky z oblasti základního a předškolního vzdělávání.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

3.5.2. Seznam zkratk

MŠ	Mateřská škola
ZŠ	Základní škola
SŠ	Střední škola
DSO	Dobrovolný svazek obcí
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ESF	Evropský sociální fond
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
DDM	Dům dětí a mládeže
ZUŠ	Základní umělecká škola

ŠK	Školní klub
ŠD	Školní družina
SVČ	Středisko volného času
ČSÚ	Český statistický úřad
RUD	rozpočtové určení daně

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- [108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednic-

tvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

- [vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

Na tomto území působí i neregistrované služby, které je zapotřebí zmínit, aby analýza nebyla z pohledu počtu služeb zkreslující.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Sociální služby v ORP Most jsou podstatně silně zastoupeny. Počet obyvatel ORP Most je k 6. 5. 2014 75 299 obyvatel.

V tomto správním obvodu se vyskytují různé druhy sociálních služeb, jejich počet je přehledně zaznamenán v této tabulce. U jednotlivého druhu zařízení sociálních služeb je číslo, které vypovídá o počtu poskytovatelů dané sociální služby. Tyto sociální služby jsou registrovány podle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách. Tento zákon určuje podmínky poskytování pomoci fyzickým osobám, které se ocitli v nepříznivé sociální situaci. Dále určuje předpoklady, kterými by měli disponovat sociální pracovníci, a zakotvuje registraci těchto služeb podle zákona.

Podle dat z Ministerstva práce a sociálních věcí jsou v ORP Most zastoupena následující zařízení sociálních služeb.

Tab. 58 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	0
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	9

Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2
Pracoviště rané péče	0
Intervenční centra	1
Služby následné péče	1
Ostatní	19
celkem	50

(Zdroj: MPSV, zákon 108/2006 Sb., místní šetření)

Mezi služby, které na tomto území nejsou zastoupeny, patří centra denních služeb, týdenní stacionáře, zařízení pro krizovou pomoc, terapeutické komunity, sociálně terapeutické dílny, pracoviště rané péče (služba do tohoto ORP dojíždí) a chráněné bydlení, které sice není na území SO ORP Most poskytováno, ale obyvatelé mohou využít této služby v obci Meziboří – organizace Energie o.p.s.

Denní stacionář je sociální zařízení, které popisuje § 46 zákona o sociálních službách. Je to sociální služba, která je poskytována ambulantně osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Tuto sociální službu zde poskytuje Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o. ve třech zařízeních. Sociální zařízení **domovy pro osoby se zdravotním postižením** jsou ustanoveny podle § 48 zákona o sociálních službách. V těchto domovech se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a potřebují tudíž pravidelnou pomoc. V tomto správním obvodu je poskytovatelem Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o. Působnost **domovů pro seniory** upravuje § 49 zákona o sociálních službách. V domovech pro seniory se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku. Je tedy nezbytná pomoc jiné fyzické osoby. Poskytovatelem je Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o. a tuto službu poskytuje ve třech domovech pro seniory, které jsou rozmístěny ve statutárním městě Most. Dalším zařízením, kterým tento správní obvod disponuje, je **domov se zvláštním režimem** definovaný podle § 50. Tato služba je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí. Poskytovatelem je opět Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o., jedná se o významného poskytovatele sociálních služeb v ORP Most, zaměřuje na seniory a je zřizována městem. Na území SO ORP Most jsou zřízeny **azylové domy** (§ 57), tato služba je pobytová a poskytuje se na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci, která je spojena se ztrátou bydlení. Tato služba je na našem území poskytována organizací Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě a organizací K srdci klíč, o.p.s. Dalším důležitým zařízením jsou **domy na půl cesty**, popis této služby naleznete v § 58 a je převážně poskytována osobám do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Tato služba je na našem území poskytována jedinou organizací a to organizací K srdci klíč, o.p.s. **Nízkoprahová denní centra** definuje § 61, těmito zařízeními je poskytována ambulantní služba pro osoby bez přístřeší. Oblastní charita Most je organizace, která tuto službu poskytuje od roku 2013. Mezi zařízení určené pro děti a mládež patří **nízkoprahová zařízení pro děti a mládež**, popsané v § 62. Tato služba je poskytována ambulantně dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Tuto službu poskytuje pět organizací: "Komunitní centrum Chanov", Oblastní charita Most, Obrnické centrum sociálních služeb, příspěvková organizace, Pobočka Diakonie Církve bratr-

ské v Mostě a statutární město Most. Mezi další zařízení, která se nachází v ORP Most patří **noclehárna**, která je definována § 63 a je poskytována ambulantně osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování. Poskytovatelem této služby je K srdci klíč, o.p.s. **Sociální poradenství** je služba, která je zřízena podle § 37, poskytuje odborné sociální poradenství. Toto poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých sociálních skupin v občanských poradnách, manželských a rodinných, poradnách pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, pro oběti trestných činů a domácího násilí a ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu. Poradenství je poskytováno i osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Na našem území, podle MPSV, působí tito poskytovatelé: AMA - SOP, o. s., Centrum služeb pro zdravotně postižené o.p.s., Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě, HOSPIC v Mostě, o.p.s., "Komunitní centrum Chanov", Městská správa sociálních služeb v Mostě, p. o., Oblastní charita Most, Obrnické centrum sociálních služeb, p. o. a Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Krajská organizace Ústeckého kraje. **Centra sociálně rehabilitačních služeb** (§ 70) jsou zařízení, která směřují k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob a to rozvojem schopností a dovedností, návyků apod., tato služba je poskytována ambulantně. Poskytovateli této služby jsou KRUH pomoci, o.p.s. a Oblastní charita Most. Další zařízení, které působí v ORP Most, je **intervenční centrum** (§ 60a). Činnost tohoto centra je následující. Osobě ohrožené násilným chováním, vykázané osoby ze společného obydlí, je nabídnuta pomoc a to nejpozději do 48 hodin od doručení kopie úředního záznamu o vykázání intervenčnímu centru. Tato pomoc může být poskytnuta i na základě žádosti ohrožené osoby. Tyto služby jsou poskytovány ambulantně, terénním nebo pobytovým způsobem. Nejbližší intervenční centrum je v Ústí nad Labem a nazývá se občanské sdružení Spirála. V ORP Most je zřízeno pouze detašované pracoviště. **Služby následné péče** (§ 64) jsou ambulantní nebo pobytové. Tato služba je poskytována osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstínují. Poskytovatelem této služby je organizace Most k naději, občanské sdružení. O této tabulce vypovídá grafické znázornění: Graf č. 7 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP, který najdete v příloze.

Ostatní zařízení a sociální služby budou popsány a rozebrány v následujících tabulkách.

Tab. 58a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	3
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
Domovy pro seniory	3
Domovy se zvláštním režimem	1
Chráněné bydlení	1
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0
Nízkoprahová denní centra	1

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	10
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	2
Pracoviště rané péče	3
Intervenční centra	1
Služby následné péče	1
Ostatní	23
celkem	59

(Zdroj: místní šetření)

Tab. 59b Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP

č.	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	chráněné bydlení Energie o.p.s.	chráněné bydlení	ENERGIE o.p.s.	Litvínov
2.	Centrum pro zdravotně postižené Ústeckého kraje, o. p. s.	sociální poradny	Centrum pro zdravotně postižené Ústeckého kraje, o. p. s.	Ústí n. Labem
3.	Diakonie ČCE	raná péče	Diakonie ČCE	Praha
4.	Raná péče EDA, o.p.s.	raná péče	Raná péče EDA, o.p.s.	Praha
5.	Střediska rané péče Tamtam Praha	raná péče	Střediska rané péče Tamtam Praha	Praha
6.	Intervenční centrum	IC	Spirála, o.s.	Ústí n. Labem
7.	Energie o.p.s.	odlehčovací služby	ENERGIE o.p.s.	Litvínov

(Zdroj: místní šetření, zákon 108/2006 Sb.)

Tato tabulka je strukturou totožná s předcházející tabulkou, nicméně bylo zde provedeno vlastní šetření, na základě nesrovnalostí reálného stavu s registrem Ministerstva práce a sociálních věcí. Tudíž čísla v této tabulce jsou úplná a korespondují s reálným stavem sociálních zařízení v ORP Most. Mimo jiné jsou zde uváděna i zařízení, která sice nesídlí v našem ORP, ale jejich působností sem zasahují. Tím je především myšlena spolupráce těchto zařízení s obyvateli ORP Most, ale i spolupráce na Komunitním plánu sociálních služeb statutárního města Mostu. Pozornost bychom tedy měli směřovat jen na ta zařízení, která se počtem liší od dat MPSV.

Chráněné bydlení, toto zařízení nemá sídlo v ORP Most, ale využívají ho obyvatelé SO ORP Most, proto je důležité ho zmínit. Poskytovatelem této služby je organizace ENERGIE o.p.s., která sídlí v nedalekém městě Meziboří (ORP Litvínov). Chráněné bydlení je podle § 51 pobytová služba, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění. Forma tohoto bydlení je skupinová nebo individuální. **Sociální poradny** se v

počtu liší, ve skutečnosti v ORP Most působí deset poraden. MPSV ve svém registru neuvádí jednu sociální poradnu: Centrum pro zdravotně postižené Ústeckého kraje. Tato organizace zde nemá sídlo, ale dojíždí sem podle potřeby klientů. **Pracoviště rané péče** je podle § 54 definováno, jako terénní služba, po případně doplněná ambulantní formou služby, poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu. Tuto službu zde nenabízí žádný z poskytovatelů sociálních služeb, z tohoto důvodu sem dojíždí tři organizace: Diakonie ČCE - středisko v Praze 5 Stodůlkách, Raná péče EDA, o.p.s. a Středisko rané péče Tamtam Praha. Organizace Raná péče EDA, o.p.s. je členem komunitního plánu sociálních služeb města Mostu. Na území ORP Most působí **detašované pracoviště intervenčního centra Spirála, o. s.**, tato organizace sídlí v Ústí nad Labem.

Ostatní zařízení a sociální služby budou popsány a rozebrány v následujících tabulkách (tab. 60 a 61).

Tab. 60 Počet jednotlivých typů sociálních služeb

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	9
	Osobní asistence	2
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	1
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	0
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	5

	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	4
	Sociální rehabilitace	3

(Zdroj: MPSV, zákon 108/2006 Sb., místní šetření)

Tato tabulka vypovídá o jednotlivých sociálních službách podle registru Ministerstva práce a sociálních věcí v ORP Most. Z důvodu předchozího rozboru některých služeb by bylo vhodné se v této tabulce zaměřit právě na ty služby, které byly zahrnuty pod názvem ostatní (viz tab. 58 a 58a).

Osobní asistence je sociální služba, která je podle § 39 terénní a je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Tato služba se poskytuje v přirozeném sociálním prostředí osob a při činnostech, které osoba potřebuje. V ORP Most tuto službu poskytují Oblastní charita Most a Centrum služeb pro zdravotně postižené, o.p.s. **Pečovatelská služba** je podle § 40 vymezena jako terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Tato služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb. Na tomto území jsou poskytovateli: Oblastní charita Most, Městská správa sociálních služeb v Mostě - p.o. a Sestřičky s.r.o.

Sociální služby **tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby a podpora samostatného bydlení** nejsou na území SO ORP Most poskytovány.

Odlehčovací služby je sociální služba, která je podle § 44 definována jako terénní, ambulantní nebo pobytová služba, která je poskytována osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí; cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek. Služba je zde poskytována organizací HOSPIC v Mostě, o.p.s. **Telefonická krizová pomoc** je dle § 55 terénní služba telefonické krizové pomoci, která je poskytována na přechodnou dobu osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví, života nebo jiné obtížné životní situaci, kterou přechodně nemohou řešit vlastními silami. Na našem území je tato služba poskytována organizací Most k naději, o.s. **Tlumočnické služby** popisuje § 56 jako terénní, po případně ambulantní službu poskytovanou osobám s poruchami komunikace způsobené především smyslovým postižením, které zamezuje běžné komunikaci s okolím bez pomoci jiné fyzické osoby. Službu zajišťuje Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most. **Kontaktní centra** jsou dle § 59 nízkoprahová zařízení poskytující ambulantní, popřípadě terénní služby osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Cílem služby je snižování sociálních a zdravotních rizik spojených se zneužíváním návykových látek. Této sociální službě se aktivně věnuje organizace Most k naději, o. s. **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** (§ 65) jsou terénní, popřípadě ambulantní služby poskytované rodině s dítětem, u kterého je jeho vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterého existují další rizika ohrožení jeho vývoje. Tuto službu zde poskytují: Oblastní charita Most, Diakonie ČCE - středisko sociální pomoci v Mostě, Fond ohrožených dětí, středisko Most, Obrnické centrum sociálních služeb, p. o., o. s. Mosty - sociálně psychologické centrum. **Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** (§ 66) jsou am-

bulantní, po případně terénní služby poskytované osobám v důchodovém věku nebo osobám se zdravotním postižením ohroženým sociálním vyloučením. Podle registru MPSV jsou tyto služby na našem území poskytovány těmito organizacemi: KRUH pomoci, o.p.s., Oblastní charita Most a Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most. **Terénní programy** definuje § 69 následovně, jsou to terénní služby poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Tyto programy vedou organizace "Komunitní centrum Chanov", Most k naději, o. s., Oblastní charita Most a Obrnické centrum sociálních služeb, p. o. Grafické znázornění vybraných sociálních služeb ukazuje Graf č. 8 - Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP, který naleznete v příloze.

Tab. 61 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

	Druh sociální služby	
Služby sociální péče	Sociální poradenství	10
	Osobní asistence	3
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0
	Podpora samostatného bydlení	0
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	3
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1
	Domovy pro seniory	3
	Domovy se zvláštním režimem	1
	Chráněné bydlení	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Telefonická krizová pomoc	1
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	1
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	0
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	5
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	1

	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	6
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	2
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	4
	Sociální rehabilitace	2

(Zdroj: místní šetření)

Tato tabulka je strukturou totožná s předcházející tabulkou, nicméně bylo zde provedeno vlastní šetření. Toto šetření bylo provedeno na základě nesrovnalostí reálného stavu s registrem Ministerstva práce a sociálních věcí. Tudíž čísla v této tabulce jsou úplná a korespondují s reálným stavem typů sociálních služeb působících v rámci ORP Most. Pozornost bychom tedy měli směřovat jen na ty typy služeb, které se počtem liší od dat MPSV, jsou to následující sociální služby.

Osobní asistence se v reálném počtu organizací liší. MPSV ve svém registru neuvádí organizaci Centrum pro zdravotně postižené Ústeckého kraje. **Odlehčovací služby** jsou v reálném stavu poskytovány pomocí dvou organizací (organizace HOSPIC v Mostě, o.p.s. tuto službu nabízí v rámci ORP Most a ENERGIE o.p.s. v rámci města Meziboří - mimo ORP Most). **Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče** (§ 52), tato sociální služba je určena pro osoby, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení do doby, než jim je zabezpečena pomoc. Jde o běžné úkony, sociálně terapeutickou činnost a pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. Službu zajišťuje Nemocnice následné péče Most.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, MPSV ve svém registru neuvádí organizaci Městská správa sociálních služeb v Mostě, p. o., která má tuto sociální službu registrovanou v rámci Poradny pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy. **Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením** poskytují jen dvě organizace: Oblastní charita Most a Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most. Organizace, kterou navíc uvádí registr MPSV: KRUH pomoci, o.p.s. tuto službu v roce 2012 nezačal provozovat. Vybrané sociální služby dle vlastního šetření jsou znázorněny v Grafu č. 9 - Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).

Tab. 62 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	ORP MOST					
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	0	0	1	0	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	1	0	0	0
Domovy pro seniory	0	0	1	0	0	0

Domovy se zvláštním režimem	0	0	1	0	0	0
Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	1
Azylové domy	0	0	0	1	0	1
Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	1
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	0	0	0	1	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	2	2	0	1
Noclehárny	0	0	0	0	0	1
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	0	1	2	2	0	5
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	0	0	0	1	0	1
Pracoviště rané péče	0	0	0	1	0	2
Intervenční centra	0	0	0	0	0	1
Služby následné péče	0	0	0	0	0	1
Ostatní	0	2	4	6	0	12
celkem	0	3	12	14	0	27

(Zdroj: MPSV, místní šetření)

Tab. 63 Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Typ sociální služby	zřizovatel					
		MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství	0	1	2	2	0	5
	Osobní asistence	0	1	0	1	0	1
	Pečovatelská služba	0	0	1	1	0	1
	Tísňová péče	0	0	0	0	0	0
	Průvodcovské a předčitatelské služby	0	0	0	0	0	0
	Podpora samostatného bydlení	0	0	0	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	0	0	0	2
	Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0
	Denní stacionáře	0	0	1	0	0	0
	Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	1	0	0	0
	Domovy pro seniory	0	0	1	0	0	0
	Domovy se zvláštním režimem	0	0	1	0	0	0
	Chráněné bydlení	0	0	0	0	0	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	1	0	0	0	0

Služby sociální prevence	Raná péče	0	0	0	1	0	2
	Telefonická krizová pomoc	0	0	0	0	0	1
	Tlumočnické služby	0	0	0	0	0	1
	Azylové domy	0	0	0	1	0	1
	Domy na půl cesty	0	0	0	0	0	1
	Kontaktní centra	0	0	0	0	0	1
	Krizová pomoc	0	0	0	0	0	0
	Intervenční centra	0	0	0	0	0	1
	Nízkoprahová denní centra	0	0	0	1	0	0
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	2	2	0	1
	Noclehárny	0	0	0	0	0	1
	Služby následné péče	0	0	0	0	0	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	2	2	0	2
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0	0	0	1	0	1
	Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0
	Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0
Terénní programy	0	0	1	1	0	2	
Sociální rehabilitace	0	0	0	1	0	1	
celkem	0	3	12	14	0	27	

(Zdroj: MPSV)

Největší zastoupení podle zřizovatele má poskytovatel sociálních služeb Městská správa sociálních služeb v Mostě, p. o., kterou zřizuje statutární město Most. Statutární město Most zřizuje osm zařízení sociálních služeb a stává se tak nejvýznamnějším poskytovatelem v SO ORP Most. Mezi organizace, které zřizuje církev, patří Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě, která provozuje azylový dům, sociální poradnu a sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi. Další organizací je Oblastní charita Most, která provozuje nízkoprahové denní centrum, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociální poradnu, centrum sociálně rehabilitačních služeb, osobní asistence, pečovatelskou službu, sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační službu pro seniory a osoby se zdravotním postižením a terénní program. Tato organizace má spolu s MSSS v Mostě, p. o. nejširší spektrum sociálních služeb. A jako poslední organizaci je třeba zmínit Pobočku Diakonie Církve bratrské v Mostě, která poskytuje nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Složení této tabulky vyjadřuje Graf č. 10 - Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele. Poznámka pro vysvětlení: do kolonky jiný patří: o.p.s., občanské sdružení, sdružení a s.r.o.

Z důvodu předchozího rozboru některých služeb by bylo vhodné se v tabulce 63 zaměřit právě na ty služby, které byly zahrnuty pod názvem ostatní. Pro přehlednost jsou tyto služby v tabulce barevně zvýrazněny. Mezi zařízení, která zřizuje Ústecký kraj, patří osobní asistence, kterou zajišťuje organizace Centrum pro zdravotně postižené Ústeckého kraje. Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních poskytuje organizace Nemocnice následné péče v Mostě.

Dalším zřizovatelem je obec (statutární město Most), která zajišťuje následující sociální služby: pečovatelská služba, denní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory,

domovy se zvláštním režimem, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež a sociálně aktivizační služby pro rodinu s dětmi. Mimo jiné zde figuruje i obec Obrnice, která je zřizovatelem sociálně aktivizační služby pro rodinu s dětmi a sociální služby terénní programy.

Významným zřizovatelem sociálních služeb v ORP Most je církev. Jde především o služby osobního asistence, které zajišťuje Oblastní charita Most, která zároveň poskytuje i pečovatelskou službu. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi poskytuje Oblastní charita Most a Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a sociální službu terénní program nabízí Oblastní charita Most.

Do kolonky jiný patří o.p.s., občanské sdružení, sdružení a s.r.o. Službu osobní asistence opatřuje Centrum služeb pro zdravotně postižené o.p.s. Dalším typem sociálních služeb je pečovatelská služba, kterou obstarává organizace Sestřičky s.r.o. Odlehčovací službu poskytují dvě organizace: HOSPIC v Mostě, o.p.s. a ENERGIE o.p.s., která sídlí mimo ORP Most. Telefonická krizová pomoc je zřizována organizací Most k naději, občanské sdružení. A dalšími jsou tlumočnické služby, které obstarává Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most. Následuje služba kontaktní centra, kterou zřizuje Most k naději, občanské sdružení. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi zřizuje Fond ohrožených dětí - pobočka Most a o. s. Mosty - sociálně psychologické centrum. Na tuto službu navazují sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, které obstarává Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most. A poslední sociální službou jsou terénní programy, které zřizuje "Komunitní centrum Chanov" a Most k naději, občanské sdružení.

Tab. 64 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 (uvedeno v Kč)

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb	x	x	x	x	x	x	x
Denní stacionáře	806 000	0	0	2 488 329	526 839	43 116	1 051 716
Týdenní stacionáře	x	x	x	x	x	x	x
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	70 000	0	0	362 362	1 056 020	0	54 618
Domovy pro seniory	7 810 000	0	0	19 243 237	46 311 740	261 233	2 316 790
Domovy se zvláštním režimem	170 000	0	0	1 781 144	3 509 851	515	29 490
Chráněné bydlení	4 449 204	100 000	100 000	0	2 932 128	0	1 970 668
Azylové domy	4 774 100	100 000	486 700	0	1 120 818	65 390	267 567
Domy na půl cesty	1 000 000	0	31 200	0	236 000	0	159 762
Zařízení pro krizovou pomoc	x	x	x	x	x	x	x
Nízkoprahová denní centra	x	x	x	x	x	x	x
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	612 234	50 000	108 227	694 842	0	67 200	905 322
Noclehárny	610 000	0	77 392	0	0	64 000	128 130

Terapeutické komunity	x	x	x	x	x	x	x
Sociální poradny	2 614 000	82 270	271 400	268 082	323 000	340 738	813 106
Sociálně terapeutické dílny	x	x	x	x	x	x	x
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1 105 000	0	0	25 000	0	0	30 000
Pracoviště rané péče	x	x	x	x	x	x	x
Intervenční centra	x	x	x	x	x	x	x
Služby následné péče	1 999 522	0	0	0	0	0	0
Ostatní	9 371 752	822 400	2 654 393	6 832 985	4 289 296	471 599	9 617 350
Osobní asistence	966 000	0	303 300	0	705 939	47 800	118 500

(Zdroj: místní šetření)

Finanční údaje, které jsou obsaženy v této tabulce, jednotlivých zařízení sociálních služeb za rok 2012, poskytly všechny organizace. Nejvíce tyto služby financuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. U některých služeb jsou to i příspěvky zřizovatele a úhrady uživatelů, které z velké části financují dané služby.

Tab. 65 Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení soc. služeb	pobytová		ambulantní			terénní		
	počet klientů za 2012	okamžitá kapacita	okamžitá kapacita	počet klientů za 2012	intervence	okamžitá kapacita	počet klientů za 2012	intervence
Centra denních služeb	0	0	0	0	0	0	0	0
Denní stacionáře	-	-	35	37	10 918	-	-	-
Týdenní stacionáře	0	0	0	0	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	7	6	-	-	-	-	-	-
Domovy pro seniory	444	410	-	-	-	-	-	-
Domovy se zvláštním režimem	29	19	-	-	-	-	-	-
Chráněné bydlení	8	62	-	-	-	-	-	-
Azylové domy	233	60	-	-	-	-	-	-
Domy na půl cesty	27	8	-	-	-	-	-	-
Zařízení pro krizovou pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0
Nízkoprahová denní centra	-	-	0	0	0	-	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	-	-	100	357	10 728	-	-	-

Noclehárny	-	-	10	68	6 346	-	-	-
Terapeutické komunity	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociální poradny	-	-	16	3 130	5 932	-	-	-
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	-	-	8	36	452	-	-	-
Pracoviště rané péče	-	-	1	6	123	-	-	-
Intervenční centra	-	-	0	-	0	-	-	-
Následná péče	-	-	12	111	618	-	-	-
Ostatní	108	20	69	3 450	18 889	69	1 358	53 671

(Zdroj: místní šetření)

Zařízení centrum denních služeb není na území ORP Most poskytováno, ale obyvatelé mohou využít sociální služby denních stacionářů. Tyto služby jsou si velmi podobné, a proto není zapotřebí zdvojit tuto sociální službu. Kapacita **denních stacionářů** (pro seniory a dětský stacionář) je v současné době dostačující. Nedostatečná kapacita je v denním stacionáři pro mentálně postižené klienty, který v současnosti poskytuje služby klientům ve věku 18 až 35 let. Ale po dovršení tohoto věku není v ORP Most pro klienty navazující služba. Proto by bylo vhodné rozšířit pro tuto cílovou skupinu věkovou hranici na 54 let. Zároveň by bylo vhodné vybudovat chráněné bydlení pro klienty denního stacionáře. Tato potřeba vzešla od samotných rodičů klientů a to z opakovaných společných setkání s vedením MSSS v Mostě – p. o. Jedná se o výhledový plán, kdy stávající rodiče dosáhnou takového věku, ve kterém se nebudou moci postarat o své handicapované děti a rádi by společně žili v zařízení sociální péče, které by zajistilo kvalitní a důstojný život. **Týdenní stacionáře** nejsou na území ORP Most zřízeny a podle místního šetření není tato služba zapotřebí. **Domovy pro osoby se zdravotním postižením**, tato sociální služba je potřebná a využívaná, ale má v současné době dostačující kapacitu. Další službou jsou **domovy pro seniory**, tato služba je výrazně poskytována. Z důvodu stárnutí populace a budoucího stěhování seniorů z penzionů do domovů pro seniory, je zapotřebí kapacitu této služby navýšit. Potřebnost této služby je velká, což naznačuje celorepublikový trend stárnutí obyvatelstva, díky rozšíření kapacity se výrazně sníží čekací doba na umístění klientů. **Domovy se zvláštním režimem** je služba, která svojí kapacitou 19 lůžek není pro žadatele dostačující. Rada města Mostu schválila rozšíření pobytové služby domova se zvláštním režimem. Navýšením by mělo přibýt 12 lůžek a k realizaci by mělo dojít na konci roku 2014. **Chráněné bydlení**, které je mimo území ORP Most, svojí kapacitou zcela vyhovuje poptávce po této službě.

Azylové domy - Azylový dům pro ženy a matky, který provozuje Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě, má okamžitou kapacitu 10 lůžek pro dospělé a 20 pro děti, které k nim patří. Vzhledem k tomu, že je zvýšený zájem o tuto službu, kapacita není dostačující. V současné době probíhá zvýšení kapacity, konkrétně přístavba ke stávajícímu komplexu. Tato rekonstrukce probíhá od dubna 2014 a plánované dokončení by mělo být na podzim téhož roku. Kapacita by se měla rozšířit o 15 lůžek. Azylový dům pro muže, který provozuje K srdci klíč, o.p.s., má dostačující kapacitu, vzhledem k

tomu, že tato organizace provozuje azylový dům i v nedalekém Horním Jiřetíně, je možné umístit klienty i do tohoto objektu. **Domy na půl cesty** jsou svojí kapacitou v rámci ORP dostačující.

Zařízení pro krizovou pomoc není na území SO ORP Most zřízeno, nicméně v rámci složení obyvatelstva na tomto území by bylo vhodné tuto službu poskytovat.

Nízkoprahová denní centra, toto zařízení provozuje Oblastní charita Most až od roku 2013. **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** jsou v rámci potřeb uživatelů dostačující. "Komunitní centrum Chanov" má dostačující kapacitu s ohledem na potřeby a zájem klientů, jejich kapacita je 35 uživatelů a v roce 2012 tuto službu využívalo 35 klientů. Dalším poskytovatelem je Oblastní charita Most, která svojí okamžitou kapacitou 15 klientů dosáhla v roce 2012 návštěvnosti 82 klientů. Další nízkoprahové zařízení zřizuje Statutární město Most, je to zařízení ve věkové hranici od 15 do 26 let. Toto zařízení je výjimkou v práci s vyššími věkovými kategoriemi mládeže, kapacita je 50 klientů. Obrnické centrum není v této analýze zahrnuto, protože začalo provozovat služby až od roku 2013. Posledním poskytovatelem je Pobočka Diakonie Církve bratrské v Mostě, kapacita činí 20 klientů a v roce 2012 byl celkový počet uživatelů 198, přičemž největší zastoupení zde mají děti ve věku 6 až 12 let. Kapacita je u tohoto zařízení dostačující, problém tvoří spíše pracovní síla (počet sociálních pracovníků je nízký - z hlediska financí si tento poskytovatel nemůže dovolit další pracovníky), proto v některých dnech musí klienty odmítat (v zimním období se počet nespokojených žadatelů zvyšuje). Co se týče **nocleháren**, tak organizace K srdci klíč, o.p.s. provozuje Noclehárnu pro muže, která svojí kapacitou a účelem uspokojuje potřeby uživatelů. Bohužel v ORP Most není zřízena noclehárna pro ženy, což je velký nedostatek, vzhledem k situaci (poptávce o tuto službu) by se měla zřídit. Jednalo by se spíše o menší službu, tzn. přibližně 6 lůžek.

Terapeutické komunity nejsou na území SO ORP Most poskytovány a s ohledem na jejich finanční náročnost se o jejich zřízení neuvažuje.

Sociální poradny, tato služba je v ORP Most silně zastoupena a kapacitně vyhovuje poptávce obyvatel. **Sociálně terapeutické dílny** zde nejsou zřízeny a ani poptávka po této službě není vysoká, tudíž není v plánu tuto službu zde vybudovat. **Centra sociálně rehabilitačních služeb** provozuje KRUH pomoci, o.p.s., jehož okamžitá kapacita jsou 2 klienti a za rok 2012 tuto službu využilo 14 klientů, z těchto informací lze soudit, že kapacita u této sociální služby je uspokojivá a není potřeba ji nijak upravovat. Druhým poskytovatelem je Oblastní charita Most, která má okamžitou kapacitu 25 klientů a počet klientů za rok 2012 činil 100 uživatelů. **Pracoviště rané péče**, tato služba je zde využívána jen velmi ojediněle, a proto se využívají organizace, které do ORP Most podle poptávky dojíždějí. **Intervenční centrum** zde v roce 2012 nebylo využito, sídlo intervenčního centra SPIRÁLA není na území ORP Most, ale v Ústí nad Labem. **Sociální služba následné péče** je poskytována pomocí organizace Most k naději, občanské sdružení, okamžitá kapacita je 12 klientů a počet klientů za rok 2012 bylo 111. Co do počtu uživatelů je kapacita této služby dostačující.

Mezi ostatní sociální služby patří **osobní asistence**, kterou provozují tři organizace a je tak plně pokryta poptávka. Další službou je **pečovatelská služba**, kterou poskytují tři organizace, nejvýznamnější je Městská správa sociálních služeb v Mostě - příspěvková organizace, dále Oblastní charita Most a Sestřičky s.r.o. Kapacita **odlehčovací služby** je shledávána jako dostačující. Zastoupení **telefonické krizové pomoci** je dá se říci dostačující, okamžitá kapacita je 1 klient a v roce 2012 proběhla komunikace s 2107 klienty. **Tlumočnické služby** zde poskytuje Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR Pracoviště sociálních služeb Most a vzhledem k počtu uživatelů této služby je stávající kapacita vyhovující. Zbývající služby jako **kontaktní centra**, **sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**, **sociálně aktivi-**

zační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením a terénní služby mají dostatečnou kapacitu, která vyhovuje poptávce po těchto službách.

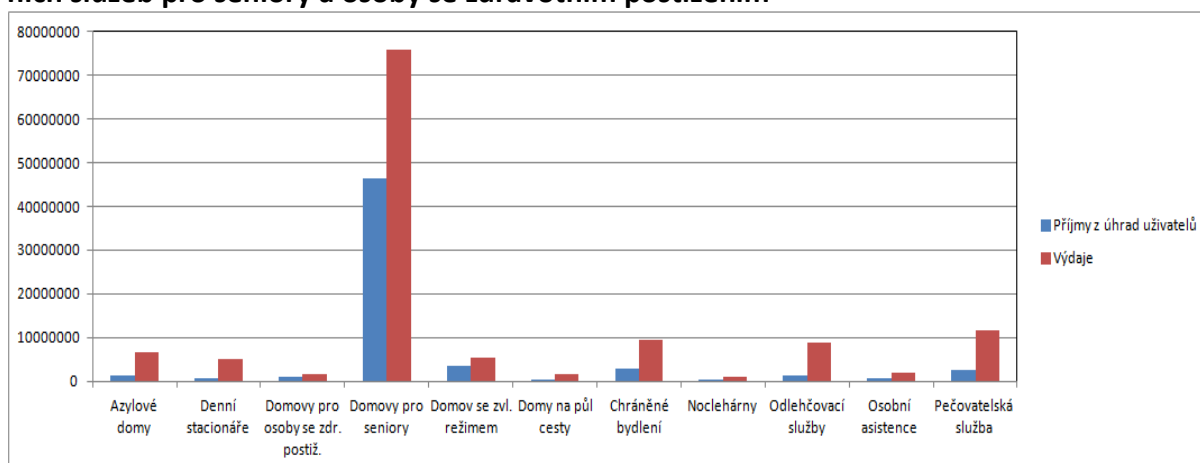
Tab. 66 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Azylové domy	Denní stacionáře	Domovy pro osoby se zdr. postiž.	Domovy pro seniory	Domov se zvl. režimem	Domy na půl cesty
Příjmy z úhrad uživatelů	1 120 818	526 839	1 056 020	46 311 740	3 509 851	236 000
Výdaje	6 689 036	4 916 000	1 543 000	75 943 000	5 491 000	1 426 962
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	17 %	11 %	68 %	61 %	64 %	16 %

	Chráněné bydlení	Noclehárny	Odlehčovací služby	Osobní asistence	Pečovatelská služba
Příjmy z úhrad uživatelů	2 932 128	126 960	1 255 029	561 939	2 472 328
Výdaje	9 552 000	879 522	8 907 646	1 931 539	11 570 650
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	31%	14%	14%	35%	16%

(Zdroj: místní šetření)

Graf 6 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

V této tabulce jsou zřetelně vidět všechny sociální služby, které jsou v ORP Most poskytovány za úhradu, jde o vlastní šetření. Sociálních služeb poskytovaných za úhradu je v ORP Most celkem 11.

Největší příjmy z úhrad uživatelů, jak můžete vidět v této tabulce, mají domovy pro seniory, poté domov se zvláštním režimem a chráněné bydlení. Zároveň sociální službou, která má nejvyšší výdaje, jsou domovy pro seniory, dále pečovatelská služba a chráněné bydlení.

A největší podíl úhrad uživatelů mají domovy pro osoby se zdravotním postižením - 68 %, poté následuje domov se zvláštním režimem - 64 % a domovy pro seniory - 61%.

V sociální službě azylové domy jsou zahrnuti dva poskytovatelé: Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě a K srdci klíč, o.p.s. Pokud jde o denní stacionáře, tak je tato služba poskytována ve třech zařízeních, které spravuje Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o. Další službou jsou domovy pro osoby se zdravotním postižením, v ORP Most je takový domov pouze jeden a spravuje ho opět Městská správa sociálních služeb v Mostě – p. o. Domovy pro seniory a domov se zvláštním režimem jsou taktéž spravovány Městskou správou sociálních služeb v Mostě – p. o. Šestou sociální službou jsou domy na půl cesty, tuto službu zřizuje organizace K srdci klíč, o.p.s. Dále následuje chráněné bydlení, které mimo ORP Most zajišťuje organizace ENERGIE o.p.s. Sociální službu noclehárny zabezpečuje organizace K srdci klíč, o.p.s. Mezi poslední služby patří: odlehčovací služby, které obstarává HOSPIC v Mostě, o.p.s. a ENERGIE o.p.s., osobní asistence je poskytována Oblastní charitou Most a Centrem služeb pro zdravotně postižené o.p.s. a pečovatelská služba je zajištěna největším poskytovatelem: Městskou správou sociálních služeb v Mostě - p. o., Oblastní charitou Most a organizací Sestřičky s.r.o. **Graf č. 6 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, graficky znázorňuje danou situaci.**

Tab. 67 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	x	x	x	20	7	10	x	x	x
	Nízkoprahová denní centra			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Noclehárny		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	x	x	x	334	11	12	0	14	22
	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	4	1996	3644	x	x	x	0	14	22
	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	6	0	0	0	0	0	3	43	65
	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	x	x	x	0	5	2	0	114	330
	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	5	24	0	7	1	80	84	69

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	21	6	x	x	x	223	2044	2324
	Osobní asistence			Pečovatelská služba			Odlehčovací služby		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	3	0	19	0	120	345		64	47
	Telefonická krizová pomoc			Tlumočnické služby			Kontaktní centra		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	18	919	1170	0	42	56	0	323	115
	SaS pro rodiny s dětmi			SaS pro seniory a osoby se zdravotním postižením			Terénní programy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	177	59	186	0	33	33	25	484	353

(Zdroj: místní šetření)

V této tabulce můžeme vidět počet uživatelů u jednotlivých služeb za rok 2012. Mezi sociální služby s nejvyšším počtem uživatelů v roce 2012 patří: noclehárny - 3173, sociální poradny - 5644, nízkoprahová zařízení - 357, domovy pro seniory - 444, azylové domy - 234. A celkový počet tak byl v roce 2012 10 112 uživatelů. Mezi ostatní sociální služby s největším počtem klientů patřily následující služby: pečovatelská služba - 465, telefonická krizová pomoc - 2107, kontaktní centrum - 438, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - 422 a terénní programy - 862. Celkový počet byl v roce 2012 4 591 uživatelů. V roce 2012 využilo celkem sociálních služeb 14 703 uživatelů. Graf č. 9 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012 graficky znázorňuje danou situaci.

Tab. 68 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 (hodnoty jsou uvedeny v Kč)

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	-	-	-	-
Denní stacionáře	4 916 000	364	-	-
Týdenní stacionáře	-	-	-	-
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 543 000	-	-	604
Domovy pro seniory	75 943 000	-	-	469
Domovy se zvláštním režimem	5 491 000	-	-	519
Chráněné bydlení	9 552 000	-	-	3 271
Azylové domy	6 689 036	-	-	79
Domy na půl cesty	1 426 962	-	-	145
Zařízení pro krizovou pomoc	-	-	-	-
Nízkoprahová denní centra	-	-	-	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	2 437 825	19	-	-
Noclehárny	879 522	35	-	-
Terapeutické komunity	-	-	-	-
Sociální poradny	4 712 596	4	-	-
Sociálně terapeutické dílny	-	-	-	-
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1 160 000	88	-	-
Pracoviště rané péče	-	-	110	-
Intervenční centra	-	-	-	-
Služby následné péče	1 999 523	49	-	-
Ostatní				
Osobní asistence	1 931 539	-	196	-
Pečovatelská služba	11 570 650	-	68	-
Odlehčovací služby	8 907 646	-	-	220
Telefonická krizová pomoc	1 161 525	-	4	-
Tlumočnické služby	292 000	8	-	-
Kontaktní centra	1 997 172	12	110	-
SaS pro rodiny s dětmi	4 753 384	18	-	-
SaS pro seniory a osoby se zdravotním postižením	326 856	14	-	-
Terénní programy	6 420 745	-	20	-

(Zdroj: místní šetření)

V této tabulce je zobrazeno, jaké jsou náklady uživatele dané sociální služby na den. Jsou zde obsaženy všechny sociální služby. Z této tabulky vyplývá, že nejdražší službou v oblasti ambulantních služeb jsou denní stacionáře. V oblasti terénní služby je nejnákladnější službou pro uživatele osobní asisten-

ce. A z hlediska pobytových služeb je to chráněné bydlení. Tato tabulka je doplněna o rozpracované sociální služby, které patří pod kolonku ostatní služby.

Dobrovolnická služba

Dobrovolník je každý, kdo ze své dobré vůle, ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch jiných lidí nebo organizací. Dobrovolnictví chápeme, jako veřejně prospěšnou činnost, ochotu člověka dát část svého času a sil ve prospěch potřebné organizace nebo člověka, aniž by s příjemcem pomoci byl vázán přátelskými či jinými vazbami. Z dobrovolné činnosti má přínos nejen její příjemce, ale i dobrovolník, kterému přináší nové přátelské vztahy, nové zkušenosti a dovednosti, někdy i částečné řešení problému nezaměstnanosti. Dobrovolnictví má v českých zemích bohatou tradici. Jeho kořeny sahají do období národního obrození a následně do doby prvního československého státu po roce 1918, kdy dobrovolné spolky významně ovlivnily kulturní úroveň mladého českého státu. Oblasti s největším zapojením dobrovolníků v současnosti jsou ekologická oblast, humanitární a lidských práv, sociální a zdravotní, kulturní, sportovní, vzdělávací a oblast práce s dětmi a mládeží.

Dobrovolnickou službu upravuje zákon číslo 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Tento zákon upravuje podmínky, za kterých stát podporuje dobrovolnickou službu organizovanou podle tohoto zákona a vykonávanou dobrovolníky bez nároku na odměnu.

Akreditace je značkou kvality, která garantuje, že organizace s akreditovaným projektem všem svým partnerům působícím v akreditovaném režimu (zajišťuje služby ve standardní kvalitě, zajišťuje bezpečí a ochranu pro dobrovolníky i příjemce dobrovolnické služby). Přičemž akreditace je udělována na 3 roky.

Tab. 69 Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	0	0	0	1	1	2
z toho Občanská sdružení	0	0	0			
z toho Církevní právnické osoby	1	1	2			
z toho Obecně prospěšné společnosti	0	0	0			
Z toho krátkodobá	0	0	0			
Z toho dlouhodobá	0	0	0			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	0	0	0			

(Zdroj: MVČR)

V roce 2010 vykonávala dobrovolnickou činnost církevní organizace Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě. Tato činnost byla vykonávána dále i v roce 2011.

V roce 2012 již tuto činnost vykonávaly dvě církevní organizace a to Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě a Oblastní charita Most.

Tab. 70 Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
nezaměstnaným	1	1	1
osobám sociálně slabým	1	1	2
osobám zdravotně postiženým	1	1	2
příslušníkům národnostních menšin	1	1	2
imigrantům	0	0	0
osobám po výkonu trestu odnětí svobody	0	0	0
osobám drogově závislým	1	1	1
osobám trpícím domácím násilím	1	1	1
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	1	1	2
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	0	0	0
při ochraně a zlepšování životního prostředí	0	0	0
při péči o zachování kulturního dědictví	0	0	0
pořádání kulturních akcí	0	0	0
při sbírkových charitativních akcích	0	0	0
uskutečňování rozvojových programů	0	0	0

(Zdroj: MVČR)

V roce 2010 měla Diakonie ČCE – Středisko sociální pomoci v Mostě: projekt pod názvem „Manažerská akreditace dobrovolnické služby v regionu Mostecko a Chomutovsko“, který zahrnoval více cílových skupin: (pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, osobám drogově závislým, trpícím domácím násilím a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase). Organizace měla akreditovaný projekt „Manažerská akreditace dobrovolnické služby v regionu Mostecko a Chomutovsko“.

Cílem organizace bylo vyhledávat a připravovat vhodné dobrovolníky pro činnost NNO a poskytovat jim tak profesionální zázemí a podporu v průběhu dobrovolnické činnosti. Organizacím, které mají o činnost dobrovolníků zájem, nabízí tato organizace pomoc při vytipování vhodného kandidáta a servis související s jeho umístěním v organizaci. Cílem je nastavení profesionální spolupráce v oblasti přijímající a vysílající organizace.

V přijímající organizaci vykonávali dobrovolnou službu dobrovolníci zejména z řad studentů středních, vyšších a vysokých odborných škol. Ale také i senioři. Tento projekt navazoval i v roce 2011.

V roce 2012 byla akreditace Diakonii ČCE - Střediska sociální pomoci v Mostě prodloužena: projekt „Manažerská akreditace dobrovolnické služby v regionu Mostecko a Chomutovsko“, který zahrnoval více cílových skupin: (pomoc nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům národnostních menšin, osobám drogově závislým, trpícím domácím násilím a pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase)

Tentýž rok získala akreditaci i organizace Oblastní charita Most: projekt pod názvem Organizace vysílá dobrovolníky pro svou vlastní potřebu do svých středisek a svým klientům, projekt zahrnoval více cílových skupin: (pomoc osobám sociálně slabým, zdivižně postiženým, seniorům, příslušníkům ná-

rodnostních menšin, pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase. Graf č. 18 Typy dobrovolnických projektů v ORP poukazuje na danou tabulku.

Finanční analýza

Finanční analýza ukázala, že celkové náklady v jednotlivých letech 2010 až 2012 byly až na menší odchylky vcelku totožné a ORP Most si tak udržovalo stabilní hladinu obecních výdajů na sociální služby. Největší průměrné výdaje obcí v sociálních službách byly na domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy se zvláštním režimem, ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče, což zahrnuje například odlehčovací služby. Další služba, na kterou bylo poskytnuto více průměrných výdajů, byla sociální péče a pomoc přistěhovalcům/vybraným etnikům, což zahrnuje i činnosti spojené s integrací Romů či jiných etnik. Obce se, vyšším poměrem, zaměřovaly i na sociální péči a pomoc manželstvím a rodinám a na služby sociální prevence.

Tab. 71 Finanční analýza - Odvětvové třídění v oblasti sociálních služeb 2010 - 2012 v území ORP Most

Paragraf	Název	Náklady v tis. Kč/rok		
		2010	2011	2012
4319	Ostatní výdaje související se sociálním poradenstvím	20,00	14,85	4340,17
4329	Ostatní sociální péče a pomoc dětem a mládeži	474,44	622,05	531,43
4339	Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství	1880,55	2452,31	2224,95
4341	Sociální pomoc osobám v hmotné nouzi a občanům sociálně nepřizpůsobivým	19,72	6,00	0,00
4342	Sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům	4133,74	5858,80	1857,40
4349	Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva	482,00	649,19	696,25
4357	Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	22815,63	17039,03	14020,00
4359	Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče	14052,00	16500,00	18089,00
4371	Raná péče a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0,00	0,00	20,00
4374	Azylové domy, nízkoprahová denní centra a noclehárny	0,00	0,00	40,00
4375	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0,00	0,00	26,10
4378	Terénní programy	335,57	656,99	539,68
4379	Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální prevence	616,80	595,95	631,90

Celkové náklady	44830,45	44395,17	43016,88
------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

(Zdroj: Svaz měst a obcí České republiky)

Obce podporují poskytování sociálních služeb prostřednictvím příspěvků zřizovatele jim zřizovaných organizací. Některé obce, především větší, dále podporují poskytování sociálních služeb dotacemi určenými zejména nestátním neziskovým organizacím působícím na jejich území.

Významnou částkou se na financování sociálních služeb podílí prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost Evropský sociální fond. Na programovací období 2007 – 2013 činil objem finančních prostředků z ESF pro Českou republiku 3,8 mld. EUR. Pro OP LZZ bylo vyčleněno celkem 1,84 mld. EUR, což činí přibližně 6,8 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Tyto prostředky byly rozdělovány v rámci 6 prioritních os a byly určeny nejen na podporu sociálních služeb, ale i služeb zaměstnanosti, vzdělávacích programů a dalších aktivit zaměřených na sociální integraci.

Očekávaný vývoj ve správním obvodu ORP Most

Správní území obce s rozšířenou působností Most (dále též "ORP Most") leží v severozápadních Čechách, ve střední části Ústeckého kraje. ORP Most vznikl z jižní části okresu Most. Převážnou část území ORP Most zaujímá Mostecká kotlina, pouze jihovýchodní část náleží do chráněné krajinné oblasti Českého středohoří. ORP Most sousedí s pěti správními obvody Ústeckého kraje. S ORP Litvínov, který leží na severozápadě, obyvatelé ORP Most nejvíce spolupracují, co se týče sociálních služeb. Rozloha ORP Most je 23 113 ha (231,13 km²), což představuje 4,3 % rozlohy kraje. ORP Most je rozlohou třetím nejmenším obvodem v Ústeckém kraji.

Nejvýznamnějším sídlem je statutární město Most, které tvoří přirozené správní centrum ORP. Jedná se o dřívější okresní město, ve kterém byla koncentrována většina ekonomických aktivit a občanské vybavenosti v území. Tuto funkci si ponechává město Most dosud, je jediným výrazným centrem osídlení, koncentruje se zde 88 % (66 675) obyvatel ORP Most. Svým významem překračuje hranice ORP i okresu. A právě i v tomto městě je koncentrována většina služeb.

Pro střednědobý vývoj jsou základní směry rozvoje oblasti sociálních služeb na Mostecku obsaženy ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Ústeckého kraje na období 2012 – 2017. Střednědobý plán je zpracován v souladu s § 95 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, (dále jen zákon o sociálních službách) a představuje základní krajskou strategii v oblasti sociálních služeb definující žádoucí směr rozvoje sociálních služeb na území Ústeckého kraje. **Na území našeho ORP je vytvořena relativně pestrá a široká nabídka sociálních služeb, avšak některé služby zde chybí a bylo by je v rámci budoucího vývoje vhodné zřídit. Mezi tyto služby patří: noclehárna pro ženy, zařízení pro krizovou pomoc, služby pro osoby s duševním onemocněním a mimo jiné rozšíření stávající kapacity domovů pro seniory.** Rozšíření této služby je reakcí na trend stárnutí obyvatelstva, který bude výhledově pokračovat až do roku 2050. Do roku 2030 se předpokládá vzrůst počtu seniorů o 40 až 80 %. Index stáří stoupne v ČR v roce 2030 na 243 a v roce 2050 na 296 při střední variantě. Do roku 2050 bude v ČR pokračovat tento trend výrazného stárnutí populace – nad 60 let 40 %; nad 65 let 33 % a nad 80 let téměř 10 %. Každý dvacátý občan ČR bude starší 85 let.

Na pozitivní vývoj této oblasti nepůsobí optimálně vysoká nezaměstnanost, která činí v Ústeckém kraji 15,5 %. V rámci této skutečnosti a budoucí podpory sociálních služeb by bylo přínosné zaměřit

se na oblast sociálního podnikání. Avšak tato oblast je velmi náročná a na zřízení a především udržení. Komunitní plán sociálních služeb statutárního města Mostu v současné době neuvažuje o zařazení sociálního podnikání do jeho priorit, jedná se spíše o výhledovou prioritu plánu.

V tomto ORP se vyskytují sociálně vyloučené oblasti a to hned tři ve statutárním městě Most. Patří mezi ně Chanov, "Sedmistovky" a "Stovky", mimo jiné sociálně vyloučené osoby žijí i v přilehlých obcích, jako jsou Obrnice, Bečov a Braňany. V rámci nepříznivého hospodářského vývoje jsou celorepublikově řešeny problémy se sociálně vyloučenými skupinami obyvatel. Napomoci by tomu měl dokument Strategie romské integrace do roku 2020, který zpracovává vláda České republiky a v současné době se dokončuje. V ORP Most se zabývá prací s touto cílovou skupinou, ať už se jedná o snahy v okolních obcích, tak v centrálním městě Most. Statutární město Most podporuje integraci sociálně vyloučených skupin obyvatel do majoritní společnosti. Právě zde je realizován projekt Komplexní program integrace sociálně vyloučených a sociálním vyloučením ohrožených obyvatel města Mostu do společnosti, jehož cílem je zlepšit postavení obyvatel sociálně vyloučených lokalit a integrovat je do společnosti. Jedním z mnoha cílů je vzdělávat a navrátit cílovou skupinu do zaměstnání. Od září 2014 bude v sociálně vyloučené lokalitě Chanov zřízeno detašované pracoviště střední školy technické ve Velebudicích, otevře se zde jedna třída oboru skladník. Vzhledem k situaci v této oblasti Ústeckého kraje by celkovým cílem ORP Most mělo být, eliminovat míru sociálně patologických jevů a optimalizovat tak celkovou situaci.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 72 Analýza cílových skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	poskytovatelé služeb	<i>Zájem uživatelů o službu</i>	<i>Nedostatek uživatelů, kteří by chtěli spolupracovat</i>	<i>Pravidelná setkání</i>	<i>Zajistit organizátora společných setkání</i>
		<i>Jednodušší legislativa ("papírování")</i>	<i>Nedostatek financí</i>		
		<i>Úspěšnost v poskytování služby</i>	<i>Slabá podpora ze strany státu, kraje či obce</i>		<i>Tvorba souhrnných zpráv o dění</i>
		<i>Podpora ze strany státu, obce a MPSV</i>	<i>Nízká kapacita</i>	<i>Komunitní plánování sociálních služeb</i>	
		<i>Vysoká finanční podpora</i>	<i>Nedostatečná kvalita služby</i>		
2.	uživatelé služeb	<i>Dostatečná kapacita</i>	<i>Neschopnost platit službu</i>	<i>Informační letáky</i>	<i>Spolupráce s městem (zajištění katalogu sociálních služeb na webových stránkách)</i>

		Kvalitní služba	Nereálné požadavky	Webové stránky	Zajištění informačních kanálů (např. na úřadech)
		Přijatelná cena za službu	Nezájem o spolupráci	Informace v hromadné dopravě	
		Synergie vůči poskytovateli	Absence služby	Informace v tisku	Zajištění informací na informačních deskách ve městě
		Dostupnost služby	Nízká informovanost	Osobní prezentace	
3.	obec	Zajistit dostatečnou nabídku služeb pro občany	Špatná komunikace mezi orgány státní správy	Komunikace s poskytovateli služeb	Pravidelné informace od poskytovatelů služeb, formou monitorovacích zpráv, společných setkání apod.
		Analyzovat potřebnost služeb	Chybějící plán, cíle a strategie poskytovaných služeb	Zpětná vazba obce s namátkou vybraných nebo problematických uživatelů	Meziobecní spolupráce
			Nedostatečné zajištění financování služeb		
		Schopnost monitorovat a mít pod kontrolou poskytované služby	Špatné rozmístění služeb	Komunikace s odborníky, i mimo rámec obce	Prosazování společných zájmů
		Zajistit financování (vlastní, dotace, příspěvky...)		Vzájemná komunikace s okolními obcemi (ORP)	Komunitní plánování sociálních služeb
4.	kraj	Zajištění potřebných služeb na území kraje	Spatné rozmístění služeb, nedostatečné množství služeb, v rámci kraje	Komunikace se zástupci poskytovatelů	Prosazování společných zájmů (zájmy kraje a obcí)
		Vytvořit souměrně rozmístěnou síť zařízení	Nevhodná struktura financování (příspěvky, dotace)	Pravidelná jednání s obcemi	Podpora ze strany kraje
		Optimalizovat výdaje na služby poskytované nebo dotované krajem (příspěvky, dotace)	Nedostatečná komunikace a spolupráce mezi krajem a obcemi	Komunikace s odborníky	Podpora meziobecní spolupráce
5.	stát	Zajištění dostatečné nabídky služeb na území ČR	Špatné rozmístění poskytovatelů služeb v rámci celé ČR	Komunikace se zástupci obcí a krajů, zástupci poskytovatelů	Stát by měl podporovat Meziobecní spolupráci
		Optimalizace sítě zařízení	Špatná komunikace	Uveřejňování nových informací	Prosazování společných zájmů
		Zajištění dostatečné finanční podpory	Nedostatečný (nejasný) plán, cíle a strategie poskytovaných služeb		Vymezení kompetence mezi státem, krajem a obcí
6.	veřejnost	Nízké náklady na službu	Pocit protěžování některých skupin obyvatel	Prezentace v médiích	Pravidelně informovat občany
		Dostatečné množství služeb	Nezájem o služby	Otevřené dny služeb pro veřejnost	Zajistit prezentování sociálních služeb v médiích (místní noviny, úřední desky, promítací tabule apod.)

					<i>Informační letáčky pro občany</i>
		<i>Vysoká kvalita služby</i>	<i>Nedostatečná informovanost</i>	<i>Poskytování informací o sociálních službách občanům</i>	<i>Informovat i mladší generace (ZŠ, SŠ) pomocí přednášek ve školách, aby nevznikal nezám a nestavěly se bariéry</i>
7.	rodiny uživatelů	<i>Dostupnost služby</i>	<i>Nedostatečná informovanost</i>	<i>Prezentace v tisku</i>	<i>Analyzovat nabídku služeb</i>
		<i>Kvalita služby</i>	<i>Zkreslené představy o službě</i>	<i>Informační letáky</i>	
		<i>Nízká cena služby</i>	<i>Nezám</i>	<i>Osobní komunikace s poskytovatelem služby</i>	<i>Prověřit informační kanály</i>
8.	zaměstnanci	<i>Dobré pracovní podmínky</i>	<i>Náročná administrativa</i>	<i>Standardní</i>	<i>Péče o zaměstnance</i>
		<i>Nabízet kvalitní službu</i>	<i>Nedostatečná kapacita - náročnost udržení kvality služby</i>		<i>Využít fondy EU a jiné zdroje ke zlepšení pracovních podmínek</i>
		<i>Schopnost pomoci uživatelům</i>	<i>Nízké platové ohodnocení</i>		<i>Pravidelné vzdělávání</i>
9.	sponzoři	<i>Kvalitní zajištění služby</i>	<i>Přerušování spolupráce</i>	<i>Standardní</i>	<i>Propagace</i>
			<i>Nedostatek zdrojů u sponzorů</i>		<i>Dobré příklady praxe</i>
		<i>Propagace sponzora, partnera, dárce</i>	<i>Neadekvátní zásahy do rozhodování o službě</i>		<i>Motivovat pro spolupráci</i>
10.	média	<i>Náměty pro veřejnost (nejžádanější jsou senzace)</i>	<i>Negativní tvář poskytovatele a obce</i>	<i>Udržovat dobré vztahy a spolupráci s médii</i>	<i>Zveřejňovat příklady dobré praxe</i>
					<i>Pravidelně komunikovat</i>

Díky analýze cílových skupin vznikla různá opatření, z nichž nejdůležitější jsou vytvoření meziobecní spolupráce, komunitní plánování sociálních služeb (rozšíření na celé území ORP), zajištění spolupráce při zajišťování informací ohledně sociálních služeb (pro celé území) a prosazování společných zájmů obcí v rámci meziobecní spolupráce. Dalším opatření by mohla být podpora ze strany státu, tzn. potřebné legislativní úpravy a to i v rámci podpory meziobecní spolupráce na území České republiky. Mezi další důležité opatření bychom měli zařadit pravidelnou osvětu a informování veřejnosti o všech sociálních službách. Je důležité, aby měla veřejnost povědomí o těchto službách. Formou letáček, prezentování služeb v médiích, promítací tabule apod., součástí je i informovat mladší generace (ZŠ, SŠ) pomocí přednášek ve školách, aby nevznikal nezám a nestavěly se bariéry.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Tab. 73 Analýza rizik

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí na udržení chodu zařízení	3	5	15	1. Domluva s obcí o dotacích 2. Spolufinancování krajem 3. Získat sponzory	1. je-li zřizovatelem poskytovatele 2. obec, je-li podporovatelem služby 3. poskytovatel
		Uživatelé neplatí za službu	3	3	9	1. Stanovení pravidel pro úhradu platem za službu 2. Vedení klienta k řádnému hospodaření a nakládání s penězi 3. Spolupráce s ÚP - dávky 4. Jasně stanovení pravidel a vymáhání plateb od klientů	1. poskytovatel
		Nedostatek financí na investice a údržbu	4	3	12	1. Legislativní zakotvení financování obcemi 2. Dotace 3. Meziobecní spolupráce (MOS)	1. poskytovatel
		Nevyjasněnost způsobu financování	5	5	25	1. Jasně vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcí	1. stát 2. kraj 3. obec
2.	Organizační riziko	Špatné rozmístění služeb v rámci ORP	2	2	4	1.MOS	1. Obce daného území
		Chybějící/přebytečné služby	3	3	9	1. MOS	1. Obce daného území
		Příliš mnoho uživatelů	3	3	9	1. MOS 2. Projekty financované z fondů EU 3. Komunitní plánování 4. Rozšíření kapacity poskytovatele	1. Obce daného území 2. Poskytovatelé
3.	Právní riziko	Složité legislativa	2	4	8	1. Upozornění na dopady změn legislativy	1. Obce daného území
		Nevhodné změny zákonů	2	4	8	1. Upozornění na dopady změn legislativy	1. Obce daného území
4.	Technické riziko	Nedostačující prostory - z hlediska kapacity/bezpečnosti/bezbariérovosti	2	4	8	1. Využití dotací, fondů EU apod.	1. obec jako vlastník zařízení 2. poskytovatel

		Nevyhovující/nedostačující vybavení	3	3	9	1. Využití dotací, fondů EU apod.	1. obec jako vlastník zařízení 2. poskytovatel
5.	Věcné riziko	Nízká kvalita služby	2	4	8	1. Průběžná analýza kvality služby 2. Dobrá praxe - MOS	1. poskytovatel
		Nedostačující kapacita služby	3	4	12	1. Zajištění optimální kapacity odpovídající poptávce a potřebnosti v komunitě ve spolupráci s obcí 2. Komunitní plánování	1. poskytovatel/obec
		Nezájem uživatelů/rodinných příslušníků o službu	3	4	12	1. Vysvětlování problematiky (osvětlová činnost) 2. MOS 3. Komunitní plánování	1. poskytovatel 2. obec
		Nedostatek personálu/dobrovolníků	3	5	15	1. Pomoc ze strany obce/kraje (personální či finanční příspěvek na dalšího zaměstnance) 2. Spolupráce s ÚP ČR 3. Aktivní spolupráce s Dobrovolnickými centry	1. poskytovatel
		Nekvalitní personál	3	4	6	1. Průběžné vzdělávání 2. Spolupráce s ÚP ČR	1. poskytovatel

Největším rizikem, které bylo v této analýze zjištěno, je finanční riziko - nevyjasněnost způsobu financování, s tímto rizikem se také pojí zcela běžné riziko, které postihuje většinu poskytovatelů a tím je nedostatek financí na udržení chodu zařízení.

Pravidla jsou nepřehledná a nejsou jasně stanovena a například na dotace není žádný nárok ze zákona, což přináší existenční nejistotu poskytovatelům sociálních služeb a všechny tyto faktory se odrážejí na kvalitě poskytovaných služeb. V České republice je vícezdrojové nesystematické financování sociálních služeb, což přináší jen nejistotu příjmu. Financování sociálních služeb není zakotveno a garantováno zákonem. Dalším rizikem je nevyjasněnost odpovědnosti obcí, v zahraničí je běžnou praxí odpovědnost obcí za sociální služby, přičemž obec získává prostředky z ministerstva. Například zákon č. 108/2006 Sb., detailní kritéria pro registraci, zákon však neřeší, kdo za poskytování sociálních služeb zodpovídá - Zákon č. 108/2006 Sb. specifikuje m. j. služby bezplatné, opět ale neřeší, kdo je poskytovatelům uhradí - ze zákona nevyplývá žádná přímá povinnost pro obce. **Chybí důsledná a intenzivnější kontrola plnění registračních podmínek v místě poskytované služby. A asi tím největším problémem je nedůslednost a neefektivnost kontroly plnění kvality sociálních služeb poskytovateli.**

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Tab. 74 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Velmi dobrá struktura sociálních služeb.	1. Nízké zapojení široké veřejnosti do KP.
2. Ochota obcí řešit sociální problémy občanů.	2. Nedostatek dobrovolníků.
3. Platný komunitní plán.	3. Nedostatek financí (např. ze strany obce, kraje a MPSV).
4. Pestrá síť sociálních služeb.	4. Chybí služby pro osoby s duševním onemocněním.
5. Zvyšující se kvalita života ohrožených skupin.	5. Absence noclehárny pro ženy.
Příležitosti:	Hrozby:
1. Vytvoření komunitního plánu na celé území ORP Most.	1. Volby - hrozba nového politického vedení a tudíž i jiná podpora sociálních služeb.
2. Možnost spolupráce společných projektů různých organizací.	2. Plánovaná změna novely zákona 108/2006 Sb.
3. Kvalitní komunitní plánování sociálních služeb a zapojení všech organizací.	3. Nedostatečné pokrytí nákladů pro poskytovatele.
4. Využití financování s projektů a fondů EU.	4. Syndrom vyhoření pro poskytovatele a pracovníky.
5. Vytvoření dalších domů pro seniory (zvyšující se index stáří).	5. Přejít financování SS z MPSV na kraje (plánována od 2015/2016).

ORP Most má vysokou vybavenost sociálními službami, tato zařízení jsou z velké části koncipována ve statutárním městě Most, které je podle počtu obyvatel a rozlohy největší obcí v tomto ORP. Na tomto území je velmi dobrá struktura a síť služeb, které poskytují pomoc většině obyvatelstva ORP Most. Velkou výhodou pro toto území je poskytovatel sociálních služeb: Městská správa sociálních služeb v Mostě - p. o., kterou zřizuje statutární město Most. Tato organizace poskytuje širokou škálu služeb, především pro starší obyvatelstvo - seniory, což je zapotřebí díky zvyšujícímu indexu stáří. S čímž souvisí potřeba zřízení dalšího domova pro seniory. Další výhodou je existence komunitního plánu sociálních služeb a prarodinných aktivit, zároveň však vzniká příležitost - vytvoření a realizace komunitního plánu na celé území ORP.

Zcela běžným problémem je nedostatek financí, který by se mohl řešit využitím financování z fondů EU. To, co na tomto území poukazuje na slabou stránku je absence noclehárny pro ženy, zařízení pro krizovou pomoc a služeb pro osoby s duševním onemocněním, které by bylo zapotřebí zřídit.

Hrozby, které plynou, ze situace na tomto území, jsou následující: náchylnost území na změny v politickém vedení z čehož plyne nepodpora sociálních služeb, nejistota ohledně plánované změny novely zákona č. 108/2006 Sb. a hrozba přechodu financování sociálních služeb z MPSV na kraje, což je plánované přelomem roku 2015/2016.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území ORP Most v současné době působí 18 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb, kteří zde mají sídlo. Dále zde působí 5 organizací, které mají sídlo mimo ORP Most. Celkově je na tomto území poskytováno 25 druhů sociálních služeb, z čehož 3 sociální služby jsou zajišťovány organizacemi mimo ORP, jedná se o ranou péči, chráněné bydlení a odlehčovací služby pro zdravotně postižené. Síť sociálních služeb, v území ORP Most, je převážně cílena do sídla a centra služeb správního obvodu ORP - statutárního města Mostu. V ostatních obcích správního obvodu se zařízení registrovaných sociálních služeb nachází pouze v obci Obrnice. Avšak poskytované služby jsou dostupné pro většinu obyvatel spádového území ORP, tedy ostatních obcí, které do ORP Most spadají. Některé služby jsou například poskytované terénní formou, jde především o pečovatelskou službu, kdy poskytovatel zajíždí do okolních obcí. **Mimo jiné zde působí i organizace, které poskytují služby sociálním blízké, související nebo návazné. Jedná se o 12 organizací, z nichž 6 organizací je cíleno na rodinu, děti a mládež, 3 organizace se věnují osobám se zdravotním postižením a další 3 organizace zastřešují národnostní a etnické menšiny. Bohužel k tomu, aby byla nabídka sociálních služeb kompletní a rozsáhlá, zde chybí několik služeb a to zařízení pro krizovou pomoc, noclehárna pro ženy s optimální kapacitou 6 lůžek, chráněné bydlení v menším kapacitním rozsahu a služby pro osoby s duševním onemocněním.** Zřizovatelé podle druhu sociálních služeb jsou následující, kraj zřizuje 3 služby, obec 12 služeb, církev 14 služeb a jiné subjekty 27 služeb.

Probíhá zde proces komunitního plánování v rámci projektu komunitní plánování rozvoje sociálních služeb a služeb navazujících v Mostě, které je ale jak je již z názvu patrné, realizováno jen ve statutárním městě Most, kde se komunitně plánuje již od roku 2005. Proto by bylo vhodné, v rámci budoucího vývoje a realizace návrhových cílů pro sociální oblast, dát si za cíl realizaci komunitního plánování na celou oblast ORP Most. **V současné době se pracuje již na třetím komunitním plánu sociálních služeb pro období 2015 – 2018. Do tohoto plánu je v současné době zapojeno 44 organizací, které jsou rozděleny do šesti skupin podle jejich zaměření (osoby se zdravotním postižením a dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem; osoby a rodiny v krizi; senioři; rodina, děti, mládež; národnostní a etnické menšiny a lokální partnerství). Starostové okolních obcí se doposud do komunitního plánování sociálních služeb nezapojili, důvodem byla pracovní vytíženost, nedostatek informací nebo doposud nepocítovali důležitost tohoto plánování.** Sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek bude jednou z priorit pro třetí komunitní plán 2015 - 2018, statutární město Most je průkopníkem uplatňování podmínky 10 % dlouhodobě nezaměstnaných osob. Oblast sociálního podnikání zatím není prioritou komunitního plánování, jedná se spíše o výhledovou prioritu.

Mezi další aktéry sociální oblasti patří také Úřad práce České republiky - krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Most, který například zajišťuje poradenské programy, pracovní rehabilitace (získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením), rekvalifikace, společensky účelná pracovní místa, která zřizuje nebo vyhrazuje zaměstnavatel na základě dohody s úřadem práce, obsazuje je uchazečem o zaměstnání, kterému nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem. Dále veřejně prospěšné práce (VPP), které jsou jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, realizují je úřady práce, které sepíší dohodu se zaměstnavateli (obcí, firmou) o vytvoření takové činnosti, přičemž ÚP poskytuje zaměstnavateli příspěvek na mzdu, maximálně 1 rok. Cílem je udržení a obnovení základních pracovních návyků uchazečů o zaměstnání a motivovat je k práci, pomocí finanční odměny. **Veřejná služba, byla určena pro evidované občany pobírající déle než 6 měsí-**

ců příspěvek na živobytí, zajišťovali výpomoc obci zejména při veřejně užitečných aktivitách, kterými jsou např. úklid veřejných prostranství. Tato služba zde byla zrušena a je pouze dobrovolná. Úřad práce České republiky - krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Most je členem komunitního plánování sociálních služeb.

Z průzkumu poskytovaných služeb byla zjištěna vhodná rozšíření kapacit. Jedná se o službu domovy pro seniory, vzhledem k trvajícím trendu stárnutí populace by bylo zapotřebí navýšit o jedno zařízení. Služba chráněného bydlení je poptávána rodinami mentálně postižených osob., i když je tato služba nabízena v nedalekém Meziboří (ORP Litvínov), rodiny, které se o tyto osoby starají, požádají tuto službu přímo v místě jejich bydliště, tedy ORP Most. Ke zvýšení kapacity azylového domu pro ženy a matky s dětmi v tísni bude dokončeno na podzim 2014.

Na území SO ORP Most byly v letech 2010, 2011 a 2012 realizovány akreditované projekty MV dobrovolnické služby. V roce 2010 a 2011 to byl jeden projekt, který zajišťovala organizace Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě a nazýval se „Manažerská akreditace dobrovolnické služby v regionu Mostecko a Chomutovsko“, který zahrnoval více cílových skupin. A v roce 2012 byly realizovány dva projekty, z nichž jeden zajišťovala Diakonie ČCE - Středisko sociální pomoci v Mostě a druhý Oblastní charita Most pod názvem Organizace vysílá dobrovolníky pro svou vlastní potřebu do svých středisek a svým klientům. Absence působnosti organizace vykonávající dobrovolnickou činnost na základě akreditovaných projektů MV je na jedné straně slabší stránkou charakterizující oblast sociálních služeb v území ORP avšak na straně druhé příležitosti, jak v budoucnu rozšířit a zkvalitnit předmětný segment sociálních služeb v ORP.

Finanční analýza ukázala, že celkové náklady v jednotlivých letech 2010 až 2012 byly až na menší odchylky vcelku totožné a ORP Most si tak udržovalo stabilní hladinu obecních výdajů na sociální služby. Největší průměrné výdaje obcí v sociálních službách byly na domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem a ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče, což zahrnuje například odlehčovací služby. Další služba, na kterou bylo poskytnuto více průměrných výdajů, byla sociální péče a pomoc přistěhovalcům a vybraným etnikům, což zahrnuje i činnosti spojené s integrací Romů či jiných etnik. Obce se, vyšším poměrem, zaměřovaly i na sociální péči a pomoc manželstvím a rodinám a na služby sociální prevence.

Díky analýze cílových skupin vznikla různá opatření, z nichž nejdůležitější jsou vytvoření meziobecní spolupráce, komunitní plánování sociálních služeb (rozšíření na celé území ORP), zajištění spolupráce při zajišťování informací ohledně sociálních služeb (pro celé území), dále prosazování společných zájmů obcí v rámci meziobecní spolupráce. Poskytování pravidelných a průběžných informací pro všechny obce, nejlépe formou zveřejňování na webu, který by byl zaměřený na sociální služby v ORP Most. Dalším opatření by mohla být podpora ze strany státu, tzn. potřebné legislativní úpravy a to i v rámci podpory meziobecní spolupráce na území České republiky. Mezi další důležité opatření bychom měli zařadit pravidelnou osvětu a informování veřejnosti o všech sociálních službách. Je důležité, aby měla veřejnost povědomí o těchto službách. Formou letáček, prezentování služeb v médiích, promítací tabule apod., součástí je i informovat mladší generace (ZŠ, SŠ) pomocí přednášek ve školách, aby nevznikal nezáměr a nestavěly se bariéry.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v ORP Most, která bude odpovídat skutečným potřebám. Mimo jiné je důležité zaměřit se i na kvalitu poskytovaných služeb a pravidelnou kontrolu plnění těchto podmínek. Provedená analytická část potvrdila, že v této oblasti je několik problémů a

témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících.

Největším rizikem, které bylo v této analýze zjištěno je finanční riziko - nevyjasněnost způsobu financování, s tímto rizikem se také pojí zcela běžné riziko, které postihuje většinu poskytovatelů a tím je nedostatek financí na udržení chodu zařízení.

Pravidla jsou nepřehledná a nejsou jasně stanovena a například na dotace není žádný nárok ze zákona, což přináší existenční nejistotu poskytovatelům sociálních služeb a všechny tyto faktory se odrážejí na kvalitě poskytovaných služeb. V české republice je vícezdrojové nesystematické financování sociálních služeb, což přináší jen nejistotu příjmu. Financování sociálních služeb není zakotveno a garantováno zákonem. Dalším rizikem je nevyjasněnost odpovědnosti obcí, v zahraničí je běžnou praxí odpovědnost obcí za sociální služby, přičemž získává prostředky z ministerstva. Například zákon č. 108/2006 Sb., detailní kritéria pro registraci, zákon však neřeší, kdo za poskytování sociálních služeb zodpovídá - Zákon č. 108/2006 Sb. specifikuje m. j. služby bezplatné, opět ale neřeší, kdo je poskytovatelům uhradí - ze zákona nevyplývá žádná přímá povinnost pro obce. **Chybí důsledná a intenzivnější kontrola plnění registračních podmínek v místě poskytované služby. A asi tím největším problémem je nedůslednost a neefektivnost kontroly plnění kvality sociálních služeb poskytovateli.**

Pomocí SWOT analýzy došlo k následujícím zjištěním: Výhodou na tomto území je existence komunitního plánu sociálních služeb a prarodinných aktivit, zároveň tím vzniká příležitost k vytvoření a k realizaci komunitního plánu pro celé území ORP.

Zcela běžným problémem je nedostatek financí, který by se mohl řešit využitím financování z fondů EU. To co na tomto území poukazuje na slabou stránku je absence noclehárny pro ženy, zařízení pro krizovou pomoc a služeb pro osoby s duševním onemocněním, které by bylo zapotřebí zřídit. Hrozby, které plynou, ze situace na tomto území, jsou následující: náchylnost území na změny v politickém vedení z čehož plyne nepodpora sociálních služeb, nejistota ohledně plánované změny novely zákona 108/2006 Sb. a hrozba přechodu financování sociálních služeb z MPSV na kraje, což je plánované přelomem roku 2015/2016.

Cílem projektu je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Na základě analytické části se návrhová část zaměří na tato témata:

- rozšíření komunitního plánu na celé území ORP Most
- tvorba komunikační strategie (zlepšení informovanosti veřejnosti, propagace sociálních služeb)
- podpora sociálního podnikání
- zřízení noclehárny pro ženy
- zřízení služeb pro duševně nemocné
- spolupráce obcí při přerozdělení nákladů na pečovatelskou službu pro své občany.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců ... z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

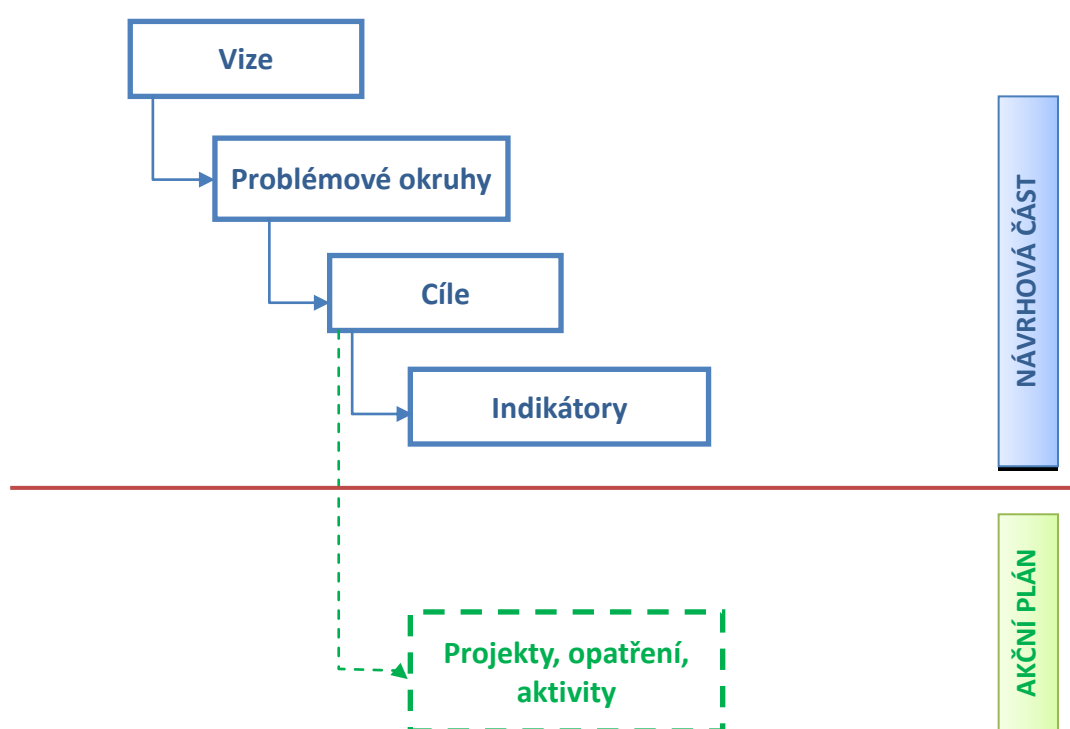
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce				
Sociální služby	Problémová oblast 1		Problémová oblast 2	
		Nezapojení obcí do KPSS - neinformovanost		Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 2.1	cíl 2.2
	Zapojení alespoň 50% obcí do KPSS	Zavést pravidelnou účast starostů okolních obcí na jednání KPSS	Zavést společný systém využívání pečovatelské služby	Zavést společné financování pečovatelské služby

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize: Za spolupráce všech obcí v ORP Most se zajistí rozšíření komunitního plánování na celé území ORP a tím docílí efektivnější spolupráce s veřejností v oblasti sociálních služeb. Této spolupráce dosáhne i v ostatních oblastech – OH, školství a bezpečnost a to díky dostupnosti informací veřejnosti, které podníká její aktivnější účast na tvorbě jejich životních podmínek. V neposlední řadě ORP Most vytvoří strategii pro vzájemnou spolupráci obcí v oblasti úspor nákladů ve všech čtyřech oblastech.

Slogan: Mostecko – všichni společně!

Problémové okruhy

PO1: „Nezapojení obcí do komunitního plánování sociálních služeb - neinformovanost“

Komunitní plánování sociálních služeb je realizováno pouze ve statutárním městě Most, kde se komunitně plánuje již od roku 2005. V současné době se pracuje již na třetím komunitním plánu sociálních služeb pro období 2015 – 2018. Do tohoto plánu je v současné době zapojeno 44 organizací, které jsou rozděleny do šesti skupin podle jejich zaměření (osoby se zdravotním postižením a dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem; osoby a rodiny v krizi; senioři; rodina, děti, mládež; národnostní a etnické menšiny a lokální partnerství). Do této doby obce v ORP Most neprojevily vlastní iniciativu podílet se na komunitním plánování sociálních služeb. Cílem je plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů, tzn. i občanům obcí v ORP Most. Statutární město Most stále stojí o spolupráci s obcemi a chtělo by tak společně vytvořit ucelené spektrum sociálních služeb podle potřeb obyvatel. Proto by bylo zajímavé pokusit se o zapojení obcí do komunitního plánování. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým tento problémový okruh.

Starostové okolních obcí nevnímají nezapojení do komunitního plánování jako velký problém, protože si občané obcí většinou sociální služby zajišťují sami. Z vlastní znalosti prostředí a při zpracovávání analytické části však vyplynulo, že starostové okolních obcí nemají dostatek ucelených informací o sociálních službách a nemohou tak pomoci svým občanům, převážně seniorům. Na nedávné schůzce fokusních skupin se starostové mohli dovědět o možnosti využití služeb sociální pracovníce pro občany jejich obce, především o informování nejrizikovější skupiny – seniorů, o jejich možnostech a právech, což jen poukazuje na tento problém. Díky zapojení obcí do komunitního plánování by vznikl ucelený plán sociálních služeb, reagovalo by se tak na největší problémy a zajišťovala by se tak starostům kvalitní informovanost, díky které by mohli být více nápomocni svým občanům. Velkým nedostatkem je, že skupiny, které tvoří a iniciují tvorbu komunitních plánů ve statutárním městě Most, nemají informace o problémech a cílových skupinách v okolních obcích v ORP Most. Rozšířením komunitního plánu sociálních služeb na celé území ORP Most by došlo k většímu množství informací a větší znalosti území jako celku. Součástí komunitního plánu sociálních služeb je také jakási osvěta pro veřejnost, tudíž i z tohoto pohledu je nezapojení obcí ztrátové. Občané obcí by mohli být informováni o širokém spektru sociálních služeb, o možnostech řešení jejich problému a o pomoci, která by jim mohla být poskytnuta. Jistou výhodou má obec Obrnice, jelikož má na svém území neziskovou organizaci sociálních služeb, která je zapojena do komunitního plánování a informuje tudíž občany. Nezapojení obcí do komunitního plánování sociálních služeb, tím pádem neinformovanost starostů, také souvisí s dalším problémovým okruhem, kterým je možnost spolufinancování pečovatelské služby pro

obce. Pokud by byly obce zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb, přispívaly by poměrnou částkou na určitou službu, která by jim byla díky plánu zajištěna.

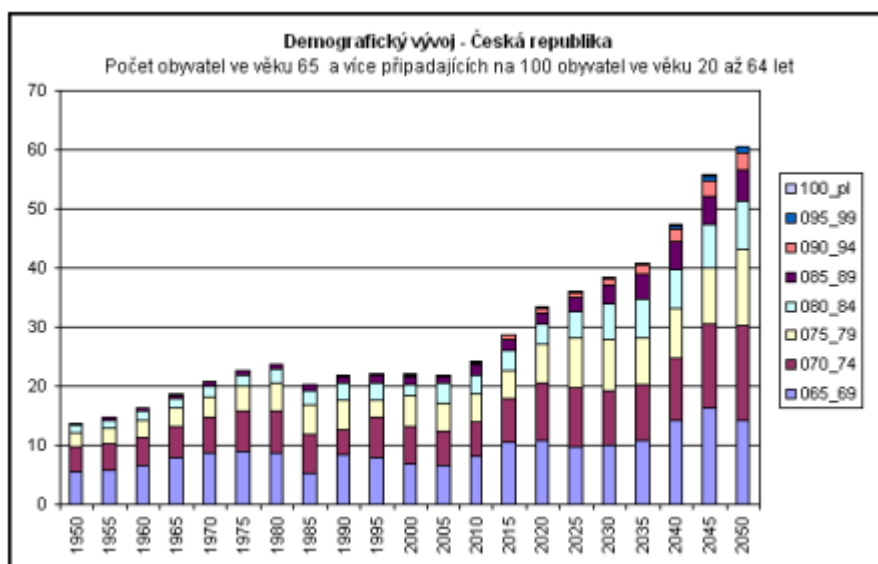
Pokud se tento problém nebude řešit, bude se jen snižovat životní úroveň občanů. Starostové a občané obcí nebudou pravidelně informovaní o dění v sociálních službách. Čímž dojde jen ke zvěšování propasti. Dalším důsledkem, na který má vliv nezapojování do komunitního plánování je jakási nesourodost v území, oddělování od statutárního města Most, což nepřispívá meziobecní spolupráci.

PO2: „Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby“

Z analytické části vyplynulo, že v obcích ORP Most nesídlí žádná pečovatelská služba, i když obyvatelstvo těchto obcí je převážně složeno ze seniorů. Dále bylo zjištěno, že zajištění pečovatelské služby k seniorům si občané zajišťují sami, obec jim v tom není nijak nápomocná. Z analytické části dále vyplývá, že ve statutárním městě Most působí tři organizace, které tuto službu poskytují. Jedná se o Městskou správu sociálních služeb, p. o., Oblastní charita Most a Sestřičky s.r.o. V rámci tohoto projektu byly tyto organizace osloveny dotazem, zda by bylo v jejich možnostech v příštím roce rozšířit jejich služby (terénní pečovatelskou službu) do celého území ORP Most, pokud by starostové okolních obcí měli o tyto služby zájem. Všechny organizace na tento dotaz reagovaly pozitivně a sdílně. Cílem je naplánovat pečovatelskou službu pro okolní obce tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Bylo by zajímavé vytvořit systémové a finančně efektivní využití pečovatelské služby. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým tento problémový okruh.

ORP Most je velmi specifická oblast, na tomto území je jedno velké město – statutární město Most a dalších 14 obcí I. stupně, tudíž se veškeré služby koncentrují ve městě Most. Tyto obce I. stupně mají poměrně málo obyvatel, nejpočetnější obec má 2 321 obyvatel. Z tohoto důvodu se v obcích nevyplácí mít samostatné sociální služby. Jediná sociální služba, která by byla s ohledem na složení obyvatelstva v obcích zapotřebí, je pečovatelská služba, protože v obcích se koncentruje poměrně velká část seniorů. Důkazem je trend stárnutí obyvatelstva, který bude výhledově pokračovat až do roku 2050. Do roku 2030 se předpokládá vzrůst počtu seniorů o 40 až 80 %. Index stáří stoupne v ČR v roce 2030 na 243 a v roce 2050 na 296 při střední variantě. Do roku 2050 bude v ČR pokračovat tento trend výrazného stárnutí populace – nad 60 let 40 %; nad 65 let 33 % a nad 80 let téměř 10 %. Každý dvacátý občan ČR bude starší 85 let. Starostové okolních obcí doposud neměli důvod sjednávat pečovatelskou službu nějakým systematickým a společným výběrem. Díky zajištění jedné pečovatelské služby, která by zajížděla do všech obcí, by se starostové mohli spojit a tuto sociální službu spolufinancovat. Pokud by byli svolní k zapojení do již zmiňovaného komunitního plánu sociálních služeb, tak by jim tato služba byla zajištěna v rámci plánu. Po finanční stránce by se obcím vyplatilo spolupracovat v rámci samostatného uskupení, kdy by přispívali určitou sumou, ze které by byly financovaná potřebná služba pro jejich území, v tomto případě pečovatelská služba.

Pokud se tento problém nebude řešit, tak si pečovatelskou službu budou muset občané dále zajišťovat sami. V případech, kdy senioři mají rodiny, které se o ně mohou postarat, to není až taková překážka, ale někteří senioři rodinu ve svém okolí nemají a musejí jim tak v lepším případě pomáhat lidé ze sousedství. Pokud však ani oni nemají příležitost pomáhat seniorům ve svém okolí, tak by mohla být nápomocna obec. Tato problémová oblast má souvislost s prvním problémem a to nezapojení obcí do komunitního plánu sociálních služeb, protože díky tomuto plánu by se problémy a potřeby obyvatel mohly řešit v rámci tohoto plánu. Pokud si obce budou sami zajišťovat tuto službu, tak nedojdou k žádným úsporám a financování služby tak bude neefektivní.

(Zdroj: www.kulatystul.cz)

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nezapojení obcí do komunitního plánování sociálních služeb - neinformovanost
Cíl 1.1	Zapojení alespoň 50 % obcí do KPSS statutárního města Most - společný KPSS ORP Most
Popis cíle	Starostové okolních obcí nevnímají nezapojení do komunitního plánování jako velký problém, protože si občané obcí většinou sociální služby zajišťují sami. Z vlastní znalosti prostředí a při zpracování analytické části však vyplynulo, že starostové okolních obcí nemají dostatek ucelených informací o sociálních službách a nemohou tak pomoci svým občanům, převážně seniorům. Cílem je plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů, tzn. i občanů obcí v ORP Most. Díky zapojení obcí do komunitního plánování by vznikl ucelený plán sociálních služeb, reagovalo by se tak na největší problémy a zajišťovala by se starostům kvalitní informovanost, díky které by mohli být více nápomocni svým občanům. Rozšířením komunitního plánu sociálních služeb na celé území ORP Most by došlo k získání většímu množství informací a větší znalosti území jako celku. Součástí komunitního plánu sociálních služeb je také jakási osvěta pro veřejnost, tudíž i z tohoto pohledu je nezapojení obcí ztrátové. Občané obcí by mohli být informováni o širokém spektru sociálních služeb, o možnostech řešení jejich problému a o pomoci, která by jim mohla být poskytnuta. Statutární město Most komunitně plánuje již od roku 2006, je však nezbytné, aby plán sociálních služeb pokrýval nejen potřeby obyvatel města Mostu, ale také potřeby obyvatel okolních obcí, které jsou mnohdy neuspokojené.

Hlavní opatření	A Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • zmapování poptávky obcí po KPSS • pravidelné schůzky zástupců jednotlivých obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	ZAPOJENÉ OBCE DO KPSS v %
Správce cíle	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová

Problémový okruh 1	Nezapojení obcí do komunitního plánování sociálních služeb - neinformovanost
Cíl 1.2	Zavést pravidelnou účast starostů okolních obcí na jednáních KPSS
Popis cíle	Starostové okolních obcí nevnímají nezapojení do komunitního plánování jako velký problém, protože si občané obcí většinou sociální služby zajišťují sami. Z vlastní znalosti prostředí a při zpracování analytické části však vyplynulo, že starostové okolních obcí nemají dostatek ucelených informací o sociálních službách a nemohou tak pomoci svým občanům, převážně seniorům. Dalším cílem, kromě samotného zapojení obcí do KPSS, je zajistit pravidelnou účast starostů na jednáních. Starostové by tak více pronikli do řešení problémů a plánování v KPSS. Přínos by byl pro obec vyšší než v případě vysílání zástupců na jednání. Mimo jiné by se tak starostové mohli přímo vyjadřovat k řešeným věcem a podávat informace o svých problémech v dané obci. Díky splnění tohoto cíle by nedocházelo k informačním šumům a nedorozuměním.
Hlavní opatření	A Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • zmapování zájmu starostů • pravidelné schůzky starostů na jednáních • tematické rozdělení schůzek: (KS1 Osoby se zdravotním znevýhodněním a senioři, KS2 Osoby a rodiny v krizi a prevence sociálního vyloučení, KS3 Prorodinné a volnočasové aktivity)
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET STAROSTŮ ÚČASTNÍCÍCH SE NA PRAVIDELNÝCH JEDNÁNÍCH
Správce cíle	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová

Problémový okruh 2	Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby
Cíl 2.1	Zavést společný systém využívání pečovatelské služby
Popis cíle	Z analytické části vyplynulo, že v obcích ORP Most nesídlí žádná pečovatelská služba, i když obyvatelstvo těchto obcí je převážně složeno ze seniorů. Dále bylo zjištěno, že zajištění pečovatelské služby k seniorům si občané zajišťují sami, obec jim v tom není nijak nápomocná. Jako první cíl by bylo vhodné alespoň zavést společný systém využívání pečovatelské služby. Ve statutárním městě Most působí tři organizace, které tuto službu poskytují, jedná se o Městskou správu sociálních služeb, p. o., Oblastní charita Most a Sestřičky s. r. o. Cílem je naplánovat pečovatelskou službu pro okolní obce tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Bylo by zajímavé vytvořit systémové a finančně efektivní využití pečovatelské služby.
Hlavní opatření	<p>A Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování variant řešení pro snížení nákladů • analýza ekonomicky efektivní pečovatelské služby (porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů) <p>B Organizační opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmapování poptávky obcí, které by měly zájem o pečovatelskou službu • zveřejnění výsledků analýzy ekonomicky efektivní pečovatelské služby obyvatelům obce • pravidelná aktualizace nabídky pečovatelských služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBCÍ, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ SYSTÉM
Správce cíle	<i>Starostka obce Havraň Zděnka Smetanová</i>

Problémový okruh 2	Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby
Cíl 2.2	Zavést společné financování pečovatelské služby
Popis cíle	Nejdůležitější sociální služba, která by byla s ohledem na složení obyvatelstva v obcích zapotřebí, je pečovatelská služba, protože v obcích se koncentruje poměrně velká část seniorů. Důkazem je trend stárnutí obyvatelstva, který bude výhledově pokračovat až do roku 2050. Do roku 2030 se předpokládá vzrůst počtu seniorů o 40 až 80 %. Starostové okolních obcí doposud neměli důvod sjednávat pečovatelskou službu nějakým systematickým a společným výběrem. Díky zajištění jedné pečovatelské služby, která by zajižďela do všech obcí, by se starostové mohli spojit a tuto sociální službu spolufinancovat. Po finanční stránce by se obcím vyplatilo spolupracovat v rámci samostatného uskupení, kdy by přispívali určitou sumou, ze které by byly financovány potřebné služby pro jejich území,

	v tomto případě pečovatelská služba. Z budoucího hlediska se může stát, že dojde k nárůstu seniorů, kterým jejich rodina nebude pomáhat a nezajistí jim zdravotní pomoc, v tomto případě by mohla být nápomocna obec.
Hlavní opatření	A Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> stanovení možného příspěvku na pečovatelskou službu pro obec B Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> zmapování poptávky obyvatel výběr poskytovatele služby (finančně efektivní) C Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> zvážení potřebnosti společné smlouvy
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBCÍ, KTERÉ SE ZAPOJILY DO SPOLEČNÉHO FINANCOVÁNÍ
Správce cíle	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová

4.2.4. Indikátory

Problémový okruh	Nezapojení obcí do KPSS - neinformovanost		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET NEZAPOJENÝCH OBCÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	7
Skutečnost	14		
Popis měřítka:	Pomocí indikátoru bude možné sledovat počet nezapojených obcí do komunitního plánu sociálních služeb v SO ORP Most v průběhu roku 2013 až 2020.		
Metodika a výpočet:	Součet nezapojených obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)		

Cíl	Zapojení alespoň 50% obcí do KPSS		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	ZAPOJENÉ OBCE DO KPSS v %		
Měrná jednotka	%		
Správce měřítka	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30 %	50 %
Skutečnost	7 %		
Popis měřítka:	Pomocí indikátoru bude možné sledovat procentuální účast obcí na komunitním plánu sociálních služeb. Účastí je míněno vyplnění přihlášky do KPSS.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených (pomocí vyplnění přihlášky) do KPSS, vyjádřený v		

	procentech
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)

Cíl	Zavést pravidelnou účast starostů okolních obcí na jednání KPSS		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	POČET STAROSTŮ ÚČASTNÍCÍCH SE NA PRAVIDELNÝCH JEDNÁNÍCH		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pomocí indikátoru bude možné sledovat aktivní zapojení starostů do KPSS. Účast starostů na pravidelných jednáních KPSS bude dokazovat prezenční listina.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu starostů (dle prezenční listiny)		
Zdroj čerpání dat:	Prezenční listina z jednání		

Problémový okruh	Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	ZALOŽENÍ SYSTÉMU PRO EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starostka Zdenka Smetanová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Indikátor bude měřit vytvoření systému pro výběr pečovatelské služby. Zda bude systém vytvořený či nikoliv.		
Metodika a výpočet:	Buď bude systém založen, nebo nebude. (ANO/NE)		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)		

Cíl	Zavést společný systém využívání pečovatelské služby		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ SYSTÉM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka Zdenka Smetanová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor bude měřit počet obcí, které budou vytvořený systém využívat.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu obcí, které využívají systém		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)		

Cíl	<i>Zavést společné financování pečovatelské služby</i>		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SE ZAPOJILY DO SPOLEČNÉHO FINANCOVÁNÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka Zdeňka Smetanová		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<i>Indikátor by měřil počet obcí, které by se zapojily do společného financování pečovatelské služby.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Součet počtu obcí, které se zapojily do společného financování pečovatelské služby</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Místní šetření (informace od starostů)</i>		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zapojení alespoň 50 % obcí do KPSS statutárního města Most - společný KPSS ORP Most	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová
1.2	Zavést pravidelnou účast starostů okolních obcí na jednáních KPSS	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová
2.1	Zavést společný systém využívání pečovatelské služby	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová
2.2	Zavést společný systém využívání pečovatelské služby	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
4	POČET NEZAPOJENÝCH OBCÍ	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová
5	ZAPOJENÉ OBCE DO KPSS v %	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová
6	POČET STAROSTŮ ÚČASTNÍCÍCH SE NA PRAVIDELNÝCH JEDNÁNÍCH	Projektová manažerka KPSS Mgr. Jana Hrdinová
7	ZALOŽENÍ SYSTÉMU PRO EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová
8	POČET OBCÍ, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ SYSTÉM	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová
9	POČET OBCÍ, KTERÉ SE ZAPOJILY DO SPOLEČNÉHO FINANCOVÁNÍ	Starostka obce Havraň Zdenka Smetanová

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke	manažer strategie	každoročně dle termínů

schválení na následující rok		nů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V návrhové části sociálních služeb jsou nastíněny dva problémové okruhy a to: 1. Nezapojení obcí do komunitního plánování sociálních služeb – neinformovanost a 2. Nesystémové a neefektivní využívání pečovatelské služby. Jedná se o dvě nejvíce tíživé oblasti v sociálních službách v ORP Most, na kterých se shodli starostové okolních obcí. Každému problémovému okruhu byly přiřazeny cíle, které se budou snažit naplnit. Problémovému okruhu č. 1 jsou stanoveny cíle: a) Zapojení alespoň 50 % obcí do komunitního plánu sociálních služeb statutárního města Most - společný KPSS ORP Most a b) Zavést pravidelnou účast starostů okolních obcí na jednáních KPSS. Problémovému okruhu č. 2 náleží tyto cíle: a) Zavést společný systém využívání pečovatelské služby a b) Zavést společné financování pečovatelské služby. Byly stanoveny celkem čtyři cíle, z nichž každý má svého určeného správce, který se v dané oblasti orientuje, jedná se o zaměstnance Magistrátu města Mostu a starosty obcí. Naplňování cílů bude monitorováno prostřednictvím sady šesti indikátorů.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

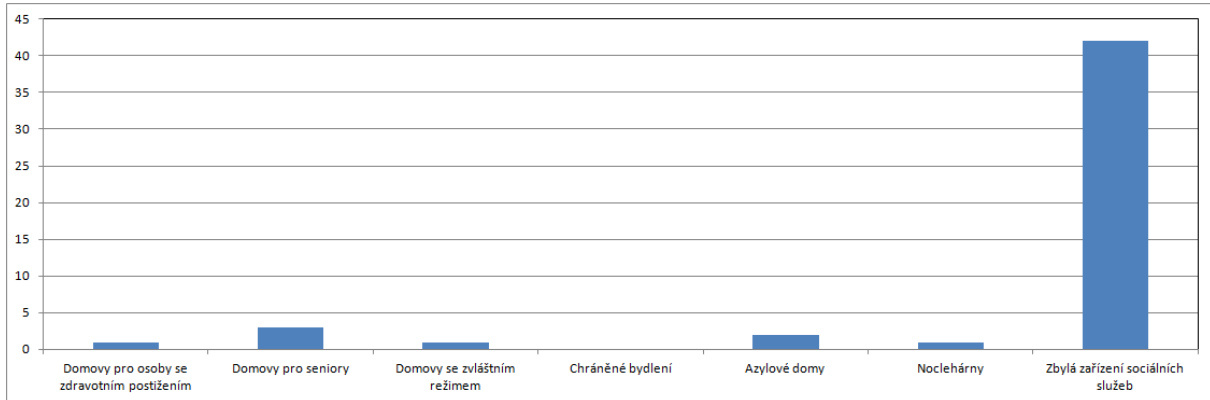
Za zpracování návrhové části v oblasti sociálních služeb zodpovídá Ing. Veronika Fialová – asistentka. Návrhová část byla vytvořena v období červenec – prosinec 2014. Kromě hlavního zpracovatele, kterým byla asistentka projektu, byla do tvorby dokumentu především zapojena odbornice Mgr. Jana Hrdinová z odboru sociálních věcí Magistrátu města Mostu, dále všech 15 zástupců obcí v ORP Most, odborný tým projektu zastupující Svaz měst a obcí ČR a zbytek realizačního týmu za ORP Most. Data byla zjišťována přímo od poskytovatelů sociálních služeb v ORP Most a od odboru sociálních věcí. Informace o této oblasti byly minimální a mnohdy špatné, tudíž při tvorbě dokumentu docházelo ke kompletnímu sběru dat.

Podněty pro prvotní návrh vznesli starostové obcí na 1. oficiálním setkání představitelů obcí. Návrh byl poté zkonultován s místními odborníky z odboru sociálních věcí a došlo k jeho úpravě. Po projednání úprav na diskuzní (fokusní) skupině, které se zúčastnili jak starostové obcí, tak odborníci z oblasti sociálních služeb, došlo k finálnímu stanovení problémových okruhů. Následný postup stanovení cílů a indikátorů byl konzultován se starosty obcí a zpracován asistentkou projektu. Odborná kontrola dokumentu a případné připomínky jsou zajištěny od odborného týmu projektu ze Svazu měst a obcí ČR a externích posuzovatelů.

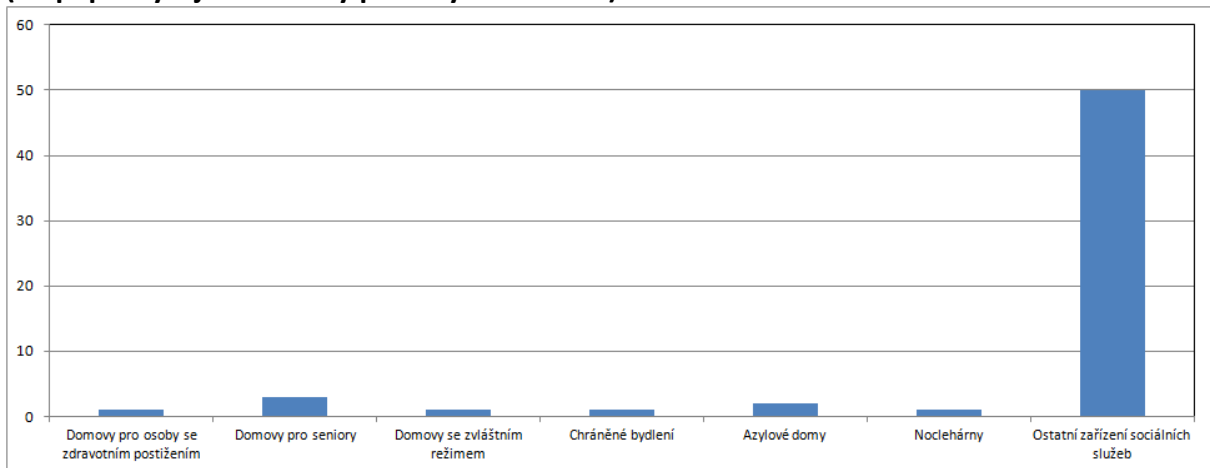
4.5. Přílohy

Graf č. 7	Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP
Graf č. 8	Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
Graf č. 9	Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP
Graf č. 10	Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)
Graf č. 11	Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
Graf č. 12	Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele
Graf č. 13	Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP
Graf č. 14	Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Graf č. 15	Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012
Graf č. 16	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP
Graf č. 17	Dobrovolnická činnost v ORP
Graf č. 18	Typy dobrovolnických projektů v ORP

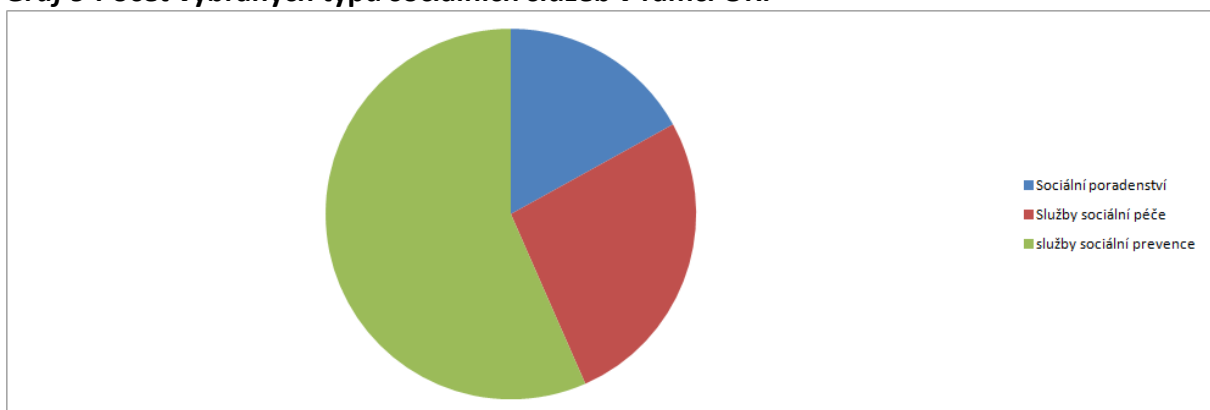
Graf 7 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

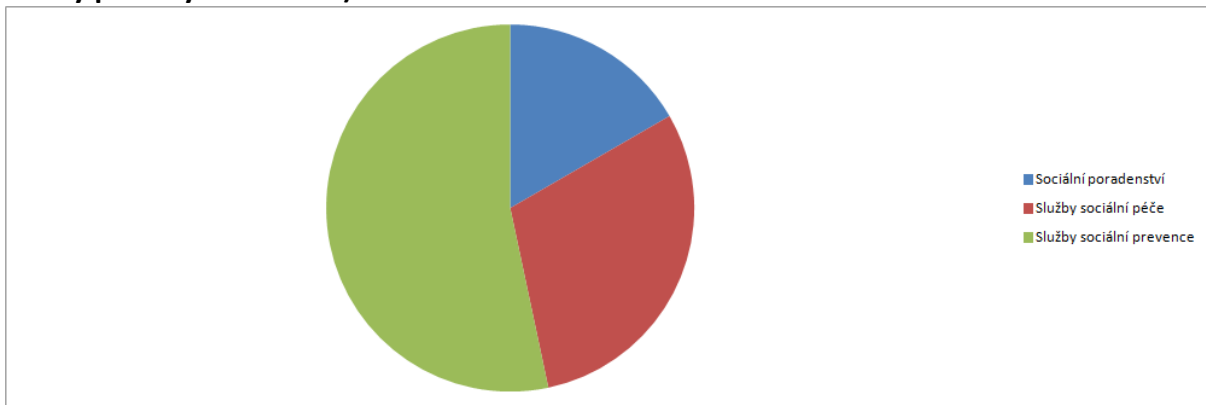
Graf 8 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

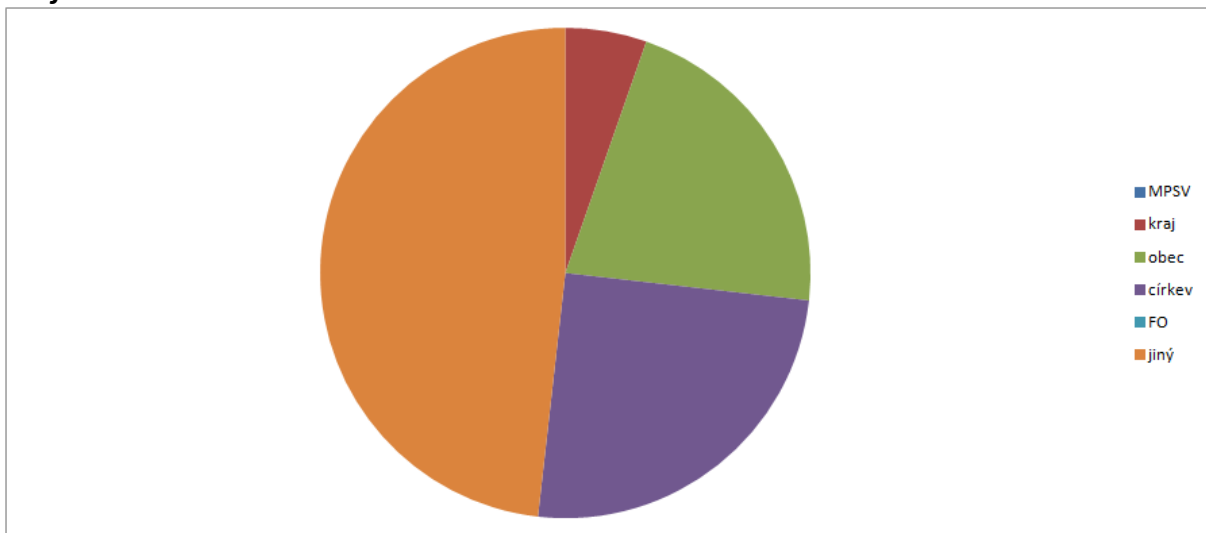
Graf 9 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

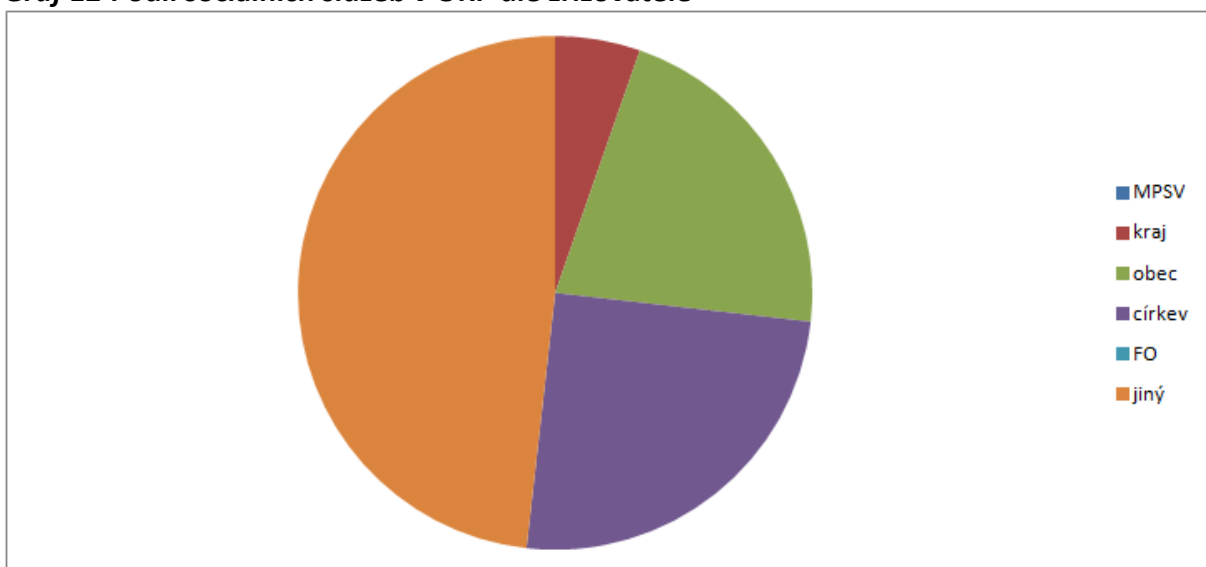
Graf 10 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

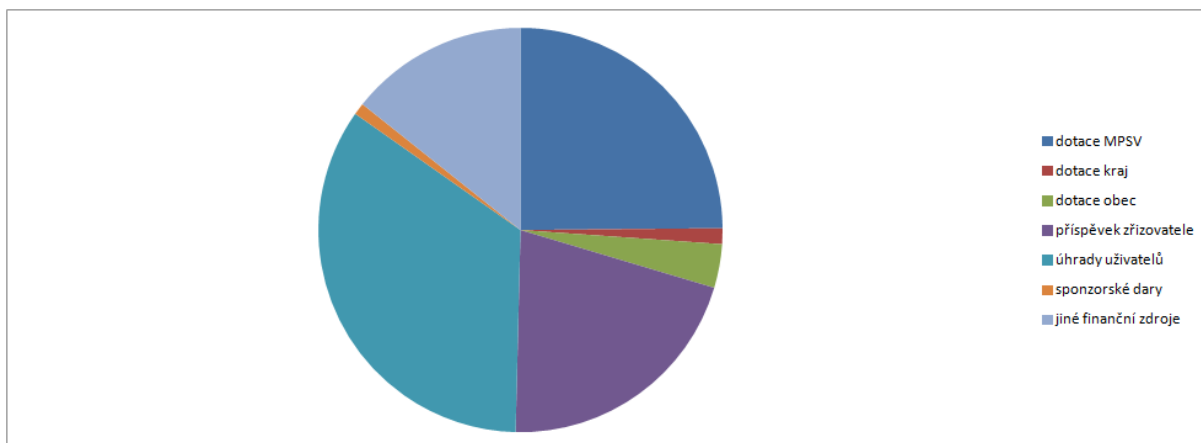
Graf 11 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

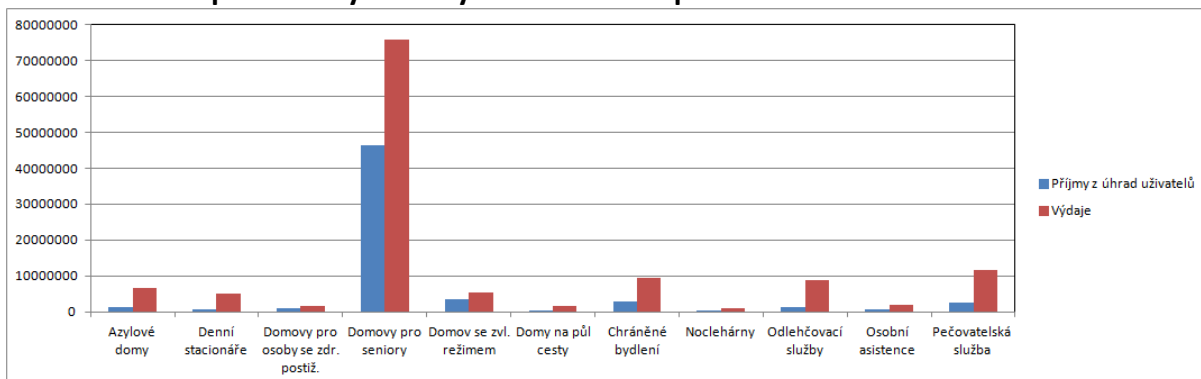
Graf 12 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

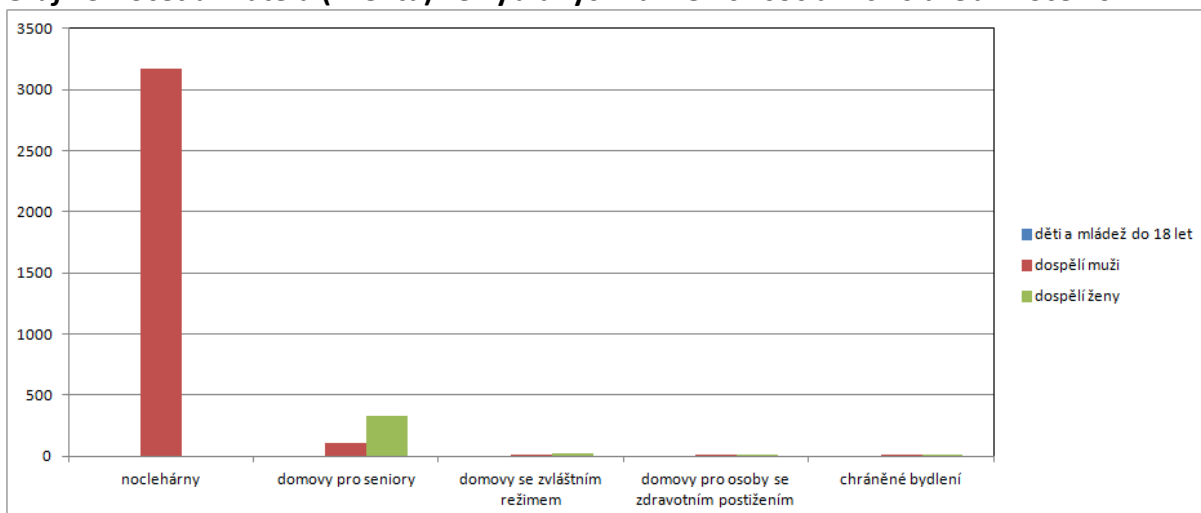
Graf 13 Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

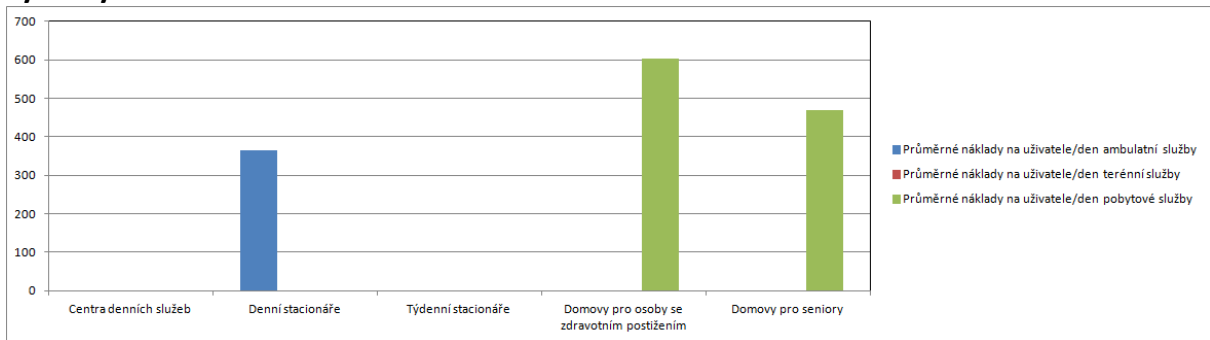
Graf 14 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

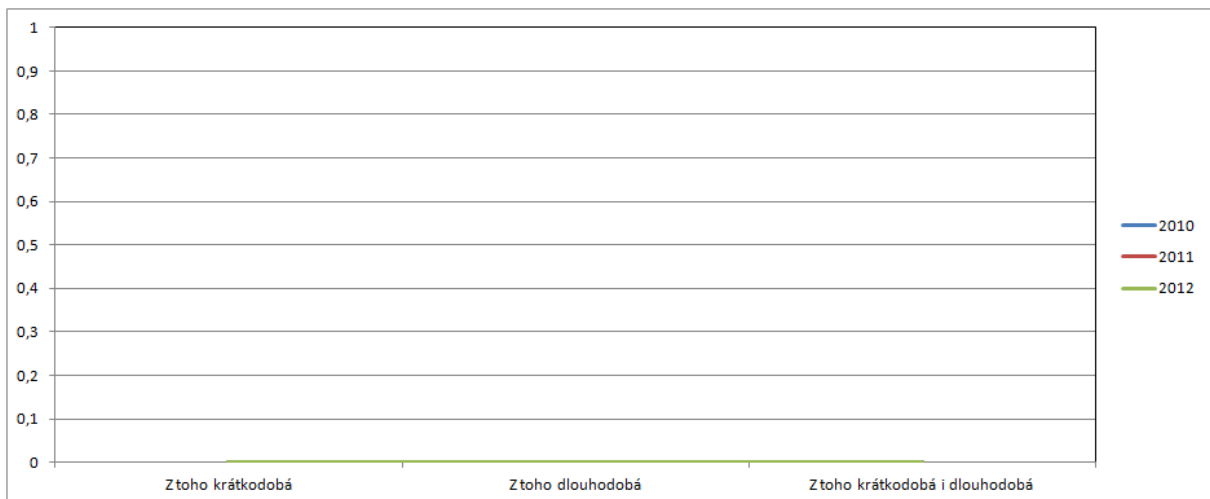
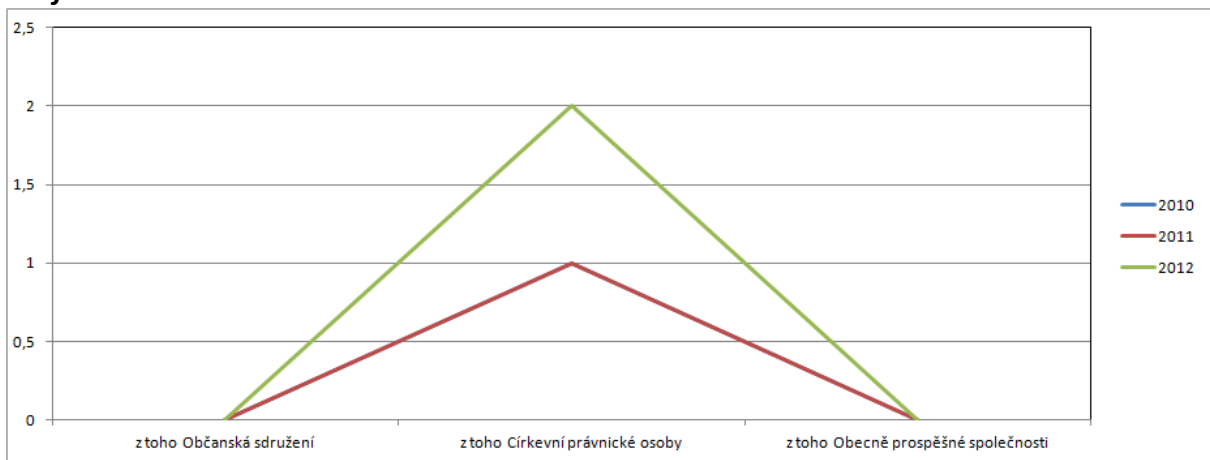
Graf 15 Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

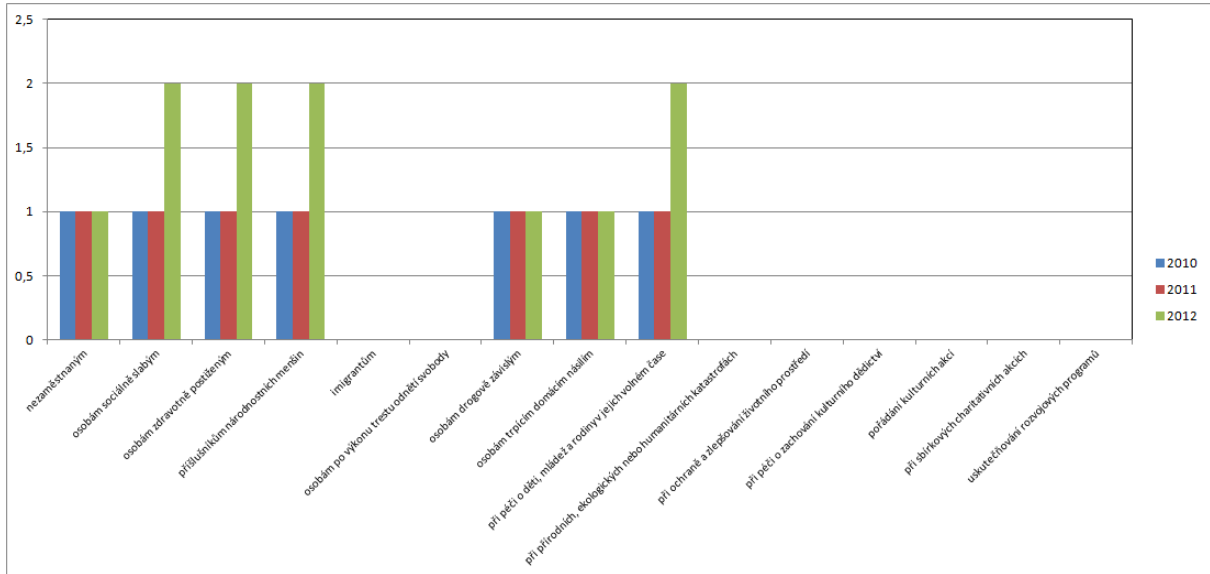
Graf 16 Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

Graf 17 Dobrovolnická činnost v ORP

Graf 18 Typy dobrovolnických projektů v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.).

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- [Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)
- [Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)
- [NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)
- [Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)

- [Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)
- [Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)

Identifikace problémů

Mezi největší problémy OH v ORP Most patří:

Pouze jedna svozová společnost působící v obcích ORP Most, kromě města Mostu. Obce mají omezené možnosti výběru svozové společnosti a negativně hodnotí konkurenceschopnost na tom trhu. Svazová společnost může stanovit jakékoli cenové nabídky a obce nemají mnoho možností, jak tento stav změnit, jelikož tato svazová společnost působí i v okolních ORP. Jiné svazové společnosti dojíždějící z jiných okresů by se finančně nemusely vyplatit.

Výskyt černých skládek obtěžuje celé ORP Most a je poměrně obtížné tvorbě černých skládek zabránit. Černé skládky se odstraňují na vlastní náklady majitele pozemku, tedy nejčastěji obce. Náklady vynaložené na odstranění černých skládek zasahují do rozpočtu obcí a navíc se stále opakují, jelikož černé skládky se časem opět objevují na stejných místech.

Rezervy v třídění odpadů u občanů (celé ORP). Všechny obce v ORP Most vyslovily stížnost na způsob třídění odpadu občany. V barevných kontejnerech se objevuje odpad, který sem nepatří, anebo občané netřídí vůbec a vše odkládají do popelnic na SKO. V tomto případě je nutná osvěta v oblasti ekologie a odpadového hospodářství, která by občanům odůvodnila, proč je nutné a dobré třídít a jak se správně třídí.

Jeden sběrný dvůr nacházející se v Mostě, zdarma slouží pouze občanům s trvalým bydlištěm ve městě Most. Ostatní obce tento problém řeší svými improvizovanými sběrnými místy, kam občané mohou odevzdat odpad, který nepatří do běžných popelnic – např. pneumatiky, stavební odpad, nebezpečný odpad apod. V obci Obrnice je v realizaci sběrný dvůr, který by mohl sloužit i ostatním obcím. Příslibem vybudování tohoto nového sběrného dvora je mimo jiné také snížení výskytu černých skládek.

V ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna. Vzhledem k novelizaci zákona o odpadech a povinnostech pro obce třídít bioodpad bude na zvážení, zda se s bioodpadem bude nakládat jako doposud, tzn. svoz na kompostárnu při skládce Celio (ORP Litvínov) nebo svoz do soukromých zařízení (např. ORP Bílina) bez možnosti bioodpad následně využít nebo vybudovat obecní kompostárnu, kam bude možné bioodpad z obcí svážet bez poplatku a následně ho bude moci využít např. jako kompost pro hnojení.

V ORP Most nejsou žádné svazky obcí nebo jednotlivé obce, které by mezi sebou spolupracovaly v oblasti odpadového hospodářství.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

ORP Most se dá rozdělit na dvě území – město Most a ostatní obce (14). Ve městě Most svoz odpadu a ostatní údržbu zajišťují Technické služby města Mostu a.s. Svoz je pravidelný každý den včetně víkendů, čistota okolo popelnic je dostatečná, stejně jako množství kontejnerů a jejich rozmístění. Síť kontejnerů na tříděný odpad je též hustá. Systém pro separaci a svoz odpadu byl navýšen díky podpoře z OPŽP. Ve městě Most i zbytku ORP se třídí tři základní složky odpadu - papír, plast, sklo a dále také textil, bioodpad, nápojové kartony a v celém regionu funguje také zpětný odběr elektrozařízení. Ve městě Most je zastoupeno mnoho výkupen (především kovů), sběrných míst včetně odstranění autovraků. Nachází se zde jeden sběrný dvůr. V pravidelných intervalech jsou různě po městě rozmístěny kontejnery na velkoobjemový odpad.

Ve městě Most je velice specifická situace týkající se poplatku za svoz odpadu. Mostečané neplatí žádné poplatky, mají tedy svoz odpadů "zadarmo". Ve skutečnosti město doplácí 100% poplatku za občany. V Mostě žije téměř 70 tisíc obyvatel a dříve zde byl poplatek 500 Kč/osoba/rok. Tento systém zde funguje téměř osm let a přináší do rozpočtu města výrazné ztráty.

V ostatních obcích ORP Most zajišťuje svoz společnost Marius Pedersen a.s. Svoz je kvalitní, ale z místního šetření vyplynulo, že někteří starostové vytýkají této svozové společnosti vysoké ceny za svoz odpadu. Hustota sběrné sítě kontejnerů na SKO a TKO je vysoká, ale v oblasti jsou místa, která je potřeba o kontejnery doplnit. Výkupen a sběrných míst se v obcích (kromě města Mostu) mnoho nenachází. Na území obcí se nenachází žádný sběrný dvůr (výstavba jednoho se předpokládá v obci Obrnice), obce tento problém řeší improvizovanými místy k odložení odpadu. Přesto se zde vyskytuje velké množství černých skládek. Z území proto vycházejí podněty pro osvětu obyvatel v oblasti rizika černých skládek a především pro zlepšení třídění odpadu. V obcích ORP je cena poplatku za KO na občana průměrně cca 500 Kč/osoba/rok. Každá obec ovšem doplácí jinou částku ze svého rozpočtu. Částky se pohybují od 0 Kč (žádného poplatku) až po 700 Kč/osoba.

Na území ORP Most se nenachází žádná otevřená skládka (pouze v rekultivaci), žádná veřejná kompostárna ani spalovna. Odpad (KO, bioodpad) z ORP se sváží na nejbližší skládku Celio a.s. (ORP Litvínov) nebo do Vysoké Pece (ORP Chomutov). V plánu je projekt na výstavbu spalovny, který má již schválené stavební povolení, ale kvůli nedostatku financí a podpory státu, se zatím nerealizuje.

Dá se očekávat, že sběrná síť kontejnerů na SKO i TKO v celém ORP se bude postupně doplňovat. Nutná je výstavba sběrného dvora pro obce. S tímto se očekává zmenšení výskytu černých skládek, tudíž i snížení výdajů na jejich likvidaci. Je možný vznik nové svozové společnosti obcemi nebo alespoň zavedení konkurence pro tento trh. V budoucnu se počítá s výstavbou spalovny, která by měla nahradit skládky a opět ušetřit výdaje obcím.

Zmapovaná síť dostupných výkupen a sběrných míst v ORP Most je dostatečná, především přímo na území města Mostu. Ovšem i mimo samotné město se nachází několik zařízení, kam občané ORP mohou odevzdat odpad. Všechny výkupny patří podnikatelským subjektům. Nejčastěji vykupovaným odpadem jsou kovy. Některá sběrná místa např. VS METALL, spol. s.r.o. slouží pouze pro samotný podnik, tzn. nejsou otevřená pro veřejnost. Odpady do těchto provozoven přicházejí z celého ORP Most. Informace o roční max. kapacitě zařízení nejsou dostupné pro všechny uvedené provozovny, jelikož nejsou uvedeny v krajském povolení a provozní řády nejsou k dispozici.

Na celém území ORP Most se nachází pouze jeden sběrný dvůr a to přímo v Mostě. Ten je zdarma dostupný pouze pro občany s trvalým bydlištěm v Mostě. Ostatní obce v ORP tento stav řeší improvizovanými sběrnými místy - např. pneumatik, velkoobjemového odpadu nebo stavební suti, které sbírají v určité dny v roce anebo během celého roku. Situaci by měl zlepšit chystaný projekt vybudování sběrného dvora v obci Obrnice, na který bylo schváleno financování z OPŽP. Ze stejného programu bylo podpořeno také financování výstavby sběrného dvora v Mostě, kde dotace pokryly cca 80% nákladů.

Tab. 75 Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční max. kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Technické služby města Mostu a.s	Zahradní 104/1	Most	567027	3000,00	1252,00	O

(Zdroj: Město Most - <http://www.mesto-most.cz/seznam-zarizeni-k-nakladani-s-odpady/d-3351/p1=1127>)

Tab. 76 Sběrná místa a výkupny na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	ALFECU s.r.o.	Čepirohy	Most	567027	nové zařízení	-	S	autovraky + kovy
2.	Becker Bohemia s.r.o.	Starý Most 1	Most	567027	49310,00	4196,50	S	papír, plast
3.	Blanka Pálová	Pionýrů 2713	Most	567027	35,00	30,50	S	kovy
4.	eko GRADO spol. s.r.o.	110	Most	567027	-	33,90	S	rozpouštědla
5.	GOODMETAL, s.r.o.	Havraň 56	Havraň	567141	-	122,40	S	kovy
6.	GOODMETAL, s.r.o.	Kopisty	Most	567027	5000,00	2491,90	S	kovy
7.	Hlízová Zuzana	Bečov 197	Bečov	567043	1000,00	433,30	S	kovy
8.	Hrachová Dáša	Mlýnská 3511, Most-	Most	567027	-	6,70	S	kovy

		Rudolice						
9.	KOVODE-MONT CZECH, a.s.	Třebušice - průmyslový areál	Most	567027	-	1106,80	S	kovy
10.	L.K.M. Recycling, s.r.o.	Kostelní 435	Most	567027	-	83328,70	S	kovy, papír
11.	ME-TALLPLAST - RECYKLING, spol. s.r.o.	Bylany	Most	567027	-	8498,80	S	kovy
12.	SUROVINY ŠVARC s.r.o.	Stavbařů 45	Most	567027	-	9805,00	S	kovy, papír, plast
13.	TOPAR PRAHA s.r.o.	Třebušice 202	Most	567027	-	634,60	S	kovy
14.	Truong Dinh Van	Havraň 56	Havraň	567141	-	520,40	S	kovy
15.	Aa Group s.r.o.	Sedlec 6	Koroz-luky	567221	1200,00	1005,70	S	plastové obaly a karton, převážně firemní
16.	VS METALL, spol. s.r.o.	šrotiště A7 - Komořany	Most	567027	pouze pro MUS	10510,80	S	kovy

(Zdroj: Město Most - <http://www.mesto-most.cz/seznam-zarizeni-k-nakladani-s-odpady/d-3351/p1=1127>)

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Na území ORP Most se nacházelo pouze jedno zařízení na třídění odpadu. V průběhu roku 2014 se z toho zařízení, kde se manuálně třídil odpad, stalo pouze překladiště odpadu a provozovna byla přestěhována. Tato provozovna neslouží pro odstranění odpadu.

Nejbližší zařízení, kam se sváží tříděný odpad, se nachází v Chomutově, Žatci, Teplicích a Postoloprtech (viz tab. 77). Na skládce Celio a.s. v ORP Litvínov jsou dostupná pouze překladiště pro separovaný odpad (papír a lepenka, sklo, plast, pneumatiky, atd.). Velká třídící linka na odpad z barevných kontejnerů, kterou vlastní společnost Becker Bohemia, je situovaná v obci Kralovice, sem odpad sváží např. ORP Podbořany. Všechny tyto zařízení patří podnikatelským subjektům.

Tříděný odpad z ORP Most se sváží na do zařízení Celio a.s. (ORP Litvínov), jehož třídící linka je v realizaci v rámci OPŽP v prioritní ose 4, do zařízení Modlany (ORP Teplice) nebo do jiných zařízení, která

odpad třídí a recyklují nebo dále druhotně využijí. Sklo se vozí do sklárny v Chudeřicích (ORP Bílina) (viz tab. 78).

Tab. 77 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Ekoselect a.s.	Na Moráni 1336	Chomutov	562971	-	-	S
2.	Marius Pedersen a.s.	Úprkova 1	Teplice	567442	-	-	S
3.	FEMME a.s.	Bezděkov 116	Žatec	566985	-	-	S
4.	Služby města Postoloprty, s.r.o.	Tyršova 626	Postoloprty	566624	-	-	O

(Zdroj: místní šetření)

Tab. 78 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	CELIO a.s.	V Růžodolu 2	Litvínov	567256	celé ORP	S	pouze pře-kладиště
2.	SPL Recycling a.s	Sklárna č. 33	Chudeřice - Bílina	570125	Most	S	na sklo
3.	Marius Pedersen a.s.	Modlany 34	Modlany	567710	Most	S	jako druhotná surovina k dalšímu využití

(Zdroj: místní šetření)

Na území ORP Most se nachází kompostárna soukromého subjektu v obci Odolice (patří pod obec Bělušice). Tato kompostárna je primárně určena pro svého vlastníka, který jí vybudoval pro likvidaci svého odpadu vznikajícího ze zemědělské výroby (viz tab. 79). Například město Most sem sváží odpady z údržby veřejné zeleně. Ostatní bioodpady (posekaná tráva ze soukromých zahrad) se sváží na

kompostárnu, která je při skládce Celio a.s. (ORP Litvínov). BRKO z ORP Most se sváží do soukromého zařízení EKODENDRA (ORP Bílina) (viz tab. 80).

Tab. 79 Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Kompostárna FYTON, spol. s.r.o.	Odolice 7	Bělušice	533190	-	-	S

(Zdroj: místní šetření)

Tab. 80 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Peder- sen a.s.	Modlany 34	Modlany	567710	-	-	S
2.	Biolmpro s.r.o.	Lipská 4705 Mál- kov	Chomutov	562971	-	-	S
3.	Kobra Údlice s.r.o.	Náměstí 12	Údlice	563382	-	-	S

(Zdroj: místní šetření)

Tab. 81 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	CELIO a.s.	V Rů- žodolu 2	Litvínov	567256	celé ORP	S	např. svoz zelených pytlů

2.	Ekodendra	Ledvická 58	Světec	567841	Most	S	zbytky ze stravoven a jidel
----	------------------	----------------	--------	--------	------	---	-----------------------------------

(Zdroj: místní šetření)

Na území ORP Most se neprovozuje žádná skládka odpadů. V roce 2007 byla uzavřena skládka v Mostě-Střimicích z důvodů naplnění kapacity. Nová skládka na území ORP Most se neplánuje, jelikož je rozpracován projekt na výstavbu spalovny odpadů.

Nejbližší skládkou odpadů je Celio a.s., která se nachází těsně za hranicí ORP Most v ORP Litvínov - Litvínov-Záluží (viz tab. 82). Do této skládky proudí odpady z celého ORP Most. Zařízení slouží i obcím z ORP Litvínov a dalším. Odpady sem mohou uložit i fyzické osoby, skládka je tedy otevřená veřejnosti. Jedná se o skládku těchto odpadů: S-OO, S-NO, S-IO. Zařízení má dostatečnou kapacitu k ukládání odpadu na minimálně 10 let. Celio a.s. patří soukromému subjektu.

Dalšími skládkami v blízkosti území ORP Most jsou zařízení vlastněné společností Marius Pedersen a.s. ve Vysoké Peci (ORP Chomutov) a Modlanech (ORP Teplice). Zde se shromažďuje odpad typu S-OO, S-OO1 a S-OO2. Tyto provozovny slouží především ORP Chomutov a Teplice, ale také ORP Most a další blízkým obcím, ve kterých svoz odpadu zajišťuje společnost Marius Pedersen a.s.

Další zařízení pro nakládání s odpady se týkají hlavně odstranění autovraků (viz tab. 83).

Tab. 82 Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	CELIO a.s.	V Růžodolu 2	Litvínov	567256	OO, NO, IO	otevřená	S
2.	Marius Pedersen a.s.	Vysoká Pec	Vysoká Pec	563501	OO	otevřená	S
3.	Marius Pedersen a.s.	Modlany 34	Modlany	567710	OO	otevřená	S

(Zdroj: místní šetření)

Tab. 83 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/ vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		

1.	Ecoruin – Jiří Racek	Obchodní	Most-Velebudice	467027	autovraky	S
2.	ALFECU s.r.o.	Čepirohy	Most	467027	autovraky	S

(Zdroj: místní šetření)

V následující tabulce je znázorněno, jaké druhy odpadu se v jednotlivých obcích třídí a zda obce vlastní technické prostředky pro sběr a svoz odpadu.

Tab. 84 Druhy odpadu, které se třídí v obcích

Obec	Plast	Papír	Sklo směsné	Bio-odpad	Textil	Elektro-odpad	Svozová technika
Bečov	X	X	X		X	X	Traktor, nákladní auto Avia
Bělušice	X	X	X	X		X	NE
Braňany	X	X	X	X	X	X	Nákladní auto Avia + kontejnery 2ks
Havraň	X	X	X	X			Menší auto na úklid okolo popelnic
Korozluky	X	X	X		X	X	NE
Lišnice	X	X	X		X		NE
Lužice	X	X	X				Multikára, malý traktor
Malé Březno	X	X	X	X	X		NE
Most	X	X	X	X	X	X	Technické služby města Mostu a.s. = auta, kontejnery, popelnice, vozidla pro TKO, SKO, VO, BIO, NO a nádoby
Obrnice	X	X	X	X	X	X	Traktor na svoz VO nebo zeleň
Patokryje	X	X	X		X	X	NE
Polerady	X	X	X				NE
Skršín	X	X	X				NE
Volevčice	X	X	X				NE
Želenice	X	X	X			X	NE

(Zdroj: místní šetření)

ORP Most je specifické v tom, že se zde nachází město Most, které patří do kategorie 50 000 a více obyvatel, a 14 menších obcí, které dohromady mají necelých devět tisíc obyvatel. Je tedy logické, že město Most bude v oblasti odpadového hospodářství nejvíce a nejlépe vybaveno. Ve městě se třídí všechny složky odpadu. Na složky odpadu jako papír, plast, sklo, bioodpad, textil a elektroodpad jsou k dispozici nádoby (pytle), pro ostatní druhy odpadu slouží sběrný dvůr.

Konkrétně se ve městě nachází kontejnery na papír, sklo, plast, elektroodpad, textil a bioodpad (pytle). Další obcí, která třídí všechny výše uvedené druhy odpadu je obec Obrnice (cca 2300 obyv.) a obec Braňany (cca 1300 obyv.). Obce Bečov, Bělušice, Korozluky a Patokryje třídí také všechny druhy odpady kromě jednoho. Tím bývá buď bioodpad, anebo textil. Obcemi, které třídí pouze tři základní druhy odpadu (papír, plast a sklo) jsou Havraň, Lužice, Polerady, Skršín a Volevčice. Většinou se jedná o obce s počtem obyvatel cca 250.

Svozovou techniku vlastní město Most, které má své Technické služby města Mostu a.s. a ty disponují veškerou potřebnou technikou na provádění sběru a svozu odpadu (nákladní auta, vozidla pro svoz TKO, VO, BIO, kontejnery, popelnice aj.). Drobnou svozovou techniku vlastní obec Bečov (traktor, nákladní auto Avia), Lužice (malý traktor), Obrnice (traktor na svoz VO nebo zeleně), Braňany (nákladní auto Avia a 2 ks velkokapacitních kontejnerů) a Havraň (menší nákladní auto). Tato svozová technika slouží především pro potřeby obce k menšímu svozu odpadu nebo úklidu kolem kontejnerů. Nejedná se o plnohodnotnou svozovou techniku, ale spíše improvizaci.

V tabulce č. 85 je shrnut systém sběru a svozu všech druhů odpadu, které se v jednotlivých obcích třídí. Je znázorněno, kam se jednotlivé druhy odpadu sváží a které další ORP a další subjekty jsou do tohoto systému zahrnuty.

Tab. 85 Systém sběru a svoz vybraných druhů odpadu v obcích ORP Most

Obec	NO	SKO	TKO	VO	Bioodpad	KOVY
Bečov	2x ročně prováděn mobilní svoz vlastní Avii, svoz na Celio a.s. nebo do ORP Louny	popelnice	kontejnery cca 24 ks	velkokapacitní kontejnery na stálých stanovištích celoročně v obci, pronájem a odvoz od MP a.s.	-	NE
Bělušice	1x ročně mobilní svoz MP a.s.*	popelnice	kontejnery	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	sběrné místo, poté do Fyton spol. s.r.o. (Bělušice)	NE
Braňany	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice + kontejnery	kontejnery cca 33 ks	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.; dle potřeby sváží obec vlastní Avii dva vlastní velkokap. kontejnery do ORP Bílina ve spolupráci s místními technickými službami	celoročně přistavění vlastních velkokapacitních kontejnerů, poté svoz do Ekodendra s.r.o. (ORP Bílina)	sběrné místo nebo individuálně
Havraň	cca 1x ročně svoz ze sběrného místa, provádí MP a.s.	kontejnery	kontejnery cca 36 ks	1x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s. + celoročně v pronájmu jeden kontejner a svoz dle potřeby	sběrné místo, poté svoz do Integraz spol. s.r.o. Havraň na kompost	sběrné místo
Korozluky	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	Kontejnery 8 ks	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	-	NE

Lišnice	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	kontejnery	velkokapacitní kontejner celoročně v obci - pronájem a svoz MP a.s.	-	NE
Lužice	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	kontejnery 30ks	Obecní dočasné shromaždiště nekomunálního odpadu, v pronájmu velkokapacitní kontejner od MP a.s., který provádí svoz 10x do roka	třídí se jen v části obce Svinčice, sváží MP a.s. 4-5x ročně	NE
Malé Březno	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	kontejnery 11 ks	velkokapacitní kontejnery 4 ks od soukromého subjektu, který odpad sváží do Celia a.s.	velkokap. kontejner a svoz do Kobra Údlice s.r.o. (ORP Chomutov)	NE
Most	celoročně sběrný dvůr ul. Zahradní	kontejnery + popelnice	kontejnery	celoročně sběrný dvůr ul. Zahradní + přistavení velkokapacitních kontejnerů několikrát do roka na různých místech města (zejména sídliště); 15ks kontejnerů, 61 stanovišť	bioodpad z domácností (pytle) svoz na Fyton spol. s.r.o., ostatní zeleň svoz do Celio a.s. (ORP Litvínov)/Ekodendra s.r.o.	sběrné místo/výkupna v obci/sběrný dvůr
Obrnice	2x ročně zajišťuje Celio a.s.	popelnice + kontejnery	popelnice, kontejnery + zvon na sklo	Shromažďovací místo pro ukládání odpadu (budoucí sběrný dvůr), sváží MP a.s.	bioodpad z domácností (pytle) svoz do Ekodendra s.r.o.	NE
Patokryje	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	popelnice	2x ročně přistavení velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	-	NE

Polerady	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	Kontejnery 7 ks	velkokapacitní kontejner celoročně v obci - pronájem a svoz MP a.s.	-	NE
Skršín	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	kontejnery 10 ks	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	-	NE
Volevčice	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	Kontejnery 3 ks	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	-	NE
Želenice	2x ročně mobilní svoz MP a.s.	popelnice	kontejnery	2x ročně přistavění velkokap. kontejnerů a svoz MP a.s.	-	NE

*MP a.s. = Marius Pedersen a.s., poskytovatel sběru, svozu a odstranění odpadu

(Zdroj: místní šetření)

V ORP Most působí pouze jedna svozová společnost pro obce a jedna ve městě Most. Proto systém sběru a svozu odpadu mají obce velmi podobný. Téměř u většiny obcí je sběr nebezpečného odpadu prováděn mobilně dvakrát do roka společností, která zajišťuje také sběr a svoz SKO, TKO a VO v těchto obcích. Výjimkou je obec Bečov, která si svoz a sběr NO zajišťuje sama, obec Obrnice, které tuto službu zajišťuje jiný poskytovatel a město Most, které má k dispozici celoročně sběrný dvůr, na který se odkládají i další druhy odpadu. Sběr a svoz SKO a TKO je prováděn ve všech obcích stejným poskytovatelem. Od něho mají obce v pronájmu popelnice (ve větších obcích kontejnery) na SKO a kontejnery na TKO. Počet kontejnerů na TKO se liší dle velikosti obce a počtu obyvatel. Pravidelnost svozu odpadu závisí na individuální potřebě každé obce, ale většinou to bývá 1-2x za týden. Sběr a svoz SKO a TKO ve městě Most zajišťují Technické služby města Mostu a.s. Ve městě se nacházejí kontejnery obyčejné a podzemní i popelnice na SKO a TKO a jejich počet je přes tři tisíce. Svoz komunálního odpadu je zajištěn každý druhý den v týdnu.

Velkoobjemový odpad sváží stejný subjekt jako ostatní druhy odpadu u většiny obcí. Liší se pouze způsob sběru tohoto odpadu. Zhruba v polovině obcí se dvakrát do roka přistavují velkokapacitní kontejnery, které se po krátkém časovém úseku svážejí. Druhá polovina obcí má v pronájmu od tohoto poskytovatele velkokapacitní kontejnery, které jsou občanům k dispozici celoročně na určených stanovištích a sváženy jsou dle potřeby. Některé obce kombinují oba uvedené způsoby sběru a svozu tohoto odpadu. Obec Braňany k mobilnímu sběru a svozu zajištěného soukromým subjektem ještě vlastní své dva velkokapacitní kontejnery, které sváží dle potřeby ve spolupráci s technickými službami v Bílině. Město Most má pro tento druh odpadu určen sběrný dvůr, který je občanům k dispozici celoročně a poté přistavuje velkokapacitní kontejnery několikrát do roka na předem určená místa dle harmonogramu. Město vlastní 15 kusů kontejnerů, které střídá na 61 stanovištích.

Bioodpad se třídí v sedmi obcích v ORP Most, ale pouze v obci Obrnice mají speciální nádoby, kam se odkládá. Občané dávají bioodpad do pytlů, které se následně svážejí do zařízení v Bílině. Do tohoto zařízení svážejí odpad i obec Braňany, která má pro bioodpad určené obecní velkokapacitní kontejnery. Tímto způsobem je zajištěn sběr i v ostatních obcích, které se snaží bioodpad třídit. V obci Bělušice mají sběrné místo, ze kterého bioodpad svážejí do místní soukromé kompostárny. Obdobně se nakládá s bioodpadem i v obci Havraň, která ho také odevzdává místnímu soukromníkovi na kompost. Z obce Malé Březno se bioodpad svážejí z velkokapacitního kontejneru do soukromé kompostárny v ORP Chomutov. Město Most má pro bioodpad z domácností speciální pytle, které svážejí do soukromého zařízení v obci Bělušice a ostatní městský bioodpad vozí na kompostárnu při skládce Celio a.s. v ORP Litvínov nebo do soukromé provozovny v Bílině. Bioodpad se svážejí od dubna do listopadu z počátku období dvakrát týdně, později jednou za týden.

Systém sběru kovu není v obcích téměř žádný. Občané mohou odpad odevzdávat na určených sběrných místech nebo dvorech, pokud se v obci nacházejí, ale většinou se tak neděje. Jelikož v ORP Most je v provozu několik výkupen kovu, nedostává se tento odpad do komunálního odpadu téměř vůbec.

V žádné obci v ORP Most není zajištěno či obecně podpořeno domácí kompostování ani sběr a svoz s biologicky rozložitelným komunálním odpadem.

Černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Celé území ORP Most je zatíženo černými skládkami. Jednou z možností jak mapovat výskyt černých skládek je registrovat je do aplikace na webových stránkách www.zmapujto.cz. Zde je registrovaných

11 míst černých skládek v ORP Most, ale ve skutečnosti jich je mnohem více. Registrované černé skládky jsou hlavně v oblasti koryta řeky Bíliny od obce Želenice po obci Obrnice. Jedná se především o odpady z plastů, stavební sutí, pneumatik, ale také bioodpadu z přilehlé zahrádkářské kolonie. Nicméně téměř všichni starostové v celém území ORP si stěžují na výskyt černých skládek. Za největší černou skládku se dá považovat ta, která se nachází mezi obcemi Havraň a Malé Březno. Základním problémem je, že se obce nemohou dohodnout, na které území patří a která obec ji tedy musí na vlastní náklady odstranit, protože obce se černých skládek zbavují především z obecních peněz a vlastními silami. Černé skládky jsou jedním z důvodů, proč si starostové žádají zvýšit bezpečnost v obcích. Jiné možnosti předcházení vzniku černých skládek jsou velmi obtížné a finančně nákladné, např. monitorování postižených oblastí kamerovým systémem. V obci Bělušice je výskyt černých skládek minimální. Pravděpodobnou příčinou je místní věznice a ostraža, která pravidelně obchází vytyčenou trasu.

Ústecký kraj patří mezi oblasti s největším počtem starých ekologických zátěží. Na území kraje se nachází 566 takových lokalit. V ORP Most je evidováno 5 kontaminovaných míst (<http://kontaminace.cenia.cz>, aktualizace k listopadu 2010). Aktuální informace jsou k dispozici v databázi SEKM (Systém evidence kontaminovaných míst), kterou provozuje pro Ministerstvo životního prostředí agentura CENIA. V této databázi jsou evidována tři kontaminovaná místa v ORP Most a to: kontaminovaný areál společnosti HARTMANN-RICO a.s. (kontaminace je způsobena textilním průmyslem), bývalá plynárna nacházející se na území Starého Mostu, dnes zatopena jezerem Most a kontaminovaný dnový sediment v celé délce řeky Bíliny, který je znečištěn především chemickým průmyslem. Databáze kontaminovaných míst je neustále doplňována a aktualizována v rámci projektu Národní inventarizace kontaminovaných míst. Náklady na odstranění ekologické újmy hradí ten, kdo ekologickou újmu způsobil svou činností.

Trend v celkové produkci odpadů v letech 2008-2012 je kolísavého charakteru. Na začátku a konci pozorovaného období (2008 a 2012) je celková produkce odpadů téměř shodná, zatímco v roce 2009 je zaznamenán pokles a naopak v letech 2010 a 2011 vysoký nárůst. Protože největším městem v ORP Most je samotné město Most (cca 67 tis. obyv.), dá se označit za největšího producenta odpadu oproti 14ti menším obcím (dohromady necelých 9 tis. obyv.), které se v ORP nacházejí. Nárůst celkové produkce odpadů a především produkce ostatních odpadů je způsobena rekonstrukcí rodinných domů, demolicí starých objektů a opravou bytových domů - výměna oken a zateplování těchto domů. Ve městě Most, ale i v obcích ORP, se realizovala oprava pozemních komunikací, chodníků a kanalizací. Město Most v těchto letech prošlo úpravou celého města. Mnoho odpadu vzniklo při budování obchodního domu Central Most, při kterém vznikla jako odpad zemina.

Produkce NO byla největší v letech 2009 a 2012 a naopak nejmenší 2010 - 2011. V ORP Most se jedná např. o odpad z mostecké nemocnice a z jiných zdravotnických zařízení včetně zubařských ordinací. Další produkce nebezpečného odpadu pochází z výroby chemického a stavebního průmyslu, z čistírny odpadních vod a z činnosti těžebních společností. V ORP Most se těží hnědé uhlí a bentonit. Za nebezpečný odpad se pokládají i autovraky. Z dle dostupných údajů lze říci, že v porovnání s datovou základnou roku 2000 jsou získané hodnoty v souladu s cílem POH ČR: Snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování.

Tab. 86 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	221 784,75	167 784,62	134 465,04	200 728,25	214 451,58	163 830,24
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	10 365,80	4 510,91	9 507,11	3 480,70	3 268,38	11 323,11
Celková produkce (OO a NO)	233 781,23	172 295,53	143 972,15	204 208,95	217 719,96	175 153,35

(Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA); <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V tabulce 87 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 20 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 4 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 80 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce subjektů v oboru zdravotnictví, v chemickém průmyslu a jiné.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Ústecký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukované v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 143,71 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 1858,3 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukované obcemi.

Tab. 87 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Most	76 314	457,11	5,99	34 444,76	451,36	34 901,87	457,35

Ústecký kraj	826 764	9 729,62	11,77	474 709,62	574,18	484 439,25	585,95
--------------	---------	----------	-------	------------	--------	------------	--------

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Mezi pět skupin odpadů, které mají největší množství zastoupení, patří: Stavební a demoliční odpady (č. 17), Komunální odpady (č.20), Odpady z tepelných procesů (č.10), Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z ČOV (č.19) a Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (č.15). Příčinou je vysoké zastoupení stavebních firem v ORP, největší z nich např. HERKUL a.s., která působí i v jiných krajích. Důvodem vysokého zastoupení těchto odpadů jsou i opravy a rekonstrukce prováděny především ve městě Most a budování rodinných domů v celém ORP.

Komunální odpady jsou tradičně hojně zastoupeny především proto, že v ORP Most žije přes 75 tisíc obyvatel a nachází se zde několik stovek společností, škol a jiných zařízení, ve kterých se produkuje komunální odpad.

Druhé největší množství zastoupení mají odpady z tepelných procesů, což jsou odpady při výrobě a úpravách kovů, keramiky, cementu, vápna, sádry, cihel nebo odpady z krematoria. Odpady z dalších kategorií, které nedosahují ani deseti tun za rok 2012, pocházejí z čistírny odpadních vod (ČOV Chánov) a poté z nemocnice a z jiných zdravotnických zařízení, kde se jedná především o čisticí tkaniny, filtrační materiály nebo ochranné oděvy.

Tab. 88 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	6,08	8,84	9,73	7,56	49,22
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	15 728,66	9 130,87	328,87	188,13	839,21
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	12,23	17,87	3,34	10,04	65,19
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	191,98	562,77	454,01	194,88	198,46

05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	2,56	136,69	4,63	0,25	0,05
06	Odpady z anorganických chemických procesů	130,76	63,03	50,71	26,39	19,92
07	Odpady z organických chemických procesů	754,24	1 284,10	1 640,89	1 210,04	1 024,98
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	99,45	20,71	41,39	33,11	28,94
09	Odpady z fotografického průmyslu	587,62	12,88	6,86	6,38	7,25
10	Odpady z tepelných procesů	17 711,21	16 174,18	22 898,52	23 511,34	20 769,92
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,40	0,47	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	1 355,12	875,93	774,15	1 696,09	1 422,75
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	999,19	838,79	859,28	680,66	874,87
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnačích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	11,52	6,03	3,95	4,90	3,23
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	6 243,15	5 162,89	5 165,77	6 255,55	5 922,55
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 451,14	990,88	1 032,84	1 178,21	611,91

17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	80 345,77	72 087,81	107 057,82	149 118,90	107 999,22
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	258,56	259,23	280,12	283,34	298,88
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	13 024,03	3 869,92	32 932,89	3 431,66	7 982,78
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	33 382,29	32 464,21	30 662,70	29 882,72	27 043,08
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	4,13	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		172 295,53	143 972,15	204 208,96	217 720,14	175 162,41

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběr-

ných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Produkce SKO v ORP Most klesá a to především díky třídění odpadů. Produkce KO klesá také, i přesto, že tříděný odpad se nevhazuje pouze do kontejnerů k tomu určených, ale lidé mají možnost například papír soukromě odnášet do sběrů a tudíž se tento odpad nepromítne do získaných hodnot produkce KO. Z hlediska zástavby je to také dané tím, že hustota sítě rozmístění barevných kontejnerů je dobrá, a proto se lidé naučili a učí třídít odpady. Předpokládá se klesající trend v celkové produkci odpadu, což je v souladu s cíli POH.

Výrazný pokles KO v letech 2011 – 2012 je dán poklesem produkce odpadu 20 02 01 (BRO). Tento pokles v roce 2012 je zapříčiněn celkovým poklesem produkce všech odpadů oproti roku 2011 (kromě odpadů nebezpečných) a také snížením množství dováženého KO z jiných krajů, k jehož odstraňování docházelo na skládkách v Ústeckém kraji.

Tab. 89 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	172 295,53	143 972,15	204 208,95	217 719,96	175 153,35
Celková produkce KO	39 447,96	37 362,34	35 515,95	35 798,67	32 754,99
Celková produkce SKO	20 739,06	20 736,16	19 432,58	18 949,06	20 001,71

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V tabulce 90 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 66,4 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 78 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 33,6 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 84,66 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 5,77 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Největší množství zastoupení má Komunální odpad (včetně BRKO), což je zcela logické vzhledem k počtu obyvatel žijících v ORP (cca 75 tis.). To koresponduje i dalšími kategoriemi: papírové a lepenkové obaly, plastové obaly a biologicky rozložitelný odpad, které se třídí v celém ORP a pro které slouží i sběrný papír či zařízení ke sběru BRO (vývoz zbytků potravin např. ze škol). Vzhledem k počtu obyvatel je produkce těchto odpadů naprosto běžná. Bioodpad pochází především ze zástavby rodinných domů na okraji města Mostu, ve zbytku ORP, kde charakter zástavby rodinných domů naprosto převažuje, a také z údržby zeleně, která je hojně zastoupena. Objemný odpad pochází především z rekonstrukcí bytů a domů a z jejich staveb.

Tab. 90 Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Most	76 314	21 745,24	284,94	15 604,40	204,48	195,50
Ústecký kraj	826 764	308 947,74	373,68	183 100,71	221,47	206,01

(Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.)

V ORP Most se třídí hlavně tři základní složky separovaného odpadu z komunálního odpadu. Nejvíce se třídí papír - přes 4 tisíce tun (rok 2012). Druhá složka separovaného odpadu, která se nejvíce třídí, je plast a plastové obaly, jehož množství v roce 2012 dosáhlo téměř k tisíci tun. Sklo není tak hojně

zastoupeno, ale je to především proto, že papírové a plastové obaly naprosto převažují nad skleněnými lahvemi. V roce 2012 se vytrídilo 400 tun skla. V obci Havraň se nachází samostatné popelnice na nápojové kartony, které se zatím třídí po celém ORP Most, ale ne samostatně. Dávají se do popelnic na plast. Dalšími hojně zastoupenými kontejnery jsou na třídění textilu, jejichž sběrná síť se postupně rozšiřuje po celém ORP. Především v Mostě, ale i v některých obcích se nacházejí sběrná místa a výkupny, kam je možné odevzdat kovový odpad, takže tato složka se do komunálního odpadu dostává minimálně. Pro odstranění elektroodpadu fungují sběrná místa pro zpětný odběr elektrozařízení.

Podle zjištěných hodnot se dá usoudit, že produkce tříděného odpadu má tendenci se zvyšovat.

Tab. 91 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	4 733,49	3 631,64	3 342,81	4 315,68	4 239,83
Sklo	150107, 200102	328,54	223,03	204,80	230,12	399,49
Plast	150102, 200139	669,59	619,73	685,65	825,41	928,76
Nápojové kartony	150105	0,01	0,00	0,01	0,22	0,23
Celkem separovaný sběr		5 731,63	4 474,40	4 233,27	5 371,43	5 568,31

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V tabulce 92 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 45,5 %, produkce skla tvoří 82,6 %, produkce plastů tvoří 58,1 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty vzhledem k průměrným hodnotám nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56 kg/obyv., skla 10,96 kg/obyv., plastů 10,01 kg/obyv., nápojových kartonů 0,28kg/obyv. a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. 92 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Most	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	76 314	1 928,00	25,26	28,41
Plast	(150102, 200139)		539,33	7,07	8,90
Sklo	(150107, 200102)		329,90	4,32	8,13
Nápojové kartony	(150105)		0,00	0,00	0,08
Kovy	(200140, 150104)		407,55	5,34	23,31

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 93 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám nižší u plastu, nápojových kartonů a skla a vyšší u papíru a kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08 kg/obyv., skla 10,97 kg/obyv., plastů 9,72 kg/obyv., nápojových kartonů 0,32 kg/obyv. a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na srovnatelné či spíše horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 93 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Most	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	76 314	25,26	17,63
Plast	(150102, 200139)		7,22	7,66
Sklo	(150107, 200102)		4,31	7,85
Nápojové kartony	(150105)		0,01	0,13
Kovy	(200140, 150104)		41,47	29,95

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Ústeckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 1001 do 4000 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 50001 do 100000 obyvatel. Této velikostní skupině odpovídají v ORP město Most. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 182 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo) viz tab. 95. Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Ústeckém kraji je 160 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Děčín nebo ORP Chomutov) vykazuje ORP Most srovnatelnou anebo nižší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP Most je průměrná.

Tab. 94 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Ústecký kraj	18,26	8,01	8,18	0,14	26,72	61,31
(0 až 500 obyv. včetně)	9,97	13,13	12,69	0,17	1,40	37,36
(501 až 1000 obyv. včetně)	9,73	11,54	11,70	0,21	2,67	35,84
(1001 až 4000 obyv. včetně)	11,38	9,91	9,68	0,15	3,02	34,14
(4001 až 10000 obyv. včetně)	15,30	6,60	7,78	0,15	44,02	73,84
(10001 až 20000 obyv. včetně)	16,98	6,76	7,22	0,14	30,81	61,92
(20001 až 50000 obyv. včetně)	14,89	7,55	7,26	0,08	6,19	35,98
(50001 až 100000 obyv. včetně)	28,01	6,67	6,90	0,13	49,92	91,63
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Tab. 95 Hustota sběrné sítě na území ORP Ústeckého kraje za 1. čtvrtletí roku 2014

Kraj	ORP	Obyvatel	Průměrná hustota sběrné sítě (obyv./průměrné hnízdo*)
Ústecký kraj	Bílina	20 685	169
	Děčín	78 588	192
	Chomutov	81 786	123
	Kadaň	43 520	115
	Litoměřice	59 341	127
	Litvínov	38 691	170
	Louny	43 683	127
	Lovosice	27 702	138
	Most	76 314	182
	Podbořany	15 737	126
	Roudnice nad Labem	32 190	136
	Rumburk	33 556	266
	Teplice	107 439	47
	Ústí nad Labem	119 716	192
	Varnsdorf	20 396	338
	Žatec	26 925	117
Průměr za kraj		826 269	160
Průměr za ČR		10 480 704	148

(Zdroj: EKO-KOM, a.s.)

Podíl zastoupených biologicky rozložitelných odpadů v ORP Most v období 2008-2012 má kolísavé hodnoty, protože v průběhu těchto let se změnila legislativa a především katalog odpadů. Některé odpady patřily společně do jedné skupiny (pod jedno katalogové číslo), aby se postupně oddělovaly a jinak přeskupily. Nejpatrnější je to na příkladu odpadu č. 020106 (Zvířecí trus, moč a hnůj, kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku), kterého bylo nejvíce z celé skupiny BRO v roce 2008 - téměř 8 tisíc tun, aby pak následující rok razantně klesl na cca 1500 tun a v roce 2012 ho bylo necelé čtyři sta tun. Jak již bylo zmíněno výše, jde o změnu legislativy, stejně tak o přehodnocení nakládání s tímto odpadem, který zemědělci zpracovávají a v podobě hnojiva vrací zpátky do půdy. Proto produkce tohoto odpadu tak významně klesla.

Mezi další BRO, které jsou nejhojněji zastoupeny v ORP Most patří: biologicky rozložitelný odpad (např. úprava a údržba zeleně v obcích, údržba zahrad u rodinných domů), kaly z čištění komunálních odpadních vod, papír a lepenka a biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven.

V závislosti na charakteru území je to odůvodnitelné tím, že ve městě Most se nachází mnoho zeleně a parků, které je potřeba udržovat, stejně tak jako v okolních obcích. V těchto obcích se navíc nachází živočišná i rostlinná výroba, ze které pocházejí další složky BRO.

Tab. 96 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
200201	Biologicky rozložitelný odpad	1377,77	6424,07	6872,26	6541,28	2486,26
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	9602,86	992,42	194,47	671,49	1188,30
191201	Papír a lepenka	0,00	0,00	0,00	59,11	667,44
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	81,27	76,37	90,50	85,41	421,79
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	7836,66	1550,00	240,00	80,00	362,58

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V tabulce č. 97 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se o katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočet na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této příloze č. 2 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu tří-

dění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu v ORP Most v letech 2008-2012 má klesající trend. Z BRO má největší podíl BRKO. Za tímto poklesem stojí především klesající produkce odpadu ze zemědělství. Produkce BRKO je ovlivněna tříděním bioodpadu, které je rozšířené jak ve městě Most, tak v ostatních obcích ORP. Třídí se posekaná tráva ze zahrad, ale také zbytky z údržby zeleně a jiné rostlinné zbytky, které se vozí buď na kompostárnu do Celia a.s. nebo do soukromého zařízení Fyton spol., s.r.o. nebo Ekodendra, které odpad zpracovává na kompost. Produkce BRO (včetně BRKO) v celém ORP je mimo jiné závislá na produkci odpadu ze zemědělství, na množství zeleně v obcích, na počtu zahrad, kterých se mimo město Most nachází u každého rodinného domu, přičemž výstavba rodinných domů v obcích (vyjma Mostu) naprosto převládá. V samotném městě Most je více panelových domů.

Měrná produkce BRO a BRKO na obyvatele rovněž klesá. Na svoz BRKO - konkrétně zbytků jídel ze stravovacích zařízení, zde fungují zařízení ke sběru a/nebo následnému využití tohoto odpadu.

Tab. 97 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	64 671,16	47 345,93	36 155,96	35 977,31	34 270,99
z toho celková produkce BRKO	27 709,69	31 733,13	30 212,00	29 206,14	26 685,80

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V tabulce 98 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 69,6 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 30,4 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právnickými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 44,79kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,12 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém v obcích ORP Most zaveden není. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden v obcích Most, Malé Březno, Bělušice, Havraň, Braňany a Obrnice.

Tab. 98 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Most	76 314	18 571,46	243,36	260,58	3,41
Ústecký kraj	826 764	249 410,57	301,67	14 397,61	17,41

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

Na území ORP Most se od roku 2007 odpady využívají pouze materiálově. V roce 2007 došlo k uzavření skládky Střimice, která se zde nacházela a jiné skládky v ORP nejsou. Například odpady ze stavební činnosti, jedná se především o zeminu, se tedy využívají na úpravy terénu, k úpravě okolí staveb či k zakládání parků nebo jiné zeleně. Odpady z biologických procesů se použijí na kompost.

Komunální odpad z celého ORP se sváží na skládku Celio a.s (ORP Litvínov) nebo na skládku do Vysoké Pece (ORP Chomutov).

Spalovna se v ORP doposud nenachází, protože i přes vydání stavebního povolení se projekt zastavil na nedostatku financí a podpory ze strany státu. Zařízení pro energetické využití odpadů (ZEVO) má stát v městské části Most – Komořany v areálu teplárny a sloužila by minimálně pro celé ORP Most (spádová oblast je navržena pro radius cca 70 km, primárně obce Ústeckého kraje). Zařízení je navrženo na zpracování 150 tisíc tun KO za rok. Cílem tohoto projektu je především omezit skládkování odpadů, které má dopad na krajinu a půdu, kterou není možné ani po uzavření skládky hodnotně využít a začít odpad energeticky využívat. Druhotným dopadem, konkrétně na obce v ORP Most, by byla možnost finančních úspor vzhledem k možnosti volby nakládání s odpadem. Vzhledem k tomu, že ke změně legislativy ČR ve prospěch využívání komunálních odpadů oproti jeho skládkování dochází jen velmi pomalu a dále vzhledem k tomu, že se přidělení finanční podpory projektu ze strany Evropské komise neustále protahuje, bylo rozhodnuto o dočasném nezahájení realizace projektu. Oproti zahraničí - Německo 78 spaloven KO, Rakousko 19, Švýcarsko 30 nebo Francie 129 spaloven KO - se v ČR nacházejí spalovny KO pouze tři - Praha, Brno a Liberec.

Tab. 99 Nakládání s odpady celkově na území ORP Most za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	70 565,67	135	80	129	107	66
			799,61	580,15	749,17	665,54	189,31
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓		30,18	78,82	55,97	63,54	49,45
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Celkem vybrané způsoby využití	69 848,98	135	80	129	107	66
			799,61	578,96	749,17	665,54	166,39
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		29,88	78,82	55,97	63,54	49,45	37,79
Celková produkce odpadů		233 781,23	172	143	204	217	175
			295,53	972,15	208,95	719,96	153,35
Odstranění	Skládkování	0,04	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		0,08	0,00	0,00	0,00	0,00

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Jak již bylo zmíněno u tab. č. 92, veškerý odpad na území ORP Most, tím pádem i vytříděné složky, se využívá materiálově. Nejbližší skládka se nachází v ORP Litvínov, kam se sváží většina KO, které se na území nevyužije materiálově, část potom na skládku do ORP Chomutov. Získané hodnoty jsou v souladu s cílem POH ČR Zvýšit celkovou úroveň materiálového využití odpadů. Naopak s cílem zvýšit energetické využití odpadů jako zdroje surovin na území ORP v souladu nejsou.

Tab. 100 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP Most za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000	Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
KO	Materiálové využití	1 278,49	1 213,64	6 462,69	7 265,17	7 733,33	4 745,34
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
		5,13	3,08	17,30	20,46	21,60	14,49
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	1 175,02	1 213,64	6 462,69	7 265,17	7 733,33	4 745,34
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓					
	4,72	3,08	17,30	20,46	21,60	14,49	
Celková produkce KO [t]		24 898,58	39447,96	37362,34	35515,95	35798,67	32754,99
Odstraně-	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	ní	Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SK O	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	2,97	0,00	954,84
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	2,97	0,00	954,84
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Na území ORP Most se separovaný odpad zpracovává pouze materiálově, jedná se hlavně o papír. Ostatní odpady se, buď na území ORP Most nebo mimo něj pouze předzpracovávají a skladují např. na skládce Celio a.s. nebo MP skládce Modlany, než se vyvezou do zahraničí (Německo), kde se následně zpracují. Nebo se odpady (sklo) recyklují a poté využívají jako druhotná surovina pro další využití např. sklárna SPL Recycling a.s. Bílina.

Tab. 101 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	5,10	0,09	573,04	635,00	851,64
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	186,48	304,61
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	1206,22	0,00	3,13	512,56	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

BRKO a BRO se na území ORP Most využívají pouze materiálově. Velká část těchto odpadů je svážená na kompostárnu Celio a.s. (ORP Litvínov) nebo do kompostárny EKODENDRA (ORP Bílina) a FYTON spol., s.r.o.

Tab. 102 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		8 322,1 0	14 183,1 9	7 781,8 6	7 740,6 6	4 009,79
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BRKO	Využití	Materiálové využití		4,35	6 462,5 2	6 688,8 2	6 393,0 0	3 012,90
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓				
			148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

		(přepočte- no na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)						
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP			76 346	76 445	76 461	75 278	75 639	

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Náklady na odpadové hospodářství v ORP Most jsou několikanásobně vyšší než příjmy. Hlavní příčinou tohoto stavu je především město Most, které nevybírání poplatky za komunální odpad od občanů a veškerou tuto činnost dotuje z rozpočtu města. Ostatní obce tyto poplatky vybírají, ale vzhledem k počtu obyvatel jsou ve srovnání s městem Most tyto částky zanedbatelné. Náklady na sběr a svoz KO jsou paradoxně ty nejvyšší z celého rozpočtu na OH.

Dalšími příjmy do rozpočtu obcí v ORP jsou např. poplatky za uložení odpadů nebo ostatní odvody z vybraných činností. Nepostradatelným příjmem jsou i dotace společností podporující třídění odpadu a zpětný odběr elektrozařízení, např. EKO-KOM, a.s., ASEKOL s.r.o. nebo ELEKTROWIN a.s.

Z finanční analýzy vyplývá, že náklady na odpadové hospodářství v ORP každým rokem stoupají a příjmy naopak klesají.

Tab. 103 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	182920	154090	143480
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	48105180	51795090	53812540
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	949600	949610	1211220
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0	0	0
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	217310	195350	148100

3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0	0	0
3727	Prevence vzniku odpadů	0	0	0
3728	Monitoring nakládání s odpady	0	0	0
3729	Ostatní nakládání s odpady	0	0	840320
Celkové náklady		49455010	53094140	56155660

(Zdroj: MF ČR)

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Důležitými dotčenými skupinami jsou představitelé obcí a občani těchto obcí. Ti mají požadavky na kvalitu, pravidelnost a četnost svozu za co možná nejnižší poplatky. Úkolem představitelů obcí je zajistit, aby se tyto požadavky naplnily v co nejvyšší možné míře. Rizikem tohoto úkolu je svozová společnost, která si nastavuje ceny za svoz odpadu pouze dle svých potřeb, protože ví, že obce nemají mnoho jiných možností jak svoz odpadu zajistit. Řešením tohoto problému je právě meziobecní spolupráce obcí v ORP, které společně mohou posílit vyjednávací pozici vůči svozové společnosti anebo vytvořit vlastní systém svozu odpadu. Další dotčenou skupinou jsou ostatní původci odpadu, kteří zároveň mohou být i původci černých skládek. Opatření jsou pokuty, ale účinnější se jeví hlídání míst, kde se černé skládky objevují, např. ostrahou nebo kamerovým systémem. Prevencí může být také zajištění dostatečného množství popelnic, zajištění kontejnerů pro velkoobjemový odpad v pravidelných intervalech a v neposlední řadě vytvoření sběrných dvorů, kam by lidé mohli odpad svážet.

Tab. 104 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Obce (starostové)	uspokojení potřeb občanů	žádná motivace ke změnám, stagnace,	email, telefon, pošta, osobně,	meziobecní spolupráce

2.	Občani	<ul style="list-style-type: none"> • pravidelný a kvalitní svoz • nízké poplatky • kontejnery v docházkové vzdálenosti • pravidelné přistavení kontejneru na velkoobjemový odpad 	<ul style="list-style-type: none"> • nesprávné třídění odpadu • nepořádek v okolí popelnic • neplacení poplatků • výskyt černých skládek 	úřední deska, letáky, přednášky, www, noviny, časopis	<ul style="list-style-type: none"> • osvěta v třídění odpadu • sankce za neplacení poplatků • jednání se svozovými společnostmi • dostatečné množství popelnic a kontrola jejich čistoty
3.	Ostatní původci odpadu	beztrestné pohození odpadu	<ul style="list-style-type: none"> • původci černých skládek • ohrožení životního prostředí 	vyhláška, zákon, úřední deska, noviny	<ul style="list-style-type: none"> • sankce, pokuty, hlídání rizikových míst • zajištění dostatečného množství popelnic a přistavení kontejnerů na velkoobjemový odpad • vytvoření sběrného dvora
4.	Svazové společnosti	co nejvyšší poplatky od obcí za poskytnutý svoz odpadu	tzv. monopol, manipulování s cenami dle libosti	email, telefon, pošta, jednání s obcemi	konkurence

(Zdroj: vlastní zpracování)

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby od-

povědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Největší riziko pro obce v oblasti odpadového hospodářství představuje nedostatek financí a s tím spojené neshody a demotivace některých obcí. Z místního šetření je patrné, že někteří starostové nejeví zájem o jakoukoli spolupráci mezi obcemi a v projektech, ve kterých se předpokládá jistá finanční účast, jsou skeptičtí. Opatřením pro tato rizika jsou příklady dobré praxe v meziobecní spolupráci, výměna zkušeností a poradenství. Dále podpora státu pro tyto obce, které velký problém vidí také v přílišné administrativě, ať už se jedná o jakoukoli oblast. Finanční problém by mohly vyřešit dotace nebo daňová úleva od státu. Ostatní zde uvedená rizika nejsou buď příliš pravděpodobná anebo nemají tak závažný dopad. Všechna jsou ovšem velmi úzce provázaná a dohromady tvoří celek, který je potřeba respektovat a připravit se na všechny možné varianty problémů.

Tab. 105 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nedostatek financí obcí pro vytvoření a chod vlastní svozové společnosti	5	5	25	Meziobecní spolupráce, Půjčka, Dotace	Obec
		Nedostatek financí z rozpočtu obcí na platby svozové společnosti	2	5	10	Vytvoření vlastní svozové společnosti ve spolupráci s ostatními obcemi nebo vytvoření lepší vyjednávací pozice (meziobecní spolupráce)	Obec
		Mimořádné výdaje především na likvidaci černých skládek	2	2	4	Bezpečnostní (ostraha) a kamerové systémy na monitorování rizikových míst, pokuty a sankce, vytvoření sběrných míst a dvorů	Obec
		Neplacení poplatků od občanů	2	5	10	Pokuty, sankce, negativní motivace	Obec
2.	Organizační riziko	Neshoda mezi obcemi, nemožná domluva	5	5	25	Legislativní opora, smlouva, koordinátor/vyjednávač	Obce v ORP
		Špatné rozmístění sběrných míst	2	1	2	Vytvoření mapy rozmístění sběrných míst	Obce v ORP
		Nedostatek sběrných dvorů	3	3	9	Vytvoření sběrných dvorů v rámci meziobecní spolupráce	Obce v ORP

		Stagnace některých obcí - demotivace	5	5	25	Příklady dobré praxe, motivace v podobě podpory státu v úlevě na daních, dotacích, menší administrativě,...	Obce v ORP
3.	Právní riziko	Změna legislativy v oblasti odpadového hospodářství - zvýšená administrativa	2	3	6	Meziobecní spolupráce - výměna zkušeností, poradenství	Obce v ORP
4.	Technické riziko	Špatný technický stav vlastních popelnic, kontejnerů a technických vozů	2	3	6	Využití dotací	Obec - vlastník
		Zastaralé vybavení	2	3	6	Využití dotací	Obec - vlastník
5.	Věcné riziko	Špatné třídění odpadů	3	4	12	Motivace občanů pro správné třídění odpadů, osvěta	Obec
		Špatné řízení svozové firmy	3	4	12	Poradenství, výměna zkušeností - meziobecní spolupráce i za hranicemi ORP	Obec - vlastník

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Silnou stránkou ORP Most je dobrý systém třídění odpadů - barevné kontejnery na plast, sklo, papír, textil nebo zpětný odběr elektrozařízení. V Mostě dobře funguje i svoz bioodpadu. Svoz KO je zajištěn velmi dobře. Je čtený a pravidelný. Nicméně velmi slabou stránkou obcí v ORP Most je pouze jedna společnost, která zajišťuje svoz odpadu pro obce mimo město Most a tudíž obce nemají možnost výběru a porovnání cen. Zhoršené životní prostředí se odráží v existenci pouze jednoho sběrného dvora, který je bez poplatku určen pouze občanům s trvalým bydlištěm v Mostě. I tento stav může být důsledkem zvýšeného výskytu černých skládek především v obcích. Vrcholem nedostatků v oblasti OH v ORP Most je neexistence jakékoli formy meziobecní spolupráce v tomto odvětví. Vytvoření spolupráce mezi obcemi znamená velkou příležitost a možnost vyřešení některých nedostatků. Spolupráce by mohla zaštitit výstavbu sběrného dvora, vytvoření společné svozové společnosti i poradenství a osvětu v oblasti OH. Velkou příležitostí je vybudování spalovny, která by sloužila celému ORP. Bohužel u projektu hrozí nedostatečná podpora státu (nevhodná legislativa) a nedostatek financí. Nedostatečná finanční připravenost je do budoucna problémem všech obcí, jelikož náklady na

odpadové hospodářství neustále rostou. Velkou hrozbou nad celým projektem meziobecní spolupráce v oblasti OH kromě finanční nedostatečnosti je i komplexně demotivace a neochota představitelů obcí se do tohoto projektu více zapojovat. Důvodem jsou především předchozí špatné zkušenosti s DSO.

Tab. 106 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Optimální hustota rozmístění kontejnerů na KO i tříděný odpad	1. Jedna svozová společnost v ORP (vyjma Mostu)
2. Pravidelný svoz odpadu dle potřeby obyvatel	2. Jeden sběrný dvůr pouze pro občany s trvalým bydliště v Mostě
3. Kontejnery na třídění textilu, elektroodpadu, svoz bioodpadu (Most)	3. . Nedostatek zařízení pro kompostování BRKO
4. Hustota sběrných míst a výkupen (Most)	4. Žádná meziobecní spolupráce v oblasti OH
5. Dobrý technický stav zařízení - moderní podzemní kontejnery	5. Výskyt černých skládek
Příležitosti	Hrozby
1. Výstavba sběrného dvora	1. Nedostatek financí v rozpočtu obcí pro změny v OH
2. Vytvoření svozové společnosti pro obce v ORP	2. Nedostatečná podpora státu pro vybudování ZEVO
3. Osvěta v oblasti odpadového hospodářství (třídění odpadů, ohrožení ŽP tvorbou černých skládek)	3. Neochota obcí společně změnit stav svozových společností na trhu
4. Vybudování spalovny	4. Nevhodné změny legislativy
5. Zavedení meziobecní spolupráce - výměna zkušeností, poradenství	5. Zvyšování cen za svoz odpadu

(Zdroj: vlastní zpracování)

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z první analytické části vyplývá, že v ORP Most působí pouze dvě svozové společnosti (jedna pouze pro Most, druhá pro zbytek ORP) a částky které obce vynakládají na svoz KO nelze mezi sebou porovnávat. Na území ORP (především v Mostě) se nachází minimálně dvě desítky výkupen. Sběrný dvůr je v celém ORP jeden (v Mostě) a zdarma slouží pouze pro osoby s trvalým bydlištěm v Mostě. Třídící linky, které se nacházejí na území ORP již nejsou žádné. Separovaný odpad z ORP Most se vozí na skládku Celio a.s. (ORP Litvínov) a na skládku do Modlan (ORP Teplice). Zařízení pro nakládání s BRO (kompostárna) je v ORP Most pouze jedno a slouží především svému vlastníkovvi, který zde využívá odpady ze své zemědělské výroby. Město Most sem sváží odpady z údržby zeleně. Veškerý ostatní bioodpad se vozí na kompostárnu při skládce Celio a.s. (ORP Litvínov) a BRKO do zařízení EKODENDRA (ORP Bílina). Spalovna KO se na území ORP Most ani v jeho blízkosti nenachází žádná. Nejbližší skládka odpadů se nachází v ORP Litvínov a je schopna přijímat odpady minimálně dalších deset let. Další skládka se nachází ve Vysoké Peci (ORP Chomutov).

Z druhé analytické části je patrné, že největší produkce odpadů v letech 2008-2012 byla v roce 2011 (214 tis. t) a klesá. Naopak produkce NO byla největší v roce 2012 (cca 11tis t) a stoupá. Mezi pět skupin odpadů, které mají největší množství zastoupení, patří: Stavební a demoliční odpady (č. 17), Komunální odpady (č. 20), Odpady z tepelných procesů (č. 10), Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z ČOV (č. 19) a Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené (č. 15). Důvodem vysokého zastoupení těchto odpadů jsou např. opravy a rekonstrukce prováděny především ve městě Most a demolice starých objektů v celém ORP a odpady z domácností. Dalšími kategoriemi KO, které jsou množství nejvíce zastoupeny, jsou papírové a lepenkové obaly, plastové obaly a biologicky rozložitelný odpad. Produkce SKO v ORP Most klesá a to především díky třídění odpadu. V ORP Most se třídí hlavně tři základní složky separovaného odpadu z komunálního odpadu. Nejvíce se třídí papír - přes 4 tisíce tun (rok 2012), poté plast a plastové obaly - cca 1000 tun (rok 2012) a sklo, které není tak hojně zastoupeno - 400 tun (rok 2012). V obci Havraň mají samostatné kontejnery na třídění nápojových kartonů. Dalším odpadem, na který slouží speciální kontejnery, je textil a pro bioodpad slouží speciální pytle. Pro vyřazení starých elektrozařízení funguje systém pro jejich zpětný odběr. Na sběr a výkup kovu je v Mostě rozsáhlá síť výkupen a na vyčleněných plochách obcí ORP Most je síť sběrných míst. Podle zjištěných hodnot se dá usoudit, že produkce tříděného odpadu má tendenci se zvyšovat. Mezi pět nejvíce zastoupených biologicky rozložitelných odpadů v ORP Most v období 2008-2012 patří odpad č. 200201, což je odpad z např. úpravy a údržby zeleně v obcích, údržby zahrad u rodinných domů apod. Dalším množství nejvíce zastoupeným odpadem jsou kaly z čištění komunálních odpadních vod, papír a lepenka, biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven a Zvířecí trus, moč a hnůj, kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku. Produkce biologicky rozložitelného odpadu v ORP Most v letech 2008-2012 má klesající trend, zatímco produkce BRKO se zvyšuje.

Třetí analytická část poukazuje na to, že jakýkoli odpad (KO z toho SKO i TKO, BRO a další) vzniklý na území ORP se využívá pouze materiálně. Důvodem je, že se v ORP nenachází žádné zařízení na zpracování odpadu a odpad se ve většině případů sváží mimo ORP k dalšímu zpracování nebo odstranění (na skládku). Ovšem ani za hranicemi ORP se nenachází žádné zařízení na energetické využití odpadu.

Finanční analýza není stoprocentně přesná vzhledem ke zdrojům dat. Dle dostupných dat je ovšem jasné, že náklady na oblast OH stoupají a tudíž si obce musí zajistit k tomu odpovídající příjmy ve formě poplatků za KO nebo za jiné uložení odpadu.

Analýzou cílových skupin se zjistilo, že důležitými dotčenými skupinami jsou občani obcí a představitelé těchto obcí, na které je kladen požadavek na zajištění kvalitního, pravidelného svozu za co minimální náklady. Další důležitou skupinou jsou svozové společnosti, které hájí především své zájmy - ekonomický růst. Jako vhodným opatřením je navržena např. meziobecní spolupráce nebo sankce pro neplatiče poplatků nebo původce černých skládek a osvěta v oblasti třídění odpadu a rizikovosti černých skládek a ekologických zátěží.

Z analýzy rizik vyplynula nejpravděpodobnější rizika s největším dopadem a to: Nedostatek financí obcí pro vytvoření a chod vlastní svozové společnosti, neshoda mezi obcemi a ztížená komunikace mezi sebou a stagnace a demotivace některých obcí. Účinným opatřením pro předejití těchto rizik je meziobecní spolupráce, která by měla být legislativně ošetřena. Dále podpora státu např. dotacemi na vytvoření svozové společnosti, nákup techniky apod.

SWOT analýza ukázala situaci OH v ORP Most. Mezi silné stránky patří poměrně hustá síť kontejnerů na KO (SKO) i na tříděný odpad a popelnice na textil a nádoby pro zpětný odběr elektrozařízení. Veškeré vybavení je moderní a v dobrém stavu. Silnou stránkou je svoz odpadu, který je zajištěn v pravidelných intervalech, ale slabinou je pouze jedna společnost v obcích ORP (vyjma Mostu), která svoz odpadu zajišťuje a tudíž není možnost výběru. Slabou stránkou je též nedostatečné množství sběrných dvorů (pouze jeden v Mostě) a kompostáren (pouze jedna a spíše veřejnosti uzavřená). Problémem, který obtěžuje celé ORP je výskyt černých skládek. Za slabou stránku se dá považovat i neexistence meziobecní spolupráce. Její vytvoření představuje dobrou příležitost, jak mnoho problémů v oblasti OH řešit - vybudování společné svozové společnosti, vybudování sběrného dvora, získání dotací na projekty v OH nebo vzájemné poradenství v oblasti OH. Hrozbou pro obce mohou být vnější vlivy jako nevhodné změny v legislativě, zvyšování cen za svoz odpadu svozovou společností, nedostatek financí pro změny OH a také nezájem lidí třídit odpady a celkově pečovat o své životní prostředí, se kterým úzce souvisí právě odpadové hospodářství.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců ... z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

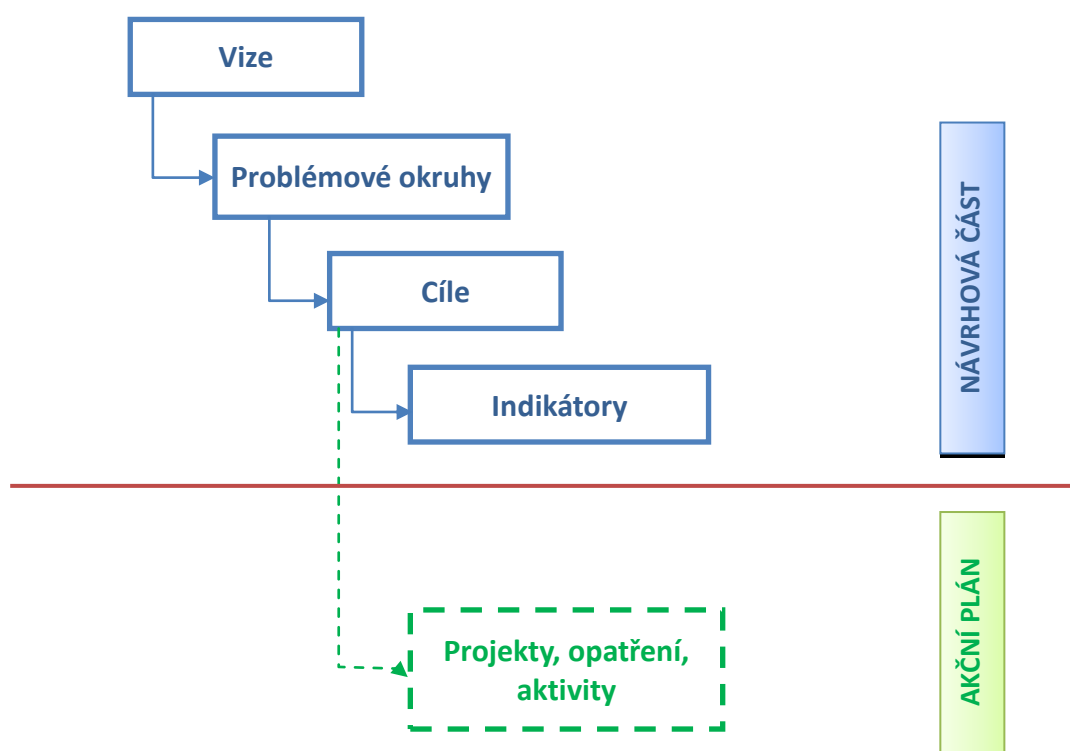
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce							
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1			Problémová oblast 2			Problémová oblast 3
	cíl 1.1	cíl 1.2	cíl 1.3	cíl 2.1	cíl 2.2	cíl 2.3	cíl 3.1

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize: Za spolupráce všech obcí v ORP Most se zajistí rozšíření komunitního plánování na celé území ORP a tím docílí efektivnější spolupráce s veřejností v oblasti sociálních služeb. Těto spolupráce dosáhne i v ostatních oblastech – OH, školství a bezpečnost a to díky dostupnosti informací veřejnosti, které podnítí její aktivnější účast na tvorbě jejich životních podmínek. V neposlední řadě ORP Most vytvoří strategii pro vzájemnou spolupráci obcí v oblasti úspor nákladů ve všech čtyřech oblastech.

Slogan: Mostecko – všichni společně!

Problémové okruhy

PO 1: „Omezené možnosti výběru svozové společnosti“

Ve městě Most svoz odpadu a ostatní údržbu zajišťují Technické služby města Mostu a.s. Svoz je pravidelný každý den včetně víkendů, čistota okolo popelnic je dostatečná, stejně jako množství kontejnerů a jejich rozmístění. Síť kontejnerů na tříděný odpad je též hustá. V ostatních obcích ORP Most zajišťuje svoz společnost Marius Pedersen a.s. Svoz je kvalitní, ale z místního šetření vyplynulo, že někteří starostové vytýkají této svozové společnosti vysoké ceny za svoz odpadu. Z dat, která obce poskytly, lze s průměrnými náklady na OH ze studie IURMO porovnat náklady zhruba dvou třetin obcí v ORP Most. Z toho polovina obcí se nachází nad celostátním průměrem, některé až o jednu třetinu. Hustota sběrné sítě kontejnerů na SKO a TKO je vysoká, ale v oblasti jsou místa, která je potřeba o kontejnery doplnit.

Starostové obcí, ve kterých svoz zajišťuje společnost Marius Pedersen a.s., nejsou spokojeni především s konkurenceschopností na tomto trhu. Od roku 2002 v ORP Most působila svozová společnost Mostecké odpady spol. s.r.o., která byla vlastněna Technickými službami města Mostu a.s. (podíl 51% akcií) a litvínovskou společností P.B.O. s.r.o. (podíl 49% akcií), jejímž společníkem byla dánská firma Marius Pedersen a.s. Svozová společnost Mostecké odpady spol. s.r.o. zajišťovala svoz odpadu ve městě Most i ve zbytku ORP. Roku 2009 prodaly TS města Mostu a.s. svůj podíl firmě P.B.O. s.r.o., která se postupem času stala součástí společnosti Marius Pedersen a.s. Od té doby Marius Pedersen a.s. zajišťuje svoz odpadu ve všech obcích ORP Most kromě města Mostu. Tam působí Technické služby města Mostu a.s., které po prodeji podílu ve společnosti Mostecké odpady spol. s.r.o. zajišťují svoz odpadu. Pokud by obce chtěly změnit tuto zavedenou svozovou společnost, mají velmi omezené možnosti. Společnost MP a.s. působí totiž ve všech okolních okresech a zajištění jiných firem z okolních ORP se obcím nemusí vyplatit.

Starostové obcí měli a stále mají možnost obrátit se na jiné poskytovatele této služby, ať už na TS města Mostu a.s. nebo do okolních ORP, nicméně díky kvalitě služeb kterou MP a.s. odvádí, starostové tuto problematiku i finanční možnosti do této doby odsouvali a soustředili se na jiné problémy, které ve svých obcích řešit bezodkladně museli. Obce jsou tedy odkázány především na tohoto poskytovatele služeb v odpadovém hospodářství a musí se podřídit i jeho cenovým nabídkám.

Pokud by se tento problém neřešil, může to přinést obcím větší náklady vynaložené na odpadové hospodářství. Je možné, že jediná odpadová společnost, která v obcích působí, bude těžit ze situace, kdy je největším a nejrozsáhleji působícím poskytovatelem svozu odpadu a jiných služeb nejenom v území ORP Most. Omezené možnosti obcí při výběru jiné společnosti zajišťující tuto službu pouze přispívají k posílení pozice této zavedené společnosti na trhu.

Původní návrh:

Analýzou bylo zjištěno, že v obcích ORP Most (kromě města Mostu) svoz odpadu zajišťuje pouze jedna svozová společnost. Realizační tým tedy usoudil, že v území je potřeba posílit konkurenci v oblasti nabízených služeb v odpadovém hospodářství. Obce se tedy podřizují této konkrétní svozové společnosti a jejím cenovým nabídkám. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým jako jeden z problémových okruhů tento:

„Pouze jedna svozová společnost pro obce v ORP Most – nemožnost výběru“

Nová formulace:

Fokusní skupiny se zúčastnili odborníci (vedoucí odd. OH TS města Mostu a.s., vedoucí odd. OPŽaMU a referentka (odpady) OPŽaMU) a starostové některých obcí včetně motivujícího starosty. Odborníci se shodli, že obce mají jiné možnosti než nechat si svážet odpad od této konkrétní svozové společnosti. V ORP působí jiné svozové společnosti (svážejí ale především pro nákupní centra a jiné právnické osoby) anebo se starostové mohou obrátit na svozové společnosti, které působí v okolních ORP. Nicméně finanční úspora v tomto případě se neočekává. Diskuzí na fokusní skupině se odborníci shodli, že původně navrženou formulaci problémového okruhu Pouze jedna svozová společnost pro obce v ORP Most je nutno zkonkretizovat a uvést na pravou míru:

„Konkurenční prostředí v oblasti služeb v OH“

PO 2: „Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)“

Z provedené analýzy území vyplynulo, že obce v území ORP Most se příliš nezajímají o nové možnosti nakládání s bioodpadem. V ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna, v žádné obci není zaveden systém domácího kompostování a pouze dvě obce částečně vozí bioodpad do již existujícího zařízení určeného k jeho odstranění, které je vázáno na zemědělskou výrobu. Ostatní obce rostlinné zbytky, zbytky z údržby zeleně nebo zbytky jídel svážejí do soukromého zařízení do ORP Bílina nebo se využívá kompostárna, která je při skládce Celio v ORP Litvínov.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu v ORP Most v letech 2008-2012 má klesající trend (viz graf č. 9 v příloze). Z BRO má největší podíl BRKO. Za tímto poklesem stojí především klesající produkce odpadu ze zemědělství. Produkce BRKO je ovlivněna tříděním bioodpadu, které je rozšířené jak ve městě Most, tak v ostatních obcích ORP. Třídí se posekaná tráva ze zahrad, ale také zbytky z údržby zeleně a jiné rostlinné zbytky. Produkce BRO (včetně BRKO) v celém ORP je mimo jiné závislá na produkci odpadu ze zemědělství, na množství zeleně v obcích, na počtu zahrad, kterých se mimo město Most nachází u každého rodinného domu, přičemž výstavba rodinných domů v obcích (vyjma Mostu) naprosto převládá. V samotném městě Most je více panelových domů. Měrná produkce BRO a BRKO na obyvatele rovněž klesá. Na svoz BRKO - konkrétně zbytků jídel ze stravovacích zařízení, zde fungují zařízení ke sběru a následnému využití tohoto odpadu. Jelikož se s tímto odpadem nakládá mimo ORP Most, má křivka v grafu č. 9 (přílohy), znázorňující množství BRKO, které se skládá, nulové hodnoty.

Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Most	76 314	18 571,46	243,36	260,58	3,41
Ústecký kraj	826 764	249 410,57	301,67	14 397,61	17,41

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

V ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna, protože nebyla vyslovena potřeba ji budovat a vždy byly finančně podpořeny jiné projekty s vyšší prioritou. V ORP Most se řeší svoz bioodpadu pomocí zelených pytlů (ve městě Most) anebo jsou v obcích určena improvizovaná sběrná místa, kam se tento odpad odkládá. Nicméně nejsou výjimkou černé skládky, které jsou tvořeny právě rostlinným materiálem. Stále je možné, že se zrealizuje projekt na výstavbu spalovny KO, kde by se mimo tohoto odpadu mohl odstraňovat i bioodpad, který se samozřejmě následně nebude moct využít.

Vzhledem k tomu, že vláda ČR chystá novelu zákona o odpadech, která by měla začít platit počátkem roku 2015 a ukládá obcím povinnost třídít bioodpad, musí se tento problém řešit. Jednou z možností je vybudování vlastní kompostárny, ale obce mají i jiné možnosti. Mohou nadále svážet bioodpad na místa, kde dojde k jeho využití, avšak za poplatek a obce z výsledného produktu nemohou zdarma využít vůbec nic. Navíc se předpokládá zvyšování poplatku za skládkování odpadu. Při vybudování vlastní kompostárny, která se v ORP doposud nenachází, se nebude platit žádný poplatek a navíc bioodpad obce mohou využít jako kompost na hnojení.

Původní návrh:

Původním návrhem problémového okruhu byl „Absence obecní kompostárny“. Takto naformulovaný problémový okruh vyplynul z analýzy území a z jednotlivých setkání se zástupci obcí. Realizační tým tedy usoudil, že se jedná o problém, který sužuje celé ORP a je jeho velkým nedostatkem.

Nová formulace:

Pozdějším důkladným rozbořením potřeb a nedostatků se zjistilo, že původní návrh byl velmi specifický a konkrétní a nezahrnoval ostatní chybějící možnosti jako absenci domácího kompostování nebo zaměření se na již existující zařízení a neumožňoval rozvinutí plnohodnotných a širších cílů. Jako vhodnější se jeví název zobecnit.

Novým návrhem na název problémového okruhu tedy je:

„Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)

PO 3: „Výskyt černých skládek“

Celé území ORP Most je zatíženo černými skládkami. Jednou z možností jak mapovat výskyt černých skládek je registrovat se do aplikace na webových stránkách www.zmapujto.cz. Zde je registrovaných 11 míst černých skládek v ORP Most, ale ve skutečnosti jich je mnohem více. Registrované černé skládky jsou hlavně v oblasti koryta řeky Bíliny od obce Želenice po obci Obrnice. Jedná se především o odpady z plastů, stavební sutí, pneumatik, ale také bioodpadu z přilehlé zahrádkářské kolonie. Nicméně téměř všichni starostové v celém území ORP si stěžují na výskyt černých skládek, které se tvoří především na odlehlých místech, slepých cestách a v lesích. Za problematické se dají označit pozemky patřící církvi, státu nebo se šachetní pozemky, kdy se jejich majitel nehlásí k odstranění černé skládky. To je problém i se skládkou mezi obcemi Havraň a Malým Březnem, která se dá považovat za největší. Tyto obce se nemohou dohodnout, na které území patří a která obec ji tedy musí na vlastní náklady odstranit, protože obce se černých skládek zbavují především z obecních peněz a vlastními silami. Obce se snaží eliminovat tento výskyt pomocí improvizovaných sběrných míst, ve městě Most se nachází sběrný dvůr a další je v realizaci v obci Obrnice. Přesto se černé skládky množí a rozšiřují a starostové mají jen velmi omezené možnosti udělování sankcí původcům černých skládek, kteří musí být chyceni při činu, a to se stane zřídka. Černé skládky jsou jedním z důvodů, proč si starostové žádají zvýšit bezpečnost v obcích, např. monitorování kamerovým systémem.

Příčinou výskytu černých skládek je především neukázněnost lidí a do jisté míry i jejich neinformovanost. Někteří obyvatelé nemají ponětí o existenci sběrného dvora ani o sběrných místech a je pro ně jednodušší vyhodit např. stavební odpad do lesa. Také si neuvědomují, že tímto činem znečišťují přírodu a celkově životní prostředí, tedy i to, ve kterém žijí. Zakládání černých skládek je trestné a tím pádem porušují i zákon a může jim být udělena pokuta. Tento jev se ale stává málokdy, jelikož pachatel musí být chycen přímo při vyhazování odpadu na místa, kde je to zakázané a to se většinou nepodaří. Další příčinou je nedostatečná kontrola stavebních společností při odstraňování odpadu vzniklého při stavbě např. rodinných domů nebo při rekonstrukci bytů. Je velmi jednoduché odhodit tento odpad do příkopu a opatřit si potvrzení, které dokazuje, že byl odevzdán do sběrného dvora. Příčinou černých skládek může být i nedostatečné pokrytí území sběrnými dvory. Na celém území ORP se v současnosti nachází pouze jeden – ve městě Most a další v obci Obrnice je v realizaci. Nicméně starostové podotýkají, že v obcích mají sběrná místa odpadu a po domluvě je možné odložit sem téměř cokoli a vše je tedy o člověku jako takovém, jak se rozhodne sám.

Pokud se problém s výskytem černých skládek řešit nebude, bude docházet k stále častějšímu zamoření životního prostředí odpady a mnohdy i ohrožení zdraví člověka. Obce vynaloží velké finanční částky na jejich odstranění a to jim přinese ztráty do rozpočtu. Tyto finance mohou být investovány např. do kamerového systému, který bude monitorovat riziková místa a zároveň bude sloužit ke zvýšení bezpečnosti v obcích.

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Konkurenční prostředí v oblasti služeb v OH
Cíl 1.1	<i>Společně zajišťovat výběr poskytovatele služeb v OH)</i>

Popis cíle	<p><i>V obcích ORP Most působí pouze jedna svozová společnost (kromě města Mostu, kde jsou v provozu Technické služby města Mostu a.s.), která má dominantní postavení na trhu. Obce mají velmi slabou vyjednávací pozici a musí se tomuto poskytovateli služeb podřídit. Tento poskytovatel působí i v okolních ORP. I přesto je možné poptat služby odpadového hospodářství u jiných poskytovatelů, případně se připojit k městu Most a poptat zajištění svozu a sběru odpadu u jeho technických služeb. V případě sloučení všech smluv, které jednotlivé obce mají, do jedné, by došlo k posílení vyjednávací pozice a obce by ušetřily část peněz, které vynakládají na svoz odpadu. Vyhlášením výběrového řízení na poskytovatele sběru a svozu odpadu by obce měly určité srovnání cen a služeb a mohly by si vybrat pro ně nejvýhodnějšího poskytovatele. Další možností je vytvoření společné svozové společnosti pro všechny obce. Obce by vynaložily pouze skutečné náklady na provoz a údržbu této společnosti a měly by přehled, za co konkrétně platí. Náklady za provoz a údržbu by se mohly snížit, avšak je nutné zohlednit také poplatky za odložení odpadu na skládku a mzdy pro zaměstnance svozové společnosti.</i></p>
Hlavní opatření	<p><i>A Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Smlouvy – revize stávajících, tvorba nových, ukončení starých • Zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou • Odpovědnost – která obec bude nositelem projektu, případně založení DSO <p><i>B Finanční analýza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza pořizovacích nákladů • Rozpočet (analýza nákladů, porovnání stávajících nákladů s variantním řešením jiného poskytovatele) • Uvolněné prostředky obcí na svoz odpadu • Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv • Zpracování variant řešení pro snížení nákladů • Možnosti získání dotace <p><i>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu KO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Systém a frekvence sběru a svozu KO • Hustota sběrné sítě • Analýza počtu nákladních aut, sběrných vozů aj. a jejich zařízení • Zajištění skládky, na kterou se bude odpad svážet <p><i>B.2 Výběr ekonomicky efektivní svozové společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Porovnání podmínek od stávajících poskytovatelů • Příprava a realizace společného výběrového řízení <p><i>C Organizační opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění organizační struktury svozové společnosti • Vytvoření zázemí pro zaměstnance
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>POČET OBCÍ, KTERÉ SPOLEČNĚ PŘIPRAVILY A REALIZOVALY VÝBĚR DODAVATELE (ZVLÁŠŤ NA SBĚR A SVOZ ODPADU A ZVLÁŠŤ NA ZPRACOVÁNÍ ODPADU (VYUŽITÍ, ODSTRANĚNÍ) V KONCOVÉM ZAŘÍZENÍ VYTVOŘENÍ OBECNÍ SVOZOVÉ SPOLEČNOSTI</p>
Správce cíle	<p>Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská</p>

Problémový okruh 1	Konkurenční prostředí v oblasti služeb v OH
Cíl 1.2	<i>Spolupráce s ostatními ORP, pravidelná výměna informací</i>
Popis cíle	<i>V obcích ORP Most působí pouze jedna svozová společnost (kromě města Mostu, kde jsou v provozu Technické služby města Mostu a.s.), která má dominantní postavení na trhu. Obce mají velmi slabou vyjednávací pozici a musí se tomuto poskytovateli služeb podřídit. Tento poskytovatel působí i v okolních ORP. Výměnou informací a zkušeností s ostatními ORP v okolí, mohou obce získat příklady dobré praxe, které mohou samy uskutečnit. Obce se také mohou inspirovat opatřeními, která zavedly obce z ostatních ORP a tím vyřešily či omezily problémy, které souvisí s vysokými náklady vynaloženými na sběr a svoz KO. Pro výměnu zkušeností a získání příkladů dobré praxe mohou sloužit informační schůzky zástupců z jednotlivých ORP a obcí anebo zavedení informačního systému, ve kterém by se jednotlivá témata řešila elektronicky bez nutnosti prvotního osobního setkání, které by mohlo proběhnout až podle individuálních potřeb každé obce.</i>
Hlavní opatření	<i>A Organizační opatření</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné schůzky zástupců jednotlivých obcí • Vytvoření informačního systému <i>B Finanční analýza</i> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza nákladů na vytvoření informačního systému
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO PRAVIDELNÉ VÝMĚNY INFORMACÍ
Správce cíle	<i>Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská</i>

Problémový okruh 2	Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)
Cíl 2.1	<i>Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování (prevence)</i>
Popis cíle	<p>Z provedené analýzy území vyplynulo, že v ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna. Rostlinné zbytky, zbytky z údržby zeleně nebo zbytky jídel se vozí do soukromého zařízení do ORP Bílina, do soukromého zařízení v obci Odolice (Bělušice), které ale primárně slouží pro využití rostlinných zbytků ze zemědělské výroby svému majiteli anebo se využívá kompostárna, která je při skládce Celio v ORP Litvínov.</p> <p>Pokud by se zavedla preventivní opatření, omezil by se vznik BRKO. Nemuselo by se tedy řešit, jak se s tímto odpadem bude nakládat dál a jak se odstraní. Ušetřily by se náklady na sběr a svoz bioodpadu a vyřešil by se problém s povinností pro obce třídit bioodpad. Občané by také mohli následně vzniklý kompost využít pro svou potřebu. Náklady na splnění tohoto cíle nejsou vysoké. Zavedením tohoto systému by také mohl klesnout výskyt černých skládek a omezit se pálení listí</p>

	apod. Na nákup kompostérů mohou obce využít dotace, které poté zapůjčí občanům s následným možným odkupem. Při individuální koupi kompostéru domácností by bylo dobré poskytnout jí slevu z poplatku na svoz odpadu a tím občany motivovat. Důležitá je také osvěta a informovanost občanů, proč je výhodné a dobré domácí kompostování.
Hlavní opatření	<p><i>A Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Smlouva o výpůjčce, darovací smlouva občanům</i> • <i>Odpovědnost – která obec bude nositelem projektu (nejlépe město Most)</i> <p><i>B Finanční analýza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Možnosti získání dotace</i> • <i>Náklady na nákup kompostérů</i> • <i>Uvolněné prostředky obcí na svoz odpadu</i> • <i>Schopnost poskytnout domácnostem slevu z poplatku na svoz odpadu</i> <p><i>C Organizační opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zmapování zájmu občanů o kompostéry s preferencí velikosti</i> • <i>Zmapování potřebného počtu kompostérů</i> • <i>Příprava žádosti o kompostér</i> • <i>Výběrové řízení na dodavatele kompostérů</i> • <i>Osvěta pro občany</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDEN SYSTÉM DOMÁCÍHO KOMPOSTOVÁNÍ
Správce cíle	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

Problémový okruh 2	Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)
Cíl 2.2	<i>Zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí v dostupném existujícím zařízení (nejlépe ve vazbě na zemědělskou výrobu)</i>
Popis cíle	<p>Z provedené analýzy území vyplynulo, že v ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna. Rostlinné zbytky, zbytky z údržby zeleně nebo zbytky jídel se vozí do soukromého zařízení do ORP Bílina, do soukromého zařízení v obci Odolice (Bělušice), které ale primárně slouží pro využití rostlinných zbytků ze zemědělské výroby svému majiteli nebo se využívá kompostárna, která je při skládce Celio v ORP Litvínov.</p> <p>Pokud by obce začaly spolupracovat se stávajícími zařízeními na zpracování bioodpadu, ušetřily by náklady na sběr a svoz tohoto odpadu nebo za jiný způsob jeho odstranění. Cílem je navázat spolupráci s již existujícími soukromými kompostárnami, aby odpadla nutnost vystavět obecní kompostárnu, jejíž výstavba bude velmi nákladná a časově náročná a také bude vytvořena prodleva, než se zde bioodpad bude moci zpracovávat. Tento cíl je jednodušší variantou cíle 2.3, který je ekonomicky, časově i organizačně náročnější.</p>
Hlavní opatření	<p><i>A Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Smlouva – revize stávajících, tvorba nových, ukončení starých</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zpracování možností řešení svozu v souladu s platnou legislativou</i> <p><i>B Finanční analýza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza nákladů na svoz a uložení odpadu ve stávajícím zařízení</i> • <i>Uvolněné prostředky obcí na svoz odpadu</i> • <i>Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv</i> • <i>Zpracování variant řešení pro snížení nákladů</i> <p><i>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu BRKO</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Systém a frekvence sběru a svozu</i> • <i>Hustota sběrné sítě</i> • <i>Analýza počtu nákladních aut, sběrných vozů aj. a jejich případné pořízení</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET OBCÍ, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ K NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM STÁVAJÍCÍ ZAŘÍZENÍ K TOMU URČENÁ
Správce cíle	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

Problémový okruh 2	Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)
Cíl 2.3	<i>Vybudovat obecní kompostárnu</i>
Popis cíle	<p>Z provedené analýzy území vyplynulo, že v ORP Most se nenachází žádná obecní kompostárna. Rostlinné zbytky, zbytky z údržby zeleně nebo zbytky jídel se vozí do soukromého zařízení do ORP Bílina, do soukromého zařízení v obci Odolice (Bělušice), které ale primárně slouží pro využití rostlinných zbytků ze zemědělské výroby svému majiteli nebo se využívá kompostárna, která je při skládce Celio v ORP Litvínov.</p> <p>Vybudováním obecní kompostárny by obce měly vyřešeny problém jak nakládat s bioodpadem, jak ho třídit, což bude muset každá obec od roku 2015. Doposud se odpad odstraňuje především mimo ORP Most, viz výše, což představuje vysoké náklady především na dopravu. Bioodpad by byl zpracováván v kompostárně v ORP Most a výsledný produkt – kompost, dále prodáván nebo následně navrácen zpět do obcí. Obce by vynaložily pouze skutečné náklady na odstranění bioodpadu a v ORP Most by byla vybudována kompostárna, která zde chybí. Na její výstavbu by bylo možné získat dotaci. Je ovšem nutné zvážit provozní náklady a zajistit odbyt vyrobeného kompostu.</p>
Hlavní opatření	<p><i>A Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Smlouva – revize stávajících, tvorba nových, ukončení starých</i> • <i>Odpovědnost – která obec bude nositelem projektu, případné založení DSO</i> <p><i>B Finanční analýza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza pořizovacích nákladů</i> • <i>Rozpočet – provozní náklady, případné náklady na mzdy, apod.</i> • <i>Uvolněné prostředky obcí na svoz odpadu</i> • <i>Rozbor ekonomické výhodnosti jednotlivých stávajících smluv</i> • <i>Zpracování variant řešení pro snížení nákladů</i> • <i>Možnosti získání dotace</i> <p><i>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu BRKO</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Systém a frekvence sběru a svozu</i> • <i>Hustota sběrné sítě</i> <i>C Organizační opatření</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zajištění organizační struktury kompostárny</i> • <i>Vytvoření zázemí pro zaměstnance</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	VÝSTAVBA OBECNÍ KOMPOSTÁRNY
Správce cíle	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

Problémový okruh 3	Výskyt černých skládek
Cíl 3.1	Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitorováním KS b) pomocí osvěty, rozšířením povědomí o ochraně ŽP mezi občany
Popis cíle	<p>Celé území ORP Most je zatíženo černými skládkami. Jedná se především o odpady z plastů, stavební sutí, pneumatik, ale také bioodpadu. Černé skládky se tvoří především na odlehlých místech, slepých cestách a v lesích. Obec se černých skládek zbavují z obecních peněz a vlastními silami. Černé skládky jsou jedním z důvodů, proč si starostové žádají zvýšit bezpečnost v obcích, např. monitorováním kamerovým systémem. Ten by mohl být nainstalován všude, kde hrozí výskyt černých skládek nebo se zde černé skládky opakovaně objevují. Monitorováním těchto míst by došlo k omezení či zabránění tvorby nepovolených skládek. Kamerový systém by sloužil jako odstrašení pro potenciální zakladatele černých skládek a zároveň by zvýšil bezpečnost v obci. Příčinou výskytu černých skládek je především neukázněnost lidí a do jisté míry i jejich neinformovanost. Osvětou a zvýšením povědomí o rizikovitosti černých skládek a jejich negativnímu vlivu na životní prostředí i zdraví člověka by mohlo dojít k omezení jejich výskytu. Občané by se v rámci osvěty mohli také zapojit do uklízení černých skládek a snížit tím výdaje obce vynaložené právě na úklid a sanaci těchto míst. Zároveň by se mohli na vlastní oči přesvědčit o jejich škodlivosti.</p>
Hlavní opatření	<p><i>A Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Odpovědnost – která obec bude nositelem projektu, případné založení DSO</i> <p><i>B Finanční analýza</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Analýza nákladů – pořizovací náklady</i> • <i>Rozpočet – provozní náklady</i> • <i>Možnosti získání dotace</i> <p><i>C Organizační opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>stanovení rizikových míst pro umístění kamerových bodů</i> • <i>stanovení počtu kamer</i> • <i>výběr dodavatelů – příprava a realizace výběrového řízení</i>
Název indikátorů k hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • POČET OBCÍ S KAMEROVÝM SYSTÉMEM

cíle	<ul style="list-style-type: none"> • POČET ÚKLIDOVÝCH AKCÍ ZA ROK V ORP MOST • POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST
Správce cíle	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

5.2.4.Indikátory

Problémový okruh	<i>Konkurenční prostředí v oblasti služeb v OH</i>		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ SPOLEČNĚ PŘIPRAVILY A REALIZOVALY VÝBĚR DODAVATELE (ZVLÁŠTĚ NA SBĚR A SVOZ ODPADU A ZVLÁŠTĚ NA ZPRACOVÁNÍ ODPADU (VYUŽITÍ, ODSTRANĚNÍ) V KONCOVÉM ZAŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době mají obce prakticky jedinou možnost, jak zajistit svoz odpadu a tou je smlouva se stávajícím poskytovatelem těchto služeb, který v ORP Most působí jako jediný. Indikátor bude monitorovat vytvoření dalších variant, jak svoz odpadu zajistit tak, aby byl zároveň finančně efektivní pro obce a služby byly dostatečně zajištěny a to společnou poptávkou a realizovaným výběrovým řízením obcemi..		
Metodika a výpočet:	Počet oslovených potenciálních partnerů pro svoz odpadu, počet svozových společností.		
Zdroj čerpání dat:	Zápis a doklady o vypsání výběrových řízení. Zápis z jednání. Počet oslovených potenciálních partnerů. Projekty na vytvoření společné svozové společnosti.		

Cíl	<i>Společně zajišťovat výběr poskytovatele služeb v OH</i>		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	POČET ÚČASTNÍKŮ PŘIHLÁŠENÝCH DO VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění konkurenceschopnosti na trhu a výhodné pozice obcí je nutné rozšířit poptávku po poskytovateli svozu odpadu z nynějšího jednoho na alespoň tři účastníky do roku 2017. Je vhodné, aby starostové obcí měli nabídku poskytovatelů, ze které si mohou vybrat a ne pouze jednoho poskytovatele bez možnosti výběru a porovnání služeb a cen s ostatními. Indikátor bude sledovat počet potenciálních a oslovených poskytovatelů svozu odpadu.		
Metodika a výpočet:	Počet přihlášených účastníků do výběrového řízení o poskytovateli svozu odpadu pro obce v ORP Most. Počet přímo oslovených poskytovatelů obcemi.		
Zdroj čerpání dat:	Zápis a doklady o vypsání výběrových řízení.		

Cíl	<i>Společně zajišťovat výběr poskytovatele služeb v OH</i>		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ OBECNÍ SVOZOVÉ SPOLEČNOSTI		
Měrná jednotka	Ano/ne		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		Ne	ano
Skutečnost	Ne		
Popis měřítka:	Indikátor bude monitorovat, zda byla vytvořena vlastní obecní svozová společnost obcemi (nebo část obcí), kterou by mohly využívat pro své potřeby a zároveň měly přehled o toku financí, které musí vynaložit na svoz odpadu i samotný chod svozové společnosti.		
Metodika a výpočet:	Vytvoření společné svozové společnosti.		
Zdroj čerpání dat:	Smlouvy a doklady o založení společné svozové společnosti.		

Cíl	<i>Spolupráce s ostatními ORP, pravidelná výměna informací</i>		
Číslo indikátoru	13		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO PRAVIDELNÉ VÝMĚNY INFORMACÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro lepší nakládání obecně s jakýmkoli odpadem je nejlepší zjistit informace a především zkušenosti od okolních obcí i mimo ORP Most. Výměnou těchto informací a zkušeností dojde k zefektivnění nakládání s odpadem a zajištění těchto služeb. Indikátor bude monitorovat, které obce a jakým způsobem se zapojí do výměny informací, např. pomocí informačního systému nebo jiného projektu.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí zapojených do pravidelné výměny informací a zkušeností		
Zdroj čerpání dat:	Zápis z jednání, prezenční listiny, informační systém.		

Problémový okruh	<i>Biologicky rozložitelný komunální odpad (původem od občanů a obcí)</i>		
Číslo indikátoru	14		
Název indikátoru	SNÍŽENÍ PRODUKCE SKO		
Měrná jednotka	Kg/obyvatel/rok		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		185 kg/obyt	176 kg/obyt
Skutečnost	195 kg/obyt		
Popis měřítka:	Problémový okruh charakterizuje absenci jakéhokoli obecního zařízení pro nakládání s bioodpadem. Indikátor by měl monitorovat nejenom zrealizování projektu na výstavbu obecní kompostárny, ale také jiného zařízení či systému, který by bylo vhodnější a reálnější zavést či vybudovat		
Metodika a výpočet:	Porovnání produkce SKO z obcí s průměrnou produkcí SKO z let 2008-2012. Žádoucí je snížení produkce..		
Zdroj čerpání dat:	Evidence odpadů v obcích.		

Cíl	<i>Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování ve vhodných typech zástavby v obcích (prevence)</i>		
Číslo indikátoru	15		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ ZAVEDEN SYSTÉM DOMÁCÍHO KOMPOSTOVÁNÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		8	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Zavedením systému domácího kompostování se na odstranění bioodpadu podílejí sami obyvatelé obcí a tím snižují celkový objem BRO, se kterým obec musí následně nějakým způsobem naložit. Tento systém umožňuje obyvatelům svůj odpad následně využít např. jako kompost. Tento indikátor bude sledovat, kolik obcí tento systém zavedlo. Jelikož ve všech obcích ORP Most je vhodný typ zástavby – rodinné domy, cílem je zavést tento systém v každé z nich. Ve městě Most alespoň v částech s výstavbou rodinných domů.		
Metodika a výpočet:	Sečtení všech obcí, které systém domácího kompostování zavedly.		
Zdroj čerpání dat:	Úřady obcí, evidence o počtu kompostérů.		

Cíl	<i>Zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí v dostupném existujícím zařízení (nejlépe ve vazbě na zemědělskou výrobu)</i>		
Číslo indikátoru	16		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ K NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM STÁVAJÍCÍ ZAŘÍZENÍ K TOMU URČENÁ NA ÚZEMÍ ORP MOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		7	14
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	V současnosti pouze dvě obce využívají již existující zařízení pro nakládání s bioodpadem na území ORP Most. Bylo by vhodné, aby tento systém nakládání s bioodpadem zavedly i ostatní obce, protože od roku 2015 budou povinny třídít tento druh odpadu a vykazovat evidenci o jeho odstranění. Využít již existující zařízení k tomuto účelu se jeví jako nejjednodušší opatření. Tento indikátor bude monitorovat, jestli obce tento systém zavedly či nikoli. Cílem je do roku 2020 zapojit všechny malé obce, úspěchem bude, pokud se to reálně podaří alespoň polovině z nich.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí, které využijí existující zařízení pro nakládání s bioodpadem.		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřené smlouvy, protokoly o předání bioodpadu. Evidence o nakládání s odpadem.		

Cíl	<i>Zajistit po důkladném vyhodnocení všech možností další kapacity zařízení pro nakládání s BRKO (Vybudovat obecní kompostárnu)</i>		
Číslo indikátoru	17		

Název indikátoru	VÝSTAVBA OBECNÍ KOMPOSTÁRNY		
Měrná jednotka	Splněno/nesplněno		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ne	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	V ORP Most se nenachází žádné obecní zařízení pro nakládání s bioodpadem. Bylo by vhodné toto zařízení vybudovat, např. kompostárnu. Indikátor bude sledovat, zda výstavba takového zařízení byla zrealizována či nikoli.		
Metodika a výpočet:	Sečtení počtu vystavěných kompostáren.		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Mostu, úřady obcí, kraj.		

Problémový okruh	Výskyt černých skládek		
Číslo indikátoru	18		
Název indikátoru	POČET ČERNÝCH SKLÁDEK NA ÚZEMÍ ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	8
Skutečnost	Více než 20		
Popis měřítka:	Na území ORP Most se nachází cca 11 zaregistrovaných černých skládek, ale ve skutečnosti je jich mnohem více. Jedná se především o skládky tvořené odpadem z plastů, stavební sutí, pneumatik, ale také bioodpadu ze zahrádkářských kolonií. Cílem je snížit počet trvalých černých skládek na minimum. Cíl bude monitorován tímto indikátorem.		
Metodika a výpočet:	Sečtení počtu černých skládek na území ORP za rok.		
Zdroj čerpání dat:	Magistrát města Mostu, úřady obcí, kraj.		

Cíl	<i>Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitorováním KS b) pomocí osvěty, rozšířit povědomí o ochraně ŽP mezi občany, zapojení občanů do procesu uklizení.</i>		
Číslo indikátoru	19		
Název indikátoru	POČET OBCÍ S KAMEROVÝM SYSTÉMEM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	11
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	Kamerový systém je jednou z možností jak monitorovat místa se zvýšenou možností výskytu černých skládek a tím výskyt černých skládek omezit. Indikátor bude mít za úkol měřit, kolik obcí zavedlo monitorování těchto míst pomocí kamerového systému.		
Metodika a výpočet:	Sečtení počtu obcí s KS.		
Zdroj čerpání dat:	Úřední desky obcí, weby obcí, periodika vydávaná obcemi, informační kanál. Smlouvy o zřízení KS v obcích.		

Cíl	<i>Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitorováním KS b) pomocí osvěty, rozšířit povědomí o ochraně ŽP mezi občany, zapojení občanů do procesu uklizení.</i>		
Číslo indikátoru	20		
Název indikátoru	POČET ÚKLIDOVÝCH AKCÍ ZA ROK V ORP MOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V ORP Most dosud neproběhla žádná úklidová akce černých skládek za účasti veřejnosti. Podíl veřejnosti při těchto akcích má osvětový charakter, úsporná opatření pro obce a morálně naučný potenciál. Indikátor má za úkol monitorovat, kolik úklidových akcí se ročně v ORP Most uskuteční.		
Metodika a výpočet:	Sečtení počtu úklidových akcí.		
Zdroj čerpání dat:	Úřední desky obcí, weby obcí, periodika vydávaná obcemi, informační kanál.		

Cíl	<i>Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitorováním KS b) pomocí osvěty, rozšířit povědomí o ochraně ŽP mezi občany, zapojení občanů do procesu uklizení.</i>		
Číslo indikátoru	21		
Název indikátoru	POČET OBCÍ ZAPOJENÝCH DO REALIZACE DLOUHODOBÉ INFORMAČNÍ KAMPANĚ PRO ŠIROKOU VEŘEJNOST		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Žádná obec v ORP Most nemá zavedenou dlouhodobou informační kampaň o životním prostředí, speciálně o odpadech, pro širokou veřejnost. Z analýzy území přitom vyplynulo, že občané nejsou často dostatečně informováni o službách, které mohou využít ani o důvodech, proč např. třídit odpady apod. Indikátor bude mapovat, které obce se do informační kampaně zapojí, ať už jednotlivě nebo společně jako např. DSO.		
Metodika a výpočet:	Sečtení počtu obcí zapojených do dlouhodobé informační kampaně.		
Zdroj čerpání dat:	Úřední desky obcí, weby obcí, vydávaná periodika, propagační materiály, apod.		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven manažer strategie. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je řídicí skupina. Řídicí skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídicí skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny	

Pro řízení strategie jsou důležití správci cílů. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Najít jiného poskytovatele svozu odpadu (např. připojit se k městu Most)	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
1.2	Vytvořit vlastní svozovou společnost	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
1.3	Spolupráce s ostatními ORP, pravidelná výměna in-formací	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
2.1	Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování (prevence)	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
2.2	Zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí v dostupném existujícím zařízení (nejlépe ve vazbě na zemědělskou výrobu)	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
2.3	Vybudovat obecní kompostárnu	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
3.1	Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitováním KS b) pomocí osvěty, rozšířením povědomí o ochraně ŽP mezi občany	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
10	Počet poskytovatelů svozu odpadu	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
11	Počet účastníků přihlášených do výběrového řízení	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
12	Vytvoření obecní svozové společnosti	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
13	Počet obcí zapojených do pravidelné výměny informací	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
14	Snížení produkce BRKO	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
15	Počet obcí, které mají zaveden systém domácího kompostování	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
16	Počet obcí, které využívají k nakládání s bioodpadem stávající zařízení k tomu určená	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
17	Výstavba obecní kompostárny	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
18	Počet černých skládek na území ORP	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
19	Počet obcí s kamerovým systémem	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
20	Počet úklidových akcí za rok v ORP most	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská
21	Počet obcí zapojených do realizace dlouhodobé informační kampaně pro širokou veřejnost	Starostka obce Bělušice Veronika Pochobradská

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů

		přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejednalo-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako proces dlouhodobý a opakovaný, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

V návrhové části k oblasti odpadového hospodářství jsou nastíněny tři problémové okruhy a to: 1. Omezené možnosti výběru svozové společnosti, 2. Biologicky rozložitelné komunální odpad (původem od občanů a obcí) a 3. Výskyt černých skládek. Jedná se o tři nejvíce tíživé záležitosti v oblasti OH v ORP Most. Každému problémovému okruhu byly přiřazeny cíle, které se budou snažit naplnit. Problémovému okruhu č. 1 jsou stanoveny cíle: a) Najít jiného poskytovatele svozu odpadu, b) Vytvořit vlastní svozovou společnost, c) Spolupráce s ostatními ORP, pravidelná výměna informací. Problémovému okruhu č. 2 náleží tyto cíle: a) Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování, b) Zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí a v dostupném existujícím zařízení, c) Vybudovat obecní kompostárnu. Třetímu problémovému okruhu je přiřazen cíl Eliminace míst s výskytem černých skládek a) monitorováním kamerového systému b) pomocí osvěty, rozšířením povědomí o ochraně ŽP mezi občany. Bylo stanoveno celkem sedm cílů, z nichž každý má svého určeného správce především z řad starostů obcí v ORP Most. Naplňování cílů bude monitorováno prostřednictvím sady dvanácti indikátorů.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Za zpracování návrhové části v oblasti odpadového hospodářství zodpovídá Ing. Michala Kudrličková – pracovník pro analýzy a strategie. Návrhová část byla vytvořena v období červenec – prosinec 2014. Kromě hlavního zpracovatele, kterým byl pracovník pro analýzy a strategie, bylo do tvorby dokumentu zapojeno 5 místních odborníků především z oblasti ŽP, všech 15 zástupců obcí v ORP Most, odborný tým projektu zastupující Svaz měst a obcí ČR a zbytek realizačního týmu za ORP Most. Podněty pro prvotní návrh vnesli starostové obcí na 1. oficiálním setkání představitelů obcí. Návrh byl poté konzultován s místními odborníky a došlo k jeho úpravě. Po projednání úprav na diskuzní skupině, které se zúčastnili jak starostové obcí, tak odborníci z oblasti ŽP, došlo k finálnímu stanovení problémových okruhů. Následný postup stanovení cílů a indikátorů byl konzultován se starosty obcí a zpracován pracovníkem pro analýzy a strategie. Odborná kontrola dokumentu a případné připomínky jsou zajištěny od odborného týmu projektu ze Svazu měst a obcí ČR a externích posuzovatelů.

5.5. Přílohy

- Příloha č. 1** Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012
- Příloha č. 2** Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 3** Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012
- Příloha č. 4** Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 5** Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně
- Příloha č. 6** Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 7** Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 8** Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 9** Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012
- Příloha č. 10** Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

- Graf č. 1** Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 2** Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 3** Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 4** Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 5** Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 6** Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění
- Graf č. 7** Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění
- Graf č. 8** Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012
- Graf č. 9** Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

Seznam zkratek

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DSO	dobrovolný svazek obcí
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
TKO	tříděný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

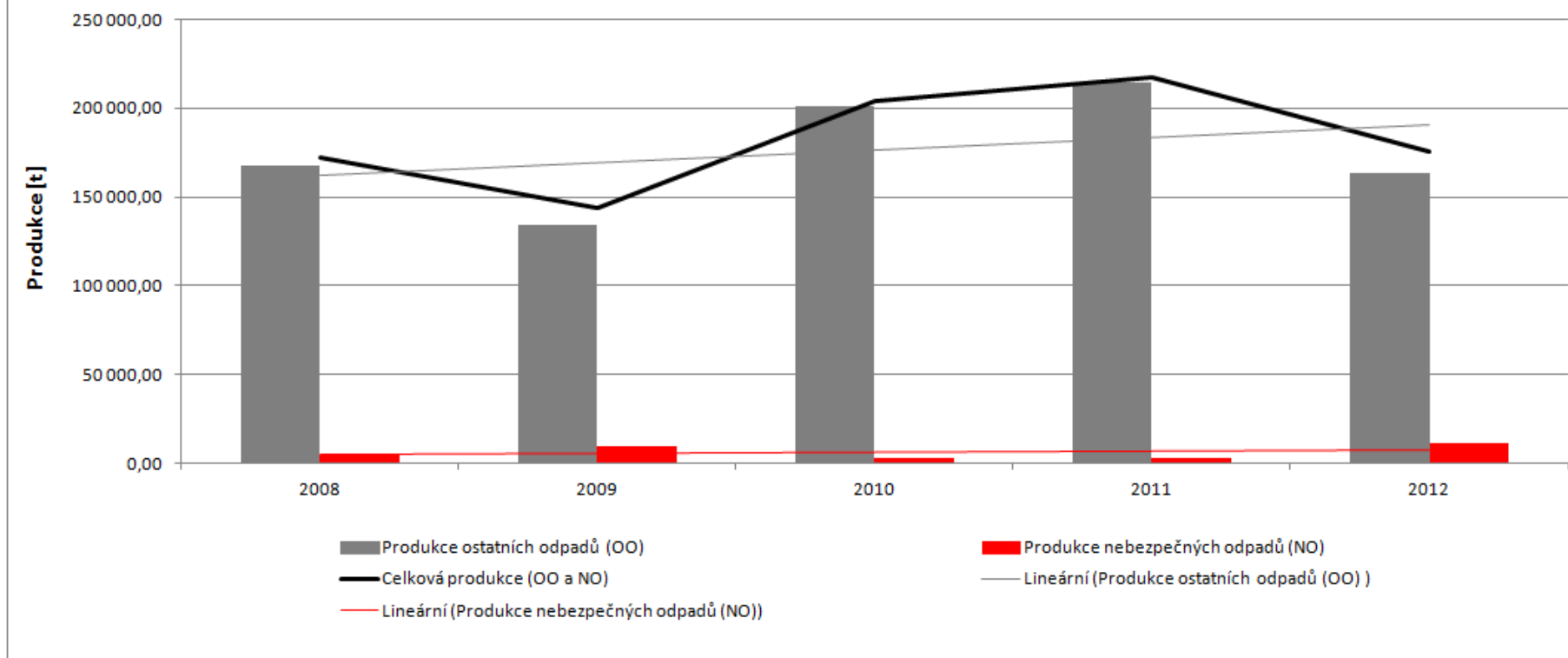
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	221 784,75	167 784,62	134 465,04	200 728,25	214 451,58	163 830,24	75,65	60,63	90,51	96,69
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	10 365,80	4 510,91	9 507,11	3 480,70	3 268,38	11 323,11	43,52	91,72	33,58	31,53
Celková produkce (OO a NO)	233 781,23	172 295,53	143 972,15	204 208,95	217 719,96	175 153,35	73,70	61,58	87,35	93,13
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů			97,38		93,40		98,30		98,50	93,54
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů			2,62		6,60		1,70		1,50	6,46

Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel v území ORP	76 346	76 445	76 461	75 278	75 639
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)	2 256,77	1 883,34	2 670,76	2 892,21	2 315,65
Měrná produkce OO	2 197,69	1 758,98	2 625,24	2 848,79	2 165,95
Měrná produkce NO	300,20	59,09	124,37	45,52	43,42
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →	19,68	41,43	15,16	14,46	49,87
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →	-80,32	-58,57	-84,84	-85,54	-50,13

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz**Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně**

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	90,86	51,83	40,38	127,16	158,00
200102	Sklo	O	7,53	2,45	0,24	0,20	0,30
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	81,27	76,37	90,50	85,41	421,79
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,25	0,13	0,09	0,31	0,27
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	24,38	70,22	18,92	4,39	4,15
200113*	Rozpouštědla	N	0,35	0,06	0,03	0,04	1,31
200114*	Kyseliny	N	0,54	0,39	0,15	0,01	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,10	0,03	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,00	0,00	0,00	0,00	1,80
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	1,86	0,72	1,08	0,22	0,18
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlovodíky	N	3,92	2,44	1,94	0,08	0,35
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	5,50	4,93	7,79	9,09	54,51
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	0,46	0,24	0,60	3,89	0,60
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	3,59	1,34	3,16	5,60	3,18
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,60	0,03	0,20	1,06	0,21
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,06	1,19	1,04	0,46	1,21
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,04	0,15	0,03	0,01	0,00
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	4,12	2,49	1,90	2,71	1,20
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	7,02	3,22	3,41	7,13	16,06
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	127,65	37,76	0,00	0,58	21,28
200139	Plasty	O	11,24	7,94	1,82	3,59	7,50
200140	Kovy	O	0,49	1,04	31,39	18,53	27,03

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

200141	Odpady z čištění komínů	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	0	1 377,77	6 424,07	6 872,26	6 541,28	2 486,26
200202	Zemina a kameny	0	84,98	187,13	66,39	151,37	25,25
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	0	69,15	198,62	280,44	450,82	175,34
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	0	20 739,06	20 736,16	19 432,58	18 949,06	20 001,71
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	0	0,00	22,34	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	0	2,76	5,80	0,00	0,00	11,53
200304	Kal ze septiků a žump	0	5 412,40	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	0	45,00	315,74	56,84	30,88	84,16
200307	Objemný odpad (BRKO)	0	5 262,95	4 309,33	3 749,46	3 488,85	3 537,84
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	0	16,20	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	0	4 642,63	3 579,81	3 302,43	4 188,51	4 081,83
150102	Plastové obaly	0	658,34	611,79	683,83	821,82	921,26
150103	Dřevěné obaly	0	42,89	43,30	67,24	135,26	74,91
150104	Kovové obaly	0	0,52	0,03	1,00	2,99	0,00
150105	Kompozitní obaly	0	0,01	0,00	0,01	0,22	0,23
150106	Směsné obaly	0	272,77	324,31	441,99	428,40	145,46
150107	Skleněné obaly	0	321,01	220,58	204,56	229,92	399,19
150109	Textilní obaly	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

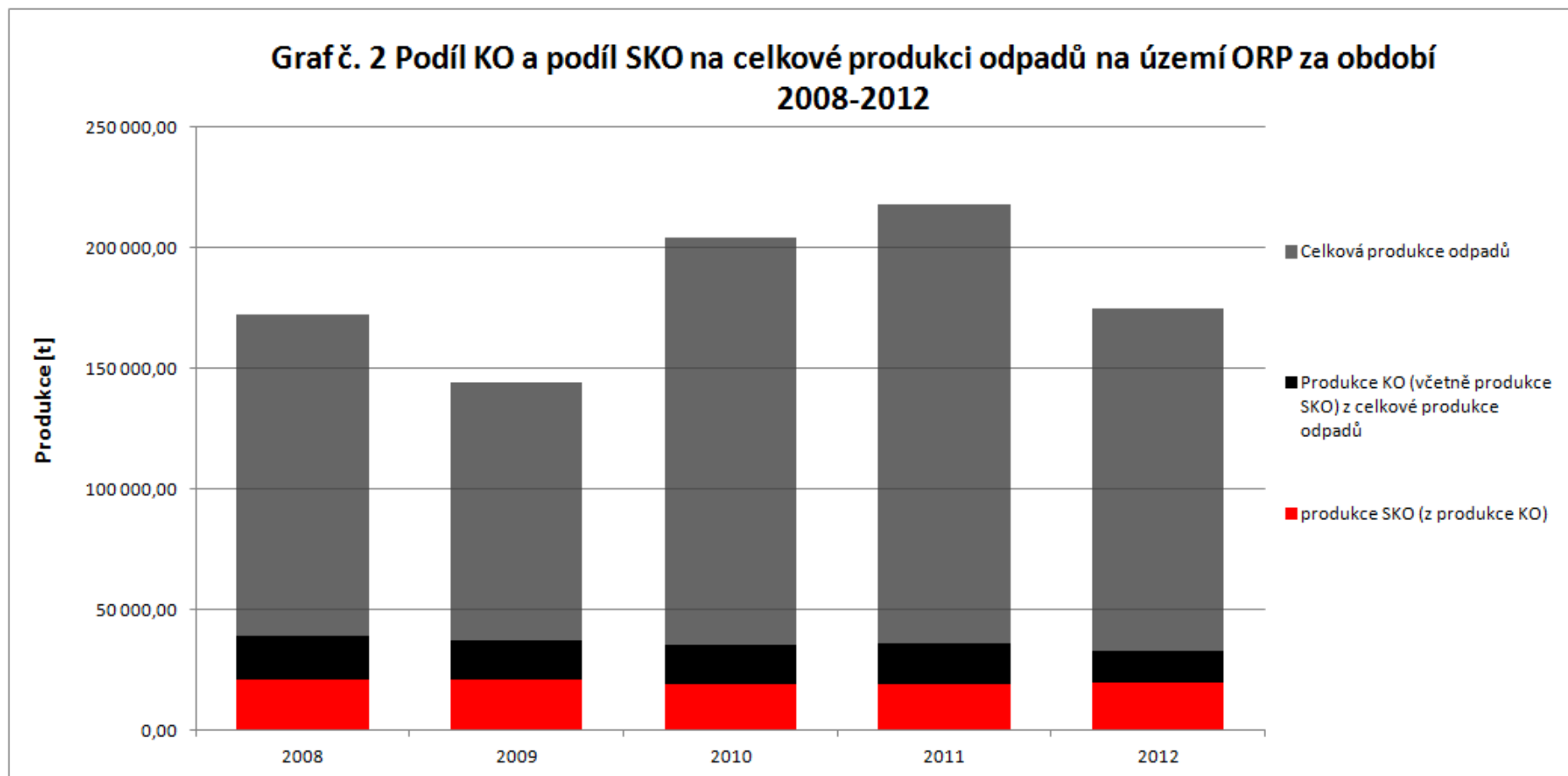
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	127,78	118,30	152,19	108,81	89,09
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,03	0,01	0,01	0,02	0,01
Celková produkce KO			39 447,96	37 362,34	35 515,95	35 798,67	32 754,99
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			27 709,69	31 733,13	30 212,00	29 206,14	26 685,80
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			13 235,16	17 910,63	17 477,68	16 909,25	13 807,32

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)**Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012**

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	172 295,53	143 972,15	204 208,95	217 719,96	175 153,35	-16,44	41,84	6,62	-19,55
Celková produkce KO	39 447,96	37 362,34	35 515,95	35 798,67	32 754,99	-5,29	-4,94	0,80	-8,50
Celková produkce SKO	20 739,06	20 736,16	19 432,58	18 949,06	20 001,71	-0,01	-6,29	-2,49	5,56
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	22,90		25,95		17,39		16,44		18,70
Podíl SKO na produkci KO	52,57		55,50		54,72		52,93		61,06
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	76 346		76 445		76 461		75 278		75 639

Měrná produkce KO	516,70	488,75	464,50	475,55	433,04
Měrná produkce SKO	271,65	271,26	254,15	251,72	264,44

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

evropský
sociální
fond v ČR

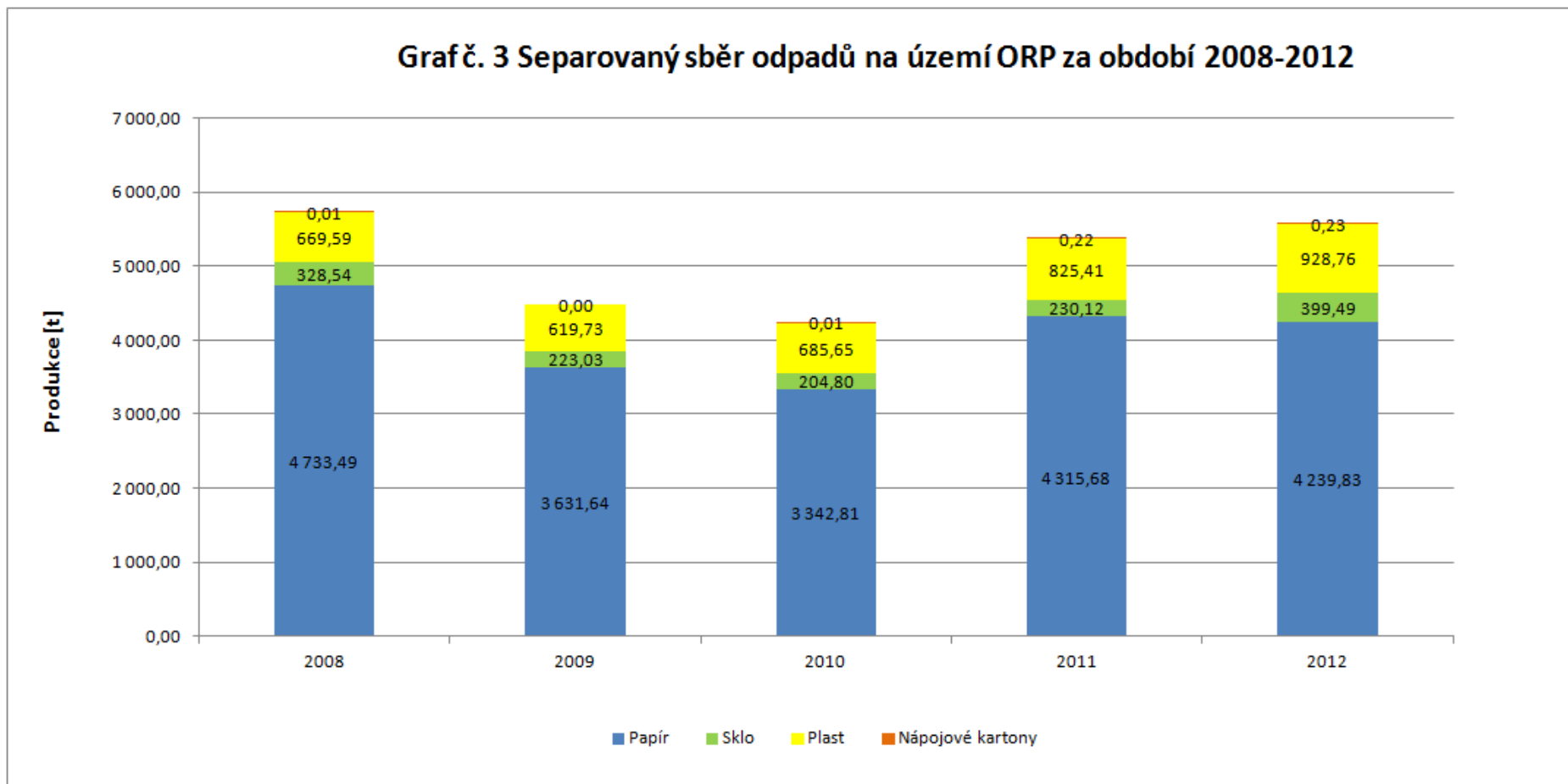
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz**Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012**

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	4 733,49	3 631,64	3 342,81	4 315,68	4 239,83	-23,28	-7,95	29,10	-1,76
Sklo	150107, 200102	328,54	223,03	204,80	230,12	399,49	-32,11	-8,17	12,36	73,60
Plast	150102, 200139	669,59	619,73	685,65	825,41	928,76	-7,45	10,64	20,38	12,52
Nápojové kartony	150105	0,01	0,00	0,01	0,22	0,23	-100,00	-	2327,47	4,12
Celkem separovaný sběr		5 731,63	4 474,40	4 233,27	5 371,43	5 568,31	-21,93	-5,39	26,89	3,67
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP			76 346	76 445	76 461	75 278	75 639			
Měrná produkce tříděného papíru			62,00	47,51	43,72	57,33	56,05			
Měrná produkce tříděného skla			4,30	2,92	2,68	3,06	5,28			
Měrná produkce tříděného plastu			8,77	8,11	8,97	10,96	12,28			
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Měrná produkce tříděného odpadu			75,07	58,53	55,37	71,35	73,62			

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	7 792,75	7 420,20	0,00	0,00	1,95
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustřeďované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	7 836,66	1 550,00	240,00	80,00	362,58
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	1,03	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	7,00	31,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	82,75	101,87	71,28	97,39	113,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	5,70	20,27	11,78	6,17	0,37
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	3,75	5,56	4,73	3,09	14,05
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0	12,23	16,57	0,62	6,67	63,71
030301	Odpadní kůra a dřevo	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	0	180,81	560,22	445,83	188,26	168,94
150101	Papírové a lepenkové obaly	0	4 642,63	3 579,81	3 302,43	4 188,51	4 081,83
150103	Dřevěné obaly	0	42,89	43,30	67,24	135,26	74,91
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	0	234,62	109,15	43,30	820,45	348,37
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	0	0,00	0,00	29,52	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	0	9 602,86	992,42	194,47	671,49	1 188,30
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	0	649,77	815,20	421,18	260,60	342,71
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	0	0,00	32,00	0,00	0,00	9,00

evropský
sociální
fond v ČR

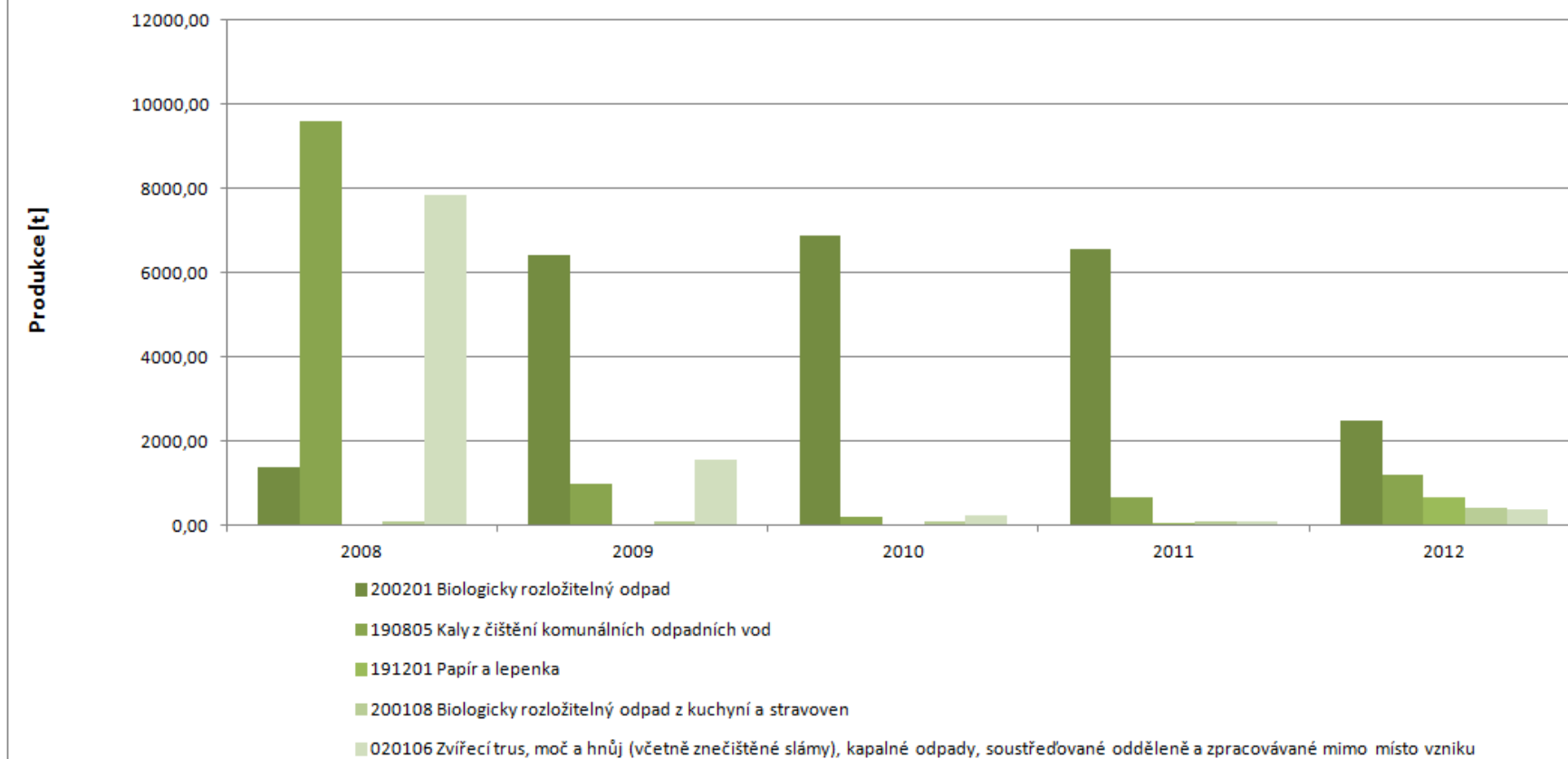
EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOSTSvaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKYPODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	0	0,00	0,00	170,88	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	0	448,00	330,00	500,00	250,00	140,00
190902	Kaly z čiření vody	0	0,00	0,00	440,70	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	0	6,65	4,21	0,00	4,17	8,03
191201	Papír a lepenka	0	0,00	0,00	0,00	59,11	667,44
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	0	90,86	51,83	40,38	127,16	158,00
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	0	81,27	76,37	90,50	85,41	421,79
200110	Oděvy	0	0,25	0,13	0,09	0,31	0,27
200111	Textilní materiály	0	24,38	70,22	18,92	4,39	4,15
200125	Jedlý olej a tuk	0	5,50	4,93	7,79	9,09	54,51
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	0	127,65	37,76	0,00	0,58	21,28
200201	Biologicky rozložitelný odpad	0	1 377,77	6 424,07	6 872,26	6 541,28	2 486,26
200301	Směsný komunální odpad	0	20 739,06	20 736,16	19 432,58	18 949,06	20 001,71
200302	Odpad z tržišť	0	0,00	22,34	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	0	5 412,40	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	0	5 262,95	4 309,33	3 749,46	3 488,85	3 537,84
Celková produkce BRO			64 671,16	47 345,93	36 155,96	35 977,31	34 270,99

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

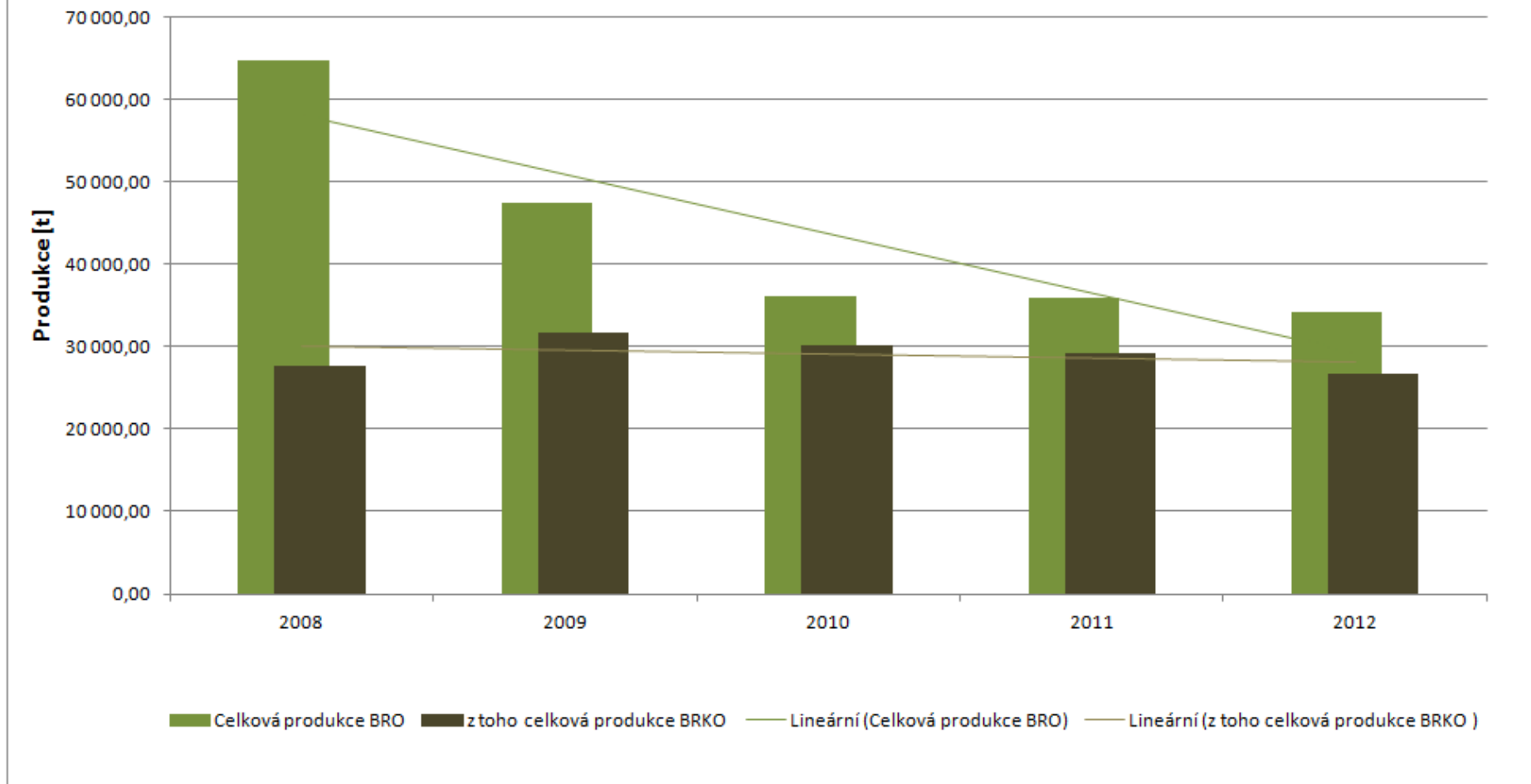
PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	64 671,16	47 345,93	36 155,96	35 977,31	34 270,99	-26,79	-23,63	-0,49	-4,74
z toho celková produkce BRKO	27 709,69	31 733,13	30 212,00	29 206,14	26 685,80	14,52	-4,79	-3,33	-8,63
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	42,85		67,02		83,56		81,18		77,87
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	76 346		76 445		76 461		75 278		75 639
Měrná produkce BRO	847,08		619,35		472,87		477,93		453,09
Měrná produkce BRKO	362,95		415,11		395,13		387,98		352,80

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

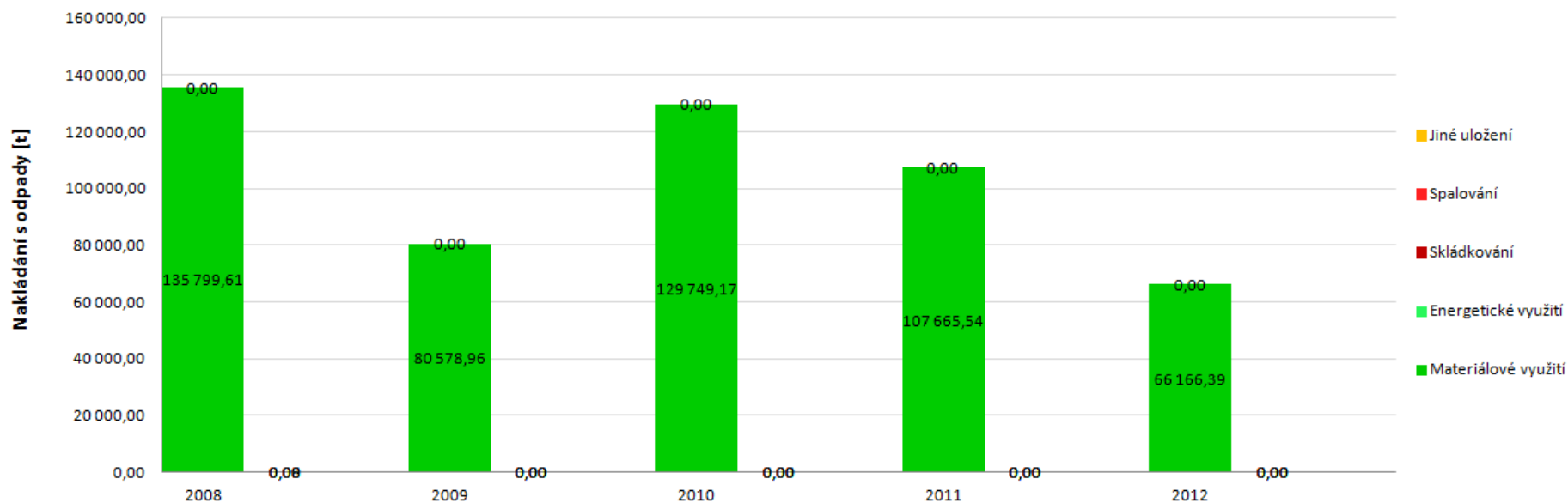
(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	70 562,40	135 799,61	80 578,96	129 749,17	-	66 166,39	192,45	114,20	183,88	152,58	
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
			30,18	78,82	55,97	63,54	49,45	37,78				
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití	69 848,98	135 799,61	80 578,96	129 749,17	-	66 166,39	194,42	115,36	185,76	154,14
	Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓											
		29,88	78,82	55,97	63,54	49,45	37,78					
Celková produkce odpadů		233 781,23	172 295,53	143 972,15	204 208,95	-	175 153,35					
Odstranění	Skládkování	0,04	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	209,44	0,00	0,00	0,00	
	Spalování								Meziroční změna [%] ↓			
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
									-	-	-	-
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Celkem vybrané způsoby odstranění	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	-	-	-	

 (Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

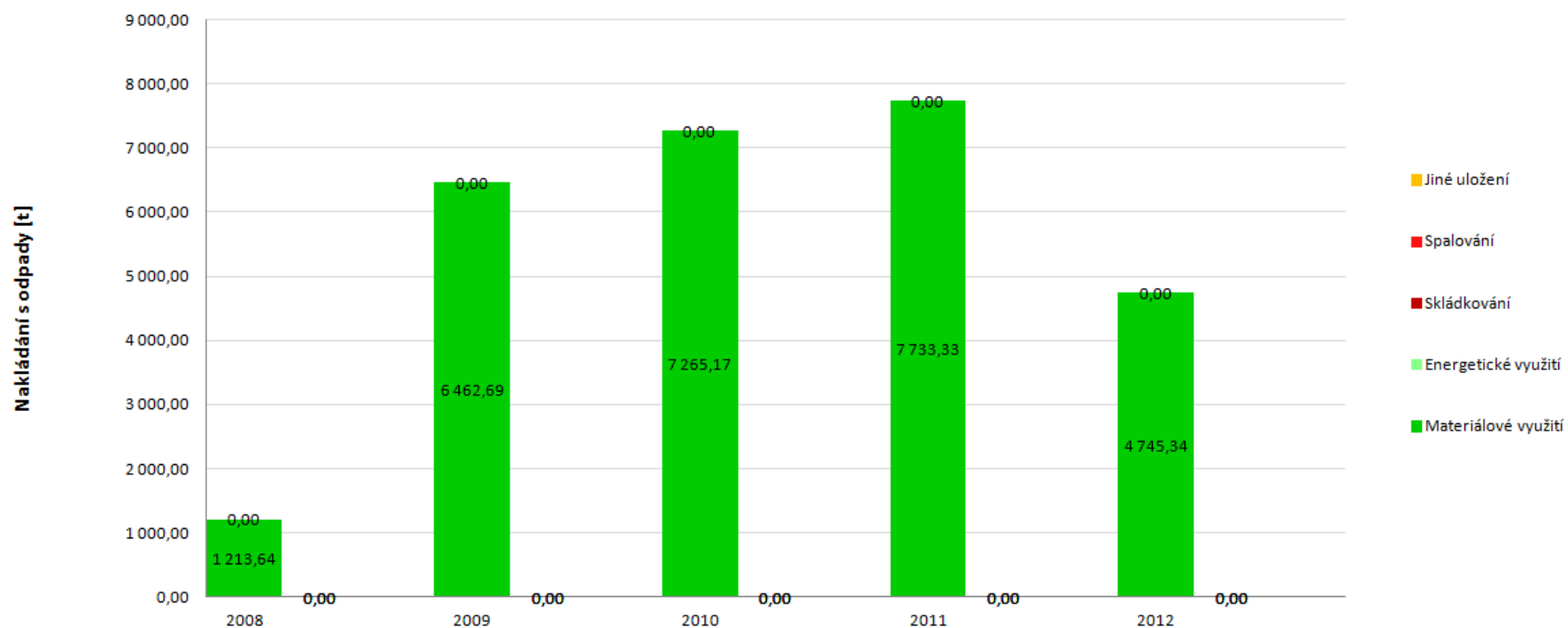
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
									2008	2009	2010	2011	
Nakládání s odpady [t]													
KO	Využití	Materiálové využití	1 278,49	1 213,64	6 462,69	7 265,17	7 733,33	4 745,34	94,93	505,49	568,26	604,88	
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			5,13	3,08	17,30	20,46	21,60	14,49	-5,07	405,49	468,26	504,88	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 175,02	1 213,64	6 462,69	7 265,17	7 733,33	4 745,34	103,29	550,00	618,30	658,14	
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓								Meziroční změna [%] ↓			
		4,72	3,08	17,30	20,46	21,60	14,49						
	Celková produkce KO [t]		24 898,58	39447,96	37362,34	35515,95	35798,67	32754,99	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	2,97	0,00	954,84	-	-	-100,00	-		
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	2,97	0,00	954,84	-	-	-100,00	-		

	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

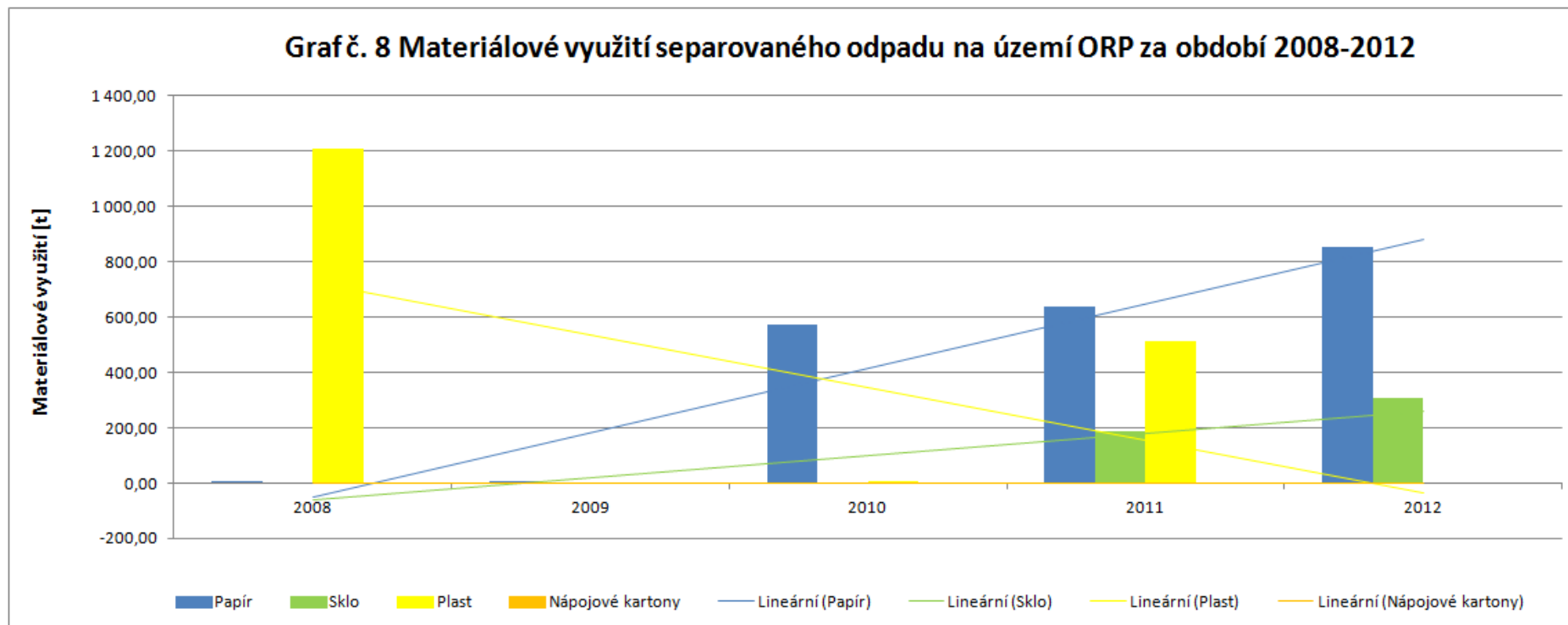
(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	5,10	0,09	573,04	635,00	851,64	-98,23	-	+10,81	+34,12
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	186,48	304,61	-	-	-	+63,34
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	1206,22	0,00	3,13	512,56	0,00	-	-	+16301,92	-100,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

 (Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
BRO	Využití	Materiálové využití		8 322,10	14 183,19	7 781,86	7 740,66	4 009,79	70,43	-45,13	-0,53	-48,20	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
BRKO	Využití	Materiálové využití		4,35	6 462,52	6 688,82	6 393,00	3 012,90	148429,42	3,50	-4,42	-52,87	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

	odpadu										
	Měrné sklád- kování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah bio- logicky rozloži- telné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biolo- gicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓									
		148,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

Graf č. 9 Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

(Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>)

6. Téma 4.: bezpečnost

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Správní území obce s rozšířenou působností Most (dále též "ORP Most") leží v severozápadních Čechách, ve střední části Ústeckého kraje. ORP Most vzniklo z jižní části okresu Most. Převážnou část území ORP Most zaujímá Mostecká kotlina, pouze jihovýchodní část náleží do chráněné krajinné oblasti Českého středohoří. V ORP Most se nachází 15 obcí. Jediná obec se statutem města je město Most, zaujímá největší rozlohu (8 694 ha) a je zde největší koncentrace obyvatel z celého ORP. V ORP Most se nachází 39 částí obcí a 49 katastrálních území, jejichž počet se během posledních sedmi let nezměnil. Hustota zalidnění v ORP Most je velmi vysoká a činí 330,2 obyvatel/km² (průměr v ČR je 133 obyvatel/km²).

Pro výběr volitelného tématu byly určeny oblasti bezpečnost a cestovní ruch. Tyto oblasti vzešly z dotazníkového šetření jako starosty nejpreferovanější. Shromáždění se zúčastnilo 11 z 15 obcí, tzn. 73,3 % obcí z celkového počtu obcí uvedeného SO ORP, tudíž byla splněna podmínka minimální účasti 30 %. Hlasovalo 11 přítomných obcí, přičemž všech 11 obcí odsouhlasilo téma bezpečnost. Bezpečnost je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Působnost obcí je velmi široká a představitelé obcí musí každodenně řešit celou řadu důležitých otázek a problémů týkajících se zabezpečení klidného a bezporuchového chodu obce vedoucí k prosperitě a uspokojování základních potřeb svých občanů. Jednou z oblastí je zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti. Jedná se hlavně o povinnosti státu, který tvoří legislativu a reguluje ji i jinými předpisy. Avšak některé záležitosti jsou přeneseny a regulovány nařízeními obcí a krajů (místní/krajské záležitosti veřejného pořádku, které jsou spravovány na úrovni obcí a krajů v rámci jejich samostatné působnosti). V našem případě konkrétně obce zodpovídají za maximální bezpečnost. Mají tedy povinnosti při zajištění veřejného pořádku, zajištění kvalitního integrovaného záchranného systému, zajištění dopravní bezpečnosti na silnicích ve správě obce, zpracování krizového plánu pro mimořádné situace (povodně, únik chemických látek z průmyslových zón) apod.

Obce a města mají povinnost zajistit:

- veřejný pořádek,
- dopravní bezpečnost,
- orgány obce zajišťují připravenost obce na řešení krizových situací.

Ve většině ORP je bezpečnost převážně zajištěna Policií České republiky. Některé obce mají městskou policii, která často spolupracuje s Policií ČR. Nicméně některé obce a to zejména ty menší nemají finanční prostředky na zřízení vlastní obecní policie. I když v centrálním městě daného ORP je zřízena městská policie, tak není v jejich silách zajistit stejnou bezpečnost ve všech obcích. Dalším problémem, s kterým se většina obcí potýká, je silniční/dopravní bezpečnost. Dodržování rychlosti v obcích, absence osvětlených přechodů, údržba silnic, které jsou pod správou kraje apod.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou bezpečnosti, je uveden níže.

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

- Zákon č. 430/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákoník č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Identifikace problémů

Mezi největší problémy bezpečnosti v ORP Most patří:

- Vyloučené lokality
- Dopravní bezpečnost v obcích (nedodržování rychlosti, nedostatek přechodů, absence zpomalovacích pásů)
- Absence kamerových systémů v obcích (kriminalita)

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti bezpečnosti na území ORP a typ spolupráce

V ORP Most nejsou žádné svazky obcí nebo jednotlivé obce, které by mezi sebou spolupracovaly v oblasti bezpečnosti.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

ORP Most se dá rozdělit na dvě území – město Most a ostatní obce (14). Ve městě Most bezpečnost zajišťuje Městská policie Most a Policie České republiky. Městská policie Most disponuje deseti služebnami, které jsou rozmístěny po celém městě (v ulici Majakovského 2150/8, což je stálá služebna/sídlo MP, budova magistrátu města Mostu v ulici Radniční, v ulici Pionýrů, v ulici Halase, Informační centrum prevence kriminality MP, v areálu ubytovny UNO Chanov, NsP v ulici Purkyně, Zimní stadion, v ulici Fr. Malíka č.p. 973 a ulici Česká bl. 625).

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, Zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Tyto složky zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky. V centru ORP Most, ve statutárním městě Most je zřízen Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje - územní odbor Most. Mimo jiné má město Most i dobrovolné hasiče SDH Most. Další obce, které mají SDH jsou: Braňany, Bečov, Havraň, Lužice, Obrnice, Patokryje a obec Skršíň. Obce, které nemají dobrovolné hasiče, jsou uvedeny v Požárním poplachovém plánu Ústeckého kraje – Most, ve kterém je dáno, které hasičské jednotky jsou do jednotlivých obcí v případě požáru přivolány. Zdravotnickou záchrannou službu (ZZSÚK p. o.) zřizuje Ústecký kraj. V ORP Most je jediná a nachází se ve statutár-

ním městě Most. V okrese Most jsou umístěny další dvě základny a to ve městě Litvínov a v obci Klí-ny. Poslední složkou je Policie České republiky, má sídlo v ulici Václava Řezáče 224 Most, kde se nachází Dopravní inspektorát a Územní odbor Služby kriminální policie a vyšetřování. Další obvodní oddělení Most – Zahradní je umístěno v ulici Růžová 1406 a v obci Obrnice. Jediná obec, která má zřízenou obecní policii je obec Bečov. Tato obecní policie je zřízena již 23 let a roční náklady na její provoz činí 2 mil. Kč. Obec Bečov má smlouvu pouze s obcí Volevčice na poskytování služeb obecní policie, jelikož personální kapacity nestačí na pokrytí dalších obcí. Tato obecní policie disponuje šesti strážníky a kamerovým systémem (9 kamer).

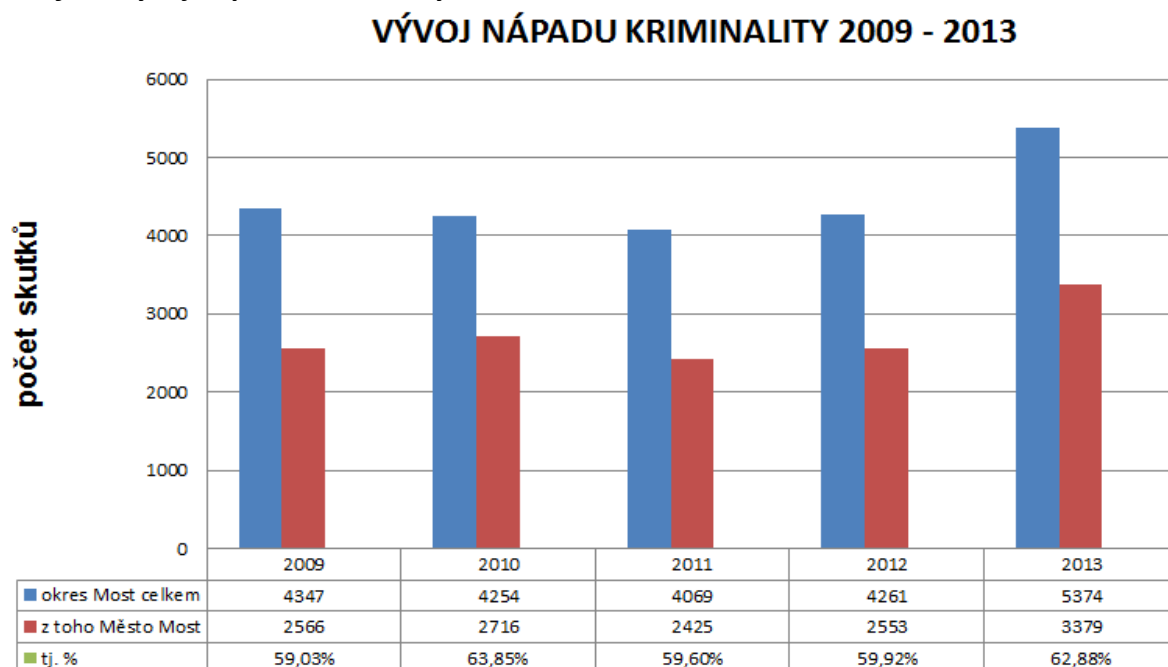
Tab. 107 Počet jednotlivých složek bezpečnosti v ORP Most

Bezpečnostní složky	
Městská policie	1
-služebny	10
Obecní policie	1
Policie ČR	1
-obvodní oddělení	3
Hasičský záchranný sbor	1
Sbor dobrovolných hasičů	8
Zdravotnická záchranná služba	1

(Zdroj: místní šetření)

- **Policie České republiky**

Graf 19 Vývoj nápadu kriminality 2009 - 2013

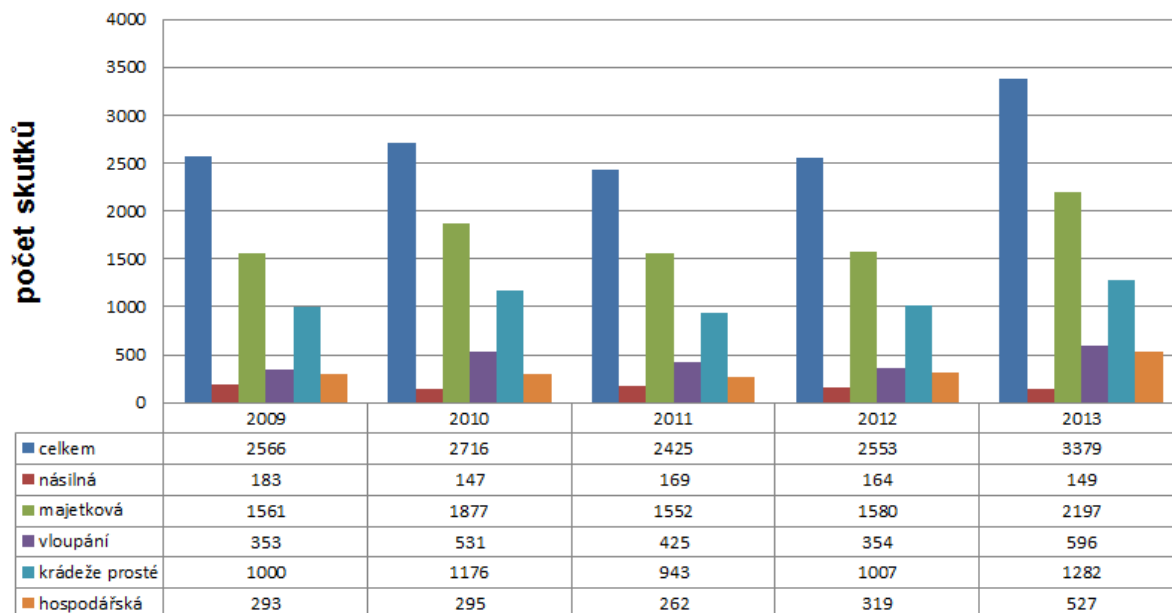
(Zdroj: Policie ČR Most)

Vývoj kriminality v okrese a městě Most od roku 2009 stoupá. Tento jev ve městě Most není závislý na počtu obyvatel, naopak počet obyvatel klesá. Kriminalita je tedy především závislá na vysoké ne-

zaměstnanosti. Nezaměstnanost má za následek spoustu patologických jevů, jako je alkoholismus, drogová závislost a jiné návykové činnosti. Sociálními následky nezaměstnanosti jsou odcizení, existenční nejistota, budoucí vyloučení z pracovního trhu a následně kriminalita. Zvýšené kriminalitě nepříspěvá ani vysoká závislost obyvatelstva na příspěvcích státní sociální podpory a nízký sociální status obyvatelstva.

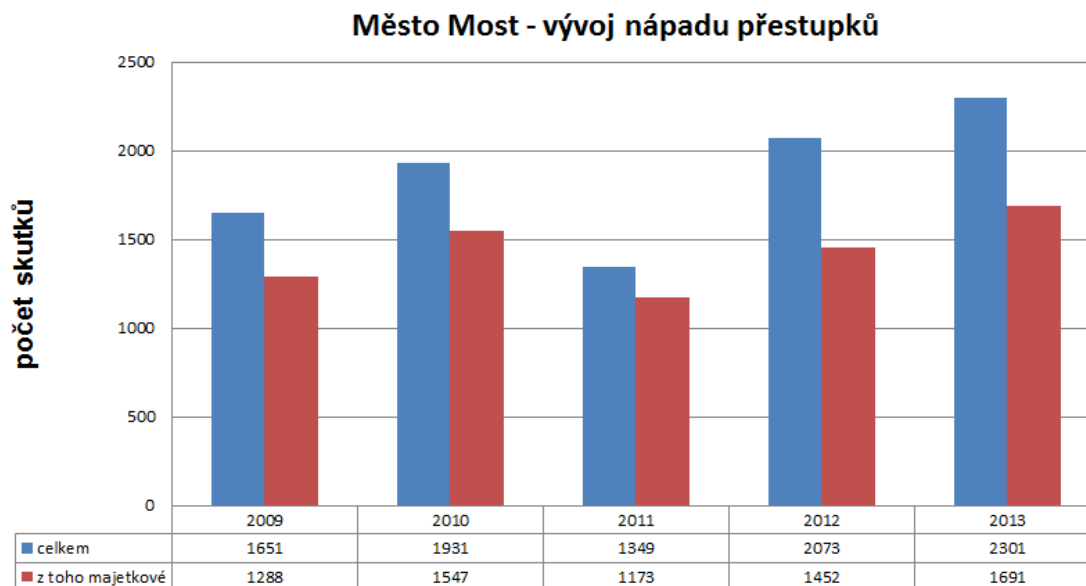
Graf 20 Vývoj nápadu hlavních druhů kriminality

Město Most - vývoj nápadu hlavních druhů kriminality

(Zdroj: Policie ČR Most)

Co se týče zaznamenané trestné činnosti, kterou nám ukazuje tento graf, tak největší podíl v rámci evidovaných kriminálních činů zastává majetková trestná činnost. Například v roce 2011 tvořila majetková trestná činnost 64 % z celkové trestné činnosti na tomto území, následně v roce 2013 tvořila 65 %. Další trestné činy jsou prosté krádeže, což opět můžeme přikládat sociálnímu charakteru této oblasti.

Graf 21 Vývoj nápadu přestupků 2009 - 2013

(Zdroj: Policie ČR Most)

Z tohoto grafu je patrný nárůst přestupků v letech 2009 až 2013, přičemž majetkové přestupky zaujímají většinu těchto skutků, přesněji v průměru 80 %.

Tab. 108 Vývoj celkové kriminality v České republice

Celková kriminalita v České republice - vývoj			
rok	zjištěno	objasněno	objasněnost v %
1998	425 930	185 093	43,5
1999	426 626	193 354	45,3
2000	391 469	172 245	44,0
2001	358 577	166 827	46,5
2002	372 341	151 492	40,7
2003	357 740	135 581	37,9
2004	351 629	134 444	38,2
2005	344 060	135 281	39,3
2006	336 446	133 695	39,7
2007	357 391	138 852	38,9
2008	343 799	127 906	37,2
2009	332 829	127 604	38,3
2010	313 387	117 685	37,6
2011	317 177	122 238	38,5
2012	304 528	120 168	39,5

(Zdroj: ČSÚ)

Tab. 109 Kriminalita v Ústeckém kraji

ÚO	2012	2013	Rozdíl	V %
Děčín	4102	4361	259	6,3
Chomutov	4413	4964	551	12,5
Litoměřice	3519	3644	125	3,6
Louny	2397	2388	-9	-0,4
Most	4261	5374	1113	26,1
Teplice	4159	4407	248	6,0
Ústí nad Labem	4576	4710	134	2,9
CELKEM	27427	29848	2421	8,8

(Zdroj: Policie ČR – Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ÚK)

Celková kriminalita se pohybuje okolo 40 %. Přičemž v Ústeckém kraji zaujímá 9 %, z čehož v Mostě je kriminalita 26 %.

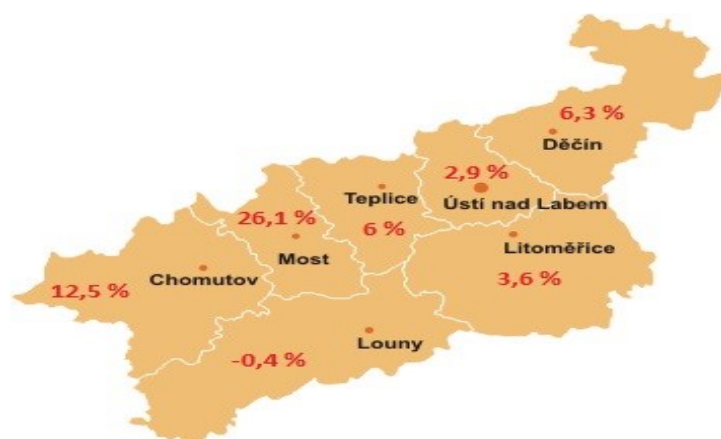
Tab. 110 Počet trestných činů zaznamenaných Policií ČR na 1000 obyvatel 2010 - 2012

	2010	2011	2012
Česká republika	347,5	301,9	289,9
Ústecký kraj	352,2	365,8	331,5
Město Most	-	363	382,2

(Zdroj: Město Most – dokument IPRM Most)

Ústecký kraj a tudíž i město Most patří mezi lokality s velkou mírou kriminality, více trestných činů na 1000 obyvatel je evidováno jen v hlavním městě Praze. V oblasti kriminality má největší zastoupení majetková trestná činnost. V koncepci kriminality města Mostu je zmíněno několik hlavních faktorů tohoto území. Jedná se o následující okolnosti: Struktura obyvatelstva – v okrese Most je vysoký podíl obyvatel s nízkým stupněm vzdělání, právě tato skutečnost znevýhodňuje tyto osoby na trhu práce. Na což navazuje fakt, že se jedná o území, které má jednu z největších měr nezaměstnanosti v České republice. Hustota a rozmístění obyvatelstva – obyvatelstvo je zejména koncentrováno ve velkých panelových sídlištích, to znamená vysokou anonymitu vůči okolí a tím pádem vysokou koncentraci lehce dostupného a zneužitelného majetku. Nedostatečná legislativa – ve smyslu amorálního podnikání s nemovitostmi, což má za následek vznik sociálně vyloučených lokalit.

Obr. 3 Meziroční změna v registrované kriminalitě rok 2013 s rozdílem v % oproti roku 2012

(Zdroj: Policie ČR – Zpráva o situaci v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti na území ÚK)

Ústecký kraj je třetí kraj v České republice, hned po Praze a Plzeňském kraji, s největší kriminalitou. Přičemž na tomto obrázku je jasně viditelné, která oblast v Ústeckém kraji má nejvyšší procento – Most.

Tab. 111 Celková kriminalita Most

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Násilná TČ	169	164	149	-20
Mravnostní TČ	18	28	11	-7
Majetková TČ	1552	1580	2179	+627
CELKEM	2425	2553	3379	+954

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 112 Násilná trestná činnost Most

	2011	2012	2012	Rozdíl 2011/2013
Loupeže	56	44	48	-8
Ublížení na zdraví	41	40	43	+2
Vyhrožování	18	19	22	+4
Vydírání	7	15	11	+4
Pronásledování	4	2	2	-2

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 113 Majetková trestná činnost Most

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Vloupání – obchody	30	40	37	+7
Vloupání – restaurace	14	18	29	+15
Vloupání – byty	52	47	55	+3
Kapesní krádeže	90	88	79	-11

Krádeže aut	75	94	93	+18
Krádeže věcí z aut	326	334	467	+141
Krádeže v objektech	194	245	253	+59

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 114 Trestná činnost na úseku drog Most

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
TČ na úseku drog	22	22	53	+31

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 115 Počet spáchaných skutků Most

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	691	689	858	+167
Děti do 14 let	13	23	16	+3
Mladiství do 17 let	53	36	26	-27

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 116 Počet majetkových skutků spáchaných recidivisty, dětmi a mladistvými

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	374	336	398	+24
Děti do 14 let	7	12	6	-1
Mladiství do 17 let	29	18	12	-17

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 117 Počet násilných skutků spáchaných recidivisty, dětmi a mladistvými

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	60	66	64	+4
Děti do 14 let	3	9	8	+4
Mladiství do 17 let	14	6	7	-7

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 118 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	567	578	687	+120
Děti do 14 let	32	24	24	-8
Mladiství do 17 let	43	26	23	-20
Ženy	151	179	286	+135

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 119 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob – majetková kriminalita

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	285	261	284	-1
Děti do 14 let	21	10	13	-8
Mladiství do 17 let	19	20	13	-6

(Zdroj: Policie ČR Most)

Tab. 120 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob – násilná kriminalita

	2011	2012	2013	Rozdíl 2011/2013
Recidivisté	61	52	50	-11
Děti do 14 let	8	12	9	+1
Mladiství do 17 let	16	6	3	-13

(Zdroj: Policie ČR Most)

Z tabulek 110 až 118 vyplývá, že z celkové kriminality v ORP Most zaujímá největší část majetková trestná činnost a to zejména krádeže věcí z aut a následně krádeže v objektech. V oblasti násilné trestné činnosti se policie nejčastěji potýká s loupežemi. Tyto trestné činy páchají především recidivisté, kteří také byli nejvíce stíhanými a vyšetřovanými osobami.

Tab. 121 Počet vykázaných osob z domácnosti - okres Most

2011	2012	2013
40 osob	33 osob	27 osob

(Zdroj: Policie ČR Most)

Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou, jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti. Toto vykázání trvá po dobu 10 dnů ode dne vykázání. Počet vykázaných osob v okrese Most se od roku 2011 snížil ze 40 na 27 osob.

 (Zdroj: Policie ČR, www.policie.cz)

Tab. 122 Počet automobilových nehod v ORP Most v letech 2011 - 2013

Statistické vyhodnocení nehod v letech 2011 - 2013			
	2011	2012	2013
ORP Most	617	612	623
Most	475	493	505
Bečov	6	3	6
Bělušice	18	12	18

Braňany	7	10	5
Havraň	13	12	9
Korozluky	17	5	7
Lišnice	7	4	2
Lužice	6	2	3
Malé Březno	8	10	9
Obrnice	28	20	22
Patokryje	7	5	3
Polerady	2	2	9
Skršín	13	14	12
Volevčice	0	4	3
Želenice	10	16	10

(Zdroj: Ministerstvo dopravy – mapa nehodovosti)

Nejvíce automobilových nehod v letech 2011 až 2013 bylo ve statutárním městě Most, přičemž tato nehodovost má stoupající tendenci. Mezi obce, které mají oproti ostatním zvýšený počet nehod, patří Bělušice a Obrnice. Hlavní důvodem je, že v blízkosti obce Obrnice vede silnice číslo I/13, která je frekventovaná a silnice I/28 u obce Bělušice, která tvoří hlavní tah směrem na Prahu.

- **Městská policie Most**

Tab. 123 Počet přestupků evidovaných Městskou policií v Mostě 2011 – 2013

2011	2012	2013
34 029	38 378	36 797
Zadržení pachatelé		
581	574	629

(Zdroj: Městská policie Most)

Počet přestupků evidovaných MP Most evidovaných v letech 2011 až 2013 klesá a počet zadržených pachatelů stoupá.

Tab. 124 Kamerový systém Městské policie ORP Most

2009	2013
• 29 kamerových bodů	• 57 kamerových bodů

(Zdroj: Městská policie Most, Magistrát města Mostu - www.mesto-most.cz)

Městská policie Most využívá městský kamerový dohledový systém (MKDS) jako jeden z hlavních prostředků situační prevence kriminality. Situační prevence se zaměřuje na odstraňování příležitostí, podmínek a situací, které vedou pachatele k protiprávnímu jednání. V rámci realizace kamerového systému k ochraně občanů došlo k zadržení přibližně 300 pachatelů. V roce 2009 bylo zmodernizováno operační středisko Městské policie, 29 kamerových bodů bylo umístěno následovně: (blok 100, hotel Domino, SHD Komes, blok 382, Autoplus, blok 630, blok 627, blok 531, blok 701, Astra, sídliště Chanov, blok 276, hrad Hněvín, Šantán, blok 95, blok 96, blok 98, blok 99, Kopisty A, Kopisty B, Obrnice - Ke Keramostu, Obrnice - Joker blok 9/3, Obrnice - Nová výstavba blok 7/6, Obrnice - Náměstí Eduard, Obrnice - Staré Obrnice křižovatka, Obrnice - Hasičská zbrojnice, Obrnice - nádraží, České zlatníky - restaurace Podkova a Obrnice - blok ½). Kamerové body v obci Obrnice byly umístěny na základě veřejnoprávní smlouvy s obcí. Kamerové záznamy jsou poskytovány vyšetřovatelům trestných činů. V současné době je v ORP Most umístěno 57 kamerových bodů: (blok 575 - ulice Wolker, Domino, SHD Komes, blok 382 - ulice Budovatelů, parkoviště Halase, Opletala 1632, blok 627 - ulice Česká, blok 639 - ulice Albrechtická, blok 522 - ulice Růžová, blok 713 - ulice Kříže, Chanov, blok 301 - ulice Zd. Fibicha, Hněvín, blok 229, blok 736 - ulice Okružní, ulice Řezáče (PČR), blok 531 - ulice Lipová, blok 525 - ulice Topolová, Velebudice, Kopisty C, blok 525 A, blok 525 B, blok 715 - ulice Kříže, SNP (1. ZŠ), Kopisty A, Kopisty B, hřbitov - ulice Kostelní 1, parkoviště - ulice U Parku 1, parkoviště - ulice U Parku 2, hřbitov - ulice Kostelní 2, AUTOPLUS II, Auto Urban, Matylda, Obrnice - Ke Keramostu RD Krásný, Obrnice - Joker blok 9/3, Obrnice - Nová Výstavba blok 7/6, Obrnice - Náměstí Eduard, Obrnice - křižovatka truhlárna, Obrnice - hasičská zbrojnice, Obrnice - nádraží, České Zlatníky - restaurace Podkova, Obrnice - 1/2, č. p. 199, blok 100, blok 99, blok 98, blok 96, blok 95 1/5, blok 95, Astra, Chanov - blok 13, Chanov - blok 03, Chanov - blok 07, Chanov - blok 10, Chanov ZŠ, blok 100, podchod Rudolice a budova magistrátu v ulici Radniční).

Příklad dalších realizovaných projektů situační prevence ve statutárním městě Most:

- zabezpečení objektů a jejich připojení na pult centralizované ochrany
- zřízení okrskových služeben
- preventivní projekty MP Most s cílem zvýšit bezpečí (výcvik sebeobrany, montáž bezpečnostních řetízků a panoramatických kukátek mosteckým seniorům, montáž čipů do kol apod.)
- autocentrum, hlídané a zabezpečené parkoviště
- infocentrum - informování občanů o možnostech zabezpečení majetku a ochrany zdraví
- moderní technické vybavení mosteckých strážníků (pravidelně modernizovaný vozový park, automatické externí defibrilátory, individuální dýchací přístroje apod.)
- dopravní preventivní projekty - např. projekt Zebra, Rady myšáka Járy
- rozšiřování a zkvalitňování veřejného osvětlení a osvětlení nepřehledných míst
- bezpečná nákupní centra – strážníci provádějí pravidelný dohled v nákupních centrech ve středu města
- bezpečnostní stojany pro jízdní kola

Tab. 125 Preventivní programy Městské policie Most

rok	MŠ	ZŠ I. stupeň	ZŠ II. stupeň	SŠ a VOŠ	ostatní organizace	celkem
2011	21	67	77	10	15	175
2012	5	112	125	10	10	262

2013	52	95	85	10	15	257
-------------	----	----	----	----	----	-----

(Zdroj: Městská policie Most)

Preventivní programy v MŠ jsou především o seznámení s městskou policií, dětem jsou poskytovány informace o bezpečném chování doma a venku (bezpečný kontakt se psy atd.). Na ZŠ se probírají témata jako šikana, záškoláctví, dětská práva, bezpečné chování doma a venku, mezilidské vztahy, vandalismus, kriminalita a závislosti. Na SŠ preventivní programy probírají se studenty bezpečnost v dopravě, domácí násilí, šikanu a vandalismus. V této tabulce můžeme vidět, kolik programů bylo provedeno v jednotlivých letech a v jakých organizacích.

Preventivní oddělení kriminality Městské policie v Mostě každoročně vytváří různé projekty a akce. V roce 2011 se jednalo o tyto projekty: Bezpečně krok za krokem – s handicapem (cílová skupina osoby se zdravotními obtížemi, handicapem a senioři), Psí škola Punťa určený pro chovatele psů, Bezpečnost v dopravě (děti, mládež, senioři), Školní dohledová služba Městské policie Most (děti, mládež), Bez bariér (osoby se zdravotními obtížemi, handicapem a senioři), Den pro celou rodinu (děti, široká veřejnost), Toulání po Českém středohoří (děti, mládež), Tábor s MP, Kurzy sebeobranu pro ženy, Sportovní olympiáda (žáci základních škol a dětského domova Borovského). V roce 2012 probíhala opakovaně realizace projektů jako v roce 2011. Navíc byl zpracován projekt Zvýšený pocit bezpečí, který byl zaměřený na seniory a osoby se zdravotním handicapem. Tyto předešlé projekty byly dále uskutečněny i v roce 2013.

Mezi další aktivity, v letech 2011 až 2013, Městské policie v oblasti prevence bychom mohli uvést: provoz informačního centra prevence kriminality (toto centrum je určeno pro širokou veřejnost), spoluúčast na organizačních zajištěních akcí v rámci komunitního plánu sociálních služeb a prarodinných aktivit (děti, mládež, rodina), preventivně informační a diskusní bloky pro seniory, různé preventivně kontrolní akce a spoluúčast na zajištění sportovně vědomostních soutěží v rámci základních škol.

Letošní rok, prostřednictvím manažerky prevence kriminality Bc. Ilony Kozlové, podává město Most osm projektů prevence kriminality (1. bezpečné oddělení nemocnice – instalace uzamykatelných skříněk pro pacienty lůžkového oddělení, 2. pro seniory jsou připraveny besedy s aktuální problematikou, 3. Orgán sociálně-právní ochrany dětí realizuje výchovně preventivní pobytové výjezdy, 4. Pro ženy a dívky je připraven kurz sebeobranu s MP Most, 5. Bezpečností situaci ve vytipovaných lokalitách města posílí fotopasti, 6. PČR chystá informační letáky s preventivní tematikou, 7. Asistent prevence kriminality- čtyři Romští pracovníci budou dohlížet na pořádek v lokalitě Chanov, 8. Služba mentor – projekt zaměřený na klienty, kterým byl uložen alternativní trest či opatření) na Ministerstvo vnitra ČR. Od roku 2009 byly městu Most podpořeny preventivní projekty v částce cca 5 milionu Kč.

- **Hasičský záchranný sbor ÚK, Most**

Tab. 126 Požáry podle odvětví vzniku v Ústeckém kraji 2010, 2011 a 2012

	2010	2011	2012
Požáry celkem	2 161	2 671	2 353
v tom:			
zemědělství	39	49	45

lesnictví	10	12	20
těžba nerostných surovin	3	9	1
zpracovatelský průmysl	58	31	49
výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	19	15	9
stavebnictví	4	6	6
obchod	6	10	11
ubytování a stravování	46	51	50
doprava	174	157	129
pošty, telekomunikace	1	1	2
peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-
výzkum, služby podnikům, reality	55	41	24
veřejná správa, bezpečnost	2	-	2
školství	4	3	4
zdravotnictví, sociální činnost	3	2	6
ostatní veřejné a osobní služby	219	256	219
domácnost	163	179	160
a jiné	1 355	1 849	1 616

(Zdroj: Statistická ročenka Ústeckého kraje 2013)

U odvětví lesnictví nejsou od roku 2010 zahrnuty požáry travního porostu, hrabanky, jehličí, listí či rašeliny beze škody, rozšíření, bez usmrcení a zranění osoby, zahrnují se sem jen požáry došetřované.

Tab. 127 Požáry podle příčiny a činnosti při vzniku v Ústeckém kraji

	2010	2011	2012
Požáry celkem	2 161	2 671	2 353
z toho příčina:			
úmysl	143	230	194
hra dětí do 15 let	20	18	10
nedbalost	361	324	288
komíny	21	27	28
topidla	14	12	20
technické závady	208	174	176
samovznícení	6	13	5
výbuchy	2	2	-
Přímá škoda celkem (tis. Kč)			
celkem	136 095	153 497	270 832
z toho příčina:			
úmysl	39 039	50 565	40 411
hra dětí do 15 let	1 397	580	906
nedbalost	43 097	24 583	119 145
komíny	4 110	2 136	7 771
topidla	1 352	1 240	7 414

technické závady	32 129	63 912	91 272
samovznícení	70	780	154
výbuchy	5 529	1 680	-
Usmrcené osoby			
celkem	9	10	5
z toho příčina:			
úmysl	3	3	-
hra dětí do 15 let	-	-	-
nedbalost	2	4	1
komíny	-	-	-
topidla	-	-	-
technické závady	-	-	-
samovznícení	-	-	-
výbuchy	-	-	-
Zraněné osoby			
celkem	84	61	79
z toho příčina:			
úmysl	18	15	27
hra dětí do 15 let	5	3	-
nedbalost	23	27	32
komíny	3	1	6
topidla	1	-	1
technické závady	7	9	10
samovznícení	-	-	-
výbuchy	2	1	-

(Zdroj: Statistická ročenka Ústeckého kraje 2013)

V roce 2011 vypuklo v Ústeckém kraji 2 671 požárů, 2190 požárů bylo beze škody nebo se škodou do 10 tisíc korun, při požárech bylo zraněno 63 osob a usmrceno 10 osob. Nejčastějším důvodem vzniku požárů byla nedbalost (kouření, používání otevřeného ohně atd.). Ve 248 případech vznikl požár úmyslně a v dalších 174 případech se jednalo o závady (technické nebo vada materiálu). V roce 2012 došlo v Ústeckém kraji ke 2 353 požárům, v okrese Most to bylo 381 požárů a v ORP Most 234 požárů. V Ústeckém kraji bylo při požárech zraněno 79 osob a usmrceno 5 osob. V tomto roce se opět ukazuje, že nejčastější příčinou je nedbalost, úmyslné založení požáru a závady. Dále na území Ústeckého kraje došlo v roce 2013 k 1 980 požárům, v okrese Most to bylo 363 požárů a v ORP Most 258 požárů. V Ústeckém kraji bylo při požárech zraněno 47 osob a usmrceno 5 osob.

Tab. 128 Počet požárů - ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013

Obec	Počet požárů 2011	Počet požárů 2012	Počet požárů 2013
Bečov	2	2	4
Bělušice	2	1	1

Braňany	26	3	3
Havraň	4	3	5
Korozluky	5	1	3
Lišnice	1	0	1
Lužice	7	4	2
Malé Březno	0	1	0
Most	227	199	212
Obrnice	19	12	19
Patokryje	11	2	3
Polerady	2	1	0
Skršín	2	2	0
Volevčice	0	0	1
Želenice	3	3	4
Celkem ORP Most	311	234	258

(Zdroj: Hasičský sbor Most)

Největší počet požárů v letech 2011 až 2013 vypukl ve statutárním městě Most, dále pak v obci Braňany a Obrnice.

Tab. 129 Požáry podle příčiny - ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013

Požáry dle příčiny	Počet požárů 2011	Počet požárů 2012	Počet požárů 2013
Nedošetřovaná příčina a činnost	219	176	178
Technické závady	11	12	17
Ostatní nepředpokládané změny provozních parametrů	1	0	1
Nesprávné umístění a instalace topidel a kouřovodů	1	0	1
Nespecifikovaná nedbalost	44	25	49
Úmyslné zapálení - pachatel nezjištěn	13	6	7
Úmyslné zapálení - pachatel zjištěn	4	2	0
Kouření	11	5	1
Děti do 15 let	2	1	1
Spáry v komíně, nezajištěná komínová dvířka	1	0	0
Dopravní nehoda	2	0	0
Manipulace se žhavým popelem	1	2	1
Žhavé materiály a výrobky	1	0	0
Sváření a řezání, rozehrívání, rozmrazování	0	1	0
Samovznícení (zemědělské plodiny)	0	1	1
Úlet jisker z výfuku event. brzdového systému	0	1	0
Nesprávná instalace	0	1	0
Používání otevřeného ohně k osvětlování apod.	0	1	1
Celkem ORP Most	311	234	258

(Zdroj: Hasičský sbor Most)

Mezi nejčastější příčinu požárů v ORP Most patří nedošetřovaná příčina a činnost a nedbalost.

Tab. 130 Počet výjezdů k požárům na území ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013

Jednotka PO	Počet výjezdů k požárům na území ORP Most 2011	Počet výjezdů k požárům na území ORP Most 2012	Počet výjezdů k požárům na území ORP Most 2013
Stanice Most	311	234	258
JSDHO Most - Rudolice	18	18	14
JSDHO Bečov	5	0	6
JSDHO Braňany	43	13	5
JSDHO Havraň-Moravěves	2	0	0
JSDHO Malé Březno	0	1	0
JSDHO Obrnice	50	19	23
JSDHO Skršín	6	2	0

(Zdroj: Hasičský sbor Most)

Mezi jednotky, které v letech 2011 až 2013 nejčastěji vyjízďely, byla Stanice Most (město Most má největší území z ORP Most), dále jednotka v Obrnicích a Braňany.

• Záchránná služba v ORP Most

Zdravotnická záchránná služba Ústeckého kraje, příspěvková organizace (dále jen ZZSÚK) vznikla k 1. 1. 2004 sloučením záchránných služeb působících v Ústeckém kraji k tomuto datu s výjimkou ZS Litoměřice, ZS Lovosice a ZS Roudnice nad Labem, které se k jednotnému vedení ZZSÚK připojily o rok později.

Tab. 131 Počet výjezdů ZZSÚK p. o. Most

Počty výjezdů za jednotlivá období			
2011	2012	2013	1.1. - 3. 8. 2014
5890	6112	6454	4037

(Zdroj: Ředitelství ZZSÚK p.o.)

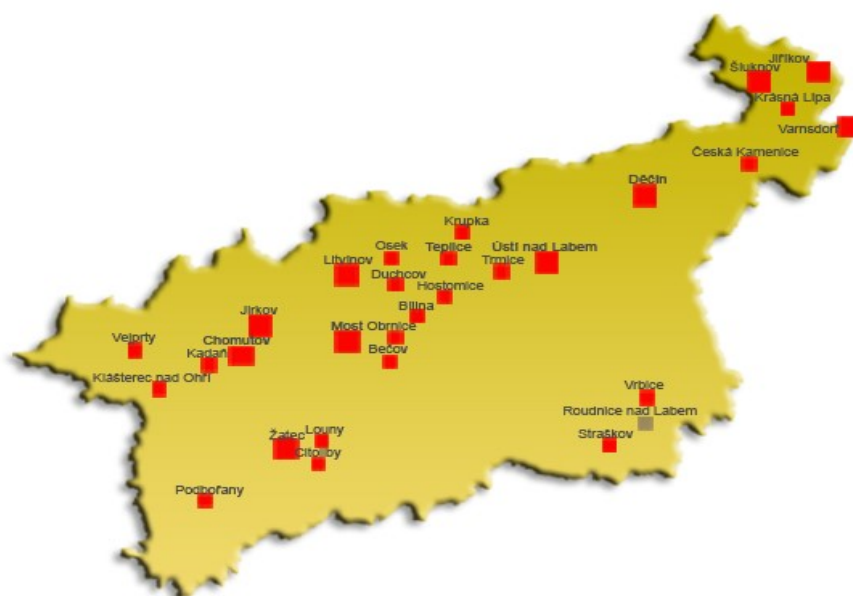
V okrese Most má ZZSÚK p. o. umístěny celkem 3 základny: 1. výjezdové stanoviště Most, 2. výjezdové stanoviště Litvínov a 3. výjezdové stanoviště Klíny, které je zřízeno od roku 2014. Celkem na těchto stanovištích operuje 5 posádek, to jak RLP (lékař, záchranář, řidič), tak RZP (záchranář, řidič). Od roku 2014 se otevřelo nové výjezdové stanoviště v obci Klíny, z důvodu lepší časové dostupnosti v horské oblasti, jak ukládá zákon o ZZS a zabezpečení zákonem daných dojezdových časů. Počty výjezdů za jednotlivá období jsou obsaženy v tabulce 129. ZZSÚK disponuje záchranou helikoptérou pro rychlejší převoz pacientů. V součtu ročních výjezdů na VS dané oblasti ORP Most, zaujímají 3% výjezdů dopravní nehody. Stav a tendence zvyšujícího se počtu výjezdů je dán samotnou společností, sociální

rozmanitostí a demografickou typologií obyvatelstva, vztaženo na celý kraj.

• Vyloučené lokality v ORP Most

Sociálně vyloučenou lokalitu můžeme definovat jako prostor, kde žijí jedinci považovaní za sociálně vyloučené, tito jedinci jsou na daný prostor na jedné straně odkázáni, neboť jiné bydlení je pro ně nedostupné a na druhé straně právě tento prostor se podílí na jejich vyloučení. Lokality koncentrace příjmově slabých domácností jsou pak spojovány s mnohými sociálními problémy: kriminalitou, vandalismem, konflikty v soužití s ostatními obyvateli, nízkou úrovní dosaženého vzdělání, nezaměstnaností, chátrajícím bytovým fondem či špatnou dostupností a kvalitou služeb. Vyloučená lokalita vykazuje takové charakteristiky jako je vysoká míra nezaměstnanosti přesahující národní průměr, ztížený přístup k legálním formám obživy, nízká vzdělanostní úroveň, špatná občanská vybavenost, nefunkční infrastruktura a vyšší výskyt rizikových forem chování. Na území ORP Most se vyloučené lokality vyskytují ve statutárním městě Most, Obrnicích a Bečově.

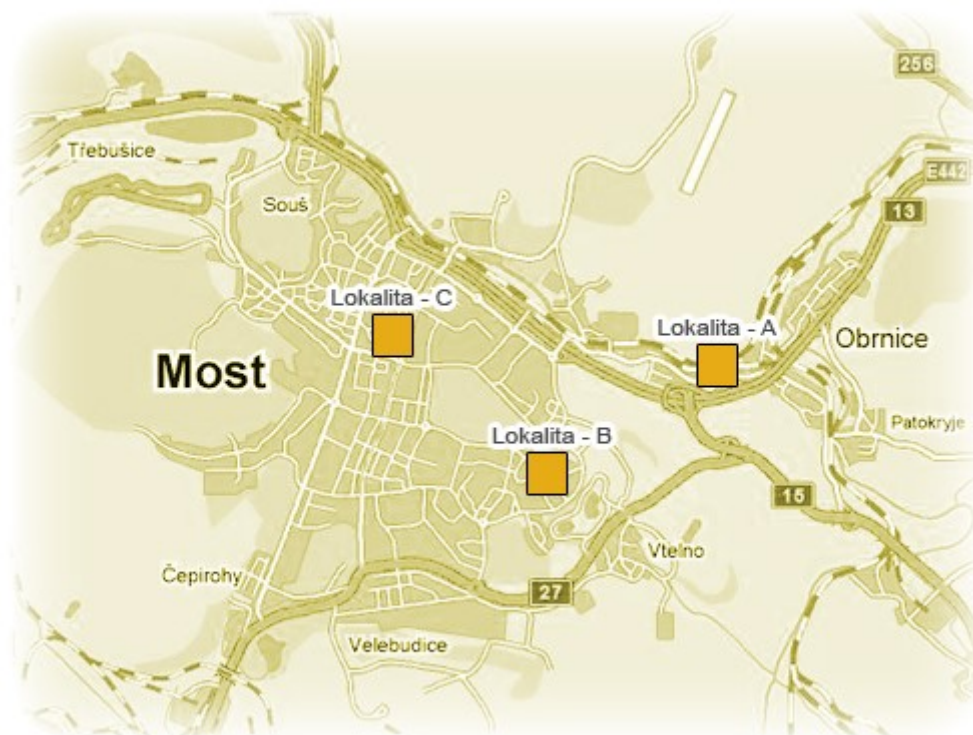
Obr. 4 Mapa vyloučených lokalit Ústeckého kraje

(Zdroj: www.esfcr.cz)

Statutární město Most se potýká se třemi vyloučenými lokalitami. Kterými jsou sídliště Chanov (lokalita A), „Stovky“ – okolí bloku 100 (lokalita C) a „Sedmistovky“ – sídliště Liščí vrch (lokalita B).

Obr. 5 Mapa vyloučených lokalit ve statutárním městě Most

(Zdroj: www.esfcr.cz)

Faktory, které tyto lokality ovlivňují, jsou nezaměstnanost, která je nejvyšší v ČR, sociální dávky – roste počet plně závislých osob a bohužel je omezená kontrola oprávněnosti, levné bydlení má za následek akumulaci dalších sociálně slabých osob z jiných regionů a posledním důležitým faktorem je turistika za nezaměstnaností. Hlavními trendy sociálně vyloučených lokalit je nafukování – zvyšování počtu sociálně slabých a nepřizpůsobivých v lokalitě, rozlévání – rozšiřování do sousedních lokalit a rozsévání – vznik nových zárodečných ohnisek. Tyto lokality provází několik rizik, jako například nárůst kriminality, pocit ohrožení, sociální napětí, vznik sociálních nepokojů a šíření extremismu. S těmito třemi lokalitami v Mostě úzce souvisí i drogová scéna, tyto lokality jsou známé užíváním návykových látek a stále se tato situace stupňuje. Co se týče tvrdých návykových látek, tak se jedná o pervitin. Mezi kontrolovanými osobami sociální služby K-centra se stále více vyskytují osoby romského původu.

OP LZZ – Sociální a komunitní práce v sociálně vyloučené romské lokalitě Chanov, projekt který byl zaměřený na budoucí pracovní uplatnění osob žijících v sociálně vyloučené romské lokalitě Chanov, realizátorem projektu bylo Komunitní centrum Chanov. Protidluhové poradenství Most, projekt byl zaměřen na finanční poradenství a prevenci předluženosti, realizátorem byla Oblastní charita Most.

Statutární město Most se také průběžně účastní některých projektů, v současné době je to projekt QUALITAS PRO PRAXIS, který má za cíl rozvoj plánování sociálních služeb na úrovni Ústeckého kraje.

Další projekty, které realizuje Ústecký kraj, ale účastní se jich neziskové organizace, jsou Projekt Podpora sociálních služeb v Ústeckém kraji a Projekt Podpora integrace romské komunity v Ústeckém kraji – 2.

Vyloučené lokality v obci Obrnice a Bečov

Lokalita v obci Obrnice vzniklá nově „přirozeným“ sestěhováním. Sídliště bylo postaveno v 70. a 80. letech jako bydlení pro zaměstnance dolů. V roce 1985 přišla druhá vlna Romů z východního Slovenska. Nyní dochází k přestěhování Romů z Mostu a jiných částí kraje hlavně kvůli levnému bydlení. Sídliště je poměrně úzce spjato s lokalitou Most – Chanov. V rámci těchto lokalit existuje velká migrace obyvatel. Odhad podílu Romů na celkovém počtu obyvatel lokality je 50 %. Celková míra nezaměstnanosti v obci je 42,9 % a odhad nezaměstnanosti romských obyvatel lokality je 98 %. Většina obyvatel je závislá na sociálních dávkách. V obci Obrnice je základní škola, odhaduje se, že podíl romských žáků je kolem 40 %. Bezpečnost pak zajišťuje Městská policie Most a městský kamerový dohlížecí systém (MKDS), obec Obrnice má s MP Most uzavřenou veřejnoprávní smlouvu. MP Most zajišťuje 10 kamerových bodů v obci. Dále spolupracuje i s Policií ČR, která sídlí v Obrnicích. Policie ČR v Obrnicích mimo jiné také vyjíždí do obcí v ORP Most – Braňany, Želenice, Patokryje, Lužice, Korozluky, Skršín, Bělušice, Bečov, Volevčice, Polerady, Malé Březno, Havraň a Lišnice.

Lokalita v obci Bečov vznikla kombinací dlouhodobé existence a řízeného přestěhování. První Romové přišli do obce v polovině 70. let. Příliv Romů pak trval celá 80. léta, kdy se sem stěhovali za prací v dolech. V 90. letech koupil několik domů na sídlišti podnikatel z Teplic. Začal sem přesouvat Romy z okolních obcí i jiných regionů (ze Slaného, Prahy, Berouna, Karlových Varů aj.). Během dvou let se tak počet romských obyvatel více než zdvojnásobil. Nakonec domy odprodal zpátky obci. Kumulace romských rodin na sídlišti pokračuje. Migrace z lokality i mimo ni je poměrně častá. Dochází k výměnám bytů v rámci Bečova a okolních obcí (Obrnice, Chanov). V minulosti odešlo asi 15 rodin do zahraničí. Jev v současnosti ustává. Starostka obce pojala tento problém vcelku rázně a rodiny, které neplatili účty, vystěhovala a paneláky byly zlikvidovány, v současné době je to již třetí panelový dům. Důvody jsou prosté: špatná statika, neobyvatelnost a nízká obydlenost. Na radnici zůstal pěti milionový dluh za nájemné. Vedení obce uvažuje o vybudování parku jako odpočinkového místa. Podíl Romů na celkovém počtu obyvatel je 65 %. Velký problém zde představuje narkomanie, především pervitin a toluen, krádeže a lichva.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 132 Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Obce (starostové)	-Zajištění bezpečnosti pro občany.	-Žádná motivace ke změnám. -Nedostatek financí.	Email, telefon, pošta, osobně.	Meziobecní spolupráce.

2.	Občani	-Pravidelná a včasná kontrola bezpečnosti v obci. -Dohledové systémy na majetek občanů. -Bezpečnost na silnicích.	-Nedodržování bezpečnosti v obci. -Nereálná očekávání.	Úřední deska, letáky, www, noviny, časopis.	Osvěta (preventivní programy).
3.	Složky zajišťující bezpečnost	-Finanční podpora od obcí/státu. -Technické vybavení a zázemí. -Technická opatření zvyšující bezpečnost na silnicích (radar, zpomalovací pásy, dopravní značení atd.)	-Rizikovitost povolání. -Nedostatečná kapacita pracovníků.	Vyhláška, zákon, úřední deska, média.	Podpora obce a státu.

Díky analýze cílových skupin vznikla různá opatření, z nichž mezi nejdůležitější patří vytvoření mezi-obecní spolupráce, pravidelná osvěta pomocí preventivních programů pro celé území a informování veřejnosti. Například formou letáčků, prezentací v médiích, besed apod., součástí je i informovat mladší generace (MŠ, ZŠ, SŠ) pomocí přednášek ve školách, aby nevznikal nezájem a nevědomost při vzniku některých situací. Dalším opatřením by mohla být podpora ze strany státu, tzn. potřebné legislativní úpravy a to i v rámci podpory meziobecní spolupráce na území České republiky.

a) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Definice rizika je převzata z Metodiky přípravy veřejných strategií: Riziko je nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 133 Analýza rizik (registr rizik v oblasti bezpečnosti)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P*D		
1.	Finanční riziko	-Nedostatek financí obcí pro vytvoření a chod vlastní obecní policie	5	5	25	Meziobecní spolupráce, příklady dobré praxe, půjčka, dotace	Obec
		-Nedostatek financí z rozpočtu obcí pro platbu městské policii (veřejnoprávní smlouva)	4	5	20	Meziobecní spolupráce, dotace	Obec
		-Nedostatek financí na kamerový systém v obci	4	5	20	Meziobecní spolupráce, příklady dobré praxe, dotace	Obec
		-Nedostatečná kapacita MP Most na připojení dalších obcí v ORP Most na centrální pult kamerových systémů	2	3	6	Zvýšení kapacity obecní policie v Bečově a následné využití spolupráce.	Obec
2.	Organizační riziko	-Neshoda mezi obcemi, nemožná domluva	5	5	25	Legislativní opora, smlouva, koordinátor/vyjednač	Obce v ORP
		-Některé silniční komunikace spadají pod správu kraje (nemožnost zásahu)	4	5	20	Změna legislativy, komunikace s krajem	Obce v ORP
		Stagnace některých obcí - demotivace	5	5	25	Příklady dobré praxe, motivace v podobě podpory státu v úlevě na daních, dotacích, menší administrativě,...	Obce v ORP
3.	Právní riziko	Změna legislativy v oblasti bezpečnosti - zvýšená administrativa	2	3	6	Meziobecní spolupráce - výměna zkušeností, poradenství	Obce v ORP
4.	Technické riziko	Špatný technický stav silnic	3	4	12	Využití dotací	Obec - vlastník
		Zastaralé vybavení	2	3	6	Využití dotací	Obec - vlastník

5.	Věcné riziko	Nedostatečné zajištění bezpečnosti	4	4	20	Motivace občanů pro dodržování bezpečnosti, osvěta	Obec
		Občané porušují zákon – nedodržují bezpečnost (dopravní)	4	5	20	Systém kontroly, osvěta	Obec - vlastník

Mezi největší rizika pro obce v oblasti bezpečnosti patří nedostatek financí obcí pro vytvoření a chod vlastní obecní policie, ale i obecný nedostatek financí. Z místního šetření je patrné, že někteří starostové nejeví zájem o jakoukoli spolupráci mezi obcemi a v projektech, ve kterých se předpokládá jistá finanční účast, jsou skeptičtí. Což navazuje na další riziko, kterým je nehoda mezi obcemi a stagnace některých obcí, což způsobil rozpad dobrovolného svazku obcí Srpina, který byl pro obce velmi ztrátový. Další rizika souvisejí opět s nedostatkem financí, jako například nedostatek financí na kamerový systém v obcích. Opatřením pro tato rizika jsou příklady dobré praxe v meziobecní spolupráci, výměna zkušeností a poradenství. Co se týče špatného technického stavu silnic, tak narážíme na problém, že některé silniční komunikace spadají pod správu kraje a tudíž obce nemají možnost jakéhokoliv zásahu.

6.1.4. SWOT analýza oblastí

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP

Tab. 134 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Existence kamerových systémů v některých obcích	1. Nedostatečné zabezpečení pomocí kamerových systémů
2. Dobrovolné hasičské sbory v některých obcích	2. Absence systému kontroly bezpečné rychlosti v obcích
3. Obecní policie v obci Bečov	3. Existence rizikových úseků na silnicích – častý výskyt nehod
4. Městská policie spolupracuje s Policií ČR	4. ORP Most má nejvyšší kriminalitu v ÚK
5. Některé obce jsou sdílné spolupracovat s Městskou policií Most (veřejnoprávní smlouva)	5. Omezené pravomoci starostů
Příležitosti	Hrozby
1. Zavedení kamerových systémů do všech obcí	1. Zvyšování kriminality v obcích
2. Zavedení systému kontroly rychlosti v obcích	2. Zvýšení počtu dopravních nehod v rizikových úsecích
3. Využití preventivních programů pro obce	3. Nedostatečná (finanční, legislativní) podpora státu
4. Vrácení části peněz z vybraných pokut za dopravní přestupky do rozpočtu obce	4. Nedostatek financí na udržení provozu záchranných složek apod.
5. Navýšení kapacity obecní policie v Bečově	5. Snižování stavů v záchranných složkách

Mezi silné stránky v oblasti bezpečnosti na území ORP Most bychom mohli zmínit existenci kamerových systémů v některých obcích, starostové těchto obcí jsou nakloněni k této technice, která by především podle jejich názoru měla sloužit jako prevence trestných činů a vandalismu. Avšak nejsou součástí všech obcí, což by bylo do budoucna pro udržení bezpečnosti v obcích výhodné. Další silnou stránkou je přítomnost dobrovolných hasičských sborů ve vybraných obcích, což zcela jistě napomáhá k větší bezpečnosti v ORP. Zcela jedinečnou bezpečnostní složkou je obecní policie v obci Bečov, která zde působí již 23 let a obec její činnost stojí 2 miliony korun ročně, existence této bezpečnostní složky je pro obec velmi důležitá. Zcela běžným problémem je absence systému kontroly rychlosti v obcích, díky čemuž by mohla vzniknout příležitost možnosti vrácení peněz z vybraných pokut za dopravní přestupky do rozpočtu obce. Dalším častým problémem jsou rizikové úseky na silnicích, jedná se o častý výskyt nehod, nebo zde projíždějí kamiony, které nedodrží limity maximální váhy a ničí tak vozovku a statiku domů. Do budoucna může dojít ke zvýšení počtu dopravních nehod v těchto úsecích. V současné době je na území ORP Most nejvyšší kriminalita v ÚK, pokud se nepřijmou preventivní opatření (kamerové systémy, radary, častá kontrola policie atd.), bude se kriminalita nadále zvyšovat. V čem především starostové shledávají velký problém, jsou omezené finance a pravomoci, které jim stát poskytuje. Jako poslední příležitost bychom mohli zmínit možnost spolupráce s obecní

policií Bečov, možné zvýšení kapacity a přerozdělení nákladů obcí v ORP Most, je to vize, která má spíše budoucí charakter.

Souhrn výsledků analýz (analytické části)

ORP Most tvoří statutární město Most a 14 obcí. Ve městě Most bezpečnost zajišťuje Městská policie Most a Policie České republiky. Městská policie Most disponuje deseti služebnami, které jsou rozmístěny po celém městě. Policie ČR má na tomto území tři obvodní oddělení, z čehož jedno je v obci Obrnice, díky tomuto umístění mohou policisté vyjíždět do okolních obcí. Požární ochrana je zajištěna následně. V centru ORP Most, ve statutárním městě Most je zřízen Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje - územní odbor Most. Mimo jiné má město Most i dobrovolné hasiče SDH Most, další dobrovolní hasiči se vyskytují v sedmi dalších obcích. A nakonec Zdravotnická záchranná služba (ZZSÚK p. o.), kterou zřizuje Ústecký kraj. V ORP Most je jediná a nachází se ve statutárním městě Most. V okrese Most jsou umístěny další dvě základny a to ve městě Litvínov a v horské obci Klíny. Krizové řízení převážně zajišťuje statutární město Most, jelikož 10 km od tohoto území je vzdálen chemický areál Chempark Záluží (UNIPETROL).

Ústecký kraj a tudíž i město Most patří mezi lokality s velkou mírou kriminality, více trestných činů na 1000 obyvatel je evidováno jen v hlavním městě Praze. V oblasti kriminality má největší zastoupení majetková trestná činnost. V koncepci kriminality města Mostu je zmíněno několik hlavních faktorů tohoto území. Jedná se o následující okolnosti: Struktura obyvatelstva – v okrese Most je vysoký podíl obyvatel s nízkým stupněm vzdělání, právě tato skutečnost znevýhodňuje tyto osoby na trhu práce.

Vývoj kriminality v okrese a městě Most od roku 2009 stoupá. Tento jev v městě Mostu není závislé na počtu obyvatel, naopak počet obyvatel klesá. Kriminalita je tedy především závislá na vysoké nezaměstnanosti. A nezaměstnanost má za následek spoustu patologických jevů, jako je alkoholismus, drogy a jiné návykové činnosti. Co se týče zaznamenané trestné činnosti, tak největší podíl v rámci evidovaných kriminálních činů zastává majetková trestná činnost.

Městská policie Most využívá městský kamerový dohledový systém (MKDS) jako jeden z hlavních prostředků situační prevence kriminality. V současné době má rozmístěno 57 kamerových bodů, z čehož 9 kamer je umístěno v obci Obrnice. Obec Havraň má přibližně 3 kamery napojeny na MP Most a další obcí, která bude napojena na dohledový systém MP Most, bude obec Lužice.

Letošní rok, prostřednictvím manažerky prevence kriminality Bc. Ilony Kozlové, podává město Most osm projektů prevence kriminality (1. bezpečné oddělení nemocnice – instalace uzamykatelných skříněk pro pacienty lůžkového oddělení, 2. pro seniory jsou připraveny besedy s aktuální problematikou, 3. Orgán sociálně-právní ochrany dětí realizuje výchovně preventivní pobytové výjezdy, 4. Pro ženy a dívky je připraven kurz sebeobrany s MP Most, 5. Bezpečností situaci ve vytipovaných lokalitách města posílí fotopasti, 6. PČR chystá informační letáky s preventivní tematikou, 7. Asistent prevence kriminality- čtyři Romští pracovníci budou dohlížet na pořádek v lokalitě Chanov, 8. Služba mentor – projekt zaměřený na klienty, kterým byl uložen alternativní trest či opatření) na Ministerstvo vnitra ČR. Od roku 2009 byly městu Most podpořeny preventivní projekty v částce cca 5 milionu Kč.

V roce 2011 vypuklo v Ústeckém kraji 2 671 požárů, v roce 2012 došlo v Ústeckém kraji ke 2 353 požárům, v okrese Most to bylo 381 požárů a v ORP Most 234 požárů a v roce 2013 k 1 980 požárům, v okrese Most to bylo 363 požárů a v ORP Most 258 požárů. Nejčastějším důvodem vzniku požárů byla nedbalost (kouření, používání otevřeného ohně atd.)

Statutární město Most se potýká se třemi vyloučenými lokalitami. Kterými jsou sídliště Chanov, „Stovky“ – okolí bloku 100 a „Sedmistovky“ – sídliště Liščí vrch. Další vyloučené lokality jsou v obcích Obrnice a Bečov.

Analýza cílových skupin nám ukázala různá opatření, z nichž mezi nejdůležitější patří vytvoření mezi-obecní spolupráce, pravidelná osvěta pomocí preventivních programů pro celé území a informování veřejnosti.

Analýza rizik poukazuje na nedostatek financí obcí pro vytvoření a chod vlastní obecní policie, ale i obecný nedostatek financí. Z místního šetření je patrné, že někteří starostové nejeví zájem o jakoukoli spolupráci mezi obcemi a v projektech, ve kterých se předpokládá jistá finanční účast, jsou skeptičtí. Což navazuje na další riziko, kterým je neshoda mezi obcemi a stagnace některých obcí, což způsobil rozpad dobrovolného svazku obcí Srpina, který byl pro obce velmi ztrátový. Další rizika souvisejí opět s nedostatkem financí, jako například nedostatek financí na kamerový systém v obcích. Opatřením pro tato rizika jsou příklady dobré praxe v meziobecní spolupráci, výměna zkušeností a poradenství. Co se týče špatného technického stavu silnic, tak narážíme na problém, že některé silniční komunikace spadají pod správu kraje a tudíž obce nemají možnost jakéhokoliv zásahu.

SWOT analýza ukázala situaci bezpečnosti v ORP Most. Mezi silné stránky patří existence kamerových systémů v některých obcích, přítomnost dobrovolných hasičských sborů ve vybraných obcích a obecní policie v obci Bečov. Mezi slabé stránky patří absence systému kontroly rychlosti v obcích, díky čemuž by mohla vzniknout příležitost možnosti vrácení peněz z vybraných pokut za dopravní přeštky do rozpočtu obce. Dalším častým problémem jsou rizikové úseky na silnicích, jedná se o častý výskyt nehod, nebo zde projíždějí kamiony, které nedodržují limity maximální váhy a ničí tak vozovku a statiku domů. Starostové shledávají velký problém omezenost financí a pravomoci, které jim stát poskytuje.

Na základě analytické části se návrhová část zaměří na tato témata:

- kamerové systémy v obcích
- dopravní bezpečnost (přechody, značení a zpomalovací zařízení)
- preventivní programy.

Nástin možných variantních návrhů v oblasti bezpečnosti

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Kamerové systémy v obcích

I.1 Popis stávající situace a návrh řešení

V ORP Most nejsou nainstalovány kamerové systémy ve všech obcích. Komplexní kamerový systém je jen ve statutárním městě Most – Městská policie Most využívá městský kamerový dohledový systém (MKDS) jako jeden z hlavních prostředků situační prevence kriminality. V současné době má rozmístěno 57 kamerových bodů, z čehož 9 kamer je umístěno v obci Obrnice. Obec Havraň má přibližně 3 kamery napojeny na MP Most a další obcí, která bude napojena na dohledový systém MP Most, bude obec Lužice. Další obce jako Braňany, Lišnice a Bečov mají pár kamer umístěných například na obecní úřad apod. Bylo by prospěšné pracovat na společné spolupráci všech obcí, zamezilo by se tak zvyšující kriminalitě, vandalismu a

nežádoucím pohybu cizích osob po obcích. Vzhledem k situaci ve SO ORP Most (vysoká nezaměstnanost, sociálně vyloučení obyvatel, drogová scéna) je třeba, aby byla v dané oblasti kvalitní a ucelená bezpečnostní opatření, která by zamezila činnosti těchto cílových skupin a předešlo by se tak výskytu kriminality.

Návrh řešení:

1. Spolufinancování kamerových systémů do obcí, které by byly napojeny na pulty na obecních úřadech, záznamy by v případě potřeby mohly posloužit kriminální policii. Kamerové systémy by v tomto případě měly sloužit jako preventivní opatření/odstrašení případných osob, které by chtěli poškozovat majetek apod.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Optimalizace sítě kamerových systému v ORP Most.	Náklady na tvorbu kamerových systémů, riziko neschválení strategického dokumentu všemi zastupitelstvy obcí.
Snížení rizika kriminality.	Nesouhlas zastupitelstev všech obcí v regionu s příspěvkem na kamerové systémy.
Komplexnější pokrytí bezpečnosti v obcích.	Nebude vyhlášena potřebná dotace.
Zajištění větší bezpečnosti pro občany.	
Financování z případné dotace.	

I.3 Finanční dopady

Zajištění bezpečnosti je v současné době nezbytnou součástí našeho života, každá obec SO ORP Most na jejich zavedení a udržení přispívá dle aktuálních možností rozpočtu obce a uvážení zastupitelstva obce. Obecně je financování bezpečnosti velmi náročné, protože obcím nezbývají prostředky v rozpočtu. Díky spolufinancování nákladů nebo získáním dotace by došlo na tomto území ke zkvalitnění životní prostředí.

Instalace kamerových systémů v obcích přinese měřitelné i neměřitelné efekty v podobě:

- spokojenost občanů uspokojením jejich potřeb,
- podpora vzniku nových preventivních opatření,
- snížení výskytu sociálně patologických jevů v regionu a následně omezení nákladů na jejich odstranění,
- možnost větší kontroly.

I.4 Příklady dobré praxe

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Dopravní bezpečnost

II.1 Popis stávající situace a návrh řešení

V současné době si okolní obce zajišťují dopravní bezpečnost samy. Jedná se především o přechody, značení a zpomalovací zařízení. Pro zbývajících 14 obcí by bylo přínosné podílet se na spolu financování a doplnění potřebných prostředků k zajištění bezpečnosti.

Návrh řešení:

1. Zajištění spolufinancování těchto bezpečnostních prvků, které by zlepšily bezpečnost na silnicích v dané obci.

II.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Zajištění komplexní bezpečnosti na silnicích v ORP Most.	Náklady na spolu financování, riziko neschválení návrhu všemi zastupitelstvy obcí.
Snížení dopravních nehod a dalších rizik.	Nesouhlas zastupitelstev všech obcí v regionu s příspěvkem na společné financování.
Možnost případného financování z dotace.	Nebude vyhlášena potřebná dotace.

II.3 Finanční dopady

Zajištění bezpečnosti je v současné době nezbytnou součástí našeho života, každá obec SO ORP Most na jejich zavedení a udržení přispívá dle aktuálních možností rozpočtu obce a uvážení zastupitelstva obce. Obecně je financování bezpečnosti velmi náročné, protože obcím nezbývají prostředky v rozpočtu. Díky spolufinancování nákladů nebo získáním dotace by došlo na tomto území ke zkvalitnění životní prostředí.

Doplnění/zajištění bezpečnostních prvků na silnice v obcích, přinese měřitelné i neměřitelné efekty v podobě:

- spokojenost občanů uspokojením jejich potřeb,
- podpora vzniku nových preventivních opatření,
- snížení výskytu dopravních nehod v regionu a následně omezení rychlosti v obcích.

II.4 Příklady dobré praxe

„Čtyři obce spojily síly při řešení krizové dopravní situace na silnici č. I/11. Třinec, Ropice, Vendryně a Bystřice, které silnice protíná, vypracovaly společnou studii proveditelnosti a získaly evropskou dotaci na devět dílčích opatření, která komplexně zvýšila bezpečnost řidičů a chodců. V úseku mezi Třincem a Bystřicí vzniklo pět přechodů pro chodce, tři křižovatky a chodník. „Jedna jedenáctka je u nás z hlediska kamionové dopravy nejvytíženějším úsekem v kraji. Za posledních 10 let vzrostl počet kamionů o 1500 %,“ připomíná Ladislav Olšar, starosta Bystřice. „Peníze do bezpečnosti jsou dobrou investicí,“ kvitoval Olšar evropskou dotaci na společný projekt. Jako poslední se koncem minulého

roku otevřel chodník k autobusové zastávce ve Vendryni. Celkem si projekty vyžádaly dotaci přes 12,5 milionů korun.“ (Zdroj: www.dvs.cz)

III. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Preventivní programy (osvěta)

III.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Prevence kriminality představuje soubor nerepresivních opatření. Jde o opatření, která směřují k předcházení páchaní kriminality, ke snižování obav z ní, ke zvyšování pocitu bezpečí každého občana. Preventivní oddělení kriminality Městské policie v Mostě každoročně vytváří různé projekty a akce.

Návrh řešení:

1. Zajištění spolupráce s Městskou policií Most, využití preventivního oddělení na celé území ORP Most.
1. Pořádání pravidelných besed, které by byly zaměřené na kriminalitu, drogovou scénu a dopravní bezpečnost. Cílová skupina: senioři, děti a mládež.

III.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Informovanost občanů	Možnost nezájmu ze strany starostů/občanů
Zajištění preventivních opatření pro občany	
Nízké náklady	

III.3 Finanční dopady

Zajištění bezpečnosti je v současné době nezbytnou součástí našeho života, každá obec SO ORP Most na jejich zavedení a udržení přispívá dle aktuálních možností rozpočtu obce a uvážení zastupitelstva obce. Obecně je financování bezpečnosti velmi náročné, protože obcím nezbývají prostředky v rozpočtu. Díky spolufinancování nákladů nebo získáním dotace by došlo na tomto území ke zkvalitnění životní prostředí. Preventivní programy v obcích by mohly fungovat na bázi spolupráce s Městskou policií Most, přičemž finanční část by mohla založena na formě příspěvku obcí.

Doplnění/zajištění bezpečnostních prvků na silnice v obcích, přinese měřitelné i neměřitelné efekty v podobě:

- spokojenost občanů uspokojením jejich potřeb,
- podpora vzniku nových preventivních opatření,
- informovanost cílových skupin.

6.2. Návrhová část pro oblast bezpečnost

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Bezpečnost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti bezpečnost.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma bezpečnost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců obcí (starostů) a odborníka z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma bezpečnost.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

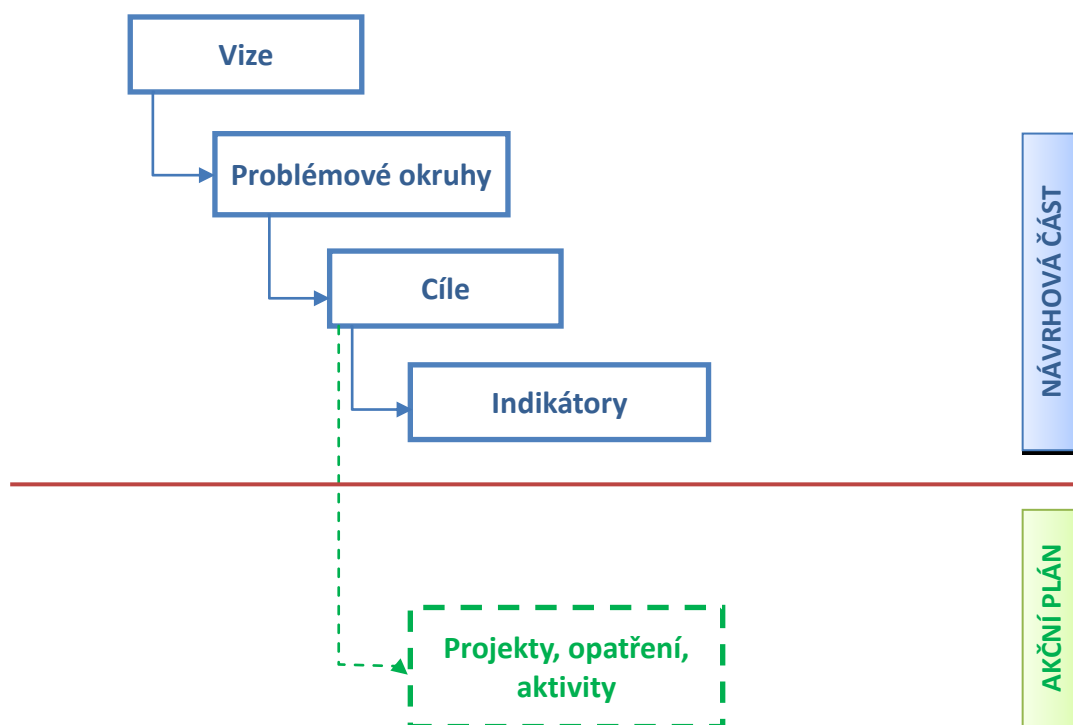
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma Bezpečnost. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Bezpečnost“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce			
Bezpečnost	Problémová oblast 1	Problémová oblast 2	Problémová oblast 3
	Absence kamerových systémů v obcích	Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích	Absence preventivních programů v okolních obcích ORP Most
	cíl 1.1	cíl 2.1	cíl 3.1
	Zavést kamerové systémy v obcích	Zavést dopravní opatření v obcích (např. zpomalovací pruhy, radary, osvětlené přechody)	Zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení ve spolupráci se starosty obcí, v rámci osvěty obyvatel

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize: Za spolupráce všech obcí v ORP Most se zajistí rozšíření komunitního plánování na celé území ORP a tím docílí efektivnější spolupráce s veřejností v oblasti sociálních služeb. Této spolupráce dosáhne i v ostatních oblastech – OH, školství a bezpečnost a to díky dostupnosti informací veřejnosti, které podnítí její aktivnější účast na tvorbě jejich životních podmínek. V neposlední řadě ORP Most vytvoří strategii pro vzájemnou spolupráci obcí v oblasti úspor nákladů ve všech čtyřech oblastech.

Slogan: Mostecko – všichni společně!

Problémové okruhy Bezpečnost

Název: „Absence kamerových systémů v obcích“

Ucelená síť kamerových systémů se nachází pouze ve statutárním městě Most, kde je instalovaný městský kamerový dohledový systém (MKDS), který provozuje Městská policie Most. Tento kamerový systém byl zmodernizován v roce 2009. MKDS zvyšuje bezpečnost občanů a je jedním z pilířů situační prevence poskytované občanům města, vedoucí k odhalování trestných činů a získávání důkazů. V současné době má Městská policie Most pod dohledem 57 kamerových bodů v ORP Most, včetně kamer, které jsou umístěny v obci Obrnice, která má veřejnoprávní smlouvu s MP Most. V nejbližší době se k Obrnicím připojí obec Lužice, která nově instalovala kamerové body do obce. V dalších obcích jako je Bečov, Havraň, Braňany, Lišnice, Malé Březno je instalováno malé množství kamer, které jsou spíše zaměřeny na minimální množství míst, jako je například obecní úřad, dětské hřiště apod. Vzhledem k tomu, že na Mostecku je nejvyšší kriminalita z celého Ústeckého kraje, je zapotřebí zavést co nejvíce preventivních opatření a právě kamerový systém se zdá jako vhodným nástrojem ke snížení kriminality, odstrašení případných vandalů a k omezení nežádoucího pohybu cizích osob po obcích. Proto je důležité začít s realizováním instalace kamerových systémů. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým tento problémový okruh.

Kamerový systém Městské policie ORP Most

2009	2013
<ul style="list-style-type: none"> 29 kamerových bodů 	<ul style="list-style-type: none"> 57 kamerových bodů (včetně 10 - ti kamerových bodů v obci Obrnice)

(Zdroj: Městská policie Most)

Vnímání tohoto problému je v obcích rozdílné. Někteří starostové vnímají kamerové systémy jako preventivní opatření k zajištění větší bezpečnosti v obci. Některé obec již kompletní kamerový systém mají, některé kamerový systém zprovozňují, jiné obce kamerové body mají jen částečně a v některých obcích kamerové systémy nepovažují za důležité a nevěří, že by se kriminalita s jejich existencí snížila. Dalším problémem, který souvisí s nákupem kamerových systémů, je nedostatek financí, starostové nemají dostatek peněz v rozpočtu. ORP Most je velmi specifická oblast, na tomto území je jedno velké město – statutární město Most a dalších 14 obcí, které jsou poměrně malé, tudíž se veškeré služby koncentrují ve městě Most. Tyto jedničkové obce mají poměrně málo obyvatel, nejpočetnější obec má 2 321 obyvatel. A proto je u těchto obcí největší překážkou nízký rozpočet. Rozšířením kamerového systému na celé území ORP Most by se zajistila větší kontrola nad územím, omezila by se migrace nežádoucích osob (zlodějů, vandalů apod.) a také by se mohla monitorovat odlehlá místa, kde hrozí výskyt černých skládek, které se objevují v celém ORP Most, což souvisí s problémovou oblastí odpadového hospodářství – výskyt černých skládek.

Pokud se tento problém nebude řešit, bude se jen snižovat životní úroveň občanů, bude dále docházet k vykrádání a poškozování majetku občanů, migraci nežádoucích osob, mezi nimiž jsou i drogoví dealeri. Pokud obce nezajistí bezpečnost pro své obyvatele, bude se dále snižovat hodnota atraktivity obce pro budoucí obyvatele, kteří budou spíše preferovat území, které bude zabezpečené kamerovými systémy. Negativní dopad to má i v případě vyšetřování zločinů, protože pokud by obce měly kamerové systémy, mohly by nahrávky poskytovat Policii ČR jako důkazní materiál.

Název: „Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích“

Z vlastní znalosti prostředí a z uskutečněných rozhovorů se starosty obcí vyplynulo, že v obcích ORP Most není dostatečně zajištěna bezpečnostní opatření na silničních komunikacích procházejících obcemi. V některých případech obcemi vedou silnice, které spadají pod správu kraje, obce tedy nemohou provádět žádné změny na těchto silnicích. V některých obcích chybí osvětlené přechody a přechody na rizikových místech, nedodržuje se v obcích rychlost, což je nebezpečné především pro děti a mládež. V současné době si okolní obce zajišťují dopravní bezpečnost samy. Jedná se především o přechody, značení a zpomalovací zařízení. Pro zbývajících 14 obcí by bylo přínosné podílet se na spolufinancování a doplnění potřebných prostředků k zajištění bezpečnosti. Obecně je financování bezpečnosti velmi náročné, protože obcím nezůstávají prostředky v rozpočtu. Díky spolufinancování nákladů nebo získáním dotace by došlo na tomto území ke zkvalitnění životního prostředí. Cílem je zajistit bezpečnost na silnicích pro okolní obce tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Bylo by zajímavé vytvořit systémové a finančně efektivní bezpečnostní opatření. Na základě analytické části, vlastní znalosti prostředí a nástinů opatření navrhl tedy realizační tým tento problémový okruh.

Počet automobilových nehod v ORP Most v letech 2011 – 2013

Statistické vyhodnocení nehod v letech 2011 - 2013			
	2011	2012	2013
ORP Most	617	612	623
Most	475	493	505
Bečov	6	3	6
Bělušice	18	12	18
Braňany	7	10	5
Havraň	13	12	9
Korozluky	17	5	7
Lišnice	7	4	2
Lužice	6	2	3
Malé Březno	8	10	9
Obrnice	28	20	22
Patokryje	7	5	3

Polerady	2	2	9
Skršín	13	14	12
Volevčice	0	4	3
Želenice	10	16	10

(Zdroj: Ministerstvo dopravy – mapa nehodovosti)

Nejvíce automobilových nehod v letech 2011 až 2013 bylo ve statutárním městě Most (což je dáno jeho rozlohou), přičemž tato nehodovost má stoupající tendenci. Mezi obce, které mají oproti ostatním zvýšený počet nehod, patří Bělušice a Obrnice. Hlavní důvodem je, že v blízkosti obce Obrnice vede silnice číslo I/13, která je frekventovaná a silnice I/28 u obce Bělušice a Skršín, která tvoří hlavní tah směrem na Prahu. Želenice se zejména potýkají s projíždějícími kamiony, které překračují povolenou hmotnost, tím ničí vozovku a statiku domů. Starostové se potýkají s neoznačenými silnicemi a nedostatkem přechodů. Dalším problémem je překračování povolené rychlosti v obcích, s čímž se setkává každá obec. Problém by se mohl zmírnit vytvářením různých „pastí“ na řidiče. Mimo jiné by si obce mohly vynutit změnu místní úpravy rychlosti v obci, kdy se může v obci plošně zavést zóna s omezenou rychlostí. Přičemž smyslem snížení rychlosti by mělo být usměrnění provozu v obci a nikoliv šikana řidičů. Omezení rychlosti má jistě smysl, v obydlené části obce například, kde nejsou chodníky, nebo před školou či nemocnicí, kde je zvýšený pohyb chodců. Z místního šetření je patrné, že někteří starostové nejeví zájem o jakoukoli spolupráci mezi obcemi a v projektech, ve kterých se předpokládá jistá finanční účast, jsou skeptičtí. Což navazuje na další riziko, kterým je neshoda mezi obcemi a stagnace některých obcí, což způsobil rozpad dobrovolného svazku obcí Srpina, který byl pro obce velmi ztrátový. Kdyby starostové obcí jevíli aktivní zájem, mohli by na investice do bezpečnosti na silnicích využít i dotace z evropských fondů.

Neřešení tohoto problému přinese zvyšování dopravních nehod. Pokud se nezajistí určitá bezpečnostní opatření, zejména osvětlené přechody, retardéry apod. bude dále docházet k ohrožování bezpečnosti a zdraví člověka. Dalším důsledkem přehlížení těchto překážek bude další ničení vozovek a statiky domů. Pokud obce nezajistí dopravní bezpečnost pro své obyvatele, bude se dále snižovat hodnota atraktivity obce pro budoucí obyvatele, kteří budou spíše preferovat území, které bude zabezpečené.

Název: „Absence preventivních programů“

Prevence kriminality představuje soubor nerepresivních opatření. Jde o opatření, která směřují k předcházení páchání kriminality, ke snižování obav z ní, ke zvyšování pocitu bezpečí každého občana. Z analytické části je patrné, že preventivní oddělení kriminality Městské policie v Mostě a Policie ČR každoročně vytváří různé projekty a akce, jsou to jediná oddělení v ORP Most, které se zabývá touto oblastí. Preventivní programy v MŠ jsou především o seznámení s městskou policií, dětem jsou poskytovány informace o bezpečném chování doma a venku (bezpečný kontakt se psy atd.). Na ZŠ se probírají témata jako šikana, záškoláctví, dětská práva, bezpečné chování doma a venku, mezilidské vztahy, vandalismus, kriminalita a závislosti. Na SŠ preventivní programy probírají se studenty bezpečnost v dopravě, domácí násilí, šikanu a vandalismus. V této tabulce můžeme vidět, kolik programů bylo provedeno v jednotlivých letech a v jakých organizacích.

Preventivní programy Městské policie Most

rok	MŠ	ZŠ I. stupeň	ZŠ II. stupeň	SŠ a VOŠ	ostatní organizace	celkem
2011	21	67	77	10	15	175
2012	5	112	125	10	10	262
2013	52	95	85	10	15	257

(Zdroj: Městská policie Most)

Policie ČR vytváří projekty dlouhodobého a celorepublikového významu, jako například projekty: Zebra se za tebe nerozhledne!, Senioři sobě, Ajaxův zápisník a Tísňová linka pro neslyšící atd. Mezi další aktivity, v letech 2011 až 2013, Městské policie v oblasti prevence bychom mohli uvést: provoz informačního centra prevence kriminality (toto centrum je určeno pro širokou veřejnost), spoluúčast na organizačních zajištěních akcí v rámci komunitního plánu sociálních služeb a prarodinných aktivit (děti, mládež, rodina), preventivně informační a diskusní bloky pro seniory, různé preventivně kontrolní akce a spoluúčast na zajištění sportovně vědomostních soutěží v rámci základních škol.

Specifické prevence slouží školám komplexně preventivně působit na školní mládež v oblasti syndromu rizikového chování adolescentů, a to nejen v prevenci, ale i v ostatních oblastech jako je sociální adaptace, rizika pro reprodukční zdraví a další. Program se stává součástí školní kultury, klade důraz na spolupráci pedagogů a rodičů. Napomáhá vytvářet optimální klima školy a podporuje zdravý způsob života. Preventivní programy by mohly především sloužit dětem a seniorům, kteří jsou asi tou nejrizikovější skupinou v obcích, jak sami shledávají starostové. Velký důraz by se měl klást v prevenci kriminality na uzamykání bytů, vybavení vchodových dveří bezpečnostními prvky – kukátko, řetězky, přídatný zámek. Starší lidé by neměli v žádném případě otevírat dveře bytu, neví-li, kdo za nimi stojí. Nejčastěji se starostové setkávají s neopatrností a důvěřivostí, díky čemuž přišla již řada seniorů o majetek, peníze a cennosti. Z vlastní znalosti prostředí a při zpracovávání analytické části však vyplynulo, že starostové okolních obcí nemají dostatek ucelených informací o preventivních programech a nemohou tak pomoci svým občanům, převážně seniorům a dětem. Na nedávné schůzce fokusních skupin se starostové mohli dovědět o možnosti využití služeb preventivního oddělení Městské policie Most pro občany jejich obce, především o informování nejrizikovější skupiny – seniorů a dětí/mládeže. Převážná část starostů nepovažuje absenci preventivních programů za velký problém, spíše jsou skeptičtí a nevěří, zda by tyto programy byly účinné. Díky spolufinancování nákladů nebo získáním dotace by došlo na tomto území ke zkvalitnění životní prostředí. Preventivní programy v obcích by mohly fungovat na bázi spolupráce s Městskou policií Most, přičemž finanční část by mohla založena na formě příspěvku obcí. Kriminalita je tedy především závislá na vysoké nezaměstnanosti. Nezaměstnanost má za následek spoustu patologických jevů, jako je alkoholismus, drogová závislost a jiné návykové činnosti. Sociálními následky nezaměstnanosti jsou odcizení, existenční nejistota, budoucí vyloučení z pracovního trhu a následně kriminalita. Zvýšené kriminalitě nepřispívá ani vysoká závislost obyvatelstva na příspěvcích státní sociální podpory a nízký sociální status obyvatelstva. Důvod proč realizovat preventivní programy může být i existence vyloučených lokalit, které vykazují takové charakteristiky jako je vysoká míra nezaměstnanosti přesahující národní průměr, ztížený přístup k legálním formám obživy, nízká vzdělanostní úroveň, špatná občanská vybavenost, nefunkční infrastruktura a vyšší výskyt rizikových forem chování (krádeže, násilí, drogové závislosti apod.). Na území ORP Most se vyloučené lokality vyskytují ve statutárním městě Most, Obrnicích a Bečově.

V rámci výskytu těchto lokalit a sociálního charakteru této oblasti se jeví preventivní programy jako důležité.

Neřešení tohoto problému přinese jen zvyšování kriminality. Pokud nebude docházet k preventivním programům, které zajišťují diskusi o negativních následcích jednání, kdy se porušuje zákon (na schopnost rozpoznat situaci, se kterou se mohou v běžném životě setkat děti i senioři, např. při kontaktu s neznámými lidmi), tak se situace v tomto směru nijak nezlepší. V některých případech rodiče/rodina neposkytují dětem či seniorům tyto informace, proto by v tomto směru mohla být nápomocna obec. Pokud občané nebudou pravidelně informováni o důsledcích páchaných činů, jejich vlastních nebo okolí, tak bude procento kriminality, dopravních nehod stále narůstat.

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Absence kamerových systémů v obcích
Cíl 1.1	Zavést kamerové systémy v obcích
Popis cíle	Vzhledem k tomu, že na Mostecku je nejvyšší kriminalita z celého Ústeckého kraje, je zapotřebí zavést co nejvíce preventivních opatření a právě kamerový systém se zdá jako vhodným nástrojem ke snížení kriminality, odstrašení případných vandalů a k omezení nežádoucího pohybu cizích osob po obcích. Ucelená síť kamerových systémů se nachází pouze ve statutárním městě Most, kde je instalovaný městský kamerový dohledový systém (MKDS). Obec Obrnice má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s Městskou policií Most, která v obci provozuje 10 kamerových bodů. V nejbližší době se k Obrnicím připojí obec Lužice, která tento rok instalovala kamerové body do obce. V dalších obcích jako je Bečov, Havraň, Braňany, Lišnice, Malé Březno je instalováno menší množství kamer, které jsou spíše zaměřeny na obecní úřad a přilehlá místa. Pokud obce nezajistí bezpečnost pro své obyvatele, bude se dále snižovat hodnota atraktivity obce pro budoucí obyvatele, kteří budou spíše preferovat území, které bude zabezpečené kamerovými systémy.
Hlavní opatření	A Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • zpracování analýzy nákladů na pořízení • rozbor údržby • zpracování možnosti využití případné dotace B Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebných míst pro umístění kamerových bodů • stanovení počtu kamer • výběr dodavatelů – příprava a realizace výběrového řízení C Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • zpracování návrhu založení DSO nebo smlouvy pro získání případné dotace

Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ CELKEM
Správce cíle	<i>Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár</i>

Problémový okruh 2	Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích
Cíl 2.1	Zavést dopravní opatření v obcích (např. zpomalovací pruhy, radary, osvětlené přechody)
Popis cíle	<p>V obcích ORP Most nejsou dostatečně zajištěna bezpečnostní opatření na silničních komunikacích procházejících obcemi. V některých případech obcemi vedou silnice, které spadají pod správu kraje, obce tedy nemohou provádět žádné změny na těchto silnicích. V některých obcích chybí osvětlené přechody a přechody na rizikových místech. Dále se v obcích nedodržuje rychlost, což je nebezpečné především pro děti a mládež, mimo jiné v některých obcích chybí pasporty dopravního značení. V současné době si okolní obce zajišťují dopravní bezpečnost samy. Jedná se především o přechody, značení a zpomalovací zařízení. Avšak financování bezpečnosti je velmi náročné, protože obcím na tyto dopravní opatření nezbyvají prostředky v rozpočtu. Pokud se nezajistí určitá bezpečnostní opatření, zejména osvětlené přechody, retardéry apod. bude dále docházet k ohrožování bezpečnosti a zdraví člověka. Dalším důsledkem přehlížení těchto překážek bude další ničení vozovek a statiky domů.</p>
Hlavní opatření	<p>A Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování analýzy nákladů na pořízení • rozbor údržby • zpracování možnosti využití případných dotací <p>B Organizační opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení potřebných míst pro realizaci dopravních opatření (DO) • stanovení počtu a druhu DO • výběr dodavatelů – příprava a realizace výběrového řízení <p>C Právní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování návrhu založení DSO nebo smlouvy pro získání případné dotace
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET/SOUBOR DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ
Správce cíle	<i>Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár</i>

Problémový okruh 3	Absence preventivních programů v okolních obcích ORP Most
Cíl 3.1	Zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení ve spolupráci se starosty obcí, v rámci osvěty obyvatel
Popis cíle	Prevence kriminality představuje soubor nerepresivních opatření. Jde o opatření, která směřují k předcházení páčání kriminality, ke snižování obav z ní, ke zvyšování pocitu bezpečí každého občana. Preventivní programy v obcích by mohly fungovat na bázi spolupráce s Městskou policií Most, která má zřízené preventivní oddělení, přičemž finanční část by mohla být založena na formě příspěvku obcí. Kriminalita je tedy především závislá na vysoké nezaměstnanosti, zvýšené kriminalitě dále nepřispívá ani vysoká závislost obyvatelstva na příspěvcích státní sociální podpory a nízký sociální status obyvatelstva. Důvodem, proč realizovat preventivní programy, může být i existence vyloučených lokalit, které se vyskytují ve statutárním městě Most, Obrnicích a Bečově. V rámci výskytu těchto lokalit a sociálního charakteru této oblasti se jeví preventivní programy jako důležité. Přičemž starostové by se na tvoření těchto besed podíleli. Neřešení tohoto problému přinese jen zvyšování kriminality. Pokud nebude docházet k preventivním programům, které zajišťují diskusi o negativních následcích jednání, tak se situace v tomto směru nijak nezlepší.
Hlavní opatření	A Finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • zpracovat možnosti zajištění (zda besedy bude zajišťovat MP v rámci MOS, nebo zda starostové budou finančně přispívat MP za realizaci) B Organizační opatření <ul style="list-style-type: none"> • zajištění a nastavení spolupráce MP Most při realizaci preventivních programů (besed) • stanovení místa, kde budou besedy probíhat a v jakých obcích • zpracovat případné zajištění dopravy pro občany obcí C Právní opatření <ul style="list-style-type: none"> • posouzení nutnosti vytvoření smlouvy mezi MP Most a obcemi
Název indikátorů k hodnocení cíle	POČET REALIZOVANÝCH PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ
Správce cíle	<i>Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár</i>

6.2.4. Indikátory

Problémový okruh	<i>Absence kamerových systémů v obcích</i>		
Číslo indikátoru	22		
Název indikátoru	POČET OBCÍ BEZ KAMEROVÉHO SYSTÉMU		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	4
Skutečnost	9		
Popis měřítka:	<i>Pomocí tohoto indikátoru se bude měřit počet obcí, které dosud nemají kamerový systém. Vzhledem ke skutečnosti v roce 2013, můžeme usoudit, že se obce potýkají s vysokou absencí kamerových systémů.</i>		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které nemají kamerový systém		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)		

Cíl	<i>Zavést kamerové systémy v obcích</i>		
Číslo indikátoru	23		
Název indikátoru	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ CELKEM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		9	11
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	<i>Indikátor bude měřit uvedený cíl, tudíž celkový počet kamerových systémů, které budou obce zavádět v letech 2013 až 2020.</i>		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které mají kamerové systémy		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů)		

Problémový okruh	<i>Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích v obcích</i>		
Číslo indikátoru	24		
Název indikátoru	ZŘÍZENÍ CHYBĚJÍCÍCH DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ V OBCÍCH		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		NE	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	<i>Tento indikátor sleduje, zda byla chybějící dopravní opatření zřízena. Tato opatření by měla sloužit ke zvýšení bezpečnosti na silnicích. Jedná se především o přechody (popř. osvětlené)/radary/retardéry/zpomalovací semafo-ry/pasporty dopravního značení.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Dopravní opatření byla zřízena nebo nebyla (ANO/NE)</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Místní šetření (informace od starostů)</i>		

Problémový okruh	<i>Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích v obcích</i>		
Číslo indikátoru	25		
Název indikátoru	POČET/SOUBOR DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<i>Tento indikátor sleduje, počet zřízených dopravních opatření. Jedná se především o přechody (popř. osvětlené)/radary/retardéry/zpomalovací semafo-ry/pasporty dopravního značení.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Součet dopravních opatření v obcích.</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Místní šetření (informace od starostů), statistiky, výroční zprávy.</i>		

Cíl	Zavést dopravní opatření v obcích		
Číslo indikátoru	26		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ ZAVEDLY DOPRAVNÍ OPATŘENÍ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<i>Indikátor bude sledovat počet obcí, které zavedly některá z výše zmíněných dopravních opatření a přispěly tak ke zvýšení bezpečnosti na silnicích v jejich obcích.</i>		
Metodika a výpočet:	<i>Součet počtu obcí, které zavedly dopravní opatření</i>		
Zdroj čerpání dat:	<i>Místní šetření (informace od starostů)</i>		

Problémový okruh	<i>Absence preventivních programů v okolních obcích</i>		
Číslo indikátoru	27		
Název indikátoru	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Tento indikátor sleduje, počet obcí, které se zapojují do preventivních programů anebo je zřizují.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu obcí, které realizují nebo se účastní preventivních programů		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů), výroční zprávy MP Most, zápisy z jednání konkrétních besed		

Cíl	<i>Zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení, ve spolupráci se starosty obcí v rámci osvěty obyvatel</i>		
Číslo indikátoru	28		
Název indikátoru	POČET REALIZOVANÝCH PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	8
Skutečnost	2		
Popis měřítka:	Indikátor bude sledovat počet realizovaných preventivních programů, které byly zrealizovány starosty obcí za jednotlivé roky.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu zrealizovaných preventivních programů		
Zdroj čerpání dat:	Místní šetření (informace od starostů), výroční zprávy MP Most, zápisy z jednání konkrétních besed		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést kamerové systémy v obcích	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
2.1	Zavést dopravní opatření v obcích (např. zpomalovací pruhy, radary, osvětlené přechody)	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
3.1	Zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení ve spolupráci se starosty obcí, v rámci osvěty obyvatel	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
22	POČET OBCÍ BEZ KAMEROVÉHO SYSTÉMU	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
23	POČET KAMEROVÝCH SYSTÉMŮ	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár

	CELKEM	
24	ZŘÍZENÍ CHYBĚJÍCÍCH DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ V OBCÍCH	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
25	POČET/SOUBOR DOPRAVNÍCH OPATŘENÍ	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
26	POČET OBCÍ, KTERÉ ZAVEDLY DOPRAVNÍ OPATŘENÍ	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
27	POČET OBCÍ, KTERÉ MAJÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár
28	POČET REALIZOVANÝCH PREVENTIVNÍCH PROGRAMŮ	Starosta obce Lišnice Bc. Petr Pillár

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu. Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1. - 2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

V návrhové části k oblasti bezpečnost jsou nastíněny tři problémové okruhy a to: 1. Absence kamerových systémů v obcích, 2. Absence dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích a 3. Absence preventivních programů v okolních obcích ORP Most. Jedná se o tři nejvíce tíživé záležitosti v oblasti bezpečnosti v ORP Most. Každému problémovému okruhu byl přiřazen cíl, tyto cíle se budou snažit naplnit. Problémovému okruhu č. 1 je stanovený cíl Zavést kamerové systémy v obcích. Problémovému okruhu č. 2 náleží cíl Zavést dopravní opatření v obcích (např. zpomalovací pruhy, radary, osvětlené přechody, pasporty dopravního značení). Třetímu problémovému okruhu je přiřazen cíl Zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení, ve spolupráci se starosty obcí, v rámci osvěty obyvatel.

Byly stanoveny celkem tři cíle, z nichž každý má svého určeného správce především z řad starostů obcí v ORP Most. Naplňování cílů bude monitorováno prostřednictvím sady šesti indikátorů.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Za zpracování návrhové části v oblasti bezpečnosti zodpovídá Sandra Kronychová – tematický expert, ve spolupráci s Ing. Veronikou Fialovou – asistentkou projektu. Návrhová část byla vytvořena v období červenec – prosinec 2014. Kromě hlavního zpracovatele, kterým byl tematický expert, byla do tvorby dokumentu zapojena asistentka projektu, dále odborník z oblasti bezpečnosti – ředitel Městské policie Most, všech 15 zástupců obcí v ORP Most, odborný tým projektu zastupující Svaz měst a obcí ČR a zbytek realizačního týmu za ORP Most.

Podněty pro prvotní návrh vznesli starostové obcí na 1. oficiálním setkání představitelů obcí. Návrh byl poté zkonzultován s místním odborníkem a realizačním týmem a došlo k jeho úpravě. Po projednání úprav na fokusní skupině, které se zúčastnili jak starostové obcí, tak odborník z oblasti bezpečnosti, došlo k finálnímu stanovení problémových okruhů. Následný postup stanovení cílů a indikátorů byl konzultován se starosty obcí a zpracován tematickým expertem, ve spolupráci s asistentkou projektu. Odborná kontrola dokumentu a případné připomínky jsou zajištěny od odborného týmu projektu ze Svazu měst a obcí ČR a externích posuzovatelů.

7. Závěr, kontakty

Návrhy meziobecní spolupráce by mohly přispět k řešení problémových okruhů, které byly zjištěny ve sledovaných oblastech.

Oblast základního školství je v ORP Most dobře zajištěna a nevykazuje závažné problémy. Přesto většinu škol trápí rostoucí agresivita žáků a nezájem rodičů o spolupráci se školou. Nabízí se možnost využít služeb školních psychologů a speciálních pedagogů, kteří vykonávají činnosti konzultační, poradenské, diagnostické a informační, pracují se žáky, pedagogy i rodiči. Řešení pro podporu spolupráce rodičů se školou se nabízí v zavedení certifikátu „Rodiče vítáni“ ve školách kde je to potřebné. Meziobecní spolupráce bude spočívat v přenosu zkušeností a příkladů dobré praxe od škol, které již certifikát zavedly a přináší jim dobré výsledky.

V oblasti sociálních služeb spočívá návrh meziobecní spolupráce v zapojení obcí ORP Most do komunitního plánování a pravidelnou účast zástupců obcí na jednání KPSS. Velkým problémem je, že v obcích ORP Most nesídlí žádná pečovatelská služba, i když obyvatelstvo těchto obcí je převážně složeno ze seniorů. Jako řešení tohoto problému bylo navrženo zavést společný systém využívání pečovatelské služby a zavést společné financování pečovatelské služby.

V oblasti odpadového hospodářství byl zjištěn problém v omezeném výběru svozové společnosti. Jako řešení byla navržena tato opatření: najít dalšího poskytovatele svozu odpadu, vytvořit vlastní svozovou společnost, spolupracovat s ostatními ORP – pravidelná výměna informací. Dalším problémem je nakládání a třídění biologicky rozložitelného komunálního odpadu (původem od občanů a obcí). Návrhy řešení spočívají v zavedení preventivních opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování, zajistit stabilní a ekonomicky dostupné využití vhodných odděleně sbíraných bioodpadů z obcí v dostupném existujícím zařízení (nejlépe ve vazbě na zemědělskou výrobu), vybudovat obecní kompostárnu. Posledním z problémů odpadového hospodářství je výskyt černých skládek, které by se mohly omezit pomocí monitorování KS a pomocí osvěty - rozšíření povědomí o ochraně ŽP mezi občany.

Oblast bezpečnosti si zástupci obcí zvolili sami, jako téma, které se týká většiny obcí i vzhledem k tomu, že na Mostecku je nejvyšší kriminalita z celého Ústeckého kraje. Pro zajištění větší bezpečnosti obyvatel, bylo navrženo zavedení kamerových systémů v obcích. Další z problémů v tématu bezpečnost je absence některých dopravních opatření k zajištění bezpečnosti na silnicích. Návrhem řešení je zavést tato opatření. Poslední z návrhů je zrealizovat spolupráci s Městskou policií Most – preventivní oddělení ve spolupráci se starosty obcí, v rámci osvěty obyvatel.

Kontakty na zpracovatele:

Ing. Markéta Jahnová (koordinátorka projektu) – marketa.jahnova@mesto-most.cz

Ing. Michala Kudrličková (prac. pro analýzy a strategie) – michala.kudrlickova@mesto-most.cz

Ing. Veronika Fialová (asistentka) – veronika.fialova@mesto-most.cz

Sandra Kronychová (tematická expertka) – sandra.kronychova@mesto-most.cz

8. Seznam příloh

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1 Základní informace o strategii	7
Tab. 2 Obce správního obvodu.....	8
Tab. 3 Relevantní významné strategické dokumenty	10
Tab. 4 Charakteristika území ORP	13
Tab. 5 Demografický vývoj obyvatel v území ORP	13
Tab. 6 Evidence obyvatel v území ORP	14
Tab. 7 Stručná charakteristika základního a předškolního vzdělávání v území ORP.....	16
Tab. 8 Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	16
Tab. 9 Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	17
Tab. 10 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	18
Tab. 11 Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	19
Tab. 12 Charakteristika domácností.....	19
Tab. 13 Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	20
Tab. 14 Charakteristika trhu práce v území ORP	21
Tab. 15 Územní a strategické plánování.....	28
Tab. 16 Popis klíčových aktérů	29
Tab. 17 SWOT analýza	30
Tab. 18 Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělání.....	33
Tab. 19 Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	35
Tab. 20 Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	36
Tab. 21 Pracovníci ve v základním a předškolním vzdělávání ORP	36
Tab. 22 Počet ZŠ za ORP	39
Tab. 23 ZŠ zřizované obcemi	40
Tab. 24 ZŠ zřizované krajem	40
Tab. 25 Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	41
Tab. 26 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	41
Tab. 27 Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	42
Tab. 28 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	42
Tab. 29 Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	43
Tab. 30 Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	43
Tab. 31 Počet absolventů ZŠ v ORP	43
Tab. 32 Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP ..	44
Tab. 33 Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	46
Tab. 34 Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	50
Tab. 35 Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	51
Tab. 36 (MŠ zřizované obcí)	53
Tab. 37 (soukromé MŠ)	54
Tab. 38 Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP (zřizovaných obcemi).....	54
Tab. 39 (soukromé)	54
Tab. 40 Popis MŠ v ORP v školním roce 2012/2013.....	55

Tab. 41 Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	56
Tab. 42 Zařízení pro péči o děti do 3 let	57
Tab. 43 Školní družiny a školní kluby v ORP	58
Tab. 44 Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP	59
Tab. 45 Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	60
Tab. 46 SVČ zřizované obcemi v ORP	61
Tab. 47 Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	61
Tab. 48 Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	62
Tab. 49 Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	62
Tab. 50 Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi .	63
Tab. 51 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	63
Tab. 52 Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	64
Tab. 53 Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	64
Tab. 54 Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023	65
Tab. 55 Analýza dotčených skupin	67
Tab. 56 Registr rizik oblastí předškolního a základního vzdělávání správního obvodu	69
Tab. 57 SWOT analýza	72
Tab. 58 Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	89
Tab. 58a Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	91
Tab. 59b Zařízení sociálních služeb se sídlem působících v rámci ORP.....	92
Tab. 60 Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	93
Tab. 61 Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	95
Tab. 62 Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	96
Tab. 63 Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	97
Tab. 64 Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012 (uvedeno v Kč)	99
Tab. 65 Kapacita zařízení sociálních služeb.....	100
Tab. 66 Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	103
Tab. 67 Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	105
Tab. 68 Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 (hodnoty jsou uvedeny v Kč)	107
Tab. 69 Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	108
Tab. 70 Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	109
Tab. 71 Finanční analýza - Odvětvové třídění v oblasti sociálních služeb 2010 - 2012 v území ORP Most	110
Tab. 72 Analýza cílových skupin	112
Tab. 73 Analýza rizik.....	115
Tab. 74 SWOT analýza	117
Tab. 75 Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	145
Tab. 76 Sběrná místa a výkupny na území ORP, současný stav	145
Tab. 77 Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	147

Tab. 78 Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav	147
Tab. 79 Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	148
Tab. 80 Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	148
Tab. 81 Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	148
Tab. 82 Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	149
Tab. 83 Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav	149
Tab. 84 Druhy odpadu, které se třídí v obcích	150
Tab. 85 Systém sběru a svoz vybraných druhů odpadu v obcích ORP Most.....	152
Tab. 86 Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	157
Tab. 87 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	157
Tab. 88 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	158
Tab. 89 Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	161
Tab. 90 Celková a měrná produkce komunálního a smíšeného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	162
Tab. 91 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	163
Tab. 92 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....	164
Tab. 93 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	165
Tab. 94 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	165
Tab. 95 Hustota sběrné sítě na území ORP Ústeckého kraje za 1. čtvrtletí roku 2014	166
Tab. 96 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	167
Tab. 97 Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	168
Tab. 98 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	169
Tab. 99 Nakládání s odpady celkově na území ORP Most za období 2008-2012.....	169
Tab. 100 Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se smíšeným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP Most za období 2008-2012.....	170
Tab. 101 Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	171
Tab. 102 Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	172
Tab. 103 Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	173
Tab. 104 Analýza cílových (dotčených) skupin.....	174
Tab. 105 Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	176
Tab. 106 SWOT analýza	178
Tab. 107 Počet jednotlivých složek bezpečnosti v ORP Most	233
Tab. 108 Vývoj celkové kriminality v České republice.....	235
Tab. 109 Kriminalita v Ústeckém kraji.....	236

Tab. 110 Počet trestných činů zaznamenaných Policií ČR na 1000 obyvatel 2010 - 2012.....	236
Tab. 111 Celková kriminalita Most.....	237
Tab. 112 Násilná trestná činnost Most.....	237
Tab. 113 Majetková trestná činnost Most	237
Tab. 114 Trestná činnost na úseku drog Most	238
Tab. 115 Počet spáchaných skutků Most	238
Tab. 116 Počet majetkových skutků spáchaných recidivisty, dětmi a mladistvými.....	238
Tab. 117 Počet násilných skutků spáchaných recidivisty, dětmi a mladistvými	238
Tab. 118 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob	238
Tab. 119 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob – majetková kriminalita	239
Tab. 120 Počet vyšetřovaných, stíhaných osob – násilná kriminalita	239
Tab. 121 Počet vykázaných osob z domácnosti - okres Most	239
Tab. 122 Počet automobilových nehod v ORP Most v letech 2011 - 2013	239
Tab. 123 Počet přestupků evidovaných Městskou policií v Mostě 2011 – 2013	240
Tab. 124 Kamerový systém Městské policie ORP Most	240
Tab. 125 Preventivní programy Městské policie Most.....	241
Tab. 126 Požáry podle odvětví vzniku v Ústeckém kraji 2010, 2011 a 2012.....	242
Tab. 127 Požáry podle příčiny a činnosti při vzniku v Ústeckém kraji.....	243
Tab. 128 Počet požárů - ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013	244
Tab. 129 Požáry podle příčiny - ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013.....	245
Tab. 130 Počet výjezdů k požárům na území ORP Most v letech 2011, 2012 a 2013.....	246
Tab. 131 Počet výjezdů ZZSÚK p. o. Most	246
Tab. 132 Analýza cílových (dotčených) skupin.....	249
Tab. 133 Analýza rizik (registr rizik v oblasti bezpečnosti).....	251
Tab. 134 SWOT analýza	253

8.2. Seznam grafů

Graf 1 Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2007 až 2012	15
Graf 2.....	39
Graf 3.....	51
Graf 4.....	53
Graf 5.....	57
Graf 6 Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	103
Graf 7 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	137
Graf 8 Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP	137
(resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	137
Graf 9 Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	137
Graf 10 Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	138
Graf 11 Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	138
Graf 12 Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	138
Graf 13 Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP.....	138

<i>Graf 14</i> Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	139
<i>Graf 15</i> Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	139
<i>Graf 16</i> Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP	140
<i>Graf 17</i> Dobrovolnická činnost v ORP	140
<i>Graf 18</i> Typy dobrovolnických projektů v ORP	141
<i>Graf 19</i> Vývoj nápadu kriminality 2009 - 2013.....	233
<i>Graf 20</i> Vývoj nápadu hlavních druhů kriminality.....	234
<i>Graf 21</i> Vývoj nápadu přešestupků 2009 - 2013	235

8.3. Seznam obrázků

Obr. 1 Administrativní členění správního obvodu	12
Obr. 2 Mapa ORP Most	29
Obr. 3 Meziroční změna v registrované kriminalitě rok 2013 s rozdílem v % oproti roku 2012.....	237
Obr. 4 Mapa vyloučených lokalit Ústeckého kraje.....	247
Obr. 5 Mapa vyloučených lokalit ve statutárním městě Most.....	248